

TILIN
PÄÄ
TÖS



2023

V A A S A .
V A S A .

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	4
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	10
1.1.5. Kaupungin henkilöstö	14
1.1.6. Ympäristöasiat	15
1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat	15
1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	16
1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	17
1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	18
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
1.3.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	28
1.3.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	29
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	30
1.5. Kokonaistulot- ja menot	33
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	34
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä	34
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	36
1.6.3. Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen	36
1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	41
1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	42
1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	43
1.6.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	46
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	53
1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely	53
2. Talousarvion toteutuminen	54
2.1. Tavoitteiden toteutuminen	54
2.1.1. Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	54
2.1.2. Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	54
2.1.3. Strategian toteutuminen	55
2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	57
2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen	57

2.2.2.	Tuloslaskelman toteutuminen	155
2.2.3.	Investointien toteutuminen	161
2.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	163
2.2.5.	Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	164
2.2.6.	Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma	171
2.2.7.	Taseyksikön taloudellinen toteuma	178
2.2.8.	Yhteenvedo määrärahojen ylityksistä	180
3.	Tilinpäätöslaskelmat	181
3.1.	Tuloslaskelma	181
3.2.	Rahoituslaskelma	184
3.3.	Tase	187
3.4.	Konsernilaskelmat	195
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot	201
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot	201
4.2.	Tuloslaskelman liitetiedot	202
4.3.	Taseen liitetiedot	205
4.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	211
4.5.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	219
4.6.	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	221
4.7.	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	229
5.	Liikelaitosten tilinpäätökset	230
5.1.	Liikelaitosten vaikutus tulokseen	230
5.2.	Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen	231
5.3.	Liikelaitosten vaikutus taseeseen	232
5.4.	Pohjanmaan pelastuslaitos	235
5.5.	Vaasan Talotoimi	241
5.6.	Vaasan Vesi	269
6.	Allekirjoitukset ja merkinnät	297

1. Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Poikkeuksellisen hyvä tulos poikkeuksellisten kertaerien ansiosta

Kaupungin tilinpäätöksen 2023 tulos on poikkeuksellisen hyvä, 13,9 miljoonaa euroa, 14,4 miljoonan euron ylijäämä. Vahvat tunnusluvut saavutettiin lähinnä sote-uudistukseen liittyvien poikkeuksellisten kertaerien avulla. Kansallisella tasolla kertaeriksi arvioidaan 1,9:ää miljardia euroa, kun taas koko kuntasektorin alustavaksi tulokseksi arvioidaan 1,8:aa miljardia euroa. Jopa toiminnan ja investointien kassavirta oli positiivinen. Vaasan kaupungin osalta arvio verohäntien määrästä on 10–20 miljoonaa euroa ja liian suurista valtionosuuksista 10–15 miljoonaa euroa.

Sote-uudistus olisi valtion näkökulmasta kustannusneutraali siten, että kunnilta hyvinvointialueille siirtyisi yhtä paljon hoitoon liittyviä menoja ja tuloja. Rahoitusmallin mukaan lähdetäisiin vuosien 2021 ja 2022 hoitomenoista ja vuoden 2022 verotuloista, ja ero tasattaisiin valtionosuusjärjestelmällä vuodesta 2024 alkaen. Päätökset kuntien valtionosuuksista vuodelle 2023 tehtiin talousarviotietojen perusteella, ja koska lopulliset hoitomenot olivat satoja miljoonia euroja suuremmat tilinpäätöksessä 2022 kuin aiemmin oli arvioitu, kunnat saivat liikaa valtionosuuksia vuonna 2023. Kun vuoden 2022 verotus vahvistui, kävi ilmi, että siirtolaskelmissa oli liikaa verotuloja, ja tämänkin vuoksi kuntien valtionosuudet pienenevät jatkossa. Niin kutsutut verohännät tulevat siitä, että kunnat saivat vuonna 2023 verotuloja sote-uudistusta edeltäneiden vuosien veroprosenttien mukaisesti, ja näiden vaikutus tulokseen oli suurimmillaan vuoden 2023 alussa.

Sote-uudistus aiheuttaa kunnille taloudellisia haasteita monella rintamalla. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi voimakkaasti, kun hoitokiinteistövelat jäivät kunnille. Kunnilla on velvollisuus yhtiöittää vuokraustoimintaansa sen jälkeen, kun hyvinvointialueilla ei enää ole lakisääteistä velvollisuutta vuokrata kiinteistöjä kunnilta vuoden 2025 jälkeen. Lyhyiden vuokrasopimusten ja haastavan markkinatilanteen takia investointi hoitokiinteistöihin ei juuri nyt myöskään erityisesti houkuttele. Tilinpäätöksessä 2023 tehtiin runsaan miljoonan euron arvonalennukset. Mahdollisten valtiollisten hoitokiinteistökompensointioiden ja pienentyneiden valtionosuuksien suuruus selvinnee tulevana vuonna.

Suomen talouskasvuennusteet ovat tarkentuneet alaspäin, ja uutisotsikkoja leimaavat tällä hetkellä poliittiset lakot. Viimeisimpien veroennusteiden mukaan verotuloja on lähivuosina miljoonia euroja vähemmän. Talouden tasapainottamisohjelma on työn alla, ja tavoitteena on tasapainottaa taloutta 40–50 miljoonalla eurolla vuosina 2024–2027. Poikkeuksellisen vahva tulos kasvattaa tärkeää puskuria.

Strategian toteutus vuosina 2022–2025

Strategian neljän päätavoitteen osalta suunta on oikea. Väestönkasvu oli suurinta vuosiin, hiilidioksidipäästöt vähenivät, vaasalaisten kokema onnellisuus lisääntyi, ja työpaikkojen määrä kasvoi viimeisimpien tietojen mukaan. Ilahduttavaa on myös, että strategiatyöskentely sitouttaa henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja muita sidoshenkilöitä aiempaa laajemmin.

Kaupunkikuva on kehittynyt ja muuttunut melko tavalla viimeisen vuoden aikana, vaikka Wasa Stationin kaltaiset hankkeet eivät haastavan markkinatilanteen vuoksi toteutuneetkaan. Rantakadun siilot purettiin, ja purkutyötä oli mahdollista seurata reaaliajassa kaupungin verkkosivustolla. Myös entinen Wasalandian huvipuisto purettiin, mikä loi kasvualustaa alueen kehitykselle. Kaupunki panosti paljon satamaan vastataakseen tarpeisiin, jotka liittyvät henkilö- ja rahtiliikenteeseen sekä puhtaaseen energiaan siirtymiseen.

Palveluverkon ja kiinteistöjen käytön tehostamisen eri mahdollisuuksia tutkittiin, mikä johti muun muassa siihen, että niin kutsuttu Opistotalo muutettiin taitelijoiden ja kulttuuritoimijoiden työtiloiksi. Sundom skoolaa laajennettiin, Vamian ATM-halli otettiin käyttöön ja uuden Teeriniemen päiväkodin ovet avattiin hiljattain. Yhtenäisemmän pyöräilyverkon luominen näkyi muun muassa Hietasaarenkadun laatukäytävän rakentamisena. Onkilahden kävely- ja pyörätie sai uuden pinnoitteen, ja tien viereen avattiin myös uusi ulkokuntosali. Liftin käyttö lisääntyi merkittävästi – matkustajamäärä kasvoi noin 40 prosenttia ja matkojen määrä noin 1,8 miljoonalla vuodesta 2019.

Kehitystyö voi olla myös vähemmän näkyvää ja silti vähintään yhtä merkittävää vaasalaisten hyvinvoinnille. Hyvinvointipalvelut työskentelivät kovasti valmistautuessaan TE-uudistukseen ja kotoutumisuudistukseen sekä laatiessaan hyvinvointisuunnitelmaa. Vaasan kaupungin Helppari-toiminta ja vanhustyön avustajatoiminta palkittiin kansallisella Vuoden vanhusteko -palkinnolla työstä, jota he tekevät pitkäaikaistyöttömien saamiseksi takaisin työelämään lisäten samalla vanhusten hyvinvointia. Uumajan kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistettiin laatimalla ja hyväksymällä yhteinen strategia. Kaupungin kouluille ja päiväkodeille tehtiin tärkeitä palveluverkkoselvityksiä.

Henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi ja erinomaisen työntekijäkokemuksen luomiseksi tehtiin paljon töitä. Aiempiin vuosiin verrattuna sairauspoissaolot ja henkilöstön vaihtuvuus vähenivät. Henkilöstön hyvinvoinnin ja saatavuuden turvaaminen on jatkossakin vähintään yhtä tärkeää, kun taloutta on tasapainotettava.

GigaVaasa-alueen potentiaali on todistettavasti suuri. GigaVaasan akkuteollisuusalueelle suunniteltujen investointien vaikutukset ulottuvat vuoden 2024 alussa tehdyn analyysin mukaan koko Suomeen. Mallin mukaan rakennusvaiheen investointien toteuttaminen tuo eri skenaarioiden mukaan yli 4 000 tai yli 8 000 työpaikkaa ennen kaikkea rakennusosalalle. Vaikutus on suuri myös suunnittelussa ja välillisesti teollisuusosalalla. Tuotantovaiheessa toiminnan ollessa huipussaan kokonaisvaikutus on yli 5 000 tai yli 10 000 työpaikkaa ennen kaikkea teollisuusosalalla. Työpaikkoja syntyy myös esimerkiksi logistiikassa, varastoinnissa ja erilaisten raaka-aineiden jalostuksessa.

Lyhyesti konsernista

Kustannus- ja korkotason yleinen kasvu näkyy erityisesti kiinteistöyhtiöiden taloudessa, jossa ylläpitokustannukset ja lainasummat ovat suhteellisen suuria. Toimintaympäristön muutokset vaikuttivat myös konserniyhtiöihin. Esimerkiksi Venäjälle viennin pysähtyminen on pienentänyt operatiivisen satamakonserni Kvarken Portsien rahtivolyyomia, ja lisääntynyt etätyöskentely pienentää kiinteistökonsernin käyttöastetta.

Vaasan Sähkö -konserni investoi yhteensä lähes 25 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja teki suhteellisen hyvän tuloksen. Pättin jätevedenpuhdistamolle rakennettiin hukkalämpölaite, ja se on otettu käyttöön.

Vuonna 2023 jatkettiin satamakonsernin uudelleenorganisointia yhteistyössä kaupungin ja Kvarken Portsinkin kanssa, joka vastaa sataman operatiivisesta toiminnasta.

Kaupunkikonsernin tulos oli 29 639 397,32 euroa (+101 %) ja ylijäämä 27 259 860,30 euroa (+114,23 %). Taseen yhteenlaskettu loppusumma oli 1 493 386 810,72 euroa (-12,03 %).

1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin organisaatio 2023

Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus

Vaasan kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupungin toiminnasta ja taloudesta vastaava kaupunginvaltuusto, jossa on 55 jäsentä. Valtuuston puheenjohtajana toimi vuonna 2023 Joakim Strand (RKP), 1. varapuheenjohtajana Tommi Mäki (KOK) ja 2. varapuheenjohtajana Päivi Karppi (PS).

Kaupunginhallituksen tehtävä on huolehtia Vaasan kaupungin hallinnon ja toiminnan johtamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä ja sillä on kaksi jaostoa: Konsernijaosto ja Hyvinvointijaosto. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi vuonna 2023 Maria Tolppanen (SDP), 1. varapuheenjohtajana Marko Heinonen (KOK) ja 2. varapuheenjohtajana 31.5.2023 saakka Anne Rintamäki (PS) ja 1.6.2023 lukien Mauri Ollila.

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen poliittisissa voimasuhteissa ei tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet	31.12.2023
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	16
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	11
Kansallinen Kokoomus	10
Perussuomalaiset	9
Vaasan vihreät	3
Vasemmistoliitto	2
Suomen Keskusta	2
Suomen Kristillisdemokraatit	2

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet

Suomen ruotsalainen kansanpuolue	4
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2
Kansallinen Kokoomus	2
Perussuomalaiset	2
Vaasan vihreät	1

Hallinnollinen organisaatio

Lautakuntien, jaostojen ja johtokuntien tehtävänä on huolehtia toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamiseksi. Vuonna 2023 toimi 10 lautakuntaa, 7 jaostoa ja 1 johtokunta.

Pohjanmaan Pelastuslaitos sekä Kyrönmaan työpaja Arpeeti siirtyivät Pohjanmaan hyvinvointikunta-yhtymään 1.1.2023.



1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen taloudellinen kehitys

Suomen taloudellinen tilanne oli heikompi kuin vuoden alussa odotettiin, ja tuotanto väheni merkittävästi vuoden kolmannella neljänneksellä. Suomen talous ajautui taantumaan loppuvuodesta, ja sen bruttokansantuote pieneni yhdellä prosentilla vuonna 2023. Vaikka luku on pieni, se on kaksinkertainen siihen verrattuna, mitä valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki olivat vain joitakin kuukausia aiemmin ennustaneet. Taantuma osui erityisesti asuinrakentamiseen, joka kärsii eniten nousevista koroista, mutta myös palvelualan kasvu pysähtyi. Suomen Asiakastiedon mukaan Suomessa vuonna 2023 meni konkurssiin yhteensä noin 2 700 yritystä, mikä on 26 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Konkurssreja rakennuslalla oli noin 600. Puhtaaseen energiaan siirtymiseen liittyvien investointisuunnitelmien määrä oli kuitenkin ennätyskellisen suuri.

Korkean inflaation aika vaikuttaa olevan Suomessa ohi. Energian hinnat ovat laskeneet vuoden 2022 korkeista tasoista, ja niiden odotetaan laskevan edelleen. Tiukan rahapolitiikan ja laskusuhdanteen

seurauksena hintapaineen arvioidaan olevan pieni erityisesti vuonna 2024. Tilastokeskuksen mukaan kuluttajahintojen keskimääräinen muutos eli inflaatio oli 6,2 prosenttia vuonna 2023. Kuluttajaliiton ennusteen mukaan Suomi saavuttaa noin 2 prosentin inflaatiotason kevään aikana. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) alustavien tietojen mukaan vuosimuutos oli helmikuussa 2024 vain 1,2 prosenttia. Tämä indeksi ei sisällä esimerkiksi asunto-omistuksia tai lainojen korkoja. YKHI:tä käytetään perusteena, kun Euroopan keskuspankki päättää ohjauskoroista.

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli joulukuun 2023 lopussa yhteensä 8 621 työtöntä työnhakijaa. Tämä on 1 197 enemmän kuin joulukuussa 2022. Joulukuussa työttömiä oli 1 258 enemmän kuin edeltävänä kuukautena. Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Manner-Suomen pienin (7,6 prosenttia). Koko maassa vastaava luku oli 11,2 prosenttia.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku kasvoi 40 588 henkilöllä ja oli joulukuun lopussa 5 604 558 henkilöä.

Kuntien taloudellinen kehitys

Sote-uudistuksen vaikutuksilla on keskeinen rooli viime vuoden tilinpäätöksessä, kun puolet kuntien taloudesta siirtyi hyvinvointialueiden vastuulle. Vaikkei kuntatalous täysin täyttänyt odotuksia, vuosikate ja tulos olivat tilinpäätösennusteiden mukaan ennätysvahvoja. Poikkeuksellisen vahva tulos johtui kertaeristä, jotka paransivat verorahoitusta 1,9 miljardilla eurolla. Verohännät lisäsivät kuntien verotuloja 1,4 miljardilla eurolla, kun taas myöhemmin takaisin perittävien valtionosuuksien myönteinen vaikutus tulokseen oli 0,5 miljardia euroa. Ilman näitä kertaeriä tilanne olisi ollut erilainen, ja tulos olisi ollut 0,1 miljardia euroa negatiivinen, ja vuosikate olisi laskenut kokonaiset 40 prosenttia verrattuna edeltävään vuoteen.

Parempi mittari kuntien talouden arvioimiseen voisi olla toiminnan ja investointien kassavirta. Tämä siksi, että poistotaso on lähes aina pienempi kuin investointitaso. Toiminnan ja investointien kassavirran perusteella kuntien talous oli vuonna 2023 lievästi ylijäämäinen, arviolta noin 230 miljoonaa euroa. Tämä on muutos parempaan, koska toiminnan ja investointien kassavirta on ollut positiivinen vain neljässä vuositilinpäätöksessä 2000-luvun aikana. Kassavirran ylijäämä käytettiin lainojen takaisinmaksuun, mikä pienensi kuntien lainakantaa toista vuotta peräkkäin. Vaikka pitkäaikaislainaa otettiin, lyhennyksiä tehtiin vielä enemmän, mikä toi lainakantaan noin 300 miljoonan euron nettovähennyksen. Mainitsemisen arvoista on, että takaisin lainojaan maksoi 177 kuntaa, ja lisää lainaa otti 104 kuntaa. Tämä kuvastaa kuntien erilaisia taloudellisia tilanteita ja strategisia päätöksiä lainan ottamisen suhteen. Investointimenot laskivat 21 prosenttia.

Toimintakulujen arvioidaan pienentyneen 52 prosenttia ja tuottojen 28 prosenttia. Työehtosopimuksen mukaiset korotukset ja kertakorvaukset lisäsivät henkilöstökuluja 4,85 prosenttia. Energiakulut laskivat edellisvuodesta 15 prosenttia. Varhaiskasvatuksen menot laskivat syksystä 2023. Toimintakatteen arvioidaan kokonaisuudessaan parantuneen 6,4 prosenttia.

Kunnallisvero pieneni 53 prosenttia (-11 400 miljoonaa euroa). Veroprosentin leikkaus 12,64 prosenttiyksiköllä vähensi kunnallisveroja 13 200 miljoonaa euroa, ja vuosilta ennen sote-uudistusta kunnallisveroa tilitettiin noin 1,2 miljardia euroa vuonna 2023. Yhteisöverot vähenivät 32 prosenttia (-990 miljoonaa euroa). Kuntien yhteisövero-osuuksista kolmasosa (-900 miljoonaa euroa) siirtyi valtiolle sote-

uudistuksen yhteydessä, ja vuosilta ennen sote-uudistusta yhteisöveroa tilitetään noin 220 miljoonaa euroa. Kiinteistöveroihin sote-uudistus ei vaikuttanut, ja ne nousivat 4,4 prosenttia (+90 miljoonaa euroa), lähinnä rakennusten jälleenhankinta-arvoa lisänneen kohonneen rakennuskustannusindeksin (9,4 prosenttia) vuoksi.

Valtionosuudet vähenivät 66 prosenttia (-7,2 miljardia euroa), jossa suurin vähennys johtuu sote-uudistuksesta (-5,3 miljardia euroa). Alustavissa sote-uudistuksen rahoituksen siirtolaskelmissa oli 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, ja tämä vähennetään tulevien vuosien valtionosuuksista. Kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta vähensi valtionosuuksia 345 miljoonaa euroa.

Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta, mutta kehitys oli hillitympää kuin markkinakoroissa. Korkokulut kasvoivat 175 miljoonaa euroa ja korkotuotot 90 miljoonaa euroa. Kunnat suojasivat lainasalkkua kiintein koroin ja korkojohdannaisin. Korkojohdannaiset vähensivät korkokuluja noin 40 miljoonalla eurolla. Korkokulujen oletetaan kasvavan lähivuosina markkinakorkojen pienenemisestä huolimatta, koska korkotaso tuskin laskee vuotta 2022 edeltäneelle tasolle ja koska kiinteiden korkojen lainat tarkistetaan 5–10 vuoden välein.

Vaasan kaupungin taloudellinen kehitys

Ulkoiset toimintatuotot olivat 83,6 miljoonaa euroa ja vähenivät vain 10,3 prosenttia, koska kaupunki siirsi sote-toiminnan vapaaehtoiselle Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle jo vuonna 2022. Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitos siirtyi vasta vuonna 2023. Toimintakuluja oli 275,6 miljoonaa euroa (-48,7 prosenttia). Toimintakate pieneni 439,9 miljoonasta eurosta 190,1 miljoonaan euroon (-56,8 prosenttia). Toimintakatteen ilman sote-menoja arvioidaan heikentyneen 5 prosentilla.

Kunnallisvero pieneni 48,9 prosenttia ja yhteisövero 37 prosenttia, ja kiinteistövero kasvoi 1,7 prosenttia. Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti laski 0,50:een 0,55:stä vuonna 2023. Valtionosuudet vähenivät 140,2 miljoonasta eurosta 49,1 miljoonaan euroon (-64,9 prosenttia). Peruspalvelujen valtionosuus pieneni 78,7 miljoonasta eurosta 24,4 miljoonaan euroon. Sosiaali- ja terveydenhuollon korjaavat erät vähensivät valtionosuuksia 14,2 miljoonalla eurolla, ja ajanjaksolla 2024–2027 nämä erät vähentävät valtionosuuksia kaikkiaan 110,4 miljoonalla eurolla.

Rahoituksen nettotuottoja oli 0,5 miljoonaa euroa (-94,3 prosenttia), mikä johtuu lähinnä kohonneista korkokuluista ja pienentyneistä osinkotuotoista. Korkokulut nousivat 1,3 miljoonasta eurosta 9,5 miljoonaan euroon (pois lukien korkojohdannaiset). Korkojohdannaiset mukaan lukien korkokulut olivat 7,2 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoden 3,2 miljoonaan euroon.

Vuosikate oli 47,6 miljoonaa euroa ja parani 14,4 prosenttia verohäntien ja valtionosuuksien ansiosta. Vuosikate riitti kattamaan 33,7 miljoonan euron poistot ja arvonalentumiset. Tulos oli 13,9 miljoonaa euroa ja ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen 14,4 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien kassavirta oli 1,5 miljoonaa euroa negatiivinen. Velkataakka kasvoi 26 miljoonaa euroa (7,9 prosenttia). Velkataakka kasvoi, vaikka toiminnan ja investointien kassavirta sekä antolainaus olivat lievästi negatiiviset, koska muutamia vuodelle 2022 kuuluneita suurempia hyvinvointialueen laskuja maksettiin vuonna 2023 ja koska kassaa vahvistettiin. Taseen kertynyt ylijäämä oli 22,6 miljoonaa euroa eli 328 euroa asukasta kohden.

Vaasassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuoden lopussa 8,6 prosenttia, ja se oli kasvanut 20 prosentilla edellisvuodesta. Asukasmäärä kasvoi ennätyksellisesti liki 1 000 asukkaalla lähes 69 000 asukkaaseen.

1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Edellisessä kappaleessa mainittujen muutosten lisäksi kaupungin taloudessa mainittakoon, että soteuudistuksen myötä kaupungin suhteellinen velkaantumisaste nousi voimakkaasti, koska sotepalveluihin liittyvät tulot siirrettiin, mutta sotekiinteistöjen velat jäivät kaupungille.

Myös omavaraisuusaste heikkeni soteuudistuksen takia. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta annetun lain 42 §:n mukaan kuntayhtymien jäsenosuuksien ja irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueisiin kirjataan kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan, jollei kunta toisin päättä. Kirjanpitolausituksen hyvinvointi- ja kuntajaosto on 16.5.2022 antanut lausunnon hyvinvointialueille siirtyvien omaisuus- ja pääomaerien käsittelystä kuntien kirjanpidossa. Vastikkeettomasti luovutetun omaisuuden arvo kirjataan muutoksina avaaviin saldoihiin kunnan taseessa per 1.1.2023. Omaisuuden arvon vähennys kirjataan peruspääomaa vastaan.

Vaasan kaupungin taseessa on per 31.12.2022 seuraavat sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvät omaisuuserät:

- osuus Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymästä 33 598 944,35 euroa
- osuus Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymästä (mukaan lukien arvonkorotus) 930 437,47 euroa
- osuus Kärkulla samkommunista 521 265,13 euroa
- yhteensä 35 050 646,95 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon irtaimisto ja lomapalkkavelka siirrettiin Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymään jo vuonna 2022. Vaasan kaupungin peruspääoma on 191 910 065,82 euroa. Kun osuuksien vähennys kirjataan edellä olevan mukaisesti, Vaasan kaupungin peruspääomaksi tulee 156 859 418,87 euroa 1.1.2023 alkaen.

Viime vuoden alusta alkaen Pohjanmaan pelastuslaitoksen toiminta siirrettiin hyvinvointialueelle ja liikelaitoksen purkamisesta päätetään omistajakuntien valtuustoissa vuoden 2023 jälkeen. Jäljellä olevat nettovarot palautetaan asukasmäärien mukaan. Liikelaitoksen siirretty omaisuus on myös kirjattu edellisten tilikausien ylijäämää vastaan, johtuen liikelaitoksen pienestä peruspääomasta.

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2024 talousarvion käsittelyn yhteydessä käynnistää tasapainottamisohjelman laatimisen vuosille 2024–2027. Kaupunginhallitus on antanut (15.1.2024) toimielimille tehtäväksi valmistella 40–50 miljoonan euron tasapainottamistoimenpiteistä esityksiä vuosille 2024–2027.

Konserniohjauksen toimiala

Työllistämispalveluissa on tapahtunut monia muutoksia ja palvelukonseptit ovat uudistuneet merkittävästi. Kuntouttava työtoiminta siirtyi Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, samalla kun

työllistämispalveluissa käynnistettiin tuettu työllistämistoiminta ja sen kehittäminen. Kyrönmaan työpaja Arpeetin kuntouttavan työtoiminnan osuus siirtyi myös Pohjanmaan hyvinvointialueelle samana päivänä, kun taas aluelautakunnan vastuulle jäi nuorten työpajatoiminta Följy.

Eduskunta hyväksyi lakiesityksen TE-palvelujen uudistuksesta 1.3.2023. Vuoden aikana päätettiin, että Vaasa toimii työllisyysalueen vastuukuntana, ja laadittiin järjestämissopimus ja – suunnitelma.

Työllistämispalveluiden toiminnan vaikuttavuutta parannettiin tarjoamalla työhönvalmennusta osana palkkatukiprosessia, asiakkaita ohjattiin talous- ja velkaneuvontaan ja tarjoamalla pidempiä työkaksoja osatyökykyisille, sekä tarjoamalla oppisopimuskoulutuksia.

Vuoden aikana laadittiin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Vaasan kaupunki on ollut aktiivisesti mukana hyvinvointialueen toiminnassa ja verkostoissa, laatiessaan samalla kattavan hyvinvointisuunnitelman. Kaupunki on myös solminut yhteistyösopimuksen ukrainalaisen Hersonin kaupungin kanssa ja osallistunut aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Union of the Baltic Cities (UBC) toimintaan.

Vaasan Vastaanottokeskus Oy osallistui keväällä 2023 Maahanmuuttoviraston järjestämään kilpailutukseen vastaanottokeskustoiminnan osalta Pohjanmaan alueella, eikä tullut valituksi palveluntuottajaksi. Mahdolliset asiakassiirrot ja keskuksen sulkeminen tullaan toteuttamaan Maahanmuuttoviraston kanssa yhteistyössä ja heidän antamiensa ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti.

Uusi asiakaspalvelupiste avattiin helmikuussa 2023 Tammipihassa. Tiloihin ovat sijoittuneet kaupungin toiminnoista Kansalaisinfo, Welcome office ja puhelinvaihte ja muista toimijoista Kela ja TE-palveluiden nuorten neuvonta- ja ohjauspiste Ohjaamo.

Keskusvaalilautakunta vastasi vuonna 2023 eduskuntavaalien järjestämisestä ja valmistautui tammikuussa 2024 pidettyihin presidentinvaaleihin.

Uudet talousjärjestelmät otettiin käyttöön vuoden alusta. Työntekijöiden hyvinvointia on tuettu monin keinoin, kuten työsuhde-etujen ja palkitsemistapojen uudistuksilla.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen tuottamat palvelut - kasvatus, opetus, koulutus, kulttuuri ja liikunta; ovat lähellä ihmisten arkea ja tärkeä osa perheiden käyttämää lähipalvelua. Sivistystoimen strategiassa Vaasa nähdään Pohjolan energisimpänä koulutus- ja kulttuurikaupunkina ja toimialan tavoitteena ovat hyvinvoivat kuntalaiset sekä laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.

Strategiatyö

Strategiatyöhön liittyen Hyvinvoiva- ja osaava Vaasan teemaryhmä koostuu sivistystoimen ja hyvinvointipalveluiden viranhaltijoista, sidosryhmien edustajista ja luottamushenkilöistä. Teemaohjelman tavoite on jalkauttaa Vaasan kaupungin strategiassa määritellyt toimenpiteet ja seurata niiden toteutumista. Toimenpiteillä pyritään parantamaan asukkaiden hyvinvointia, koulutusta ja varmistaa osaavan työvoiman saatavuus kaupungin alueella. Hyvinvoiva- ja osaava Vaasa teemaryhmä on pitänyt neljä kokousta vuoden

2023 aikana. Kokouksissa on käsitelty mm. strategiaseurantaa, englanninkielistä koulutuspolkua, rajapintoja hyvinvointialueen kanssa sekä voimassa olevia ohjelmia.

Palveluverkkoselvitykset ja tilahankkeet

Sivistystoimen toimialalla on päivitetty kaksi palveluverkkoselvitystä vuoden 2023 aikana, suomenkielisen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitykset. Suomenkielisen perusopetuksen palveluverkkoselvitys hyväksyttiin kasvatus- ja opetuslautakunnassa helmikuussa ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys toukokuussa.

Palveluverkkoselvitysten tavoitteena on huomioida tiloihin liittyvät muutostarpeet, kuten väestöennusteet, ryhmämitoitusmääräykset, oppimisympäristöjen tarpeet, uudet asuinalueet ja rakennusten kunto. Tavoitteena on luoda kustannustehokas ja toimiva palveluverkko.

Tilahankkeiden osalta Sundomin koulun laajennus, Vamian Sampo-kampuksen uusi ATM-hallirakennus ja Teeriniemen uusi päiväkotit valmistuvat alkuvuonna 2024. Rakennussuunnitelmavaiheessa ovat Palosaaren uusi päiväkotit, Kasarmialueen uusi päiväkotit, Haga skolanin peruskorjaus sekä pesäpallokentän kunnostus. Tilatarveselvitysten osalta laadittiin selvitykset Isolahden koulun laajennuksesta, Gerby-Isolahden päiväkodista ja Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöstä. Tämän lisäksi päivitettiin museoiden säilytystilojen tarveselvitys. Keskustan yhtenäiskoulun suunnitelma odottaa hallinto-oikeuden päätöstä ja Merikaarron päiväkotihanketta on siirretty eteenpäin kahdella vuodella. Wasa Station hanke keskeytettiin.

Toiminnalliset nostot

Vuoden aikana saatiin useita tulevien vuosien toimintaa ohjaavia toimintasuunnitelmia valmiiksi:

- Oppilas- ja opiskelijahuoltosuunnitelma on laadittu ja hyväksytty asianomaisissa lautakunnissa.
- Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelma on laadittu ja suunnitelmaan liittyvät työryhmät perustettu.
- Oltiin vahvasti mukana hyvinvointisuunnitelman laadinnassa.
- Sivistystoimen varautumissuunnitelma on päivitetty.

Toiminnasta mainittakoon seuraavat asiat:

- Ankkuritoiminta alkoi vuoden 2023 aikana. Ankkuritoiminta kohdistuu varhaisessa vaiheessa nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennalta ehkäisemiseen. Ankkuritoimintaa toteutetaan moniammatillisissa tiimissä, johon kuuluvat asiantuntijat poliisista, sosiaalityöstä, terveystoimesta ja nuorisotoimesta.
- Nuorisopalveluiden matkailuauto Nuoli otettiin käyttöön.
- Vamia sai järjestämisluvan englanninkieliseen sähkö- ja automaatioalan perustutkintoon ja anoi järjestämislupaa englanninkieliseen puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoon.
- Vaasan kaupunginteatterissa ensi-iltoja toteutui keväällä 2023 kolme ja syksyllä neljä.
- Kaupunginorkesterilla monipuolinen konserttitoiminta ml. ulkoilmakonsertteja kirkon puistossa ja Strömsössä.
- Kaupungin opiskelijoille järjestettiin etuviikko lokakuussa 2023. Etuviikolla korkeakouluopiskelijoilla oli mahdollisuus tutustua Vaasan kaupungin tarjoamiin palveluihin ilmaiseksi tai alennushintaan

opiskelijakorttia näyttämällä. Etuviikon avulla pyrittiin madaltamaan opiskelijoiden kynnystä löytää kaupungin tarjoamien liikunta- ja kulttuuripalveluiden pariin.

- Onkilahden alueen liikuntamahdollisuuksia on parannettu, ja kehittäminen jatkuu edelleen Pumptrack-radan toteuttamisena 2024.
- TT Botnian ja liikuntapalveluiden yhteishanke "Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia" on käynnissä. Asiakkaita on lähetetty työterveydestä Liikuntapalveluiden hyvinvointiohjaajille v 2023 aikana yhteensä 217 henkilöä ja 1027 tapaamiskertaa.
- Sivistystoimen järjestämiä tai mahdollistamia tapahtumia vuonna 2023 olivat: Kuorofestivaali, LittFest, valtakunnalliset Vapaan sivistystyön päivät, taiteiden yö, football cup

Kaupunkiympäristön toimiala

Vuosi 2023 jatkui taloudellisesti haasteellisena. Yleinen taloudellinen tilanne, inflaatio ja indeksien nousu rasittivat edelleen käyttötaloutta ja investointeja. Menneenä vuotena näkyi mm. kohonneiden rakennuskustannusten vaikutukset selvästi vähentyneinä rakennuslupina ja tonttikauppoina. Maailman tilanteen takia valmissuunnittelusta on tullut osa vakiintunutta toimintaa.

Yleiskaava 2024 prosessi alkoi OAS-vaiheella ja eri kaupunginosissa pidetyillä yleisötilaisuuksilla. Yleiskaavalla toteutetaan ja edistetään kaupungin strategisten tavoitteiden ja kestäväen kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta. Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavamuutos eteni luonnosvaiheeseen. Kaupungin vetovoimaisuuden kehittämistä tukevat mm. yleiskaavan uudistamiseen liittyvä, merellisestä asumisesta ja elämisestä valmistunut erillisselvitys. Onkilahden liikennepuiston työt etenivät ja puisto valmistuu kesään 2024 mennessä. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa on viety eteenpäin.

Toimialalla panostettiin monin tavoin myös kaupungin strategian mukaisesti hiilineutraali Vaasa 202X työn edistämiseen. Mm. Ympäristötoimessa valmistui Kestäväen energiakäytön ja ilmaston toimintasuunnitelma (SECAP). Lisäksi käynnistettiin Luonnon monimuotoisuusohjelmatyö (LUMO).

Ely keskus tuomitsi Jätelautakunnan lainvastaisesta toiminnasta uhkasakkoon, koskien jätekuljetus- ja lietepäätöksiä.

Joukkoliikenteessä matkustajamäärät ovat lähteneet reiluun kasvuun (noin 1,8 milj. matkaa/vuosi). Joukkoliikenteessä vakiinnutettiin käyttöön jatkuvan parantamisen periaate ja liikenteen osalta otettiin käyttöön ilmastojohtamisen työkalu. Kunnallistekniikan investointeihin käytettiin nettona 24,7 milj.€, josta suurimmat investoinnit kohdentuivat edelleen satama-alueen kehittämiseen sekä Laajametsän teollisuusalueelle. Korjausvelan hillitsemiseksi toteutettiin useita kadunsaneerauskohteita sekä asfaltoitiin liikenneväyliä. Kuntatekniikassa on luotu toimintamalli liikenneväylien korjausvelan tutkimiseen ja priorisoitu kohteet. Kovan uusinvestointipaineen, tasapainottamistoimenpiteiden ja kustannusten nousun myötä korjausvelan määrä uhkaa kuitenkin kasvaa. Pysäköintilaitosten hallinta keskitettiin kaupungin omistamaan yhtiöön ja kuntatekniikalle jäi ainoastaan Raastuvankadun pysäköintilaitoksen hallinnointi.

Kaupungin asumisneuvontapalvelu vakiinnutettiin ja koordinoitiin kaupungin ARA-asuntojen myyntityötä yhteistyössä omistajaohjauksen kanssa. Paikkatietopalveluissa keskityttiin siirtymään, Trimblen Locus-maailmassa, desktopista selainpohjaisen Cloudin käyttöön. Raakamaata hankittiin Kiinteistötoimessa 95 ha. Entisen Häggqvistin valimon alueella tehdyt tutkimukset osoittivat kaupungille tulevan huomattavan suuren

puhdistusveloitteen, joka kirjattiin saastuneiden maiden puhdistuksen varauksiin, puhdistustyöt aloitetaan vuonna 2024.

Vaasan Vesi liikelaitoksessa investointeja toteutettiin nettona noin 9,9 milj.€:lla. Vaasan Vesi aloitti Pilvilammen uuden otsonointi- ja aktiivihiilisuodatuslaitoksen rakentamisen. Investointi turvaa Pilvilammen laitoksen toimintavarmuuden vuosiksi eteenpäin. Vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin panostettiin merkittävästi. Lisäksi varautumiseen ja valmiuteen panostettiin entistä enemmän ja omaa valmiustasoa nostettiin. Vaasan Sähkö otti käyttöönsä lähtevän jäteveden lämmöntalteenottoon perustuvan lämpövoimalan loppuvuodesta 2023. Lämpövoimala edistää omalta osaltaan Vaasan kaupungin tavoitetta kohti hiilineutraalisuutta sekä alueen energiaomavaraisuutta.

Talonrakennushankkeista valmistui Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän muutos sekä leasing-rahoituksella toteutettu Vamian ATM-halli, joka otettiin käyttöön loppuvuodesta. Valtuuston vuonna 2022 hyväksymä Keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelma jouduttiin keskeyttämään kaavamuutoksesta tehtyjen valitusten vuoksi. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusia järjestelmiä dokumenttien hallintaan ja kiinteistöjen ylläpitoon, mikä näkyy myös asiakkaille sähköisten palvelupyyntöjen muuttumisena informatiivisemmaksi ja selkeämmäksi. Korjausvelan hallintaan pyritään kohdistamalla toimenpiteet oikeisiin kohteisiin kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta sekä rakennusten kuntohuomioiden.

1.1.5. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärä oli vuoden 2023 viimeisenä päivänä 3 224 (3 381 vuonna 2022), näistä 2 230 (2 312) vakituksia ja 995 (1 072) määräaikaisia. Vakituisten määrässä ovat mukana kaikki vakituksessa palvelussuhteessa olevat henkilöt, vaikka ao. henkilöt olisivat virkavapaalla / työlomalla. Määräaikaisiin kuuluvat kaikki määräajaksi tehdyt palvelussuhteet, mukaan lukien kaikki tuntiopettajat. Lukuihin sisältyvät myös työllisyysvaroin palkatut henkilöt, näiden määrä vuoden lopussa oli 48 (69).

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2023 ei suoraan kuvaa henkilöstöresurssia, joka koko vuoden on keskimääräisesti ollut käytettävissä palvelujen tuottamiseen. Lukuihin sisältyvät sekä vuoden lopussa eri lomilla ja virkavapailla olleet henkilöt, että näitä tehtäviä hoitaneet sijaiset. Luku sisältää työllistetyt. Henkilöstömäärät tehtävittäin 2022–2023 esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Palvelussuhteiden kokonaismäärä 31.12.2023 oli 157 vähempi kuin vuoden 2022 lopussa. Vakinaisten määrä on laskenut 82:lla ja määräaikaisten 77:llä. Paremmiin kaupungin palveluksessa olevaa henkilöstöresurssia kuvaa henkilötöyvuosi, jossa ei ole mukana esim. palkattomilla työ- tai virkavapailla olevia palvelussuhdeajoja. Tarkasteltaessa kaupungin kokonaishenkilömäärää henkilötöyvuosina, määräaikaiset palvelussuhteet mukaan lukien, voidaan todeta, että vuonna 2023 kaupungin henkilötöyvuodet olivat 2755 htv (2022 / 2852 htv). Henkilötöyvuodet vähentyivät vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022 yhteensä 97 henkilötöyvuotta. Vakituisten HTV:t vähenivät noin 95 HTV:tä ja määräaikaisten noin 2 HTV:tä. Suurin osa HTV-vähennyksistä johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, jonka myötä kaupungilta siirtyi vuoden 2023 alussa Pohjanmaan pelastuslaitos hyvinvointialueelle.

Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2023 oli 146,8 miljoonaa euroa, mistä käyttötalouden osan henkilöstökulut 145,9 miljoonaa euroa (palkat ja palkkiot 117,7 miljoonaa euroa) ja investointiosan henkilöstökulut 0,9 miljoonaa euroa.

Vakituisesta henkilöstöstä naisia oli 75,4 % (71,8 % v. 2022) ja miehiä 24,6 % (28,2 %). Määräaikaisesta henkilöstöstä naisia oli 73,5 % (70 %) ja miehiä 26,5 % (30 %). Koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2023 oli 46,3 vuotta (45 v. 2022). Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli 48,4 vuotta (48,2 vuotta) ja määräaikaisen henkilöstön keski-ikä 42,7 vuotta (42,8 vuotta). Erillisenä laaditaan henkilöstöraportti, jossa kuvataan mm. henkilöstövoimavarojen määrää, laatua ja saavutettuja tuloksia.

Palvelualueen tehtävänä on:

- 1) vastata kaupungin henkilöstöhallinnon suunnittelusta sekä kehittämisestä
- 2) vastata koko kaupungille työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista ja henkilöstövoimavarojen kehittämisestä
- 3) vastata virka- ja työehtosopimukseen perustuvasta paikallisesta neuvottelu- ja sopimustoiminnasta sekä tulkinnoista
- 4) kehittää palkkausjärjestelmiä ja palkitsemisprosesseja
- 5) koordinoida ja kehittää osaamisen, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtamista
- 6) huolehtia työnantajan ja työntekijöiden välisen työsuojelun yhteistoiminnan järjestämisestä, ylläpitämisestä ja kehittämisestä
- 7) huolehtia työterveyshuollon järjestämisestä kaupungin henkilöstölle
- 8) huolehtia yhtiömuotoisesti tuotettavien palkkahallinnon palveluiden järjestämisestä.

1.1.6. Ympäristöasiat

Kaupungin omistaman Pukinjärven pilaantuneen pohjasedimentin saneeraukseen Kemira Oyj sai vuonna 2022 ympäristölupapäätöksen, josta on valitettu hallinto-oikeuteen. Kaupungilla ei ole riskiä joutua osallistumaan suoranaisesti saneerauskustannuksiin, mutta lainvoimaisesta lupapäätöksestä riippuen kaupungille voi aiheutua lisäkustannuksia järven valuma-alueelle asemakaavoitettavien alueiden hulevesien hallintaan liittyen sekä maaomaisuuden arvonalenemaa Pukinjärven lähialueilla, mikäli järven virkistyskäyttö jatkossakin on estynyt tai rajoitettua pilaantuneisuuden sekä pilaantuneisuudesta johtuvan mainehaitan vuoksi.

Vanhassa Vaasassa sijaitsevan entisen Häggqvistin valimon alueen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuutta on tutkittu vuosina 2021–23. Tutkimustulosten ja riskinarvion perusteella alueella on saneeraustarpeita sekä kaupungin että yksityisten omistamilla kiinteistöillä. Saastuneiden maiden varauksiin on siirretty tätä kohdetta varten 1,0 miljoonaa euroa.

1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Muilla ei-taloudellisilla asioilla tarkoitetaan korruption, lahjonnan ja ihmisoikeusasioiden käsittelyä. Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Edun taloudellisesta arvosta yksinään ei voi päätellä, onko kyse lahjonnasta tai luottamusta vaarantavasta edusta. Myöskään rikoslaissa lahjan tai edun luonnetta tai arvoa ei ole määritelty.

Vaasan kaupunginvaltuusto on 7.5.2012 hyväksynyt Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikan periaatteet, joilla turvataan toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Vaasan kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 hyväksynyt Vaasan kaupungin konserniohjeen, jossa on määritelty eri toimijoiden tehtävät ja vastuut toiminnan lainmukaisuuden, läpinäkyvyyden ja harmaan talouden torjunnasta annettujen sääntöjen ja ohjeiden noudattamiseksi.

Varsinaisia eettisiä ohjeita kaupungilla ei ole. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista löytyy kuitenkin selkeä määritelmä väärinkäytöksestä. Väärinkäytöksiä pidetään epärehellistä, epäeettistä, ohjeiden vastaista sekä lainvastaista toimintaa eikä mitään väärinkäytöksiä hyväksytä. Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin ylimmän johdon tulee sitoutua eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukemiseen. Kaupunginjohtaja on tehnyt viranhaltijapäätöksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen päivittämisestä (21.12.2022 §70) ja päivitystyö on aloitettu vuoden 2023 aikana.

Kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri vahvistaa korruption vastaista toimintaa. Kunnallishallinnon sidonnaisuusilmoituksen tekemisvelvoite koskee kuitenkin ainoastaan johtavia viranhaltijoita ja esittelijöitä sekä luottamushenkilöistä kaupunginhallituksen jäseniä, valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

Ilmoittajansuojeludirektiivin mukainen eettinen ilmoituskanava otettiin käyttöön vuonna 2023. Kaupunki ohjaa toimintaa valittujen globaalien kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja arvioi indikaattoreita säännöllisesti strategiatyön yhteydessä.

1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Jo pitkään on ollut tiedossa, että kuntien talous on vuonna 2023 poikkeuksellisen vahva sote-muutokseen liittyvien niin sanottujen verohäntien ja takaisinperittävien valtionosuuksien vuoksi. Kuntien valtionosuuksia pienentää paitsi vuoden 2022 verotietojen valmistumisen vaikutukset sote-siirtolaskelmaan niin myös kuntien valtionosuuksien kasvua 2024–2027 hidastava indeksijarru ja verohäntien poisjänti. Muut kuntien tulot kasvavat hidastuneen talouskasvun myötä vaimeasti. Menoja kasvattaa yleistä ansiokehitystä hieman nopeampi palkkaohjelma, hintojen ja korkokulujen nousu sekä huomattavat investointitarpeet. Arvion mukaan Vaasan verohäntiä oli noin 18 miljoonaa euroa ja valtionosuushäntiä noin 11 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Sen jälkeen, kun Vaasan kaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma hyväksyttiin 13.11.2023 valtionosuuslaskelmat on päivitetty. Lisäleikkaukset on kuitenkin käytännössä kohdistettu vuosille 2025–2027, ja vuoden 2024 ennuste on pitkälti hyväksytyyn talousarvion mukainen. Tammikuun laskelmien mukaan kaupungin taseeseen kertyisi alijäämää jo vuonna 2025, ja vuoden 2027 lopussa kertynyttä alijäämää olisi runsaat 30 miljoonaa euroa. Jotta vuosittaiset tulot ja menot saataisiin tasapainoon, vaaditaan tasapainottamistoimenpiteitä 5–16 miljoonalla eurolla vuosittain, yhteensä 40–50 miljoonalla eurolla koko ajanjaksolla. Velkaantumisen hidastamiseksi tarvitaan muitakin tasapainottamistoimenpiteitä, koska 40–50

miljoonan euron tasapainottamisohjelma korottaisi suunniteltujen investointien sisäistä rahoitusosuutta vain noin 60 prosenttiin. Loput investointimenoista rahoitettaisiin siis uusilla lainoilla tai omaisuutta myymällä. Helmikuun veroennusteiden mukaan kaupungille kertyy noin 13 miljoonaa euroa vähemmän verotuloja vuosina 2024–2027 verrattuna viimeiseen verotuloennusteeseen. Tätä ei ole otettu huomioon tasapainottamisohjelmassa.

Vaikuttavuusanalyysi on tehty GigaVaasa-investoinneista. Työn toteutti aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI Publicin Valtteri Laasonen ja Rasmus Aro yhteistyössä Kaupunkitutkimus TA:n Seppo Laakson kanssa. Vaikuttavuusarviot perustuvat laskelmiin, joihin liittyy paljon epävarmuutta. Laskelmien tulokset eivät ole ennusteita, vaan skenaarioita. Mallinnuksen mukaan tuotantovaiheen vaikutukset toisivat käytetystä skenaariosta riippuen:

- 1,3 tai 2,7 miljardin euron arvonlisäyksen, josta 0,8 tai 1,7 miljardia euroa kohdistuisi Vaasan seudulle
- 5 200 tai 10 400 uutta työpaikkaa, joista 2 400 tai 4 900 Vaasan seudulle
- Tuotoksena 3,7 tai 7,8 miljardia euroa, josta 2,6 tai 5,4 miljardia Vaasan seudulla
- 111 tai 224 miljoonaa euroa palkoista menisi kulutukseen

Verotulovaikutukset ovat myös huomattavia. Vaasan seudun näkökulmasta merkittävimmät verotulovaikutukset syntyvät kunnallisveroista sekä yhteisöverotuloista. Myös vuosittain maksettavat tonttivuokrat ja kiinteistöverot tuovat merkittäviä tuloja kunnille. Ensimmäisessä skenaariossa arvioidaan, että alueen tonttivuokratuotot voisivat olla 0,6 miljoonaa euroa, kiinteistöveroja 2,7 miljoonaa euroa ja kunnallisveroja 10,2 miljoonaa euroa vuodessa. Valtion näkökulmasta arvonlisävero- sekä yhteisöverotulot ovat erittäin merkittäviä valitusta toteutusmalleista riippuen. Niiden mittakaavaa on haastava arvioida tässä vaiheessa.

1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Strategisiin riskeihin kuuluu se, että kaupungin panostukset työpaikkojen lisäämiseen ja siten paikkakunnalle muuttoon houkuttelemiseen eivät kannu hedelmää. Tämä voisi johtua esimerkiksi siitä, että tulevaisuuden työntekijät eivät muuta työn perässä tai että teollisuusalueen investoinnit eivät tuo uusia vakiintuneita yrityksiä tai yksityisiä investointeja alueelle.

Operatiiviset riskit

Henkilöstöriskien arvioidaan olevan yksi suurimmista operatiivisista riskeistä. Myös tietojärjestelmiin liittyviä riskejä pidetään merkittävinä, ja on olemassa riski toiminnan keskeytymiseen paitsi vanhentuneiden järjestelmien myös kyberhyökkäyksiä takia.

Taloudelliset riskit

Valtion rahoitusosuus peruspalveluihin on historiallisen matalla tasolla vuonna 2024. Ilman uusia päätöksiä kuntien valtionrahoitus vähenee lähes viidenneksen vuodesta 2023 vuoteen 2025, johtuen sote-uudistuksen tasauseristä.

Noin 65 prosenttia kaupungin lainasalkusta on suojattu niin kutsutuilla koronvaihtosopimuksilla ja kiinteillä koroilla. Sitä mukaa kuin uusia lainoja otetaan ja uusia korkosuojaussopimuksia tehdään, lainasalkun korkotaso nousee. Tämän vuoden maaliskuussa 3 kuukauden euriborkorko on pysynyt lähellä 4 %, ja lainasalkun keskikorko oli noin 2,17 % vuonna 2023. Kaupungin lainasalkku kasvoi noin 26 miljoonalla eurolla ja oli noin 350 miljoonaa euroa 31.12.2023. Korkokulut nousivat noin 3 miljoonasta eurosta 7 miljoonaan euroon. Tilinpäätöshetkeen laskettuna korkotason nousu 0,5 %-yksiköllä vastaa johdannaissopimusten käyvän arvon muutosta +5,8 miljoonalla eurolla ja lasku 0,5 %-yksiköllä -6,3 miljoonalla eurolla.

Vielä vuoden 2023 aikana seurattiin Ukrainan sodan vaikutukset tuloihin ja menoihin, ja seurannan mukaan menot katettiin täysmääräisesti valtion korvauksilla.

Vahinkoriskit

Kaupungilla on vapaaehtoisia ja lakisääteisiä vakuutuksia vahinkoriskien turvaksi, kuten työtaturmavakuutus, vastuuvakuutus ja omaisuusvakuutus. Kaupungin omalla vastuulla olevien vahinkojen turvaksi on olemassa vahinkorahasto. Vahinkorahaston arvo on 6,9 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksut olivat yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (mukana ei ole työnantajan pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja).

Enemmän tietoa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on luvussa 1.2.

1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Vaasan kaupungissa ja kaupunkikonsernissa. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä hallintosäännön mukaan hyväksymällä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat, valvomalla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antamalla toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupunginjohdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Tavoite on, että sisäinen valvonta on riittävää ja kohdennettu oikeassa suhteessa toiminnan sisältämiin riskeihin. Hallintosäännön mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on selkeästi vastuutettu eri toimijoiden kesken:

- 1) Toimielimet vastaavat tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 2) Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 3) palvelualueen päälliköt, palveluyksiköiden esihenkilöt ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 4) Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.
- 5) Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen ja johtoryhmän tukena toimii kokonaisvaltaisen riskienhallinnan KORI-työryhmä. Se arvioi ja kehittää tilivelvollisten toimielinten ja esihenkilöiden riskienhallintaa. Keskeisenä tehtävänä on myös kouluttaminen ja yhtenäisten toimintamallien luominen sekä toimialojen tuki.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan vastuut on määritelty kaupungin riskienhallintapolitiikassa (kv 7.5.2012 § 60), Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (kv 16.12.2013 § 153), sisäisen valvonnan ohjeessa (kh 29.9.2003 § 432), konserniohjeessa (kv 23.4.2018 § 22) ja hallintosäännössä (kv 10.10.2022 § 66). Kaupunginjohtaja on tehnyt viranhaltijapäätöksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen päivittämisestä (21.12.2022 §70) ja päivitystyö on aloitettu vuoden 2023 aikana.

Hallinto- ja johtamistapa

Vaasan kaupungin hallinto- ja johtamistapa perustuu kunta- ja hallintolakiin sekä muihin säännöksiin. Hallintosääntö on keskeinen ohje; se sisältää ohjeet hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, taloudesta ja valvonnasta, valtuustosta ja päätöksenteosta sekä hallintomenettelyistä. Se on luottamushenkilöiden portaalissa ja kaupungin verkkosivuilla kohdassa Hallinnon säännöt.

Hallintosäännön lisäksi kaupungilla on toimintasääntöjä, menettelyohjeita, periaatteita ja muuta ohjeistusta. Vaasan kaupungin Hyvän johtajan ja työntekijän arvolupaukset hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä 2019. Arvolupauksissa painottuu tavoitteellisuus ja seuranta sekä henkilöstön osallistaminen. Johtajan/esihenkilön tulee pitää henkilöstö ajan tasalla toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista, mutta myös työntekijöiden vastuuta korostetaan tiedonhankintaan liittyen. Varsinaisia eettisiä ohjeita kaupungilla ei ole. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista löytyy kuitenkin selkeä määritelmä väärinkäytöksestä. Väärinkäytöksinä pidetään epärehellistä, epäeettistä, ohjeiden vastaista sekä lainvastaista toimintaa eikä mitään väärinkäytöksiä hyväksytä. Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin ylimmän johdon tulee sitoutua eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukemiseen.

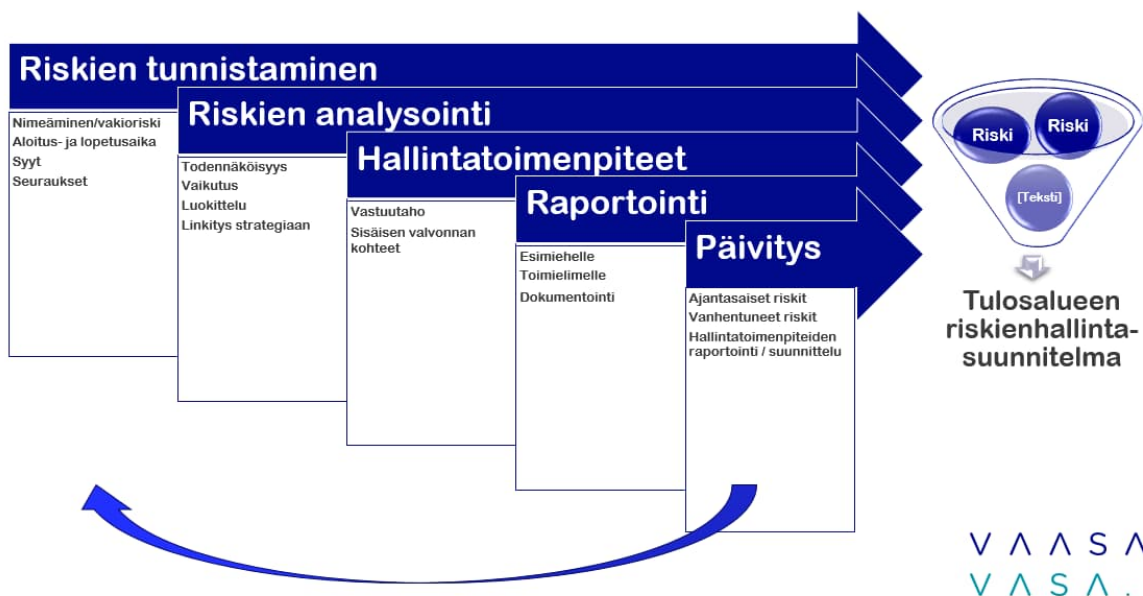
Riskienhallinta

Kokonaisvaltainen riskienhallinta toteutetaan osana toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantaprosessia. Tulosalueiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmien toteutumisesta raportoitiin lauta- ja johtokunnissa kesäkuun lopun tilanteesta, toiminnan ja talouden raportoinnissa. Kaupunkitasoinen raportointi

yhdistettiin ensimmäistä kertaa osavuositarkastukseen (vertaa kv 12.9.2022 § 59). Elokuussa tulosalueet laativat seuraavan vuoden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmat. Ne hyväksyttiin talousarvioesitysten yhteydessä lauta-/johtokunnissa. Toimialajohtajat raportoivat tilinpäätöstilanteessa johtoryhmälle oleelliset asiat toimialojensa riskienhallinnasta.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelu ja seuranta toteutetaan Opiferus -järjestelmällä. Samassa tietojärjestelmästä on strategian seuranta, toiminnan tavoitteet ja niiden toteutumista uhkaavat riskit sekä seuranta ja sisäisen valvonnan kohteet. Riskejä käsitellään rullaavasti ja ajantasaisesti. Seuraavassa kuviossa on kuvattuna riskienhallinnan prosessi tulosalueilla.

Riskienhallinta tulosalueilla, rullaavasti



Talousarvion 2024 laadinnassa tunnistetut olennaiset riskit on sidottu kaupungin strategian mukaisiin teemoihin: Hyvinvoiva ja osaava Vaasa, Vetovoimainen Vaasa, Hiilineutraali Vaasa 202x ja Mahdollistajat: Talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen.

Strategiset riskit liittyvät kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Operatiiviset riskit koskevat palvelutuotantoa, prosesseja, tietojärjestelmiä ja henkilöstöä. Yleisesti luokitellaan lisäksi vahinkoriskit ja taloudelliset riskit. Keskeisimmät riskit ilmenevät alla olevasta kaupungin riskikartasta. Se pohjautuu toimiala- ja tulosaluetasolla talousarviovalmistelussa syksyllä 2023 tehtyihin riskienkartoituksiin sekä KORI-työryhmässä ja kaupungin johtoryhmässä tehtyyn arviointiin.



Turvallisuusjohtamisen projekti toteutettiin kaupungilla vuonna 2022. Siinä kehitettiin toiminnan johtamista jatkumona häiriöttömästä tilanteesta poikkeusoloihin. Kehittämiskohteina oli turvallisuuden hallintamallin selkeyttäminen, turvallisuusdokumentaatio ja tiedonhallinta, työkalujen, viestinnän ja seurannan parantaminen. Kaupungin johtoryhmä hyväksyi tulokset ja jatkoetenemisen 12.12.2022. Turvallisuusjohtamisen projektin toimenpiteinä mm. otettiin käyttöön henkilöstölle suunnatut turvavartit ja täydennettiin sisäisen intranetin Lykyn Turvallisuus-osiota.

Valvontatoimenpiteet

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johdon ja esihenkilöiden vastuulle kuuluvia ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä, organisaatoratkaisuja ja toimintatapoja, joiden avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus toiminnan lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Esihenkilöiden tukena ovat asiantuntijat talous-, henkilöstö- ja asiakirjahallinnossa, juridiikassa ja riskienhallinnassa. Tilivelvollisten tulosaluejohtajien mukaan sisäinen valvonta toteutetaan osana päivittäistä johtamista mm. valvomalla sovittujen toimintatapojen ja -ohjeiden noudattamista sekä pistokokein. Kaupungilla on myös oma sisäinen tarkastus. Luottamushenkilöt valvovat toimintaa päätöksenteon kautta. Kaavoituksessa toimitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti turvaten jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja suunnitteluun. Oikeudellisia riskejä hallitaan ennaltaehkäisevästi varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen valmistelu. Asianosaisille ja kuntalaisille on valitusmenettelyt. Myös jälkikäteisarviointia realisoituneista oikeudellisista

riskeistä tehdään esim. kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupungin toimintaa valvovat myös eri viranomaistahot, kuten aluehallintovirasto.

Hallintosäännön 66 § mukaan kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä. Se on hyväksynyt sopimusohjeen, ja siitä saatiin yleiskirjeohjeistus 2021. Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännössä 4 § todetaan, että omistajaohjauksen tehtävänä on mm. huolehtia sopimusten hallinnasta ja sopimusvalvonnan ohjauksesta kaupungin organisaatiossa. Kaupungin keskitettynä sopimushallintajärjestelmänä toimii asianhallintajärjestelmä Tweb. Kaupunkiympäristön toimiala käyttää Cloudia Sopimusta. Sopimusten valvontaan liittyen kaupungilla on Yksityisen varhaiskasvatuksen valvontasuunnitelma. Valmisteilla on myös tarkastuslautakunnan huomion perusteella, Kuntatekniikan vastaavantyyppinen ostopalvelusopimukseen liittyvä ohjeistus.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioidaan tilikauden päätyttyä tilivelvollisille tulosaluejohtajille tehtävällä kyselyllä. Kyselyyn vastasi 25 tulosaluetta. Kyselyn laadinnassa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje. Tilinpäätöskyselyssä kaikki vastanneet tulosalueet paitsi tarkastuslautakunta ilmoittivat tehneensä riskienkartoituksen ja riskienhallintasuunnitelman sekä sisäisen valvonnan suunnitelman. Tarkastuslautakunta ei ole laatinut riskienhallintasuunnitelmaa johtavan viranhaltijan virkavapaan ja irtisanoutumisen takia. Vastausten mukaan miltei kaikki suunnitelmat on käsitelty tulosalueen sisällä johtoryhmässä tai vastaavassa sekä asianomaisessa toimielimessä.

Riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan suunnitelmat ovat johtaneet toimenpiteisiin lähes kaikilla tulosalueilla (84 %). Tulosalueilla valmistellaan ja päätöksiä tehdään hyvää hallintotapaa noudattaen ratkaisuvaihtoehtojen selvittämisessä, tasapuolisuudessa, päätösten perusteluiden kirjaamisessa ja tiedoksi antamisessa, kaikkien vastanneiden tilivelvollisten mukaan.

Kaupungin esihenkilöpäätöksissä pidettiin riskienhallinnan luento, laajentaen sitä myös turvallisuuteen ja varautumiseen. Vuonna 2023 KORI-työryhmän auditointivuorossa oli avainhenkilöiden sijaisjärjestelyt. Tarkastelun päätteeksi todettiin, että kaikille tulosaluejohtajille oli määritelty ajantasaiset sijaiset. Toiminnasta ja taloudesta raportoitiin toimielimille talousarvion 2023 täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti tilikauden aikana.

Tieto ja tiedonvälitys

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta edellyttävät, että päätöksentekijöillä on käytössä hyvät tiedot kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Kaupunginhallitus johtaa viestintää Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin viestintäohjelman (kh 30.5.2022 § 175) pohjalta. Kaupunki tarjoaa oikeaa ja ajantasaista tietoa kuntalaisille, henkilöstölle ja sidosryhmille valmisteilla olevista asioista, vaikuttamismahdollisuuksista ja päätöksistä. Keskeistä viestintäohjelmassa on yhteisen tarinan ja yhteisten ydinviestien lisäksi jokaisen työntekijän vastuu ja valta kaupungin maineen rakentajana sekä avoimen ja positiivisen viestintäilmapiirin luomisessa työyhteisössä. Viestintäohjelman pääviestit ja teot on nivottu kaupungin strategian teemaohjelmien kokonaisuuksiin. Tavoitemielikuva on kiteytetty muotoon "Vaasan on kansainvälisesti tunnettu Pohjolan energiapääkaupunki, jossa on helppo olla onnellinen".

Kaupungin viestinnän painopistealueet olivat strategian mukaisesti vetovoiman parantaminen, työyhteisöviestinnän kehittäminen ja vuorovaikutuksen ja osallistumisen kehittäminen asukkaiden kanssa. Vetovoiman osalta tehtiin vahvaa valtakunnallista imagomarkkinointia yhdessä Vaasanseudun Kehitys Oy Vasekin kanssa ja kansainvälistä näkyvyyttä saatiin Norjan suurimman lehden Aftenpostenin välissä jaettavaan A-magazinetiin, jossa oli kansikuva sekä 14-sivuinen artikkeli Vaasasta, onnellisuudesta ja vaasalaisista onnellisista ihmisistä. Vuonna 2023 intranet Lykky vakiinnutti asemansa työyhteisöviestinnän pääkanavana. Lykky on jokaisen työntekijän selaimen aloitussivuna, ja sinne pääsee sekä tietokoneella että mobiilisti.

Vuorovaikutusta edistettiin erityisesti somekanavilla, joiden seuraajamäärät kasvavat koko ajan, sekä erilaisten vaikutusmahdollisuuksien aktiivisella markkinoinnilla asukkaille.

Digipalveluiden toimivuuden korkean tason varmistaminen on merkittävä tavoite 24/7 palvelutoiminnassa. Digipalveluiden toiminnan sujuvuus oli hyvällä tasolla ilman pitkiä laajamittaisia katkoksia. Etätyön jatkuvuus korosti edelleen korkeaa palvelutasoa digipalveluissa. Tietoturvallisen verkon käyttöön panostettiin monin tavoin. IT palvelu- ja järjestelmätarpeiden merkittävä kasvu kaupunkikonsernissa työllisti digipalveluiden ja IT-infrastruktuurin kehittämisessä.

Digipalveluiden kehittämisessä keskeisenä tavoitteena on laadukkaat, turvalliset ja saavutettavat digipalvelut. Tiedolla johtaminen tapahtuu laadukkaan, turvallisen ja saavutettavan tiedon ja tiedonkulun avulla. Kaupungin Digivisio hyväksyttiin 2019 ja digitalisaatio ja innovaatio- palvelualueen strategia päivitettiin 2022. Kaupungin päivitetty tietoturvapoliittikka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 4.12.2023 §352.

Kaupunki järjesti kuusi Henkilöstö- ja esihenkilöinfoa vuonna 2023. Henkilöstöllä oli hyvä mahdollisuus saada tietoa toiminnasta suoraan kaupunginjohtajalta - infot alkavat pääsääntöisesti kaupunginjohtajan puheenvuorolla.

Seuranta - realisoituneet keskeiset riskit 2023 toimialoilla

Konserniohjaus

Konserniohjauksessa tilikaudella korostui rahoitukseen liittyvät riskit. Toisaalta verorahoitukseen liittyvät uhat; valtionosuuksien väheneminen ja kuntaveron tuoton pieneneminen. Samaan aikaan inflaatio korottaa kustannustasoa ja korkojen nousu rasittaa rahoitusmenoja. Toimialalla on vielä keskeneräisiä oikeusprosesseja, joista raportoitu erikseen.

Sivistystoimi

Erytisen tuen sekä pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneiden oppilaiden määrä on yli kaksikertaistunut viiden viimeisen vuoden aikana. Määrä kasvoi edelleen vuoden 2023 aikana. Oppilaiden hyvinvoinnin erot ovat myös kasvaneet THL:n kouluterveyskyselyn mukaan. Keskustan koulukampushankkeeseen liittyvä asemakaavamuutos odottaa päätöstä hallinto-oikeudelta. Hankkeen viivästyminen hankaloittaa toimintaa Merenkurkun koulussa, jossa sisäilmaongelmien määrä on lisääntynyt merkittävästi syksyn 2023 aikana.

Varhaiskasvatuksessa sijaisten sekä pätevien varhaiskasvatusopettajien saatavuus on edelleen haastavaa.

Toimialan tulokehitys on palautumassa normaalille tasolle koronan jälkeen. Lipputulot eivät ole kuitenkaan palautuneet täysin koronaa edeltävälle tasolle.

Museokokoelmien säilytystilat ovat vielä puutteelliset, mutta kokoelmavarastohanketta on edistetty päivittämällä tarveselvitystä vuoden 2023 aikana.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialalla poikkeuksellisen aikainen ja runsasluminen talvi siirsi osan vuodelle 2023 suunnitelluista maanrakennus- ja ylläpitotoista vuodelle 2024 sekä johti liikennealueiden talvihoidon määrärahojen ylittymiseen. Talven sääolosuhteiden vuoksi liikennealueiden kunnossapidolle saatiin myös lisämäärärahaa (KV 23.10.2023 § 66). Kaupunkiympäristössä työtapaturmia sattui tavanomainen määrä, vaikka

niiden ennalta ehkäisyyn on kiinnitetty enemmän huomiota. Myös Sataman investoinnit ovat olleet haasteellisia ja niiden toteutusjärjestys on muuttunut markkinatilanteesta sekä kilpailutuksessa sattuneen virheen johdosta. ELY-keskus on tuominnut jätelautakunnan uhkasakkoon lainvastaisesta toiminnasta.

Yleisiä huomioita

Tulosalueiden tilinpäätöskyselyn itsearvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuivat viime vuonna pääosin suunnitellusti ja kokonaisuudessaan hyvin. Tilivelvollisten kokonaisarvio asteikolla 1-4 sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä tulosalueilla oli pääsääntöisesti hyvä = 3. Kuusi tulosaluetta arvioi sisäisen valvonnan tason erittäin hyväksi = 4. Edelliseen vuoteen verrattuna vastauksissa oli pientä vaihtelua yksittäisten tulosalueiden osalta. Vastausten keskiarvo pysyi samalla tasolla kuin edellisellä vuonna ollen 3,24 (v. 2022: 3,22).

Työn vaarojen arvioinnissa käytetään Safety Manager -tietojärjestelmää, millä vaarojen arviointi on toteutettu vuoden 2023 aikana kaikilla tulosalueilla kahta lukuunottamatta. Työn vaarojen arvioinnin katsotaan tilinpäätöskyselyn vastauksissa olevan ajan tasalla kaikilla tulosalueilla. Vuoden 2023 aikana tehtiin noin 50 riskienarviointia/työn vaarojen arviointia työyksiköissä.

Tuloksellisuuden arvioinnin vaikuttavuudesta ja luotettavuudesta saadaan vuosittain arvio tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kautta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä antaa myös kaupungin tilintarkastaja lausuntonsa tilintarkastuskertomuksessaan.

Hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole todettu merkittäviä menetyksiä tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen, tilinpäätöksen liitetiedoissa on selvitys arvonalentumisista. Tilikauden aikana on todettu, että sote-kiinteistöjen tuotto-odotukset ovat laskeneet. Pohjanmaan hyvinvointialue on tällä hetkellä sitoutunut vuokraamaan sen käytössä olevia kaupungin tiloja vuoden 2025 loppuun asti. Tehdyn myyntikartoituksen mukaan markkinat eivät ole kiinnostuneita kaupungin sote-kiinteistöjen ostamisesta lyhyillä vuokrasopimuksilla. Tästä syystä myyntiprosessi on keskeytetty. Kiinteistöjen kirjanpitoarvot ennen vuoden 2023 alaskirjauksia, olivat yhteensä noin 15,5 miljoonaa euroa. Alaskirjauksia tehtiin Pelastuslaitoksen (noin 861 000 euroa) ja Kuustalan lastenkodin osalta (noin 363 000 euroa). Hankintojen seurannassa ei ole noussut esiin väärinkäytöksiä eikä varojen käytön hallinnasta ole löytynyt puutteita eikä vilpillistä toimintaa koskien kaupungin omaisuutta. Tilivelvollisten tilinpäätöskyselyn vastauksissa viitataan toistuvasti kaupungin ohjeisiin sekä asiantuntijoiden käyttöön, kuten hankintapalvelut ja talousohjeistus.

Irtain omaisuus. Käytöstä poistetun omaisuuden jatkokäsittelyyn liittyvät ohjeet päivitettiin 16.1.2023 § 3 kaupunginhallituksessa ja irtaimen omaisuuden luettelointiohjeet talous- ja strategijahtajan viranhaltijapäätöksellä 16.1.2024 §17. Päivitetyn luettelointiohjeen toimeenpano on työn alla. Mahdollisen järjestelmän hankintatarvetta arvioidaan kriittisesti.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Merkittäviä puutteita lakien ja säädösten noudattamisessa ei ole havaittu. Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi järjestettiin hyvästä hallinnosta, hallintomenettelystä, valmistelu- ja päätöksentekoprosessista kaksiosainen nauhoitettu koulutus. Siihen kuului myös osio kokonaisvaltaisesta riskienhallinnasta. Perekoulutusta järjestettiin uusille esimiehille ja työntekijöille kaupunkitasoisesti ja tulosalueilla tarveperusteisesti. Tilivelvollisten vastausten perusteella tulosalueilla kunnallisvalitusten syytteesen asettamisten tai muiden oikeusseuraamusten määrä pysyi ennallaan tai väheni.

Kunnallisvalituksista, syytteeseen asettamisesta ja keskeisistä oikeusseuraamuksista raportointi

Kaupunkia koskevista keskeneräisistä riita- ja insolvenssiasioista mainittakoon merkittävimpinä seuraavat.

Kaupungin vahvistuskanne Helsingin kärjäoikeudessa IT-järjestelmätoimitusta koskevassa asiassa CGI Suomi Oy:tä vastaan oli kärjäoikeuden tuomio 8.10.2021 kaupungille negatiivinen, kanne hylättiin pääasiallisen osalta kokonaan. Vaasan kaupunki veloitettiin korvaamaan CGI Suomi Oy:n oikeudenkäyntikulut asiassa palkkioineen ja kuluineen 100.538,36 eurolla (ei sisällä alv) korkolain 4 §:n 1 mukaisine viivästyskorkoineen. Kaupungin omat oikeudenkäynti- ja asianosaiskulut ovat tähän asti 375.537,76 euroa. Kaupunginhallitus päätti 25.10.2021 § 374, että Vaasan kaupunki valittaa Helsingin kärjäoikeuden päätöksestä. –Korkoriskin takia myös kärjäoikeuden määräämät oikeudenkäyntikulut on maksettu, odottamatta hovioikeuden päätöstä. Roschier Asianajotoimiston laatima valitus jätettiin Helsingin hovioikeuteen 8.11.2021. CGI Suomi Oy on vastannut valitukseen 28.1.2022. Helsingin hovioikeus antoi tuomion 24.5.2023, nro 803.

Helsingin hovioikeus on antanut tuomion Vaasan kaupungin valitukseen Helsingin kärjäoikeuden tuomiosta 8.10.2021. Kaupunki on vahvistuskanteella vaatinut vahvistettavaksi, että CGI Suomi Oy on toimitussopimuksen nojalla velvollinen huolehtimaan siitä, että kaupungilla on täysimääräinen jatkuva mahdollisuus käyttää toimitussopimuksen mukaisesti toimitettuun SoftCo:n arkistokomponenttiin arkistoitua kaupungin omistamaa materiaalia osana Rondo-ohjelmistoa niin kauan kuin kaupunki käyttää Rondo-ohjelmistoa. Hovioikeuden tuomio kuuluu: Kärjäoikeuden tuomiota ei muuteta. Vaasan kaupunki veloitetaan korvaamaan CGI Suomi Oy:n asianosais- ja oikeudenkäyntikulut hovioikeudessa 48.627,37 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen kuukauden kuluttua hovioikeuden tuomion antamisesta. Kaupunginhallitus 19.6.2023 § 203: Kaupunginhallitus päätti tyytyä Helsingin hovioikeuden tuomioon 24.5.2023 nro 803 ja suorittaa CGI Suomi Oy:n asianosais- ja oikeudenkäyntikulut hovioikeudessa 48.627,37 euroa kaupunginhallituksen oikeudenkäyntikulujen tililtä. Asian käsittely on päättynyt.

Pohjanmaan kärjäoikeudessa on 25.5.2022 nostettu kanne palkkasaatavia koskevassa asiassa, jossa vastaajana on Vaasan kaupunki/Pohjanmaan pelastuslaitos (L 764/2022/716). Kantaja on Pohjanmaan pelastuslaitoksen sivutoiminen päällystössä toimiva henkilö, joka on vuodesta 2007 suorittanut sivutoimisesti vain varallaoloa. Kantaja esittää haastehakemuksessaan, että hän on tosiasiallisesti ollut samalla tavalla työhön sidottu kuin varsinaisia työtehtäviä suorittaessaan ja näin ollen varallaolo tulisi katsoa kaikilta osin työajaksi. Kantajan mukaan, hänellä ei ole ollut mahdollisuutta vapaasti määritellä olinpaikkaansa tai tekemisiään. Työhön sidonnaisuus olisi kantajan mukaan rinnastunut työaikaan. Kaupunginhallitus päätti 8.8.2022 § 227 hankkia asianajopalvelua Asianajotoimisto Roihu Oy:ltä (AA Salla Pyymäki) varallaoloa koskevan kanteen hoitamiseen Pohjanmaan kärjäoikeudessa. Asiassa odotetaan kärjäoikeuden järjestävän valmisteluistunnon vuoden 2023 aikana. Tilanne 2/24, käsittely kärjäoikeudessa ei ole edennyt.

- Taloudelliset vaikutukset: palkkasaatavia yhteensä 300.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kullekin kuukausittaiselle maksamattomalle erälle kuukauden viimeisestä päivästä lukien.

Palosaaren asukasyhdistys - Brändö stadsdelsförening ry:n ja Vaasan rakennusperintöyhdistys ry Föreningen för byggda kulturarvet i Vasa rf:n tekemä kunnallisvalitus Ahventien opiskelijakylän asemakaavamuutosta koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 13.6.2022 § 51, vaatimuksena päätöksen kumoaminen kaikilta osin. Kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksellä 3.10.2022 § 297 antanut lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 18.12.2023 osin jättänyt valituksen tutkimatta ja kaikilta muilta osin hylännyt sen. Päätöksestä on haettu valituslupaa/valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Vaasan rakennusperintöyhdistys ry Föreningen för byggda kulturarvet i Vasa rf:n kunnallisvalitus ja Asunto Oy Vaasan Kasarminkatu 12:n ym. kunnallisvalitukset Keskustan yhtenäiskoulun asemakaavamuutosta

koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 20.2.2023 § 17, vaatimuksina päätöksen kumoaminen. Kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksellä 4.9.2023 § 254 antanut lausuntonsa tehtyjen valitusten johdosta.

RAPInsto Oy:n ja Pirkan Rakentajapalvelu Oy:n kunnallisvalitus sataman Autorampin tukirakenteet ja rantaviivan rakentaminen-hankkeen urakoitsijavalintaa koskevasta kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä 19.10.2022 § 138 ja 30.11.2022 § 162, vaatimuksena päätösten kumoaminen tai muuttaminen siten, että valittajien työyhteisö liittyy valitaan hankkeen urakoitsijaksi. Vaasan hallinto-oikeus on välipäätöksellä 11.1.2023 kieltänyt päätösten täytäntöönpanon siten, että päätöksen 30.11.2022 § 162 nojalla jo aloitettu toiminta/aloitetut työt on heti keskeytettävä. Vedoten hankkeen merkittävyyteen yleisen edun kannalta, merenkululle ja kaupalle aiheutuviin vaikutuksiin sekä sataman ja työmaan turvallisuuteen liittyviin syihin kaupunki on vaatinut täytäntöönpanokielota koskevan määräyksen peruuttamista ja päätösten täytäntöönpanon sallimista. Hallinto-oikeus on uudella välipäätöksellään 8.2.2023 kuitenkin hylännyt vaatimuksen ja pitänyt voimassa täytäntöönpanokiellon. Kaupunki on kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 15.3.2023 § 22 antanut pääasiassa lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta. Hallinto-oikeus on päätöksellään 28.6.2023 mm. kumonnut kaupunkiympäristölautakunnan päätökset 19.10.2022 § 138 ja 30.11.2022 § 162 sekä velvoittanut kaupungin korvaamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut 3 500 eurolla laillisine viivästyskorkeineen. Kaupunki on kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 9.8.2023 § 84 tyytynyt hallinto-oikeuden päätökseen, joka siten on tullut lainvoimaiseksi.

- Taloudelliset vaikutukset: Sataman ja laivaliikenteen kannalta tärkeän hankkeen arvo on noin 1,7 M€. Aikataulun kiireellisyyden vuoksi on tehty väliaikainen hankintasopimus, joka sittemmin on purkautunut hallinto-oikeuden täytäntöönpanokieltomääräyksen myötä. Väliaikaisen hankintasopimuksen perusteella oli kuitenkin ehditty edetä urakassa. RAPInsto Oy ja Pirkan Rakentajapalvelu Oy ovat 22.2.2024 esittäneet kaupungille vaatimuksen, että kaupungin tulee vahingonkorvauksena maksaa heille hankinnan osalta saamatta jäänyt 12 % kate heidän tarjoamastaan urakkahinnasta.

Lujatalo Oy:n tekemä hankintavalitus Otsonointi- ja aktiivihiihlaitoksen rakennusurakan (H-rakennus) urakoitsijavalintaa koskevasta teknisten liikelaitosten johtokunnan päätöksestä 24.1.2023 § 5, vaatimuksina päätöksen kumoaminen, virheellisen menettelyn noudattamisen kieltäminen ja korjaaminen, päätöksen täytäntöönpanon ja hankintasopimuksen tekemisen kieltäminen sekä oikeudenkäyntikulujen korvaaminen laillisine viivästyskorkeineen. Vedoten rakennusurakan viivästymisen kriittisiin vaikutuksiin vesilaitokselle ja vesilaitoksen kautta toimitetun talousveden lukuisille käyttäjille kaupunki on pyytänyt markkinaoikeudelta täytäntöönpanon sallimista. Markkinaoikeus on välipäätöksellä 22.2.2023 kuitenkin hylännyt kaupungin pyynnön. Kaupunki on teknisten liikelaitosten johtokunnan päätöksellä 14.3.2023 § 24 antanut pääasiassa lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta. Lujatalo Oy on 15.5.2023 peruuttanut valituksensa, minkä johdosta markkinaoikeus on tehnyt 24.5.2023 päätöksen asian käsittelyn raukeamisesta. Teknisten liikelaitosten johtokunnan päätös 24.1.2023 § 5 on tullut lainvoimaiseksi.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksistä 24.5.2023 Vaasan seudun jätelautakunnan toiminta-alueen poltettavan jätteen ja lietteen jätteenkuljetusjärjestelmien valintaa koskevissa asioissa on haettu valituslupaa/valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Näiden aikaisempien päätösten oikeuskäsittelyn ollessa vielä kesken jätelautakunta on 27.9.2023 tehnyt asioissa uudet päätökset (hallinto-oikeuden päätösten vastaisesti), joista taas on valitettu hallinto-oikeuteen. Edelleen jätelautakunta on 24.1.2024 päättänyt kumota päätöksensä 27.9.2023 ja korvata ne jälleen kerran uusilla, hallinto-oikeuden päätösten vastaisilla päätöksillä. Oletettavissa on, että myös jätelautakunnan päätöksistä 24.1.2024 valitetaan hallinto-oikeuteen. Asioissa on rinnakkain vireillä ELY-keskuksen hallintopakkoasia, jossa ELY-keskus on jo ensimmäisen kiinteän uhkasakon (40 000 euroa) ehtinyt tuomita jätelautakunnan maksettavaksi.

Myöhemmin ELY-keskus on vielä asettanut jätelautakunnalle uuden kiinteän + juoksevan uhkasakon (50 000 euroa + 15 000 euroa/3 kuukautta).

Kokonaisarvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta sekä kehittämistoimenpiteet

Kaupunginhallituksen kokonaisarvion mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusjärjestelmä on kunnossa. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin tavoitteiden toteutumista tarkastamalla ja arvioimalla organisaatioiden ja sisäisen valvonnan toimivuutta sekä toiminnan ja päätöksenteon säädöstenmukaisuutta. Suoritettujen tarkastusten perusteella todetaan, että sisäinen valvonta toimii vähintään tyydyttävästi.

Suurimmat uhat liittyvät kaupunkikonsernin kykyyn vastata kasvavaan palvelukysyntään muuttuvassa toimintaympäristössä niukkenevilla resursseilla. Kaupungin velkamäärän kasvaminen suhteessa kaupungin kantokykyyn on huomattavaa.

Varhaiskasvatuksen tuloarajojen korottaminen 1.3.2023 alkaen palvelumaksuissa pienentää toiminnan tuottoja. Oppivelvollisuusian nousu 18-vuotiaaksi asti toteutui syksyllä 2021, syksyllä 2023 aloitti kolmas vuosiluokka laajennetun ja maksuttoman oppivelvollisuuden piirissä. Maksuton toinen aste on ollut kustannusneutraali kaupungin oppilaitosten osalta ammattikoulurahoituksen korotuskertoimen sekä lukioiden korotettujen yksikköhintojen myötä. Lisäksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu asettaa vaatimuksia niin tiloille kuin henkilöstölle. Vaasa on mukana yhtenä kokeilukuntana, kokeilu jatkui vuonna 2023.

Kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa on synkronoitu sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta osaksi strategista ohjausta ja operatiivista toimintaa. On muodostettu yhtenäinen raportointiketju strategisista tavoitteista tulosalueiden tavoitteisiin ja niiden toteutumista uhkaavien riskien hallintaan. Tässä on edetty kehittämistoimenpiteillä ja tietojärjestelmän käytön laajentamisella. Riskienhallinnassa suoraa yhteyttä strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumista uhkaavien riskien välillä ei vielä ole.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), tuli voimaan 1.1.2023. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi eettisen ilmoituskanavan käyttöönoton 13.2.2023 § 58. Ilmoituskanava otettiin käyttöön 15.2.2023 ja siihen tuli yksi ilmoitus vuoden 2023 aikana. Käyttöönotosta tiedotettiin sekä sisäisesti, että ulkoisesti.

Globaalien tapahtumien, kuten hybridivaikuttamisen, takia kuntien riskiympäristössä on tapahtunut merkittävä muutos. Turvallisuusjohtamisen projektissa laadittiin kaupungille turvallisuusjohtamisen malli täydennykseksi kokonaisvaltaiselle riskienhallinnalle. Projektin toimenpiteiden toimeenpano alkoi 2023. Riskienhallinnan ohjeiden päivitystyö käynnistyi 2023, siinä huomioidaan mm. muutokset toimintaympäristössä. Päivitetty ohje hyväksyttäneen vuoden 2024 aikana, jonka jälkeen aloitetaan henkilöstön koulutus. Riskienhallinnan prosessien toteutuessa suunnitelmallisesti, painopistettä siirretään hallintatoimenpiteisiin ja jatkuvuuden hallintaan. Toimintaympäristön jatkuva analyysi on riskienhallintaa, jolla voidaan tunnistaa myös mahdollisuudet.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot	83 574	93 206
Valmistus omaan käyttöön	1 920	4 443
Toimintakulut	-275 638	-537 592
Toimintakate	-190 144	-439 943
Verotulot	188 141	333 486
Valtionosuudet	49 140	140 151
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 011	816
Muut rahoitustuotot	6 697	10 360
Korkokulut	-7 165	-1 308
Muut rahoituskulut	-92	-1 969
Vuosikate	47 588	41 592
Poistot ja arvonalentumiset	-33 670	-32 883
Satunnaiset tuotot	0	
Satunnaiset kulut	0	
Tilikauden tulos	13 918	8 709
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	379	-5 227
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	100	-500
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)	31	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	14 428	2 982

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	30,5	17,5
Vuosikate / Poistot, %	141,3	126,5
Vuosikate, euroa/asukas	690	611
Asukasmäärä	68 969	68 017

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)
 Vuosikate prosenttia poistoista
 = 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

1.3.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	47 588	41 592
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-2 102	-5 071
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-51 320	-55 251
Rahoitusosuudet investointeihin	435	3 030
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 945	8 675
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 454	-7 026
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 407	-5 110
Antolainasaamisten vähennykset	2 942	176
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000	95 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 000	-33 607
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 879	-39 565
Oman pääoman muutokset	457	413
Muut maksuvalmiuden muutokset	-14 216	-8 092
Rahoituksen rahavirta	11 655	9 215
Rahavarojen muutos	10 201	2 189
Rahavarat 31.12	16 122	5 921
Rahavarat 1.1	5 921	3 732
	10 201	2 189

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-47 766	-62 640
Investointien tulorahoitus, %	93,5	79,6
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,2
Kassan riittävyys, pv	16	3
Asukasmäärä	68 969	68 017

Investointien tulorahoitus, %
 = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno
 Laskennallinen lainanhoitokate
 = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)
 Kassan riittävyys (pv)
 = 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 986	0
Muut pitkävaikutteiset menot	25 282	26 616
Ennakkom. ja kesk.er. hankinnat	-14	0
	<u>27 255</u>	<u>26 616</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	62 998	61 262
Maa- ja vesial. arvonkorotukset	166 735	167 330
Rakennukset	196 710	195 251
Kiinteät rakenteet ja laitteet	119 721	118 898
Koneet ja kalusto	9 035	13 611
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	42 226	31 629
	<u>597 424</u>	<u>587 981</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	92 821	126 794
Osakkeiden ja os. arvonkorotukset	0	614
Muut lainasaamiset	20 233	17 508
Muut saamiset	2 358	2 292
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	0	0
	<u>115 412</u>	<u>147 207</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	29 659	29 074
Muut toimeksiantojen varat	52	52
	<u>29 710</u>	<u>29 126</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	312	902
Keskeneräiset tuotteet	545	768
Valmiit tuotteet	0	0
Muu vaihto-omaisuus	21	216
Ennakkomaksut	176	0
	<u>1 054</u>	<u>1 887</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	8 190	8 190
Muut saamiset	0	7
Siirtosaamiset	583	1 134
Lyhytaikaiset saamiset		

Myyntisaamiset	12 045	16 920
Lainasaamiset	0	4 380
Muut saamiset	8 967	8 872
Siirtosaamiset	4 353	1 427
	<u>34 138</u>	<u>40 931</u>
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Rahat ja pankkisaamiset	16 122	5 921
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>821 115</u></u>	<u><u>839 669</u></u>

2023	2022
1 000 €	1 000 €

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	156 859	191 910
Arvonkorotusrahasto	170 268	170 864
Muut omat rahastot	8 523	8 554
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	8 160	9 638
Tilikauden yli- / alijäämä	14 428	2 982
	<u>358 238</u>	<u>383 948</u>

POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET

Kertynyt poistoero	7 273	7 652
Vapaaehtoiset varaukset	16 100	16 200
	<u>23 373</u>	<u>23 852</u>

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	24	65
Muut pakolliset varaukset	2 754	1 956
	<u>2 778</u>	<u>2 021</u>

TOIMEKSIANTOJEN

PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 030	29 302
Muut toimeksiantojen pääomat	104	97
	<u>30 134</u>	<u>29 399</u>

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	313 931	290 947
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0

Saadut ennakot	3 817	3 817
Liittymismaksut ja muut velat	4 055	4 330
	<u>321 803</u>	<u>299 094</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	36 016	33 607
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	2 495	1 902
Saadut ennakot	6 407	5 428
Ostovelat	16 158	27 466
Liittymismaksut ja muut velat	3 546	6 120
Siirtovelat	20 166	26 832
	<u>84 788</u>	<u>101 355</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>821 115</u></u>	<u><u>839 669</u></u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus, %	47,1	49,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	123,5	69,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	22 588	12 620
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	328	186
Lainakanta 31.12., 1 000 €	352 442	326 456
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 110	4 800
Lainasaamiset, 1 000 €	20 233	17 508
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	402 554	340 084
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 837	5 000
Asukasmäärä	68 969	68 017

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Lainakanta 31.12., 1000 €

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta 31.12., €/asukas

Lainasaamiset 31.12, 1000 €

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vastuut, €/asukas

Asukasmäärä

1.5. Kokonaistulot- ja menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	milj€	%	MENOT	milj€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	83,6	21,1	Toimintakulut	275,6	74,2
Verotulot	188,1	47,6	- Valmistus omaan käyttöön	-1,9	-0,5
Valtionosuudet	49,1	12,4	Korkokulut	7,2	1,9
Korkotuotot	1,0	0,3	Muut rahoituskulut	0,1	0,0
Muut rahoitustuotot	6,7	1,7	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauuserät		
Tulorahoituksen korjauuserät	0,0	0,0	- Pakollisten varausten muutos	-0,1	0,0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
luovutusvoitot	-2,9	-0,7	luovutustappiot	0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,4	0,1	Investointimenot	51,3	13,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Rahoitustoiminta		
luovutustulo	3,9	1,0	Antolainasaamisten lisäys	2,4	0,6
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	37,0	10,0
Antolainasaamisten vähennykset	2,9	0,7	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60,0	15,2	Oman pääoman vähennys	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1,9	0,5	Kokonaismenot yhteensä	371,6	100,0
Oman pääoman lisäykset	0,5	0,1			
Kokonaistulot yhteensä	395,3	100,0			
Tarkistus					
kokonaistulot-kokonaismenot	23,7				
muu maksuvalmius - rahavarat	24,4				
- ero johtuu pyöristyksistä					

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan/emoyhtiön omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus
Tytäryhteisöt (≥ 51 %)				
Ab Stormossen Oy	0586634-8	Mustasaari	54,35 %	54,35 %
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	66,69 %	73,96 %
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Oy EduVamia Ab	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Oy Klemetinkaari - Ab Klemetsösvängen	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %
Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %
Oy Vaasan Asumisoikeus - Vasa Bostadsrätt Ab	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Oy Vaasan Ekolämpö Oy - Vasa Ekovärme Ab	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Pohjanmaan Expo Oy - Expo Österbotten Ab	0702385-4	Vaasa	76,80 %	76,80 %
TeeSe Botnia Oy Ab	2859365-3	Vaasa	65,74 %	65,74 %
Vaasa Facilita Oy Ab	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %
Vaasan Satama Oy	3390130-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasan Sähkö Oy	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %
Vaasan Vastaanottokeskus Oy	3348891-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasanseudun Kehitys Oy - Vasaregionens Utveckling Ab	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %
Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kuntayhtymät				
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä Vasaregionens Arenor Samkommu	1025565-6	Mustasaari	70,77 %	70,77 %
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	40,85 %	40,85 %
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %
Osakkuusyhteisöt (20-50 %)				
Kvarken Link Oy	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %
Kyrönmaan jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %
VP Facilities Oy Ab	2917961-4	Vaasa	33,30 %	46,55 %
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,66 %
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	38,30 %
Fastighets Ab Formansgatan 14 Kiinteistö Oy	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %
TT Botnia Oy	2995396-4	Vaasa	37,19 %	37,19 %
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %

Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
Kvarkenhamnar Ab	556975-9037	Uumaja	50,00 %	50,00 %	
Alakonsernit					
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	
joka omistaa:					
Asunto Oy Pitkänlahdenkatu 31-35 - Bostads Ab Vasa Långviksgatan 31-35	1089301-7	Vaasa	100,00 %		
Asunto Oy Vaasan Asemakatu 43 Bostads Ab	0546657-1	Vaasa	100,00 %		
Vaasan Sähkö Oy	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	
joka omistaa:					
Vaasan Sähköverkko Oy	1993667-7	Vaasa	100,00 %		
EPV Energja Oy	0216734-9	Vaasa	40,58 %		
Ab Stormossen Oy	0586634-8	Mustasaari	54,35 %	54,35 %	
joka omistaa:					
Revisol Vaasa Oy	3099477-1	Mustasaari	49,0 %		
Vaasa Facilita Oy Ab	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	
joka omistaa:					
Palosaaren Yrityskeskus Oy	3255942-3	Vaasa	100,00 %		
Vaasa Parks Oy Ab	2917959-3	Vaasa	66,67 %	79,89 %	
NLC Vaasa Oy	2475661-1	Vaasa	60,00 %		
KiOy Cargo Apron Vaasa	2156845-5	Vaasa	80,80 %		
Kiinteistö Oy Vamian ATM-Halli	3248304-3	Vaasa	100,00 %		
Vaasan Satama Oy	3390130-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	
joka omistaa:					
Vaasan Satamapalvelut Oy	3398939-6	Vaasa	100,00 %		
Vaasan Satamainfra Oy	3398938-8	Vaasa	100,00 %		
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	
joka omistaa:					
Ravilaakson Pysäköinti Oy (perustettava yhtiö)		Vaasa	100,00 %	100,00 %	
Fastighets Ab Vasa Ekgården	1748974-6	Vaasa			
Kvarken Link Oy	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	
joka omistaa:					
NLC Ferry Ab Oy	2490732-8	Vaasa	100,00 %		
Kvarken Link AB	559035-4873	Uumaja	100,00 %		
TT Botnia Oy	2995396-4	Vaasa	37,19 %		
joka omistaa:					
YritysBotnia Oy	3296715-2	Vaasa	100,00 %		
VP Facilities Oy Ab	2917961-4	Vaasa	33,30 %	46,51 %	
joka omistaa:					
KOy Producta III Vaasa	3207712-5	Vaasa	100,00 %		
KOy EnergyLab Vaasa	2694481-9	Vaasa	100,00 %		
Kiinteistö Oy Puffetti Fastighets Ab	0686192-8	Vaasa	100,00 %		
KOy T2 Partners Vaasa Fab	3207076-7	Vaasa	33,33 %		

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vaasan kaupunki on aktiivinen omistaja. Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet, kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yhteisön aseman osana kaupunkikonsernia. Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen. Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujakoja.

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja ja talous- ja strategiajohtaja. Konsernijohto vastaa omistajapolitiikan toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginjohtajaa avustaa konsernihallinnossa toimiva omistajaohjausyksikkö. Konserniohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Konserniohjauksen tavoitteena on huolehtia siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohjauksen tavoitteena on ennakoiva konserniohjaus sekä laadukas ja yhtenäinen päätöksenteko ja valmistelu.

Valtuusto määrittelee omistajapolitiikan sekä hyväksyy merkittävimpien konserniyhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osana kaupungin tilinpäätöstä ja vuodesta 2018 alkaen osana kaupungin raportointijärjestelmää. Kaupunginhallituksen konsernijaosto hoitaa hallintosäännön mukaisesti konserni- ja yhteisöohjaukseen liittyvät tehtävät sikäli, kun ne eivät kuulu kaupunginjohtajalle tai konsernijohtoon kuuluvalla viranhaltijalla. Konsernijaosto myös valmistelee hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitukselle kuuluvat konserni- ja yhteisöohjausta koskevat päätösaasiat.

Konserniohjeella pyritään kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen ja tehostamiseen sekä kaupungin tytäryhteisöistä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun varmistamiseen. Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata kokonaisuutena yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeella luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuksen yhteensovittamisesta.

1.6.3. Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteet konserniyhteisöille asetetaan vuosittain kaupungin talousarviossa.

Oy Vaasan Asumisoikeus - Vasa Bostadsrätt Ab

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeudenojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettuja rakennuksia ja luovuttaa niissä sijaitsevien asuntojen hallintaoikeuksia vastiketta vastaan asumisoikeussopimuksen tai vuokrasopimuksen nojalla. Yhtiö toimii yleishyödyllisesti tavoittelematta voittoa ja jakamatta vastikkeetonta etuutta osakkailleen.

Yhtiö on saanut valmiiksi kaksi suurta investointihanketta kahdessa eri kiinteistössä. Yhtiö on myös saavuttanut käyttöastetavoitteen 95 % tilikauden loppuun mennessä.

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab

Yhtiön toimialana on yleishyödyllisen asuntotuotannon harjoittaminen Vaasan kaupungissa. Tässä mielessä se voi omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä vuokrata asuntoja asiakkaille. Yhtiö voi lisäksi suorittaa kiinteistöjen hallintoon ja hoitoon sekä palveluihin liittyviä tehtäviä.

- Taloudellinen käyttöaste on 88 % (tavoite vähintään 90 %).
- Yhtiön vuokralojen hiilidioksidipäästöt on määritetty ja yhtiölle laadittava hiilineutraaliustiekartta on valmistunut, edelleen jatketaan suunnittelua tarvittavista toimenpiteistä tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi asukkaita tiedotetaan ja opastetaan energian säästötoimenpiteisiin sekä vedenkulutuksen vähentämiseen. Asukkaille on järjestetty asumisen turvallisuuteen liittyviä luentoja ja muita asukastilaisuuksia. Yhtiössä toteutetaan tehtyä suunnitelmaa, jonka avulla tulevan talven energiankulutus saadaan aikaisempaa alhaisemmaksi.
- Asuntojen tasonkorotusohjelman toteuttaminen on jatkunut suunnitelman mukaisesti.
- Asiakastytyväisyydestä ja imagonnosto toimenpiteistä yhtiö ei ole raportoinut.

Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki

Vaasan kaupunki omistaa Koy Vaasan Teatteriparkin kokonaisuudessaan osoitteessa Asemakatu 12. Pysäköintilaitos on kaksikerroksinen ja 348-paikkainen. Yhtiö on ostanut Vaasan kaupungilta Kiinteistö Oy Vaasan Tammipihaan osakkeet, jotka oikeuttavat autopaikkojen 1–189 sekä autohallipaikkojen 94–101 hallussapitoon.

Yhtiö alkoi itse vastata pysäköintilaitosten operatiivisesta toiminnasta 1.7.2023 alkaen. Pysäköintipaikkojen vuokraus on siirretty Eparking-yhtiölle.

Koy Palosaaren Kampus

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Palosaaren Kampus yhdessä Söfukin kanssa (kaupunki 67 %). Yhtiön omistamat kiinteistöt sijaitsevat osoitteissa Wolffintie 30-34, Wolffintie 33 ja Wolffintie 27-31. Yhtiön strategisena tavoitteena on tarjota Vaasassa toimiville ammattikorkeakouluille korkeatasoiset opetustilat kilpailukykyisillä vuokrilla.

Tilikauden 2023 tappio n. -422 000 euroa aiheutuu korko- ja yleisen kustannustason noususta.

Vaasan Sähkö Oy

Vaasan Sähkön painopisteet ovat sähkökaupassa, kaukolämmössä ja sähkönsiirrossa. Vaasan Sähkö myy sähköä koko Manner-Suomeen ja kaukolämpöä Vaasan seudulla. Tytäryhtiöistä Vaasan Sähköverkko Oy vastaa Vaasan seudun sähkönsiirrosta.

Vaasan Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Vaasan Sähkö Oy, tytäryhtiö Vaasan Sähköverkko Oy ja osakkuusyhtiö EPV Energia Oy.

Yhtiön osinkotavoite oli 6 milj. euroa ja tämä toteutui.

Pätin jätevedenpuhdistamon yhteyteen rakennettu hukkalämpöä hyödyntävä laitos on otettu käyttöön ja säännöllinen kaukolämmöntuotanto laitoksella alkoi joulukuussa 2023.

Kiinteistö Oy Sekahaku

Yhtiön toimiala on sosiaalisen asuntotuotannon harjoittaminen. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, harjoittaa huoneistojen ja toimitilojen vuokrausta sekä isännöintiä ja rakennuttamista. Yhtiön rakennukset sijaitsevat Erämiehenkadulla, Ajurinkadulla ja Klemetinkadulla.

Yhtiön taloudellinen käyttöaste vuonna 2023 oli 96 % (tavoite 90 %).

Ab Stormossen Oy

Ab Stormossen Oy on kuuden kunnan omistama jätehuolto-yhtiö. Omistajakunnat ovat Vaasa, Mustasaari, Isokyrö, Vöyri, Maalahti ja Korsnäs. Yhtiön toimialueella asuu runsaat 105 000 asukasta. Yhtiö vastaa omistajakuntien lakisääteisestä jätehuollosta sekä siihen kuuluvasta neuvonnasta.

Mustasaaren Koivulahdessa sijaitsevassa jätekeskuksessa hoidetaan muun muassa jätteiden vastaanotto ja käsittely sekä niiden loppusijoitus. Jätekeskuksen biokaasulaitoksessa käsitellään biojätettä ja lietettä. Laitos tuottaa biokaasusta jalostettua liikennekaasua, jota käytetään muun muassa Vaasan kaupungin paikallisliikenteessä, sekä maanparannuskompostia, jota käytetään kompostimullan tuotannossa.

Stormossen ylläpitää 12:ta miehitettyä hyötykäyttöasemaa, yhtä autonomista (miehittämätöntä) puutarhajäteasemaa ja noin 70:tä ekopistettä. Lisäksi yhtiö ylläpitää kierrätysgalleria Minimossenia Vaasan Isolahdessa.

Uuden hyötykäyttöaseman suunnitelmia ja vaihtoehtoja on kartoitettu yhteistyössä kaupungin kanssa. Yhtiön liikevaihto vuonna 2023 oli 15,1 milj. euroa (2022: 12,7 milj. euroa) ja liiketulos n. 141 000 euroa.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

Yhtiön tavoitteena on tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntopalveluja Vähänkyrön keskustan, Merikaarron ja Tervajoen alueilla.

Yhtiön taloudellinen käyttöaste vuonna 2023 oli n. 87 % (tavoite 90 %).

Oy Vaasan ammattikorkeakoulu

VAMK kouluttaa kansainvälisiä ammatillisen korkeakoulutuksen asiantuntijoita elinkeinoelämän palvelukseen. VAMK on monialainen ja kansainvälinen ammattikorkeakoulu, joka tarjoaa koulutusta suomen- ja englannin kielellä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa integroituna opetukseen tekniikassa, liiketaloudessa sekä sosiaali- ja terveysalalla. Koulutuksen ja tki-toiminnan lisäksi VAMK tarjoaa yrityksille palveluliiketoimintana erilaisia palveluita ja tuotteita.

- Yhtiö saavutti tulostavoitteen, joka oli 100 000 euroa, sillä tilikauden 2023 tulos oli n. 135 000 euroa (liiketulos n. 9 300 euroa).
- Jatkuva oppiminen (Avoin AMK) 6 812 opintopistettä (tavoite 10 000 op).
- TKI-salkku 1,3 milj. euroa (tavoite 2 milj. euroa)
- 538 AMK-tutkinnon suorittanutta (tavoite 590)
- 51 YAMK-tutkinnon suorittanutta (tavoite 58)
- Vamk on osallistunut aktiivisesti alueen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

Vaasa Facilita Oy Ab

Vaasa Facilita-konserni on muodostettu vuonna 2022 ja sen emoyhtiö Vaasa Facilita Oy Ab on kaupungin kokonaan omistama sidosyksikkö-yhtiö. Konsernin päätehtävinä on toimia kehittämis- ja markkinointityön koordinoijana sovituin osin yhteistyössä kaupungin ja muiden kehittäjäorganisaatioiden kanssa (mm. Invest

in Vaasa- ja Giga Vaasa-tehtävät) sekä markkinaehtoisesti toimivien tytäryhtiöiden toimitilapalvelujen tuottajana ja kehittäjänä (Vaasa Parks ja Palosaaren Yrittäjäkeskus).

Tavoitteena oli konsernin positiivinen tulos. Emoyhtiön vuoden 2023 tulos oli niukasti positiivinen, mutta konsernin tulos kääntyi tappiolliseksi KOY Vaasan Ylioppilastalon osakkeiden myynnistä aiheutuneen myyntitappion takia.

Vaasanseudun Kehitys Oy

Vaasanseudun Kehitys Oy (VASEK) on Vaasan seudun kuntien (Vaasa, Mustasaari, Maalahti, Korsnäs, Vöyri, Laihia, Isokyrö) omistama elinkeino- ja kehitysyritys. Sen kolme päätehtävää ovat yrityspalvelut, aluekehitys ja seudun markkinointi.

VASEKin mahdollisuus panostaa vetovoiman ja pitovoiman parantamiseen lisääntyi vuoden aikana. Uusyrityskeskus Startian osalta vuosi oli edelleen vilkas taloussuhdanteesta huolimatta.

Yhtiön liiketulos vuonna 2023 oli n. 10 000 euroa.

TeeSe Botnia Oy Ab

TeeSe Botnia Oy Ab on teknisiä tukipalveluita tuottava monialayritys. Yhtiön toimialoja ovat ruokapalvelut, puhdistuspalvelut sekä kiinteistö- ja logistiikkapalvelut, joka sisältää hankinta-, kuljetus- ja varastopalvelut.

- Energiansäästötoimenpiteitä on suunniteltu ja toteutettu talven aikana yhteistyössä asiakkaan kanssa.
- Ruokapalveluiden uudelleenorganisointi 1.1.2023 toteutettu suunnitellusti, keittiöverkoston suunnittelutyössä päivitetty keskitetyn tuotantokeittiön toimintamallia ja investointitarvetta, suunnittelu pysäytetty kaupungin puolella.
- Työkyvyn ylläpidon ja johtamisen kehittäminen tueksi esihenkilöille toteutettu jatkuvat infotilaisuudet ja koulutukset, tuki varhaisen tuen mallin mukaisesti, tiivis yhteistyö työterveyshuollon kanssa.
- Muutosneuvotteluiden toimenpiteiden seurauksena tilikauden tulos positiivinen n. 100 000 euroa.

Vaasan seudun Matkailu Oy

Vaasan seudun Matkailu Oy, Visit Vaasa, on Vaasan ja Närpiön kaupunkien sekä Mustasaaren, Laihian, Isonkyrön, Maalahden, Korsnäsin ja Vöyrin kuntien omistama yritys. Visit Vaasan ydintoimintaan kuuluu omistajakautien ja -kuntien tunnettuuden ja vetovoimaisuuden lisääminen, koko seudun matkailupalveluiden ja -tuotteiden kehittäminen, markkinointi ja myynti sekä matkailuneuvonta.

Yhtiö raportoi hotelliyöpymisten määrän olleen ennätysellinen vuoden 2023 aikana. Yöpymisten määrä on ollut enemmän, kuin esim. vuosina 2021-2022, jolloin kotimaan matkailu teki yöpymismääräennätyksiä.

Yhtiön liiketulos vuonna 2023 oli n. 22 000 euroa.

Oy EduVamia AB

Oy EduVamia Ab:n tehtävänä on tukea Vaasan kaupungin ja työssäkäyntialueen, sen asukkaiden ja elinkeinoelämän hyvinvointia toteuttamalla osaamisen kehittämistä ja työllisyyttä edistäviä koulutus- ja valmennuspalveluja sekä mahdollisuuksia jatkuvalla oppimiselle.

Toiminnan painopiste vuonna 2023 oli sekä valmennus-, kartoitus- ja koulutuspalveluissa, jotka toteutetaan omalla työvoimalla, että alihankkijoiden toteuttamissa eri alojen ammatillisissa valmiuksia edistävässä työvoimakoulutuksissa.

Tavoitteena on ollut positiivinen tulos kolmen vuoden tarkastelujaksolla ja vuoden 2023 liiketulos, n. 40 000 euroa, tukee tätä tavoitetta.

Oy Vaasan Ekolämpö

Yhtiön toimiala on uuteen ja kehittyvään teknologiaan perustuvien lämpöjohtoverkkojen ja niitä palvelevien rakennusten ja laitteiden rakentaminen ja ylläpito, sekä lämpöenergian hankinta ja myynti.

Hallitus on aikaisempina vuosina todennut, että nykyisellä asiakaspohjalla ja toimintamallilla ei ole mahdollista saavuttaa tyydyttävää tulostasoa. Rahoitustilanne on tyydyttävä; yhtiö pystyy suoriutumaan velvoitteistaan lyhyellä aikavälillä, vaikka liikevaihto on poistoihin suhteutettuna liian alhainen. Yhtiön tilikauden tappio oli n. 12 000 euroa.

Västervikin alueen lämpöverkosto luovutettiin alueen asukkaille loppuvuodesta 2021. Suvilahden lämpöverkoston luovuttamismahdollisuutta selvitetään.

Oy Klemetinkaari

Kaupunki on ryhtynyt edelleen vuokraamaan tiloja, joita kaupungin omistamat osakkeet oikeuttavat hallinnoimaan.

Kvarken Link –konserni

Kvarken Link Oy on konsernin emoyhtiö, jonka tarkoituksena on toteuttaa Merenkurkun laivaliikenteen infrainvestoinnit. Kvarken Link Oy on Vaasan kaupungin ja Uumajan kunnan yhteisomistuksessa (50/50). Vuoden 2019 lopusta lähtien Kvarken Link Oy on toiminut emoyhtiönä, jonka tytäryhtiö on NLC Ferry Ab Oy (Wasaline).

Tavoitteena oli laivareitin ja –konseptin jatkokehittäminen ympäristönäkökulmat huomioiden. Toimintavuonna tehtiin toimenpiteitä energiankulutuksen ja CO₂-päästöjen vähentämiseksi, ja CO₂-päästöt ovat vähentyneet 23 prosenttia. Tämä johtuu LNG:n lisääntyneestä käytöstä ja akkutekniikan hyödyntämisestä.

Kvarken Ports Ltd

Yhtiö harjoittaa satamatoimintaa Vaasassa ja Uumajassa. Tavoitteena on ollut kasvattaa rahtimäärää 1-2 %, mutta määrä väheni vuoden 2023 aikana n. 10 %.

Satamaorganisaation uudistusprojekti, jossa perustetaan satamakonserni, on jatkunut vuoden 2023 aikana.

Mico Botnia Oy Ab

Mico on Pohjanmaan kuntien ja Vaasan sairaanhoitopiirin vuonna 2018 perustama palvelukeskusyhtiö, jonka palveluihin kuuluvat talous- ja palkkapalvelut sekä tulkki- ja käännöspalvelut.

Vuoden 2023 aikana yhtiön strategia on päivitetty muuttunut toimintaympäristö huomioiden. Prosesseja on kehitetty palveluiden jatkuvuuden varmistamiseksi ja kehittämistyötä jatketaan.

Jos työntekijä irtisanoutunut, palveluiden jatkuvuus varmistettu korvausrekrytoinnilla tai tehtäväjärjestelyillä huomioiden talouden tasapainottamisvaatimukset.

Yhtiön liiketulos vuonna 2023 oli n. 174 000 euroa.

TT Botnia Oy

Yhtiön toimialana on tuottaa, tarjota ja välittää valtakunnallisesti monipuolisia työterveyspalveluja sekä näihin liittyviä sairaanhoitopalveluja pääasiassa Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueella.

Tilikauden 2023 aikana TT Botnia luovutti harjoittamansa markkinoille suuntautuvan liiketoiminnan tytäryhtiölle YritysBotnia Oy:lle liiketoimintasiirtona. Yhtiö maksoi takaisin omistajilleen puolet pääomalainoista vuoden 2023 lopussa. Yhtiön liike-tulos vuonna 2023 oli n. 737 000 euroa.

1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Yleinen kustannus- ja korkotason nousu näkyy erityisesti konsernin kiinteistösaakeyhtiöiden taloudessa, jossa kiinteistöjen hoitokulut ja lainamäärät ovat suhteellisen suuret. Korkojen nousu heikensi etenkin Kiinteistö Oy Palosaaren Kampuksen taloutta. Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat konserniyhteisöihin; mm. Venäjän viennin tyrehtyminen on vähentänyt operatiivisen satamayhtiön Kvarken Portsien rahtimääriä ja lisääntynyt etätyökäytäntö laskee kiinteistökonsernin käyttöasteita.

Fuusiot

Vaasa Parks Oy Ab:n tytäryhtiö KOY Vaasan Yrittäjänkatu 17 Fab sulautui emoyhtiöönsä 1.10.2023.

Investoinnit

Vaasan Sähkö-konserni investoi yhteensä lähes 25 milj. eurolla vuonna 2023 mm. Päätin jätevedenpuhdistamon yhteyteen rakennettu hukkalämpöä hyödyntävä laitos otettiin käyttöön.

Facilita-konserniin kuuluvan Kiinteistö Oy Vamian ATM-Hallin investointi valmistui lokakuussa 2023 ja investointikustannus oli 6,25 milj. euroa.

Kehityshankkeet

Satamakonsernin perustamistyötä jatkettiin yhdessä kaupungin ja sataman operatiivisia toimintoja hoitavan Kvarken Portsien kanssa vuoden 2023 aikana.

Oy Klemetinkaaren eli entisen Opistotalon tilojen tyhjäkäyttö ratkaistiin vuoden 2023 aikana, kun tiloja alettiin vuokraamaan ensisijaisesti kulttuurialan toimijoille.

Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab omistaa ns. vanhan linja-autoaseman tontin, jonka se on vuokrannut 1.11.2023 alkaen kuntateknikalle, joka harjoittaa alueella maksullista pysäköintitoimintaa.

Vastaanottokeskustoiminnan kilpailutusta varten perustettiin Vaasan Vastaanottokeskus Oy, mutta koska kaupunki hävisi kilpailutuksen, yhtiö tullaan purkamaan vuoden 2024 aikana.

Vaasan kaupungin konserniyhtiöt Oy EduVamia Ab, Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu, Vaasan Seudun Matkailu Oy ja Mico Botnia Oy Ab ja Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä osallistuivat Mico Botnian S365-talousjärjestelmä käyttöönottoprojektiin, jonka myötä uusi talousjärjestelmä on käytössä 1.1.2024 alkaen.

Osakekaupat

Vaasan kaupunkikonsernissa myytiin ja ostettiin osakkeita vuoden 2023 aikana.

Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki osti kaupungin omistamat Tammipiinan pysäköintilaitoksen osakkeet kesäkuussa 2023 (kh 16.1.2023 § 25).

Kaupunki lisäsi omistajuuttaan Pohjanmaan Expo Oy:ssä ostamalla yhtiön osakkeita Pohjanmaan kauppakamarilta ja Osuuskunta Viexpolta lokakuussa 2023, jolloin kaupungin omistusosuus Pohjanmaan Exposta on 76,8 prosenttia (kh 21.8.2023 § 234). Päätös osakkeiden myymisestä on myös tehty vuoden 2023 aikana (kh 4.12.2023 § 348). Myynnin jälkeen omistusosuus pienenee 48,5 prosenttiin. Myyntipäätöksen vuoksi ja olennaisuuden periaatetta noudattaen, Pohjanmaan Expo Oy:n tilinpäätöstä ei ole yhdistetty kaupungin konsernitilinpäätökseen.

Facilita-kiinteistökonserniin kuuluvan Palosaaren Yrityskeskus Oy:n osakkuusyhtiö KOy Vaasan Ylioppilastalon osakkeet myytiin 30.11.2023.

TT Botnia luovutti harjoittamansa markkinoille suuntautuvan liiketoiminnan tytäryhtiölle YritysBotnia Oy:lle liiketoimintasiirtona. Liiketoimintasiirto toteutettiin apporttiluovutuksena siten, että kaikki liiketoimintaan kohdistuvat varat, siirtyviin varoihin kohdistuvat velat ja siirtyvään liiketoimintaan kohdistuvat varaukset siirrettiin YritysBotnia Oy:lle. Vastineeksi liiketoimintasiirrosta saatiin 1 000 kappaletta YritysBotnia Oy:n osaketta.

Kaupunki päätti myös myydä omistamansa Suomi-rata Oy:n osakekannan (kh 4.12.2023 § 364).

Vaasan ammattikorkeakoulun osakkeiden myyntiin liittyvänä valmistelutyönä on loppuvuodesta 2023 toteutettu juridinen ja taloudellinen due diligence.

Osinkotuotot

Vaasan Sähkö maksoi 6 milj. euroa osinkoa vuonna 2023.

1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koko konsernin osalta lähivuosien merkittävänä tavoitteena on edelleen konsernivehän hallinta. Vaasan kaupungin talouden kantokyvyn haasteisiin pohjautuen on Vaasan kaupungilla konsernina tulevina vuosina olennaisena tavoitteena keventää tasetta sekä pienentää velkataakkaa. Konserniyhteisöjen tulee sopeuttaa omat investointinsa suhteessa tavoitteeseen ja investointien tarpeellisuutta tulee tarkastella suhteessa yhteisön sekä Vaasan kaupunkikonsernin taloudelliseen kantokykyyn. Tasapainoa haetaan korjausvelan hillintään tähtäävien investointien sekä uusinvestointien osalta. Tasapainoa haettaessa tulee kuitenkin huolehtia siitä, että tarpeellisia investointeja tehdään kasvun edellytysten tukemiseksi sekä strategisten tavoitteiden kuten mm. hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamiseksi. Osana kasvustrategiaa on jatkettu Satamayhtiöiden perustamiseen liittyvä selvitys- ja valmistelutyötä. Satamainfrayhtiö tulee hallinnoimaan merkittäviä investointeja tulevaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto on 29.3.2021 hyväksynyt Pikipruukin rakenteellisia muutoksia koskevan raportin. Vuoden 2023 aikana on jatkettu muutosprosessin valmistelua. Valmistelutyössä on paneuduttu erityisesti muutosprosessin vaikutuksiin konserniveelkaan, yhtiön korjausvelan kehittymiseen, käyttöasteisiin, kannattavuuteen ja yhtiön tunnuslukuihin sekä yleisten markkinasuhteiden vaikutuksiin prosessin osalta. Tilanne kiinteistömarkkinoilla on tällä hetkellä poikkeuksellisen huono. Tilanteen odotetaan parantuvan lähivuosina odotettavissa olevien suhteiden parantumisen myötä. Vaasan kaupunki elää voimakasta kasvun aikaa. Suunnitteilla on mittavia teollisia investointeja mm. Giga Vaasa -hankkeen myötä. Väestönkehitys on Vaasassa voimakasta; viime vuosi oli väestönkehityksen osalta 2000 luvun ennätysvuosi Vaasassa ja kehityksen väestönkasvun osalta odotetaan kasvavan voimakkaasti. Tämän seurauksena varaudutaan jo nyt siihen, että asuntojen – ja osaltaan myös toimitilojen – kysyntä tulee nousemaan voimakkaasti. Tilannekuva ja sen kehittyminen huomioidaan Pikipruukin sekä muiden konsernin kiinteistösektorilla toimivien yhtiöiden osalta.

Tilanne rakennusmarkkinoiden osalta on myös ollut pitkään valtakunnallisesti heikko. Konsernin osalta tämä tarkoittaa sitä, että Vaasan kaupungin osittain omistaman (17,39 % omistusosuus) rakennuttamisyhtiö Lakea Oy:n tilanne on rakennusalan suhteiden vuoksi ollut haasteellinen. Yhtiön tilannetta on selvitetty ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Vaasan kaupungin ja edelleen Lakea Oy:n asukkaiden edun mukaisesti on päädytty siihen, että Lakea Oy:n osakkeet tullaan myymään linjassa muiden Lakea Oy:n omistajien kanssa toiminnan ostavalle ankkurisijoittajalle kevään 2024 aikana Kaupunginhallituksen 4.3.2024 päätöksen mukaisesti.

Vaasan kaupungin hallituksen konsernijaosto päätti kokouksessaan 24.10.2024 käynnistää Due Diligence -prosessin liittyen Vaasan ammattikorkeakoulun ja Vaasan yliopiston välisen korkeakoulukonsernin perustamiseen. Tavoitteena on pyrkiä varmistamaan alueellisen korkeakoulutuksen kehitystä ja pysyvyyttä. Valmistelutyötä varten on perustettu toimikunta ja selvitystyötä jatketaan vuoden 2024 aikana.

1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa

Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja ja talous- ja strategiajohtaja. Hallintosäännössä on myös määräykset konsernijaoston tehtävistä. Konsernijaosto vastaa kaupungin omistajaohjauksesta ja omistajaohjauksen toimivallan käyttämisestä. Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaan omistajaohjauksen palvelualueen tehtävänä on:

- huolehtia hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti kaupunkikonsernin konserniohjauksesta
- huolehtia yhtiöittämisistä ja rakennemuutoksista johtuvien asioiden suunnittelusta ja toimeenpanosta
- huolehtia konsernin rahoitussuunnittelusta ja sijoitustoiminnasta
- ohjata ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa
- ohjata hankintatoimintaa

Palvelualueita johtaa omistajaohjauksen johtaja. Vaasan kaupungin konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 12.6.2017. Konserniohjetta päivitetään parhaillaan ja siinä tullaan yhtenä painopisteenä korostamaan konsernivalvonnan ja raportoinnin merkitystä konserniyhteisöissä. Konserniohje käsitellään tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa tai mikäli yhteisömuoto on muu kuin osakeyhtiö niin vastaavassa elimessä. Yhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen ja ottaa sen huomioon päätöksenteossaan ja toiminnassaan. Kaupungin osakkuusyhtiöissä ja muissa yhtiöissä kaupungin edustajan tulee pyrkiä siihen, että ohjetta noudatetaan soveltuvin osin. Konsernijaosto on käsitellyt olennaiset tytäryhtiöiden toimintaa koskevat asiat maaliskuussa. Kaupungin strategian jalkauttamista konserniyhtiöihin on jatkettu. Kaupungin strategiset tavoitteet on huomioitu tavoiteasetannassa talousarviossa. Mm. kestävä kehitys ja energia- ja ilmasto-ohjelman tavoitteet on soveltuvin osin huomioitu yhteisöille asetetuissa tavoitteissa.

Yhteisöjen edustajien ohjeistaminen ja nimittäminen

Kaupunginhallituksen konsernijaosto määrää kaupungin edustajan yhteisöiden ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antaa toimiohjeet edustajille. Edustajan valintaa ja konsernijaoston evästys edustajalle on uudistettu 2019. Konsernijaosto päättää tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanon. Konsernijaosto voi siirtää toimivaltaansa kaupunginjohtajalle.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöille asetettujen tulostavoitteiden tilinpäätösraportoinnin lisäksi suurin osa konserniyhteisöistä ovat säännöllisen osavuosisraportoinnin piirissä. Tämän lisäksi kaupunginjohtajalle, toimialajohtajille ja omistajaohjauksen johtajalle on raportoitu vapaamuotoisesti yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta sekä olennaisista tapahtumista. Vuodesta 2018 alkaen konsernijaostolle, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle on raportoitu säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta. Omistajaohjauksen palvelualue vastaa raportteihin liittyvien seurantatietojen keräämisestä, analysoinnista ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden organisoimisesta. Mikäli yhteisöjen talous ja toiminta eivät vastaa oletettua kehitystä, on yhteisön pyydettäessä toimitettava lisäselvityksiä. Osavuosisraportit laaditaan neljä kertaa vuodessa.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Konserniohjeen mukaan tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien johto vastaa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Yhteisöjen tulee raportoida konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Konserniyhteisöjen tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa kaupungin riskienhallintapolitiikkaa sekä sisäisen valvonnan yleisohjetta. Riskien hallinta ja valvonta toteutuvat myös yhteisöjen ja kuntayhtymien hallinnossa toimivien kaupungin edustajien kautta. Tytäryhteisöiltä pyydetään osavuosisraportoinnin yhteydessä kuvaus yhteisön oman toiminnan tavoitteiden kannalta merkittävimmistä riskeistä kuluvana vuonna, sekä kuvaus riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kuntalaki velvoittaa kuntayhtymiä toimimaan riskienhallintansa osalta vastaavalla tavalla. Keskeiset tytäryhteisöt ja kuntayhtymät ovat selostaneet omaa riskienhallintaansa tarkemmin omissa toimintakertomuksissaan ja kaupungin osavuosisraportointiin sisältyvissä seurantatiedoissa. Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä muun muassa osavuosisraporttien avulla konserniyhteisöjen riskitilannetta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on yhteisöjen koon ja toiminnan laajuuden kannalta toteutettu toiminnan vaatimalla tavalla, eikä siinä ole havaittu merkittäviä puutteita.

Useammassa konserniyhteisön selonteossa tuotiin päättyneellä tilikaudella korkojen nousu, energian hinnan nousu sekä yleinen kustannusten nousu esiin toteutuneina riskeinä. Korkotason nousu heikentää kaupungin lisäksi erityisesti kiinteistömarkkinoilla toimivien tytäryhtiöiden taloutta, kuten esimerkiksi Koy Pikipruukkaa, Koy Palosaaren Kampusta ja Vaasa Facilita Oy:ta. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aiheutti edelleen epävarmuutta Euroopan energiamarkkinoilla. Geopoliittinen tilanne ja muut globaalit epävarmuustekijät pitivät yllä energiamarkkinoiden hintaherkkyttä Euroopassa. Olkiluoto 3 -laitoksen säännöllinen sähköntuotanto alkoi 16.4.2023. Olkiluoto 3 -laitoksen valmistumisen ja tuulivoiman kasvaneen määrän seurauksena Suomi alkaa olla vuositasolla sähköntuotannossaan omavarainen, mutta korkean kulutuksen ja heikon tuulen jaksoina sähkötehosta on Suomessa pulaa ja olemme merkittävästi riippuvaisia siirtoyhteyksien toimivuudesta naapurimaihimme Viroon, Ruotsiin ja Norjaan sekä sähkösaannista näistä maista. Taloudellisena riskinä kiinteistömarkkinoilla toimivilla yhtiöillä on edelleen alhaiset käyttöasteet sekä korjausvelan kasvaminen. Tietosuojaan osalta on tunnistettu tiettyjä riskejä liittyen Vaasan kaupungin elinkaarensa päässä olevaan palkkajärjestelmään ja sen liitännäisjärjestelmiin, jotka ovat käytössä nimetyillä konserniyhtiöillä. Hankintatoimen kehittäminen on tulevien vuosien painopistealue.

Riskienhallintaan konsernissa panostetaan jatkossa edelleen raportoinnin kautta sekä aktiivisen vuoropuhelun avulla. Näin varmistetaan mm. tytäryhtiöiden merkittävien tapahtumien ennakkokäsittely konsernijaostossa. Selonteot tukevat pääosin näkemystä, että sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa ei ole merkittäviä puutteita ja tytäryhteisöt tunnistavat toimintaansa liittyvät riskit ja niiden hallintakeinot riittävästi ja kokonaisuudessaan kohtuullisen hyvin.

1.6.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	350 117	736 086
Toimintakulut	-519 216	-1 157 375
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	4 949	3 549
Toimintakate	-164 150	-417 739
Verotulot	186 122	330 200
Valtionosuudet	67 629	158 750
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 487	692
Muut rahoitustuotot	9 453	10 137
Korkokulut	-14 135	-5 109
Muut rahoituskulut	-257	-2 492
Vuosikate	86 149	74 438
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 857	-59 013
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-1 652	-679
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Tilikauden tulos	29 639	14 746
Tilinpäätössirrot	-294	-1 000
Tilikauden verot	-1 762	-826
Laskennalliset verot	-262	-154
Vähemmistöosuudet	-61	-41
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	27 260	12 725

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	67,4	63,6
Vuosikate/Poistot, %	152,5	124,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 249,1	1 094,4
Kunnan asukasmäärä	68 969	68 017

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$$

Vuosikate euroa / asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{asukas}$$

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	86 149	74 438
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-1 762	-826
Tulorahoituksen korjauserät	-4 916	-3 549
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	655	-1 015
Myyntivoitot	-3 202	-57
Myyntitappiot	505	20
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-91 092	-137 820
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 341	3 044
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	6 903	8 724
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 420	-57 041
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-3 369	0
Antolainasaamisten vähennys	3 037	-5 412
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	79 707	179 344
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-63 060	-83 906
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 869	-51 904
Oman pääoman muutos	457	413
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Maksetut osingot	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	152	-1 349
Vaihto-omaisuuden muutos	960	-1 682
Saamisten muutos	-657	-6 207
Korottomien velkojen muutos	-35 953	41 262
Rahoituksen rahavirta	-20 594	70 559
Rahavarojen muutos	-26 015	13 518
Rahavarat 31.12.	41 614	67 629
Rahavarat 1.1.	67 629	54 111
	-26 015	13 518

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-153 315,6	-166 901,9
Investointien tulorahoitus, %	96,0	55,2
Lainanhoitokate	1,0	0,8
Kassan riittävyys, pv	22,0	17,7

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

KONSERNITASE

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 601	5 895
Muut pitkävaikutteiset menot	26 246	27 673
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-14	0
	<u>31 834</u>	<u>33 568</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	88 919	95 331
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	168 490	169 085
Rakennukset	422 266	556 491
Rakennusten arvonorotukset	1 268	1 285
Kiinteät rakenteet ja laitteet	255 618	254 582
Koneet ja kalusto	13 851	21 999
Muut aineelliset hyödykkeet	5 236	6 031
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	62 437	49 409
	<u>1 018 085</u>	<u>1 154 213</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	205 249	204 486
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	43 311	45 441
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	970	970
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	4 863	7 065
Muut saamiset	0	119
	<u>254 393</u>	<u>258 080</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	31 035	30 408
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	3 651	7 251
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	21 031	18 556
Lyhytaikaiset saamiset	84 235	127 831
	<u>105 266</u>	<u>146 387</u>
Rahoitusarvopaperit	7 508	3 990
Rahat ja pankkisaamiset	41 614	63 639
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 493 387</u>	<u>1 697 536</u>

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	156 859	191 910
Arvonkorotusrahasto	173 830	174 443
Muut omat rahastot	21 493	-2 784
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	229 648	222 904
Tilikauden yli- / alijäämä	27 260	12 725
	<u>609 090</u>	<u>599 197</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 424	11 403
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0	1 664
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	24	65
Muut pakolliset varaukset	4 312	6 117
	<u>4 336</u>	<u>6 182</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	31 486	31 361
KONSERNIRESERVI	927	1 375
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	561 844	651 440
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	97 955	118 641
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	56 866	66 166
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	122 458	210 108
	<u>839 123</u>	<u>1 046 354</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 493 387	1 697 536

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	41,8	36,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	136,60	84,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	256 908	235 628
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 725	3 464
Konsernin lainat, €/asukas	8 971	10 550
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	618 710	717 605
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	4 863	7 183
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	687 601	872 935
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas	9 970	12 834
Kunnan asukasmäärä	68 969	68 017

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Konsernin lainat € / asukas

$$= [\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Laskennalliset verovelat})] / \text{Asukasmäärä}$$

Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Laskennalliset verovelat})$$

Konsernin lainasaamiset 31.12.

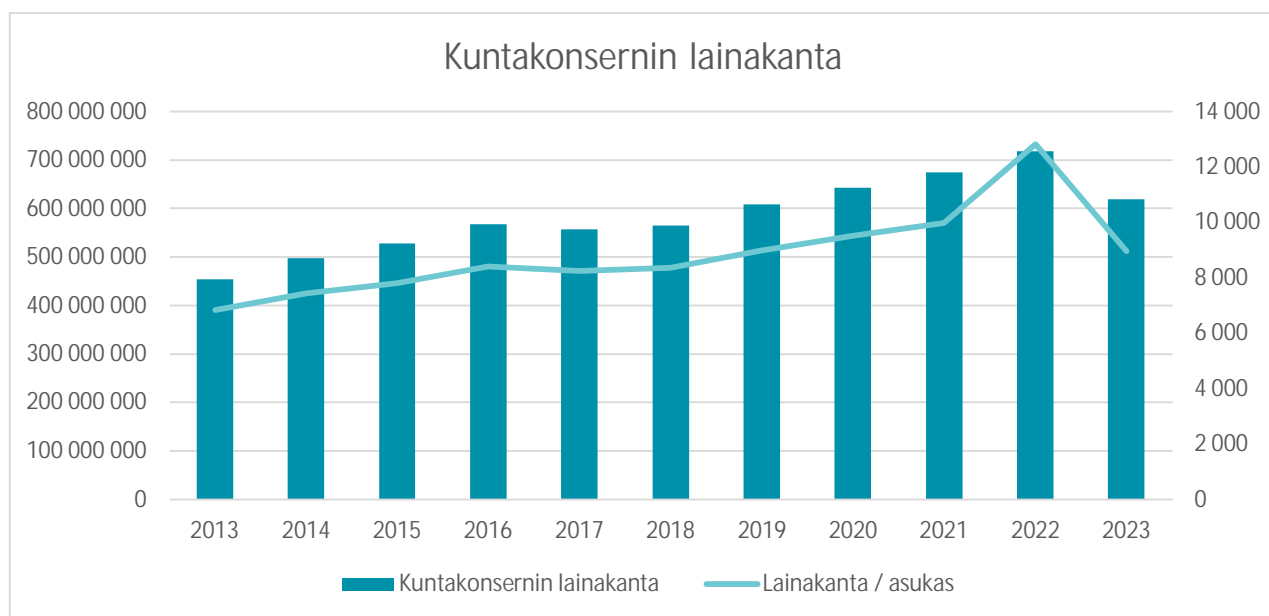
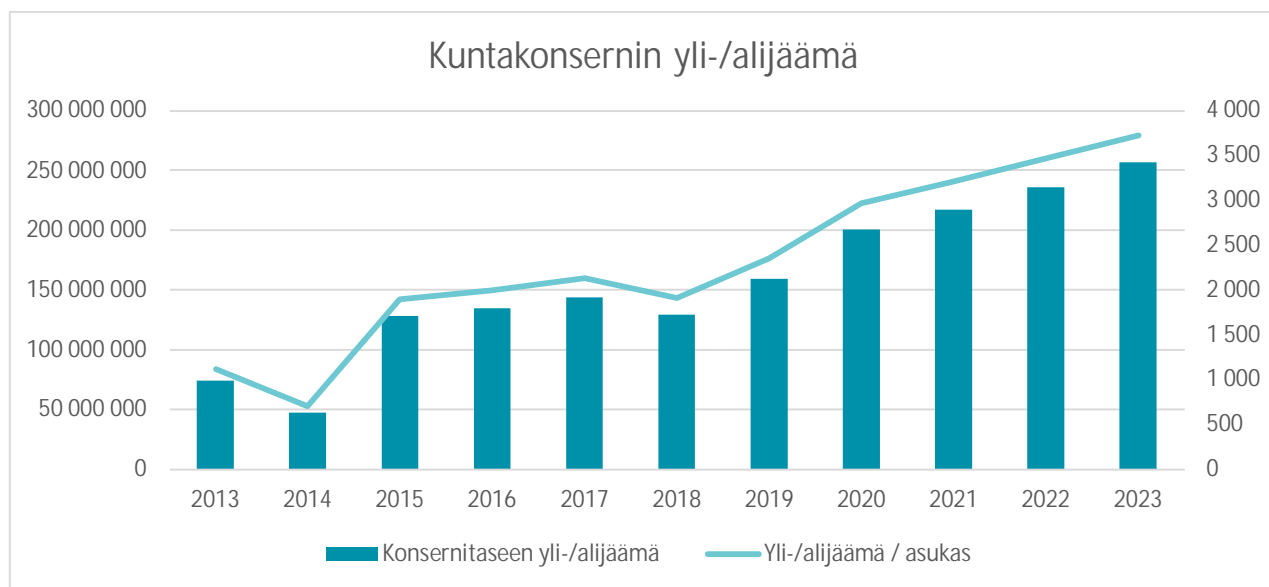
$$= \text{Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut €/asukas

$$= (\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}) / \text{Asukasmäärä}$$



1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulos, 13 917 950,89 euroa, käsitellään seuraavasti:

- Tehdyt poistoerot tuloutetaan suunnitelman mukaisesti 378 981,87 euroa.
- Puretaan ystävyyskuntarahaston varaus 100 000 euroa.
- Oppisopimusrahastosta tuloutetaan sääntöjen mukaisesti 31 223,19 euroa.

Tämän jälkeen Vaasan kaupungin ylijäämä on 14 428 155,95 euroa, joka siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1. Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa on asetettu Vaasan kaupungin visiosta ja strategiasta sekä kriittisistä menestystekijöistä johdetut valtuustoon nähden sitovat tavoitteet, mittarit ja keskeiset toimenpiteet 2023. Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatilanne 31.12.2023 on esitetty sivuilla 57-154.

2.1.2. Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen liikelaitoksittain:

Vaasan Vesi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Liikelylijäämä ilman poistoja	7 893 600	7 893 600	7 215 557
Investoinnit netto	10 431 000	10 431 000	9 906 635

Vaasan Talotoimi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	17 890 000	17 890 000	17 890 000
Liikelylijäämä ilman poistoja	27 444 900	27 444 900	26 716 182
Investoinnit netto	12 525 000	13 291 000	9 858 683

2.1.3. Strategian toteutuminen

		HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2023	
	1. Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	Työ on edennyt hyvin ja moni yhteistyöhanke on valmistunut vuoden 2023 aikana. Hyvinvointisuunnitelma melkein valmis, kuvattu rajapintatyöskentely hyvinvointialueen kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuolto-suunnitelma laadittu. Ankkuritointi käynnistynyt. Asiakaspalvelupiste avattiin	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointisuunnitelma melkein valmis. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattu rajapintatyöskentely hyvinvointialueen kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuolto-suunnitelma laadittu. Kotoutumisen palvelukokonaisuuden kehittämissuunnitelma laadittu, sekä erilaisia International House -malleja on kartoitettu. Kotouttamisohjelma hyväksyttiin. Kulttuuri- ja liikuntaohjelma eteni tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Uutena esim. Kaupunginorkesterin toimintaa on laajennettu järjestämällä ilmaisia (ulkoilma)kesäkonsertteja. Wasa station hanke päättyi kehittämissuunnitelma. Lapsiyhteistyö kunta-toimintasuunnitelma laadittu ja koordinaattori palkkaatu. Lastenraati. Liikkuvaan nuorisotyöhön käyttöön matkailuauto Vuosi hyviä tekoja –tempaus Osallistuvassa budjetoinnissa, paljon ideoita ja äänestäjiä. Voittaja idea maksuton avantouintipaikka. TiBotnian ja Liikuntapalveluiden yhteishanke "Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia" 	
	2. Kotimaisten ja kansainvälisten osaajien keskittymä	Toimenpiteet kansainvälisyyden lisäämiseksi ja ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti ja Vaasan asema osaajien keskittymänä on vahvistunut.	<ul style="list-style-type: none"> Vamijan on saanut sähkö- ja automaatioalan perustutkinnon englanninkielisen Järjestämisluvan, sekä hakenut englanninkielistä järjestämislupaa puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoon Harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja korkeakouluopiskelijoille lisätty. Opinnäytetyöpaikot hyväksytyt Yhteistyösopimus ukrainalaisen Hersonin kaupungin kanssa. 19 suurilähettiläistä seuroineen vierailut. JobShadow-toiminta Virkamiesyhteistyö Uumajan kanssa Korkeakoulu-yhteistyö jatkunut, esim. 11 tukikirjettä, Englanninkielisen opetuksen kasvu toteutuu 	
3. Asiakaslähtöinen hyvinvoinnin yhteistyömalli	Onnellisten ja hyvinvoivien asukkaiden eteen tehdään monipuolisesti työtä. Työ edellyttää jatkuvaa kehittämistä ja uusien toimintatapojen löytämistä.	<ul style="list-style-type: none"> Laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma laadittu. Lausunto yhteistyösopimusohjaan annettu, ja sopimus hyväksytty hyvinvointialueen valtuustossa. Operatiivisen tason yhdyspintatyö jatkettu. Uusi asiakaspalvelupiste avattiin 2023 Tammipihaassa. Lapsiyhteistyö kunta-suunnitelmaa toimeenpannaan. 		

		HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2023	
	1. Väestönkasvu	Suunta on oikea, väestönkasvu oli suurinta vuosien ja myös työpaikkojen määrä on kasvanut. Valtuustokaudella ei asukasluvutavoitteeseen päästä, se vaatii merkittävää elinkeinoelämän kehittämistä ja todennäköisesti myös kuntaliitoksen/-sia, mutta suunta on oikea.	<ul style="list-style-type: none"> Asukasmäärän kasvuun varautuminen huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja OAS:ssa. Uusia asemakaavoja tullut voimaan, ja palveluverkostoja tarkastettu. Brändiyhteistyötä on jatkettu, valtakunnallinen työnantajaimago/(rekrytointi)-kampanja sekä Vuosi hyviä tekoja-tempaus toteutettu. Imago tutkimuksen tuloksia on laajasti käyty läpi. Markkinointiyhteistyö isojen tapahtumajärjestäjien kanssa. Työntekijälähettiläsohjelma toteutettiin. Oppilaitosyhteistyön kehittämissuunnitelman toteutus menneillä. Systemaattista Talent Attraction-kuvan kehittämistä jatkettu. Monipuolistanut olemassa olevaa liikuntapaikka-verkosta. Kävelykadun laajennus valmistui. Edunvalvonta vahvistettu; lisää hallituspaikkoja saatu, sisäinen kaupunkipoliittinen työryhmä täydennetty. Uumajan kunnan ja Vaasan kaupungin yhteinen kehittämissuunnitelma hyväksytty. Opiskelijoiden pitovoiman lisäämiseksi runsaasti toimenpiteitä. 	
	2. Työpaikkojen määrän kasvu	Jotta työpaikkojen ja väestön määrä merkittävästi kasvaa on Giga-Vaasa -investointien toteuduttava laajasti.	<ul style="list-style-type: none"> Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen puitteissa edistetään TKI toimintaa sekä GigaVaasa – ja Invest In toimintaa. Kaupunki osa-rahoittaa ja osallistuu EU Affairs Managerin toimintaan. Kaupunki tukee korkeakoulujen TKI toimintaa . Yhteistyöpöytäkirja hyväksyttiin liittyen Vihreä kuljetuskäytävä Vaasa on neuvotellut naapurikuntien kanssa työllisyysalueen laajuudesta. Vaasa toimii vastuukuntana. Laadittu järjestämissopimus sekä -suunnitelma. Vaasan työllisyyden ekosysteemeissä on kuvattu palvelupolkuja tärkeimmille henkilöasiakassegmenteille. Tiivis yhteistyö Pohjanmaan kauppakamarin ja VASEKIN kanssa. 	

STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIONTI	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2023
	1. CO²-päästöjen vähentäminen ja hiilineutraali energiankulutus	Päästöjen vähentämisen suhteen tehty työ on oikean suuntaista. CO ₂ -päästöt ovat vähentyneet vuoden 1990 tasosta arviolta noin 60% (vuoden 2023 loppuun mennessä). Vuosittainen päästövähennämäkehitys ei ole lineaarista.	<ul style="list-style-type: none"> • SECAP-suunnitelma on laadittu. Kaupungin metsien hiilinielu ja sen kehittyminen on arvioitu metsäsuunnitelman laadinnan yhteydessä. • Älykäs rakennusautomaation analysointi -pilotti on tiedonkeru-vaiheessa • Valmistellaan päätöstä vihreään kaukolämpöön siirtymisestä. • Jatkettu kävelyn ja pyöräilyn laatuikäväverkon laajentamista, kehitetty joukkoliikennettä, jatkettu sähköisten yhteiskäyttöautojen käyttöä sekä tehty yhteistyötä sähköpotkulaata/sähköpyörä-palveluiden tarjoajien kanssa. Toteutettu työkalu liikenteen päästöjen mittaamiseen sekä kehitystoimenpiteiden suunnitteluun.
	2. Vihreä siirtymä Globaali kädenjälki	Vaasan innovaatio- ja ekosysteemisopimuksen toteutus tärkeä.	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupunkikonserni yhtiöiden tavoiteohjaukseen lisätty kestävän kehityksen tavoitteita • Energiakoulutuspolkua suunnitellaan ja toteutetaan systemaattisesti. • Henkilöstön ja kuntalaisten suuntaan vaikutetaan viestinnän keinoin.
	3. Suomen energiaviisain ja energiatehokkain kaupunki	Päästövähennämisen aikaansaamiseksi ei riitä peruskaupungin omat toimet, vaan tarvitaan yritysten ja kuntalaisten merkittävää lisäpanosta.	<ul style="list-style-type: none"> • Elintarvikehankinnoissa on käytetty laatuksikriteerejä. • Olettu käyttöön työsuohdepyöriä ja kannustettu työntekijöitä ja asukkaita tekemään hyviä tekoja ilmastolle • Energiakoulutuksen työryhmälle on palkattu loppuvuonna korkeakouluharjoittelija (resurssihaasteita). • Konserniyhtiöiden tavoitekeskusteluissa asetettu konserniyhtiölle kestäväan kehitykseen liittyvät tavoitteet. • Vaasan innovaatio- ja ekosysteemisopimuksen toteutus eteni, 2 hakua järjestettiin ja 11 projektia käynnissä. • Viheralueverkon ja kaupunkiluonnon edistäminen, • Green Deal valmistelut

MAHDOLLISTAJAT		
TALOUS, HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN		
TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIONTI	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2023
1. Kestävä kuntatalous	Kestävän kuntatalouden tavoite nousee valtuustokauden lopulla entistä enemmän keskiöön. Investointien erilaisia toteutus-/rahoitustapoja kokeiltu. Ulkoinen hankerahoitus erityisesti kehittämistyössä merkittävässä roolissa.	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki kestävän kehityksen toimenpiteet ovat luonteeltaan ennaltaehkäiseviä. Riskienhallintaa seurataan ja kehitetään. • Erilaisia palveluiden tuottaminen kumppanuus-periaatteella toteutettu (leasing, allianssi, palvelusetelitä, sopimuksia opetuksesta). • investoitu uusiin IT-järjestelmiin, satamahankkeisiin, GigaVaasaan ym. Energiatehokkuuteen • Pyritti toteuttamaan tilat siten, että ne ovat muuntojoustavia siinä käyttötarkoituksessa, johon ne on suunniteltu ja toissijaisesti muuntojoustavia eri käyttötarkoitukseseen. • SOTE-kiinteistöjen myyntiprosessi on käynnistetty. • Ulkoinen rahoitus projekteihin on kasvanut. • Kaupungin hankintaosaaminen ja -prosessi on tarkistettu
2. Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	Henkilöstön hyvinvointiin ja pitovoimaan on toteutettu useita toimenpiteitä. Digitalisaation ja tekoälyn tuomien mahdollisuuksien hyödyntämistä tehostettu.	<ul style="list-style-type: none"> • Työnohjausta, työyhteisösoveltua ja arvolutaustajapaja sekä turvallisuuskävelyitä järjestetty henkilöstölle. • Etä-, hybridityömahdollisuus sekä EduHouse verkkokoulutusympäristö käytössä • Työntekijöiden urakehitystä on tuettu sisäisellä rekrytoinnilla ja omaehtoisia opintoja ja JobShadow tuetaan . • Ensiaskelaita otettu tekoälyn käytön ohjeistuksessa ja sen testauksessa Vaasan ympäristössä. • Sisäisten kehittäjien verkosto perustettiin konserniohjaukseen. • Sähköinen "aloite- ja ideointityökalu" Ideapankki otettu käyttöön.
3. Hyvä johtaminen	Useita toimenpiteitä toteutettu johtamisen kehittämiseksi. Uudistettu toimintamalleja ja järjestetty koulutusta esihenkilöille. Strategian ohjelmallistaminen käynnistynyt hyvin ja YK:n kestävän kehityksen mittareiden integrointi tähän	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestetty esihenkilöiden aamukahvitilaisuuksia ja työpajoja henkisen hyvinvoinnin tueksi, ja työnohjausta on tarjottu. • Yhteenveto voimassa olevista ohjelmista/suunnitelmista tms. tehty • Kaikki kolme strategisten teemaohjelmien ohjausryhmät ovat kokoontuneet n 4 kertaa vuoden aikana. Erillisiä uusia teemaohjelmia ei ole tarkoitus laatia, vaan valtuustostrategiasta johdetut toimialastrategiat luovat teemaohjelman toimenpidesuunnitelmaa. • Esihenkilöpässi-koulutuksessa järjestetty. Sisäisten kehittäjien verkosto luoto konsernihallinnolle • Vuoden aikana on seurattu ja analysoitu valltujen SDG mittareiden tuloksia . • Kestävien kehityksen tavoitteiden viestintä ja osaamista on vahvistettu.

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut määrärahat ja tuloarviot tulosaluetasolla. Tulosaluekohtaiset määrärahat alkuperäisen ja muutetun talousarvion mukaan ja toteutuma tulosalueittain on esitetty tulosalueiden toimintakertomuksissa. Toteutumavertailu on tehty suhteessa muutettuun talousarvioon. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perusteluja suurimmille poikkeamille. Määrärahan sitovuustaso on bruttoyksiköillä toimielintaso, nettobudjetointiyksiköille on vahvistettu sitova nettomeno. Poikkeama – sarakkeessa on toteutumaa verrattu muutettuun talousarvioon

- +merkkinen poikkeama = tulojen toteutuminen yli ja menojen toteutuminen alle talousarvion
- -merkkinen poikkeama = menojen toteutuminen yli budjetoidun ja tulojen jääminen alle talousarvion

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

VAALIT

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii kuntavaaleissa, aluevaaleissa ja valtiollisissa vaaleissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta toimitti vuonna 2023 eduskuntavaalit ja valmistautui tammikuussa 2024 pidettyihin presidentinvaaleihin. Valtio korvasi kunnille eduskuntavaaleista aiheutuneita kustannuksia 2,4 euroa/äänioikeutettu kunnan asukas. Äänestysprosentti Vaasassa oli 71,9 % ja koko maan alueella 68,5 %. Keskusvaalilautakunta teki toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi kampanjoimalla eri kanavissa, järjestämällä ennakoäänestyspaikat mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	114		114	125	+11
Toimintakulut	-221		-221	-221	0
Toimintakate	-107		-107	-96	+11

Henkilöstötiedot

Keskusvaalilautakunnalla ei ole omaa vakituista henkilöstöä vaan se valitsee itselleen vaalia varten sihteerin. Lisäksi ennakoäänestykseen ja äänestyspäivän äänestykseen palkataan tarvittava tilapäinen henkilökunta.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

TARKASTUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden järjestämisestä sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastustoimi arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja kaupungin palvelutoiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
	Arviointikertomus vuodelta 2022	Toteutunut
	Arviointisuunnitelman mukainen toiminta	Toteutunut

Tarkastustoimi arvioi vuosittain valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tarkastuslautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden mukaisesti. Tarkastustoimelle asetetut tavoitteet toimintavuodelle 2023 ovat henkilöstövajauksesta huolimatta toteutuneet.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, sidonnaisuus, tilintarkastuksen järjestäminen)/pv	273	285	285	180
Ulkoinen tilintarkastus / pv	83,3	80,7	80,0	85,0
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu / 1000 €	32,6	32,9	35,4	34,7

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Avainhenkilön menetys	Henkilöstösuunnittelu	Avainhenkilöriski realisoitui, mutta tulosalueen keskeisin toiminta pystyttiin toteuttamaan.
Sidonnaisuusrekisterin tietojen luotettavuus	Tiedotuksen ja toimintajärjestelmän edelleen kehittäminen	Sidonnaisuusrekisteriin liittyvät kehittämistarpeet säilyivät ennallaan.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	0	4	4	4	0
Toimintakulut	-299	-12	-312	-228	+84
Toimintakate	-299	-8	-308	-224	+84

Tarkastustoimen talousarvion huomattava alittuminen johtui ensisijaisesti johtavan viranhaltijan virkavapaasta sekä irtisanoutumisesta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1,3		1,3
Määräaikaiset			
Työllistetyt		0,3	0,3

KAUPUNGINVALTUUSTO

KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista strategiassa sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsevat toimielimet järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuustossa on valtuustokaudella 2021-2025 55 jäsentä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Valtuuston kokoukset ja seminaarit	14	10	10	11
Päätökset, lukumäärä	143	109	130	90
Kustannukset €/kokous	32 297	51 578	64 463	32 272
Kustannukset €/asukas	6,69	6,81	7,62	5,15

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	-	-	-	1	+1
Toimintakulut	-516	-3	-518	-355	+163
Toimintakate	-516	-3	-518	-354	+164
Poistot				-1	

Henkilöstötiedot

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

KAUPUNGINHALLITUS

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	17 997	-262	17 736	21 205	+3 469
Toimintakulut	-63 870	2 425	-61 445	-53 732	+7 713
Toimintakate	-45 873	2 164	-43 709	-32 527	+11 182
Poistot				-1 732	

KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita ja reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Hallituksen ja jaostojen kokoukset	54	45	44	43
Päätösten lukumäärä	744	590	750	544
Kustannukset €/asukas	25,70	24,10	21,10	23,67

Talouden toteutuminen

Toimintakulujen alitus johtuu mm. palveluiden ostoista 180 000 euroa, sisältäen projektiluonteisen yhteistoiminnan 100 000 euroa ja varausmäärärahan noin 80 000, sekä edustus ja suhdetoiminnan kustannusten alituksesta noin 100 000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	17		17	18	+1
Toimintakulut	-1 972	-1	-1 973	-1 632	+341
Toimintakate	-1 956	-1	-1 956	-1 614	+342
Poistot				-71	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4	4	4
Määräaikaiset			

Kaupunginhallituksen alaiseen henkilöstöön kuuluvat kaupunginjohtaja, kaksi toimialajohtajaa (konserniohjauksen toimialajohtaja sisältyy konsernihallinnon henkilöstötietoihin) ja sisäinen tarkastaja.

KONSERNIHALLINTO

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä. Konsernihallinto vastaa myös kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille yksiköille ja vastaa kaupungin viestinnästä, markkinoinnista ja brändinhallinnasta sekä yhteiskuntasuhteista ja kansainvälisistä asioista. Se myös ohjaa tehtäväalansa tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkikonsernin brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat,	Valtakunnallinen työntajaimagokampanja "Vaasassa kaikki tunteet saavat näkyä" toteutettiin yhdessä Vasekin, Pohjanmaan hyvinvointialueen ja alueen yritysten kanssa. Markkinointiyhteistyö ja valtakunnalliset radiokampanjat isoimpien tapahtumien kanssa. Brändiä vahvistettiin museoiden

	<p>Yhteistyön tiivistäminen Uumajan kanssa</p>	<p>ilmeuudistuksella, siirtyivät omasta ilmeestä yhteiseen brändi-ilmeeseen. Sidosryhmätilaisuus imagosta, brändistä ja yhteisestä tarinasta. Onnellisuuspostikorttien lähettäminen muualle Suomeen osana "Vuosi hyviä tekoja" -tempausta.</p> <p>Uumajan kunnan ja Vaasan kaupungin yhteinen kehittämissstrategia "Uumaja ja Vaasa 2030 – Rajattomien mahdollisuuksien ja kestävän kasvun seutu" hyväksyttiin sekä Vaasan että Uumajan valtuustoissa 28.8.2023. Strategia sisältää neljä painopistealuetta: 1) Innovatiivinen integroitunut, kasvava ja kestävä elinkeinoelämä, 2) Kilpailukykyinen osaajia houkutteleva seutu 3) Vetovoimaiset kaupunki- ja elinympäristöt sekä 4) Uumaja ja Vaasa – yhteisiä elämyksiä.</p>
<p>Kestävä kuntatalous</p>	<p>Palveluiden tuottaminen kumppanuusperiaatteella</p> <p>Ulkaisen hankerahoituksen lisääminen</p>	<p>Teeriniemen uuden päiväkodin rakentaminen toteutettiin leasing-mallilla. Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaali-palvelut siirrettiin TeeSe Botnialle. Sote-kiinteistöjen myyntiprosessi on aloitettu. GRK ja Sitowise muodostivat allianssin, jonka on määrä toteuttaa pyöräilyn edistämishanke. Allianssi huolehtii myös laatukäytäväverkoston kunnossapidosta. Kaupunki antoi takauksia jalkapalloseuralle sekä Agilityseuralle.</p> <p>Vuoden 2023 aikana käynnissä olevien projektien määrä koko kaupungin hankesalkussa oli 106 (v. 2022: 110 ja v. 2021 115) Kaupungin ulkoinen rahoitus projekteihin on n 13,2M€ (v. 2022 n 13M€, v. 2021 13,6M€). Vaasan projektibudjetti n 17,3M € (v. 2022 17,2M€ ja 2021 n 16,3M€) Omarahoitusosuus n 4 M€ (v. 2022 4,8M€, v. 2021 n 3,8M€) Projektien kokonaisbudjetti (partnereiden mukaan lukien) 79M€ (v. 2022 70,2, v. 2021: 59,9M€).</p>
<p>Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus</p>	<p>Digitalisaatio-osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen,</p>	<p>Otettu käyttöön Eduhouse-verkkokoulutusympäristö, jossa erityisesti "digiin" ja tekoälyyn liittyvät koulutukset ovat olleet työntekijöiden suosiossa.</p> <p>Osana Vaasa 2.0-ohjelmaa toteutimme kampanjan Ilmianna pakkopulla!, joka voitti Vuoden kehittämisteko palkinnon. Ohjelman tavoitteena on tehokkaat prosessit, mielekkäät työtehtävät työntekijöillemme ja helposti saavutettavat palvelut asiakkaillemme. Kampanjalla avulla saimme 1 kk:ssa 124</p>

	<p>Työhyvinvoinnin ja työyhteisötaitojen kehittäminen, henkisen hyvinvoinnin johtaminen</p>	<p>ilmiannettua pakkopullaa, digi- ja RPA-toteutuksia sekä muutettuja prosesseja.</p> <p>Järjestetty esihenkilöiden aamukahvitilaisuuksia, joissa aiheina työkykyjohtaminen ja mielenterveyden tukeminen sekä erilaisuuden johtaminen.</p> <p>Järjestetty työpajoja työyhteisöissä henkisen hyvinvoinnin tueksi, joissa aiheina arvolutaukukset ja työhyvinvointi sekä työkykyjohtaminen ja mielenterveyden tukeminen.</p> <p>Tarjottu työnohjausta esihenkilöille ja työyhteisöille työyhteisötaitojen ja henkisen hyvinvoinnin tueksi.</p> <p>Perustettu työryhmä mielenterveystyön edistämiseen liittyen ja osallistuttu TTL:n tutkimukseen mielenterveyden työkalupakin käyttöönottoon liittyen.</p>
--	---	--

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
HALLINTO JA ASIOINTI				
Kirjatut asiat (kpl)	1 356	1 218	1 400	2 168
OMISTAJAOHJAUS				
Vuosi- ja yhtiökokousten määrä (kpl)	67	58	65	61
Käsitellyt asiat (kpl)	134	116	130	118
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT				
Työasemien määrä (kpl), konsernihallinto	298	223	242	245
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	11 894	11 461	12 184	12 646
TALOUS JA STRATEGIA				
Väestö	67 631	68 017	67 681	68 969 (enn.)
Käynnissä olevien hankkeiden määrä	115	110	33	106
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET				
Mediatiedotteiden määrä	504	381	300	350
Tiedotustilaisuuksien määrä	31	28	20	39
vaasa.fi-sivuston uniikit kävijät	848 211	629 524	600 000	635 211
Facebook, seuraajat	14 800	15 641	16 200	15 930
X (Twitter), seuraajat	3 049	3 217	3 250	3 240
Instagram, seuraajat	13 470	14 991	15 500	16 020
LinkedIn, seuraajat	4 844	5 839	6 400	6 875
HENKILÖSTÖ				
HTV (koko kaupunki, määräaikaisten ja vakituisten)	4 534	3 381	3 300	2 755
Etätyöt (pv)	86 660	16 972	20 000	20 919
Etätyöt (hlöä)	1 460	656	600	746
Terveysperusteiset poissaolot	18	19,7	17,5	14,3
Lähtövaihtuvuus	314	220	120	127

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Ylijäämä / alijäämä (milj. eur)	8	3	0,7	14
Verokertymä (eur) / asukas	4 650	4 903	2 654	2 728
Yhteisöverokertymä (eur) / asukas	544	553	368	344
Vuosikate (eur) / asukas	739	611	506	704
Lainakanta (eur) / asukas	4 493	4 800	5 524	5 110
Osingot (t€)	12 356	9 740	6 000	6 514
Käynnissä olevien hankkeiden kokonaisbudjetti (teur)	59 927	70 254	36 330	79 169
Vaasan kaupungin budjetti käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	16 348	17 242	3 886	17 363
Vaasan kaupungin rahoitusosuus käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	3 842	4805	372	4 050

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Osaavan henkilöstön saatavuus	Henkilöstöohjelmaan kirjattu tavoitteet ja toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan osaavan henkilöstön saatavuus.	Tietyillä aloilla on haasteita saada uusia työntekijöitä. Toteutettu henkilöstöohjelmaan kirjattuja toimenpiteitä, joilla houkutellaan osaajia ja vahvistetaan pitovoimaa. Kehitetty kilpailukykyistä palkkaus- ja palkitsemismallia, mm. laadittiin johdon kokonaispalkkamalli ja otettiin käyttöön työsuhdepyöräetu. TA-markkinointia sekä oppilaitosyhteistyötä kehitetty, mm. lisätty harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja ja otettu käyttöön opinnäytetyöpalkkiomalli.
Velkaantumisen kasvu	Kaupungin palveluverkoston hallinta. Korjausvelan seuranta ja toimenpiteet. Asuntovarallisuuden (konserni) hallinta.	Velkamäärä per capita kasvaa voimakkaasti mittavan investointitason seurauksena. Korkotaso on noussut huomattavasti, mikä aiheuttaa ongelmia jatkossa. Toimenpiteitä toteutetaan asuntovarallisuuden vähentämiseksi.
Kyberhyökkäys	Tietoturvaparannuksia ja henkilöstön koulutuksia.	Tietoturvaparannuksia tehty (monivaiheisen käyttöönoton laajentaminen, tietoturva-analyyysien toteuttaminen ja korjaavien toimenpiteiden toteutus). Tietoturvakoulutus materiaali laadittu ja koulutuksia järjestetty henkilöstölle. Tietoturvalavomo projekti aloitettu. Tietoturvalavomon käyttöönotto on edennyt ja tuotantoon siirtyminen on

		<p>vuoden 2024 alussa. Uusi SIEM -järjestelmä otettu käyttöön. Järjestetty tietoturvakampanja, jossa lyhyiden videoiden muodossa kerrottu tietoturvasta ja kuinka toimia tietoturvasuhteisesti työssä. Lisäksi osana kampanjaa on toteutettu sähköpostin liittyvä tietoturvaharjoitus (simulaatio). Tämän harjoituksen tarkoituksena on ollut lisätä henkilöstön tietoisuutta ja ymmärrystä tietoturvasta. Monivaiheinen tunnistautuminen käyttöön otettu henkilöstölle.</p>
--	--	--

Talouden toteutuminen

Toimintatuottojen ylitys johtuu mm sote -kiinteistön myyntivoiton 1,8 m€ siirrosta Vaasan Talotoimesta konsernihallintoon sekä 450 000 euron myyntitulosta Pohjanmaan hyvinvointialueelta. Toimintakulujen alitus johtuu pääosin palvelujen ostojen alittumisesta, mm työterveyshuolto ja ICT-palvelut.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	6 152	88	6 241	8 493	+2 253
Toimintakulut	-24 303	536	-23 767	- 22 993	+774
Toimintakate	-18 150	624	-17 527	- 14 500	+3 026
Poistot				-1 075	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	159,8	4,7	164,5
Määräaikaiset	10	4	14
Työllistetyt	-	-	-

HYVINVOINTIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on koordinoita ja kehittää hyvinvointipalveluita kokonaisvaltaisesti, vastata asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä niiltä osin, kun tehtävien järjestämisvastuuta ei ole siirretty Pohjanmaan hyvinvointialueelle tai muille toimialoille ja laatia hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus sekä seurata niiden toteutumista. Hyvinvointipalveluiden tehtäviin kuuluvat myös työllisyyden hoidon koordinoititehtävät, lakisääteinen rikos- ja riita-asioiden sovittelu, kotoutumispalveluiden järjestäminen sekä lakisääteiset vastaanottokeskuspalvelut. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat seuraavat palveluyksiköt: hyvinvointi, kotouttamispalvelut, vastaanottokeskustoiminta, sovittelutoiminta ja työllistäminen. Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Asiakaslähtöisen hyvinvoinnin yhteistyömallin kehittäminen	<p>Keväällä 2023 laadittiin strateginen yhteistyösopimus hyvinvointialueen, kuntien ja Pohjanmaan liiton kanssa. Kaupungin työntekijät osallistuivat verkostoitumiseen ja yhteistyöhön eri työryhmissä.</p> <p>Hyvinvointisuunnitelmaprosessin kautta luotiin yhteinen hyvinvoinnin tilannekuva sekä sitoutettiin asiantuntijat laajasti hyvinvoinnin edistämistyöhön. Asukkaiden näkökulma otettiin huomioon erilaisilla osallistavilla menetelmillä, kuten ikäryhmittäisillä työpajoilla ja hyvinvointipelillä. Monialaisiin asiantuntijatyöryhmiin osallistuivat kaupungin työntekijät eri toimialoilta, hyvinvointialueen edustajat, järjestöedustajat, neuvostojen edustajat ja kokemusasiantuntijat. Vaasa on neuvotellut naapurikuntien kanssa työllisyysalueen laajuudesta ja toimii vastuukuntana. Laadittiin järjestämissopimus ja -suunnitelma, ja työllisyysalueen palvelujen kehittämistä jatketaan yhdessä mukana olevien kuntien kanssa. Kaupungin työllisyyden ekosysteemissä määriteltiin palvelupolut eri asiakassegmenteille ja aloitettiin elinvoimapalveluiden ydinryhmän toiminta.</p> <p>Kotoutumisen lainsäädäntöuudistusten myötä käynnistettiin suunnitelmat palvelujärjestelmän uudistamiseksi matalan kynnyksen periaatetta noudattaen.</p>
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	<p>Onnellisuuskysely toteutettiin syksyllä 2023. Vaasalaisten hyvinvointia ja onnellisuutta analysoitiin vuoden aikana tilastojen, onnellisuuskyselyn ja asukaskokemusten pohjalta.</p> <p>Hyvinvoinnin haasteisiin suunniteltiin erilaisia toimenpiteitä, jotka sisällytettiin uuteen hyvinvointisuunnitelmaan. Järjestöt kutsuttiin mukaan ratkaisemaan hyvinvoinnin haasteita uudistetussa kumppanuusavustusmallissa.</p>

		Lasten hyvinvointia edistettiin laatimalla toimintasuunnitelma Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaisesti. Lasten näkemykset otettiin huomioon muun muassa lasten raatien ja vaikuttamispäivien avulla.
Vetovoimainen Vaasa	Asukasmäärän lisääminen ja osaavan työvoiman turvaaminen	<p>Kotoutumisen palvelukokonaisuuden kehittämissuunnitelma laadittiin. Erilaisia International House -malleja kartoitettiin, ja vastaava malli kehitettiin Vaasalle. Tavoitteena on lisätä Vaasan veto- ja pitovoimaa, sekä koota viranomaispalvelut ja kaupungin neuvonta- ja ohjauspalvelut saman katon alle helpottaakseen palvelujen saantia kaikille asukkaille. Tutkittiin mahdollisuuksia tarjota ennakoneuvontaa niille, jotka eivät ole vielä muuttaneet kaupunkiin.</p> <p>Welcome Steps -hanke jatkoi Welcome Officen toiminnan kehittämistä. Pitovoiman lisäämiseksi analysoitiin kaupungin toimintaa kulttuurienvälisestä näkökulmasta Euroopan neuvoston indeksikyselyn avulla. Indeksikyselyn raportin pohjalta saadut suositukset auttavat kehittämään kaupungin toimintaa eri toimialoilla.</p> <p>Vaasan vastaanottokeskus ei tullut valituksi Pohjanmaan alueen palveluntuottajaksi.</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Sovittelualoitteet	558	513	600	507
Sovittelun asiakkaat	1 391	1 204	1 500	1206
Sovittelut	392	450	450	395
Kotouttamispalveluiden asiakkaat	494	376	600	485
- joista yli 7-vuotiaita	417	331	520	430
Kotouttamispalveluiden uudet asiakkaat	94	88	270	219
-joista kiintiöpakolaistasatuksella	0	19	20	21
Perheenyhdistämisen kautta	18	26	20	26
Vastaanottokeskuksen majoitusvuorokaudet / vuosi	68 416	229 870	255 500	276 730
Majoitusvuorokauden hinta, euroa / vuorkausi	34	27,9	37	28,6
Keskimääräinen kuntaan siirtymisaika (vrk) päätöksensaannista	42	50	60	75

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Useita lakimuutoksia odotettavissa nopealla aikataululla.	Ennakoiva toiminnan kehittäminen. Työntekijöiden muutosvalmiuden vahvistaminen. Tiedottaminen ja koulutus. Lainsäädännön kehittämisen seuraaminen.	TE24 sekä Koto24 – lainsäädäntöön vaikuttamistyö mm. lausuntotyössä sekä osallistamalla alueellisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin. Palkattu työntekijä työllisyys- ja elinvoimapalvelujen muutoksen valmisteluun. Työntekijöiden valmennus ja koulutus uusista toiminnoista omissa toiminnoissa, sekä viestintä ja ohjaaminen verkostoissa.
Vaasan vastaanottokeskus ei menesty Maahanmuuttoviraston kilpailutuksessa.	Onnistuneen tarjouksen jättäminen. Tiivis yhteistyö omistajaohjauksen kanssa. Yhtiöittämisprosessi toteutuu suunnitelman mukaisesti. Vastaanottokeskuksen toiminnan ja kustannusten hallinta.	Riski toteutunut. Vaasan Vastaanottokeskus Oy perustettu ja tarjous jätetty. Vaasan vastaanottokeskus ei tullut valituksi Pohjanmaan alueen palveluntuottajaksi. Suunnitellaan jatkotoimenpiteet Migrin kanssa käytävän keskustelun perusteella.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	7 803	41	7 844	8 508	+664
Toimintakulut	-9 291	-171	-9 462	-9 147	+315
Toimintakate	-1 488	-130	-1 618	-639	+980

Toimintatuotot ylittävät talousarvion noin 664 000 eurolla. Merkittävin syy tulojen kasvuun oli laskennallisten korvausten nousu noin 514 000 eurolla.

Toimintamenot jäävät noin 315 000 euroa alle talousarvion. Talousarvion merkittäviä ylityksiä tuli palvelujen ostoissa noin 302 000 euroa ja vuokratuloissa noin 187 000 euroa. Avustukset alittivat talousarvion noin 773 000 eurolla, josta merkittävimmät alitukset syntyivät vastaanottokeskuksen asiakkaille maksettavan vastaanottorahan arvioitua pienemmästä käytöstä sekä kolmannen sektorin avustuksista.

Henkilöstökulujen toteuma oli noin 1 994 000 euroa (100%).

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20,3	1,9	22,2
Määräaikaiset	16,6	1,1	17,7
Työllistetyt	0,4	0,5	0,9

AVUSTUKSET

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallituksen päättämät avustukset ovat pääosin sopimusluonteisia avustuksia sisältäen mm. Vaasan osaamisperustan vahvistamiseen liittyvät sopimukset lahjoitusprofessoreista ja tutkimustoiminnasta. Muiden avustusten myöntäminen tapahtuu toimielimissä, joille avustukset luonteensa puolesta kuuluvat. Avustusmäärärahaa käytetään toiminta-avustuksiin yhteisöille ja yhdistyksille sekä lahjoitusprofessoreihin ja osaamisperustan vahvistamiseen. Suurimmat toiminta-avustusten saajat vuonna 2023 olivat Åbo Akademi 271 000 e, Vaasan yliopisto 211 000 e ja Vaasan yliopistosäätiö 148 000 e.

Lisäksi avustuksista maksettiin sisäistä avustusta nettoyksiköille tilavuokrien pääomakorvauksiin 2 891 800 e.

Talouden toteutuminen

Yleisestä avustusrahosta tuloutettiin 45 000 euroa.

Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 176 800 euroa. Ulkopuolisille toimijoille avustuksia maksettiin vuoden aikana yhteensä 1 251 800 euroa. Sisäistä pääomavuokra-avustusta nettoyksiköille maksettiin yhteensä 2 891 800 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	60	-	60	45	-15
Toimintakulut	- 4 120	-200	-4 320	-4 144	+177
Toimintakate	-4 060	-200	-4 260	-4 099	+162

JÄSENMAKSUT

Talouden toteutuminen

Toimintamenot olivat yhteensä 318 700 euroa. Toimintamenot alittivat talousarvion 110 000 eurolla johtuen pääosin Suomen Kuntaliitto Ry:n arvioitua alemmasta jäsenmaksusta. Suurimmat jäsenmaksut olivat Suomen Kuntaliitto Ry 142 900 euroa, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT 65 400 euroa sekä Pohjanmaan kauppakamari 30 400 euroa. Lisäksi jäsenmaksujen tulosalueelta maksettiin eri tekijänoikeuslupamaksuja yhteensä 21 700 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	-	-	-	-	-
Toimintakulut	- 428	-	-428	-319	+110
Toimintakate	- 428	-	-428	-319	+110

OSUUDET

Toiminta-ajatus

Osuudet koostuvat pääosin kuntayhtymäosuuksista Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymälle 1 373 100 euroa, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kulturille 1 082 600 euroa sekä Pohjanmaan Liitolle 1 325 000 euroa. Lisäksi muita osuuksia ovat Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 74 600, Vaasan seudun Kehitys Oy:stä 1 019 800 euroa sekä Vaasan seudun Matkailu Oy:stä 266 600 euroa.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot olivat yhteensä 175 200 euroa liittyen Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän aikaiseen toimintaan, jotka realisoituivat vuonna 2023. Toimintamenot olivat yhteensä 5 176 500 euroa, mikä oli 48 500 yli talousarvion johtuen pääasiassa kuntayhtymäosuuksien ylityksestä.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	-	-	-	175	+175
Toimintakulut	- 5 128	-	- 5 128	- 5 176	- 48
Toimintakate	-5 128	-	- 5 128	- 5 001	+127
Poistot				-573	

VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille.

Sairausvakuutuskorvaustulo budjetoidaan talousarviossa tälle tulosalueelle. Saadut korvaukset kirjataan vuoden aikana suoraan hallintokunnille, joille siirretään vastaavan suuruinen tulomääräraha.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot olivat yhteensä 444 600 koostuen pääosin luovutusvoitosta. Toimintamenot olivat yhteensä 320 700 euroa, joka oli 4 805 000 euroa alle budjetoidun. Syynä alitukseen olivat mm. varautuminen Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän purkamisesta aiheutuviin kuluihin 2 000 000 euroa, palkankorotuksiin 1 100 000 euroa, Ekosysteemisopimukseen 500 000 euroa sekä energiahinnan nousuun 300 000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	55	393	448	445	-4
Sairausvakuutuskorvaus	1 400	-992	408		-408
Toimintakulut (ilman sairausvakuutuskorvausta)	- 6 261	1 135	- 5 126	- 321	+4 805
Toimintakate	-4 806	536	- 4 270	124	+4 394

KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille. Tulosalue sisältää lakisääteiset tapaturmavakuutusmaksut, kaupungin maksamat eläkkeet, tasausmaksun (entinen eläkemenoperusteisen maksu), hallinnon vastuuvakuutusmaksun sekä oikeudenkäyntikulut.

Talouden toteutuminen

Toimintakulut alittuivat 708 000 euroa johtuen pääosin tasausmaksun ennakoitua alemmasta toteutumasta, 1 000 000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	-	-	-	-	-
Toimintakulut	- 5 073	821	- 4 252	- 3 544	+708
Toimintakate	- 5 073	821	- 4 252	- 3 544	+708

TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien, täsmätyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palkkatukityöllistäminen, sekä työllistymistä edistävien hankkeiden hakeminen, hallinnointi ja toteuttaminen, sekä muiden tahojen hallinnoimien työllistymistä edistävien hankkeiden tukeminen. Näiden lisäksi monimuotoinen tuettu kesätyöllistäminen, kesäduuniseleiden, sekä urheilu- ja yrittäjyysstipendien koordinointi ja myöntäminen.

Edellä kerrottujen ydintoimintojen lisäksi työllistämispalvelut vastaavat Vaasan kaupungin siviilipalvelusprosessista kokonaisuudessaan. Toimintaa tuotetaan laajan monialaisen toimijaverkoston kanssa kehittämällä työllistymispolkuja. Tähän sisältyy tarkoituksenmukaisten ja oikea-aikaisten palveluiden

tarjoaminen kohderyhmille, sekä työllistymiseen johtavien jatkopolkujen etsiminen ja kehittäminen. Toiminnan tavoitteena on myös työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun pienentäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Osana työllisyyden ekosysteemiä on työllistämispalvelut kehittänyt työllistämispolkua yhdessä alueen toimijoiden, kuten ELY-keskus, TE-toimisto, oppilaitokset, kauppakamari, yrittäjät, maakuntaliitto, KELA, sekä kolmannen sektorin kanssa. Toimintaa on ohjannut kaupunkistrategia, meneillä olevat valtakunnalliset rakenneuudistukset ja näihin liittyvä muuttuva lainsäädäntö. Toiminnan ytimessä on tiiviin yhteistyön kehittäminen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa siten, että yhdyspinnoille saadaan toimivat palvelut, sekä hyvä valmistautuminen työllisyysalueen rakentumiseen. Työllistämispolkujen vahvistamisessa on tavoitteena tarjota monialainen, työllistymistä edistävien palveluiden kokonaisuus, jossa asiakas itse on keskiössä aktiivisena toimijana. Työllistämispolku toimii asiakkaille sekä aktiivivana, että työmarkkinoille juurruttavana mallina.

Vanhustyön avustajatoiminnasta allekirjoitettiin sopimus hyvinvointialueen kanssa. Avustajatoiminnassa on saatu hyviä tuloksia työmarkkinoille juurruttamisessa. Vuonna 2023 seurannassa puoli vuotta työsuhteen päättymisen jälkeen aikaisemmin avustajana toimineista 70% olivat työssä tai opiskelemassa.

Helppari-Hjälpare –toiminta tarjosi tuettuja työllistymispalveluita työelämän ulkopuolella oleville. Tähän sisältyi mm. oppilaitosharjoittelut, monimuotoiset työkokeilut; erilaiset työkyvyn kartoitusjaksot ja oppisopimuskoulutus, sekä tuetun kesätyöllistämisen palvelut.

Vanhustyön keskusliitto ja Ilmarinen palkitsivat Helppari-toiminnan ja Vanhustyön avustajatoiminnan Vuoden vanhusteko 2023 palkinnolla.

Welcome Steps hankkeessa on kehitetty omankielistä neuvontaa, jota on tarjottu niin jalkautuvana palveluna kuin Welcomeofficessa. Hanke on ylläpitänyt Infonlandin Vaasa sivustoa, joilla on kävijöitä ollut vuoden 2023 aikana 20 220. Sivusto tarjoaa kattavan tietokokonaisuuden paikallisista palveluista 8 eri kielellä.

Työkuntoa ja Elinvoimaa Osallisuudesta – hanke päättyi 31.8.2023. Hankkeessa tavoitteena oli työelämän ulkopuolella olevien vaasalaisten tavoittaminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi erilaisen toiminnan järjestäminen kuten erilaiset kurssit ja retket. Hanke tavoitti 356 henkilöä ja heistä suurin osa oli työelämän ulkopuolella tai pitkäaikaistyöttömiä.

Keväällä 2023 haettiin ja saatiin ESR+ hanke: SILTA-Työllisyyden yhdyssilta Pohjanmaa - BRON-Sysselsättnings kontakthuset i Österbotten. Pää toteuttaja on Vaasan kaupungin työllistämispalvelut, osatoteuttajat ovat Alma, Vamia, seurakuntayhtymä ja Yrkesakademien. Budjetti on yhteensä vajaat 1,7 M EUR. Hankkeen tavoitteena on Vahva, työllistävä ja osaava Pohjanmaan rannikkoseudun monialainen verkosto. Hanke on aloittanut toimintansa 1.12.2023.

Työllistämispalveluiden toiminnan painopistealueet olivat vuoden 2023 aikana:

-valmistautuminen meneillä oleviin lainsäädäntöuudistuksiin, työllisyyden ekosysteemin roolin vahvistaminen, työllistämispalveluiden prosessien jatkuva kehittäminen siten, että työllistämispalveluissa olevien henkilöiden työelämä- ja työnhakuvalmiudet sekä työllistymisen valmiudet kehittyvät työllistämispalvelujakson aikana oleellisesti, TEO-hankkeessa palveluohjausmallin juurruttaminen siten että,

saadaan palvelut kohderyhmälle helppokäyttöiseksi ja helposti ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi ja palveluntuottajilla on selkeä kuva palvelutarjonnasta, toimijoiden roolista, selkeä työnjako, sekä päällekkäisten palveluiden karsiminen, täsmätyökykyisten työllistäminen, maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työllistymistä edistävän palveluketjun, sekä neuvonta- ja ohjauspalveluiden rakentaminen WelcomeSteps ja STM työkyky -hankkeiden kanssa. Vuoden 2023 aikana yhtenä suurena painopistealueena oli ohjaus ja neuvontapalveluiden itsepalvelukanavien rakentaminen ja kehittäminen, tukea palvelusopimusten avulla vaikeasti työllistettävien osallistumista aktiivitoimenpiteisiin, tuettu kesätyöllistäminen, ml. vammaisten ja erityisnuorten kesätyöllistäminen, siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen siviilipalvelusvelvollisille, monialaisen työllistämispalvelun kehittämiseen. Kaikki painopisteet toteutuivat suunnitellusti. Oppilaitosyhteistyössä päästiin huikeaan lopputulokseen; VAMK:ssa opintotarjotin täydentyi opintojaksolla ”Työ, työllisyys ja työllistämisen edistäminen”.

Määrärahat jakaantuvat palkkatuettuun työllistämiseen, tuettuun kesätyöllistämiseen ja siviilipalvelusprosessiin kaupungin tulosalueilla. Työllistämispalveluiden budjetista on maksettu kuntaosuus Vaasan Settlementti ry ja TE- toimiston kanssa tuotettavaan URA-palveluun. Lisäksi tuetaan muuta työllistymistä tukevaa toimintaa, kuten SPR kirppis, Föregångarna ja Mielle ry tuottamia matalan kynnyksen palveluita. Em. tahojen toiminnan vaikuttavuutta, tuloksellisuutta ja tehokkuutta seurataan osallistumalla aktiivisesti ohjausryhmätyöskentelyyn, sekä kiinteällä jatkuvalla yhteydenpidolla.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
<p>Vetoivoimainen Vaasa Keskeisin tavoite on työllistää työttömiä työnhakijoita, kehittää työllistämistoiminnan prosesseja ja palveluita.</p>	<p>Työllisyysaste > 75% Nuorisotyöttömien määrä Maahanmuuttajataustaisten työttömien määrä Työttömyysaste</p>	<p>Työllistämispalveluiden prosesseja on kehitetty huomioiden hallitusohjelman kirjaukset. Lisäksi työllistämispalveluiden toiminnassa huomioidaan valmistautumisen työllisyysalueudistukseen Toimintakaudella kehitettiin tuettua työllistämistoimintaa, sekä tuetun kesätyöllistämisen palveluita, jotka edistivät nuorisotyöttömien, maahan muuttaneiden ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä. Nämä palvelut auttavat myös kotouttamisohjelman toteutumista. Lisäksi toimintaa kehitettiin Welcome Steps (TEM) ja Työkuntoa ja elinvoimaa osallisuudesta (ESR) -hankkeiden avulla. WS hanke on kehittänyt ja edistänyt keskeisten maahan muuttaneille tuottavien palveluiden yhteistyötä niin kaupungin sisäisten kuin ulkoisten toimijoiden välillä. Kehittämistyössä on huomioitu niin Koto-lainsäädännön uudistus kuin työllisyysaluevalmistelu.</p> <p>TEO hankkeessa tuotettiin merkittävä monialainen toimijaverkosto henkilöasiakkaille. Verkoston tuottamat palvelut julkaistiin vaasa.fi -sivuilla.</p>

<p>Vetovoimainen Vaasa Väestön hyvinvointi. Työttömyyden mukanaan tuomien ongelmien vähentäminen ja työkyvyttömiä eläkepäätösten edesauttaminen yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaali- ja perhepalveluiden kanssa.</p>	<p>Työllistettyjen määrä Osallistujien määrä</p>	<p>Työllistämispalveluiden kautta työllistettiin palkkatuella 84 henkilöä, josta oppisopimuspaikkoja toteutui 11 ja lisäksi työllistettiin 29 täsmätökykyistä. Väestön hyvinvointia, osallisuutta ja työllisyyttä edistettiin tarjoamalla itse ja lisäksi monialaisessa toimijaverkostossa osallisuutta lisääviä palveluita. WS-hankkeessa on kehitetty ja vahvistettu maahanmuuttajille suunnatun tieto ja neuvontatyön ennaltaehkäisevää vaikuttavuutta.</p>
--	--	--

<p>Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate</p>	<p>Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023</p>	<p>Tavoitteen toteuma</p>
<p>Talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen Kaupunkitalouden vahvistamisen tukeminen työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikuttamalla työmarkkinatuen maksuun alentavasti.</p>	<p>Tmt-kuntaosuus / hlö / kk Työttömien työnhakijoiden määrä ja osaavan työvoiman saatavuus Työllistämistoiminnan vaikuttavuus</p>	<p>Työllistämispalvelut on ollut aktiivisena toimijana vahvistamassa työllisyyden ekosysteemiä. Toiminnan vaikuttavuutta parannettiin tarjoamalla työhönvalmennusta osana palkkatukiprosessia. Lisäksi asiakkaita ohjattiin talous- ja velkaneuvontaan. Toiminnan vaikuttavuutta parannettiin myös tarjoamalla pidempiä työjaksoja osatyökykyisille, sekä tarjoamalla oppisopimuskoulutuksia.</p> <p>Welcome Steps hanke tarjosi omankielistä neuvontaa Welcome Officessä ja kehitti jalkautuvaa toimintaa. Hanke järjesti hygieniapassin testin englanniksi, arabiaksi ja venäjäksi. Myös TEO-hankkeessa järjestettiin passi -ja korttikoulutusta jolla edistetään työllistymistä.</p>
<p>Talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen Selkeät tehtäväkuvat, tehokas ja aktiivinen tiedonkulku tiimin sisällä. Valmentavalla johtamisella työn tehokkuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin lisääminen.</p>	<p>Työhyvinvointi mittaukset Sairauspoissaolot</p>	<p>Työllistämisen tiimi koostuu työllistämisen asiantuntijoista. Ammatillista osaamista on tuettu verkostotyön kehityksen, yhteensovittavan johtamisen, palveluohjauksen ja työllisyysaluevalmistelun koulutuksilla sekä webinaareilla. Työllistämispalvelut osallistui Lupa kehittää ylihyvästä – Ännu Bättre -pilottiryhmässä.</p>

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Palkkatukityöllistettyjen määrä	153	121	100	84
Täsmäkykyisten työllistäminen	14	16	19	26
Osallistujat tuetun työllistämisen Helppari-toimintaan Vuorikodilla		22	37	42
Tuettu kesätyöllistäminen			150	177
Tuetun työllistämisen työllistämistoimintapäivät Vuorikodilla		1810	1975	2129
Siviilipalvelusvelvolliset, yhteensä henkilöä/uudet aloitukset		18/12	21/12	24/12
Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Työllistymistä edistävät palvelut, KUTY ja TYP siirtyivät hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa	-722 100	-556 420	-64 700	-15 552
Palkkatuen määrä	1 062 667	918 675	900 000	729 210
Tuettu kesätyöllistäminen, aikaisemmin kaupungin koko kesätyöllistäminen	-909 780	-937 961	-336 600	-197 225
Työllistämisen määräraha	-2 338 934	-2 442 825	-2 650 000	-2 133 873
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-5 070 271	-4 326 067	-4 500 000	-4 324 757

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Työllisyysalueuudistus Ennakoimattomuus uudistuksen vaikutuksiin Lainsäädännön vaikutusten ennakoimattomuus	Osallistuminen uudistuksen suunnitteluun ja lausunnot lainsäädäntöön Valmistautuminen uudistukseen Valmistautumisen henkilöresursointi	Palkkatukiuudistuksen takia vuoden 2023 aikana täytyi tehdä muutoksia palkkatukityöllistämisen kohderyhmään sekä työjaksojen pituuteen. Palkkatukiuudistukseen valmistauduttiin suunnitelmallisesti arvioimalla kustannuksia ja palvelun vaikuttavuutta. Osallistuimme työllisyysalueuudistukseen liittyviin koulutuksiin, osallistuimme yhteiskehittämiseen palvelupolkuvausten tekemiseen. Samalla tulee huolehtia siitä, että työllistämistoimenpiteiden vaikuttavuus kehittyy. Esille nousi tarve miettiä, miten kunnan palkkatukityöllistäminen jatkuu tulevaisuudessa.

		Työmarkkinatukilistalla olevien asiakkaiden määrä on laskenut.
Heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien pitkäaikaistyöttömien työttömyyden pitkittyminen, kun kuntouttava työtoiminta, työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu siirtyy hyvinvointialueelle ja palkkatuen saaminen kunnalle muuttuu oleellisesti	Vaikutetaan uudistuksen valmisteluun Toiminnan kehittäminen ja tiivis, aito yhteistyö hyvinvointialueen kanssa, jolla varmistetaan asiakasohjaus työllisyyspalveluihin	Kuntaan työllistettyjen pitkäaikaistyöttömien määrä on hieman laskenut vuonna 2023, mutta palkkatukityöjaksot olivat keskimääräisesti pidentyneet oppisopimusopiskelijoille ja täsmätyökykyisille tarjottujen pidempien jaksojen seurauksena. Pidemmät työjaksot tukevat heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymismahdollisuuksia. Yhteistyötä kehitettiin hyvinvointialueen kanssa monialaisten palveluiden tarpeessa olevien henkilöiden työkyvyn ja asiakasohjauksen parantamiseksi.
Työllistämistoiminnan strateginen merkitys kuntataloudelle	Määrätietoinen kehittämistyö, yhteistyössä kaikkien alueen toimijoiden kanssa. Toimivan palveluverkoston rakentaminen.	Yksikön toiminta näkyväksi sekä kaupungin sisäisille että ulkoisille toimijoille. Työllistämispalveluiden hankkeet tukivat merkittävästi palveluverkoston rakentamista ja yhteyksien rakentamista elinkeinoelämään.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 095	-445	651	577	-73
Toimintakulut	-8 006	1 284	-6 722	-5 878	+845
Toimintakate	-6 911	839	-6 072	-5 300	+771

Toimintatuotot alittavat talousarvion noin 73 000 eurolla. Toimintamenot alittavat talousarvion noin 845 000 eurolla. Merkittävimmät alitukset syntyivät henkilöstökuluissa noin 438 000 euroa, palvelujen ostoissa 196 000 euroa sekä avustuksissa noin 178 000 euroa. Henkilöstökulujen toteuma on noin 1 145 000 euroa (72,3 %). Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma on noin 4 325 000 euroa (96,1 %) ja alittaa budjetin noin 175 000 eurolla.

Vuonna 2023 työllistämispalveluissa tapahtui monia muutoksia ja palvelukonseptien uudistamista. Kuntouttava työtoiminta siirtyi Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen ja työllistämispalveluissa aloitettiin tuettu työllistämistoiminta sekä sen kehittäminen. Kesätyöllistämisen toiminnasta osa siirtyi henkilöstöpalveluihin ja työllistämispalveluihin jäi tukea tarvitsevien kesätyöllistäminen. Tuettu kesätyöllistäminen on uusi palvelumuoto ja konseptin kehittäminen aloitettiin vuoden 2023 aikana. Työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) siirtyi Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnaksi 1.1.2023 alkaen ja TYP toiminnan koordinointi siirtyi hyvinvointialueelle 1.5.2023 alkaen. Lisäksi palkkatuen uudistus astui voimaan 1.7.2023 lähtien. Muutoksia tuli palkkatuen määrän, keston sekä tukikelpoisiin kustannuksiin. Vuonna 2023 palkkatukityöllistettyjä on ollut vähemmän, mutta vastaavasti myös

työmarkkinatuella olevien pitkäaikaistyöttömien määrä on pienentynyt. Palkkatukityöllistettyjen ja maksetun palkkatuen pienempi toteuma selittää sekä henkilöstökulujen että toimintatuottojen alitusta. Palkkatuki uudistuksen jälkeen työllistämispalvelut ovat keskittyneet entistä enemmän täsmätyökykyisten sekä oppisopimusopiskelijoiden palkkaamiseen, joka on pidentänyt keskimääräisen palkkatukityöjakson pituutta.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset, HTV	Osa-aikaiset, HTV	Yhteensä, HTV
Vakituiset	3,0	0	3,0
Määräaikaiset	8,2	0,2	8,4
Työllistetyt	1,4	1,5	2,9

OSUDET ERIYTETYSSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tulot muodostuvat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin kohdistettavista yleishallinnon ja muista kustannuksista sekä sisäisestä maanvuokratuotosta Vaasan Talotoimelta.

Tulosalueen määräraha sisältää Vaasan kaupungin varautumisen ja valmiussuunnittelun kustannukset, korvaukset Vaasan Vedelle palovesilaitteista ja Graafisille palveluille kopiokoneiden hankintojen koordinoinnista.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot ylittyivät 493 600 euroa, johtuen tukipalveluiden arvioitua suuremmasta toteutumasta.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	2 266	-	2 266	2 759	+494
Toimintakulut	- 137	-	- 137	- 60	+77
Toimintakate	2 129	-	2 129	2 699	+571
Poistot				-2	

YHTIÖMUOTOISESTI TUOTETTAVAT RUOKA- JA MATERIAALIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Ruokapalvelujen ja keskusvaraston toiminnot siirtyivät TeeSe Botnia Oy:n toiminnaksi. Kaupungin rooli ruokapalvelujen ja keskusvaraston suhteen on ollut lähinnä toimintojen alasajoon liittyviä toimenpiteitä sekä koordinointia.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot ja -kulut johtuivat pääosin keskusvarastotoiminnan loppuun saattamisesta.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	549	-339	210	184	-26
Toimintakulut	-549	13	-536	-518	+18
Toimintakate	0	-326	-326	-334	- 8
Poistot				-11	

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluelautakunta huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön kaupunginosan lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet tulosaluekohtaisia.

Tilinpäätöksen tulojen ja menojen suurin poikkeama vuoden 2023 talousarviosta oli, että Kyrönmaa työpaja Arpeetin toiminta kuntouttavan työtoiminnan osalta siirtyi Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023- ja aluelautakunnan alle jäljelle jäänyt nuorten työpajatoiminnan osa (Nuorten työpaja Följy) toimi Arpeetia huomattavasti pienemmillä resursseilla.

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	352	32	385	236	-149
Toimintakulut	-721	-60	-781	-557	+224
Toimintakate	-369	-27	-396	-322	+74

VÄHÄNKYRÖN ALUEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kunta on niin hyvä kuin ovat sen kaupunginosat, kylät ja taajamat. Alueen asukkaiden osallistuminen ja heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen kehittämisessä elinvoiman näkökulmasta. Uuden paikallisuuden merkityksen kasvu parantaa alueellisten toimielinten merkitystä. Hallinto osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähänkyrön alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Asukkaita lähellä oleva kaupungin monipuolinen asiointipaikka, yhteispalvelupiste on hallinnollisesti osa kansalaisinfoa, mutta toiminnallisesti osa saumatonta yhteistyötä aluepalveluiden kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Väestön hyvinvointi ja osallisuus	Onnistuttu säilyttämään Vähänkyrön aluetta fasilitoiva yhteistyö ja tapahtumatoiminta vakiintuneella tasolla, ja myös kehittämään uutta. 10-v kampanja, Viikinki-päivä, opastukset ja joulunavaus hyviä esimerkkejä onnistumisista.
Vetovoimainen Vaasa	Vähäkyrö on vetovoimainen ja merkityksellinen pitäjä asukkaille ja vierailijoille	Paljon toimia tonttikampanjasta RKY-alueiden ja jokirantojen kehittämiseen, Frisbeegolf-rata avattu, viitoitusta kehitetty. Lasten patikkareitti avattu ja mainostettu laajemmin mm kaupungin yleisissä kanavissa.

Toiminnallisissa tavoitteissa on onnistuttu hyvin, ja mm. kesätapahtumien määrä on vakiintunut korkealle tasolle, elinvoimatoimenpiteet ovat olleet jatkuvia.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Järjestettyjen tilaisuuksien lkm	13	20	13	20
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, fyysiset asiakaskäynnit	19 564	19 054	16 000	18 009
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, puhelut ja sähköpostit	2 900	1747	25 00	2085
Aluelautakunnan kokoukset	8	8	8	8
Asioiden lukumäärä	48	49	55	43

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Resurssien kohdentaminen	Oman ja muiden hallintokuntien oikeellinen resursointi alueella	Onnistuttu muutostilanteessa
Turvallisuusriski	Vähäkyrö-talon yleisturvallisuuden parantaminen, sijaisjärjestelyjen kehittäminen	Riskin hallinta kehittynyt

Talouden toteutuminen

Vähäkyrön aluepalveluiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 16 000 eurolla. Erityisesti. Vähäkyrön Tervajoen kyläyhdistys ry:n patikkahankkeen takaisinmaksu kasvatti saldoa n.12 000 euroa joulukuussa.

Tulosalueen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 30 706 eurolla. Vähäkyrön toimintakulut olivat -411 000 €, josta henkilöstökulujen osuus oli 25,4 % toimintakuluista. Kokonaismenojen alitukseen eniten vaikutti aluepalvelupäällikön tehtävien sijaistaminen vähän yli puolen vuoden ajan kehittämissuunnittelijan sekä kaupungin hallintojohtajan toimesta sekä muut kulut -tiliryhmän kulujen pysyessä matalana.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	52	31	83	110	+27
Toimintakulut	-390	-51	-441	-410	+31
Toimintakate	-338	-20	-358	-300	+58

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	0,5		0,5
Määräaikaiset	0,6	0,6	1,2
Työllistetyt	0,1		0,1

NUORTEN TYÖPAJA FÖLJY

Nuorten työpaja Följy on Kyrönmaan alueella sijaitseva, Vaasan kaupungin hallinnoima nuorten työpaja.

Toiminta-ajatus

Toiminta jatkaa aiemmin Kyrönmaan työpaja Arpeetissa toteutettua nuorten työpajatoimintaa. Arpeeti ja kuntouttava työtoiminta siirtyi Hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Följyn toiminnan tarkoituksena on edistää alle 29-vuotiaiden nuorten aikuisten työllistymistä luomalla kohderyhmälleen yksilöllisiä polkuja kohti koulutusta tai työelämää Kyrönmaan alueella yhdessä Isonkyrön ja Laihian kunnan kanssa. Toiminnan tarkoituksena on nuoren osallisuuden, kasvun ja itsenäistymisen tukeminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteissa huomioitu toimintaympäristön muutos 1.1.2023.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Työpajatoiminnan avulla päästään yksilöllisille jatkopoluille	Toiminta käynnistetty 1.1.2023. Toiminta alkuvaiheessa, 7/8 nuoresta päässyt jatkopolulle.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Työpajan toiminta on oikein mitoitettua ja laadukasta	Työpajatoiminta on oikein resursoitua. Työpajan työntekijät ovat valmennuksen Ammattilaisia.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen ja oman palvelukentän kirkastaminen	Toiminnassa luotu yhteistyöverkostoja ja kehitystyö luotu päivittäiseksi. Toiminta alkuvaiheessa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Nuorten työpaja Följyn toiminta aloitettu 1.1.2023. Uudistunut toimintaympäristö on nuorisolain mukaista osittain seinätöntä nuorten työpajatoimintaa.

*Toiminta muuttunut talousarvioon asetettuihin tavoitteisiin nähden. Tunnusluvut perustuvat kuntien väliseen yhteistoimintasopimukseen ja omiin arvioihin vuoden 2023 osalta.

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
*) Asiakasmäärä	-	-	17	8

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Palveluketjujen hallinta	Yhteistyön kuntien ja muiden toimijoiden kanssa aloitettu

Talouden toteutuminen

Tilinpäätöksen tulojen ja menojen suurin poikkeama vuoden 2023 talousarviosta oli, että Kyrönmaa työpaja Arpeetin toiminta kuntouttavan työtoiminnan osalta siirtyi Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023- ja aluelautakunnan alle jäljelle jäänyt nuorten työpajatoiminnan osa (Nuorten työpaja Följy) toimi Arpeetia huomattavasti pienemmillä resursseilla.

Toimintatuotot muodostuivat kuntien välisistä yhteistoimintamaksuista 36 000 euroa, Följyn Tervajoen Posti-Matkahuollon myyntituotoista 43 000 euroa, palkkatukimaksuista 15 000 euroa sekä AVI:n nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksesta 35 000 euroa.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen osuus oli 116 000 euroa, joka oli 79 % kokonaiskuluista. Vuokratuluihin kului 4000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	300	2	302	125	-177
Toimintakulut	-331	-9	-340	-147	+193
Toimintakate	-31	-7	-38	-22	+16

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1,7		1,7
Määräaikaiset		0,3	0,3
Työllistetyt	0,2	0,9	1,1

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten varhaiskasvatuksesta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä muissa laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi.

Jaostot käyttävät kaupunginvaltuuston myöntämien ja lautakunnan päättämien resurssien puitteissa itsenäistä päätösvaltaa kieliryhmäänsä koskevissa opetushallinnollisissa asioissa. Esiopetuksen osalta jaostot käsittelevät omaa kieliryhmäänsä koskevat opetukseen ja sen kehittämiseen liittyvät asiat ja hyväksyvät opetussuunnitelmat ja niihin liittyvät muut suunnitelmat. Lautakunnan tavoitteena on luoda tuloksellisen ja taloudellisen toiminnan edellytykset ja seurata tavoitteiden toteutumista. Lautakunta on säännöllisesti seurannut toiminnan ja talouden kehitystä. Lisäksi se on tunnuslukuin arvioinut toimintaa.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	5 746	793	6 538	7 572	+1 034
Toimintakulut	- 117 992	-7 197	-125 188	-124 723	+466
Toimintakate	-112 246	-6 404	-118 650	-117 151	+1 499
Poistot				-499	

VARHAISKASVATUS

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Palvelut tulee tarjota tasavertaisesti suomen- ja ruotsinkielisinä. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymiin kuntakohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Subjektiiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan alkaa vanhempainrahakauden päätyttyä, jatkuen siihen saakka, kunnes lapsi oppivelvollisena siirtyy perusopetukseen. Subjektiiivinen oikeus toteuttaa alle kouluikäisen lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja huoltajien oikeutta saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka. Varhaiskasvatusta tulee lain mukaan järjestää tarvittavassa laajuudessa sekä mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa. Päiväkodit ja perhepäivähoito, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki sekä avoimen päiväkodin toiminta ovat perheille vaihtoehtoisia toimintamuotoja. Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan kunnan omana toimintana tai palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen lisäksi varhaiskasvatuspalvelut vastaavat esiopetuksen järjestämisestä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja perusopetuslain mukaisesti. Esiopetus järjestetään Vaasassa kunnan omana toimintana paitsi erityispedagogisissa yksiköissä, Steiner päiväkotit Tiitiäinen ja English Playschool.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Vaasalaisen lapsen hyvinvointi turvataan laadukkailla ja läheltä saatavilla varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluilla lakien mukaisesti.	Varhaiskasvatuspaikka järjestetään kaikille hakijoille lain määräämän ajan puitteissa. Esiopetusta annetaan esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja perusopetuslain 6 §:n mukaisesti.	Kaikille hakijoille on osoitettu varhaiskasvatuspaikka lakisääteisessä ajassa. Esiopetusta on annettu asetuksen mukaisesti yli 700 tuntia vuodessa.
Turvata jokaisen lapsen oikeus hyvään ja monipuoliseen ja inklusiiviseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä oikeus oman kasvun ja oppimisen riittävään tukeen	Toiminta- ja oppimisympäristöt rakennetaan turvamaan monipuolinen toiminta. Huomioidaan myös lasten tuen tarpeet. Henkilöstö toimii varhaiskasvatussuunnitelman mukaan.	Vuoden aikana on järjestetty laajaa koulutusta henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi, jotta he osaisivat työskennellä uudistetun varhaiskasvatussuunnitelman ja 1.8.2022 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tukea tarvitsevia lapsia koskevien hallintopäätösten määrä lisääntyi merkittävästi vuonna 2023.
Ammatillinen, hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön ammattitaidon ylläpito. Työhyvinvointisuunnitelma jokaisessa varhaiskasvatusyksikössä.	Koulutusta on järjestetty suunnitelmallisesti ja erityisesti panostettu erityispedagogikkaan.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

	Tp 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä	4222	4046	4153	3930
- joista 0-2-vuotiaita	1732	1681	1735	1617
- joista 3-6-vuotiaita	2490	2365	2418	2313
Varhaiskasvatuksen piirissä koko kunnan 0–6-vuotiaiden asukkaiden ikäryhmästä (%)	73	75	77	76
Varhaiskasvatuksen piirissä 0–2- ja 3-6-vuotiaita lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä				
- 0-2-vuotiaat (%)	41	44	47	45
- 3-6-vuotiaat (%)	94,5	96,6	97	97
0-6-v. lapsia varhaiskasvatuksessa 31.12. yhteensä	3058	3041	3390	2979
-joista päiväkodeissa (%)	77,0	77,48	77	78
-joista perhepäivähoidossa (%)	4,67	4,44	4,5	4
-joista palvelusetelipäiväkodeissa (%)	18,28	18,08	18,5	18
0-6-v. lapsia päiväkodeissa 31.12.	2915	2906	3260	2867
- joista kunnallisessa päiväkodissa	2356	2356	2620	2311
- joista palvelusetelipäiväkodeissa	559	550	640	556
- joista 0-2 vuotiaat	657	590	640	679
- joista 3-6 vuotiaat	2268	2580	2620	2188
0-6-v. lapsia perhepäivähoidossa 31.12.	143	135	136	112

- joista 0-2 vuotiaat	62	74	80	55
- joista 3-6 vuotiaat	81	61	56	57
Lapsia esiopetuksessa	656	694	610	614
Perusopetukseen valmistava opetuksen lapsimäärä	44	70	75	38
Tukea tarvitsevat lapset varhaiskasvatuksessa (0-5 v.)31.12.				234
Yleisen tuen tukipalvelut				1
Tehostettu tuki				178
Eriytynen tuki				55
Ryhmäkoon pienennys				13
Tukea tarvitsevat lapset esiopetuksessa 31.12.				108
Tehostettu tuki				72
Eriytynen tuki				36
Ryhmäkoon pienennys				2
Lapsia avoimessa varhaiskasvatuksessa - kerhotoiminnassa lapsia	8	7	14	9
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä Keskim./kk	691	687	700	675
- joista yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä	2	1	2	2
- joista osittaista tukea saaneita perheitä	205	244	210	275
Palveluverkko				
- kunnalliset päiväkodit	19	19	19	19
- yksiköitä yhteensä**	36	36	37	37
- palvelusetelipäiväkodit	10	9	14	13
- perhepäivähoitajien määrä (omassa kodissa)	42	36	39	29
- ryhmäperhepäiväkodit	2	1	2	1
- avoimet päiväkodit	1	2	2	2

*1.8.2022 voimaan tulleen lakimuutoksen seurauksena lasten tuen tarpeita koskevia tilastoja seurataan vuodesta 2023 alkaen varhaiskasvatuksen perusteissa määriteltyjen tukitasojen perusteella.

** Päiväkodit muodostuvat kokonaisuuden, jossa yhden esimiehen alaisuudessa voi olla useita yksiköitä

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Lasten tuen tarve varhaiskasvatuksessa	Tarvitaan enemmän resursseja siten, että 190 lasta/erityisopettaja. Riittävät avustajaresurssit.	Riittävää määrän erityisopettajia ei pystytty rekrytoimaan suomenkielisellä puolella. Ruotsinkieliset erityisopettajan toimet on yhtä lukuun ottamatta täytetty. Avustajaresursseja tarvitaan lisää.
Henkilöstön kuormittuminen	Työnohjaus. Toimiva rekrytointi. Sijaisten saatavuusongelmien vuoksi varahenkilöjärjestelmän vahvistaminen. Tiimityön jatkuva kehittäminen.	Työnohjausta tarjottu. Sijaisten saaminen haastava, tämä kuormittaa esihenkilöä ja henkilöstöä. Varahenkilöiden määrä on lisätty.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	2 625	35	2 660	3 432	+772
Toimintakulut	-51 664	- 2 254	-53 917	-53 347	+570
Toimintakate	-49 039	-2 218	-51 257	-49 915	+1 342
Poistot				-168	

Toimintatulot

Varhaiskasvatuksen toimintatulot ylittivät talousarvion noin 772.000€. Maksutuotot toteutuivat noin 367.000 € talousarviota suurempina. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion n. 374.000 €. OPH:n sekä OKM:n avustukset koko vuodelta olivat yhteensä noin 1.112.100€ (712.100€ v. 2022). Lisäksi on saatu muilta avustuksia noin 14.500 €. Ulkopuolisilta saaduilla tuloilla on näin ollen toimintaa rahoitettu kaikkiaan noin 1.127.000 €. Valtion työllistämistuki ja täyden korvauksen perusteella saadut korvaukset ovat yhteensä noin 59.500 €.

Toimintamenot

Toimintamenot jäivät noin 570 306 € alle talousarvion.

Henkilöstökulut ylittivät talousarvion n. 97.000 €. Palvelujen ostot alittivat talousarvion n. 310.000 € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat talousarvion n. 93.000 €. Vuokrakulujen toteuma on n. 218.000 alle budjetoidun.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea on maksettu yhteensä 2.555.926 € (2.558.899 € vuonna 2022). Lasten kotihoidon tuki jäi noin 169.000 € alle budjetoidun.

Luottotappioita kertyi yhteensä 28.603 € (36.813 € vuonna 2022).

Vuoden aikana tapahtuneita muutoksia:

- Palvelusetelipäiväkoti Nappulaketo 1.1.2023 + 51 hoitopaikkaa (21+12+18)
- Lönnbackens daghem 1.8.2023 + 28 hoitopaikkaa (14+14)
- Isolahden päiväkoti, koppakuoriaiset lakkautettiin 1.6.2023 (-21 paikkaa)

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	420,6	7	427,6
Määräaikaiset	268	38,2	306,2
Työllistetyt	0,4	3	3,8

ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan korvaukset muissa kuin kaupungin esi- ja peruskouluissa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin peruskouluissa. Valtionvarainministeriö tekee loppuvuodesta päätöksen seuraavan tilivuoden tuloista ja menoista oppilaan käymän oppilaitoksen ja kotikuntatiedon perusteella. Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausten tulot ja menot budjetoidaan talousarviossa edellisen vuoden tasolle ja käyttösuunnitelmassa oikaistaan Valtionvarainministeriön päätöksen mukaiseksi.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2023 1 000 €	Tilinpäätös 2023 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 394	49	1 443	1 443	0
Toimintamenot	-7 142	-70	-7 211	-7 211	0
Toimintakate	-5 748	-20	-5 768	-5 768	0

Vuoden 2023 kotikuntakorvauksen perusosa oli 7.436,67 € (v. 2022: 7.452,22 €, v. 2021: 7.112,84 €).

KOTIKUNTAKORVAUS- TULOT	2023		2022		2021		2020	
	Opp	€	Opp	€	Opp	€	Opp	€
Esi- ja perusopetus	44	452 200 €	49	487 500 €	42	384 100 €	50	445 900 €
Mustasaari	7	69 900 €	6	53 700 €	11	91 000 €	10	69 400 €
Isokyrö	1	11 900 €	6	59 700 €	6	64 000 €	8	82 900 €
Laihia	3	31 200 €	3	26 800 €	5	48 400 €	9	89 700 €
Maalahti	86	877 600 €	74	766 000 €	61	613 100 €	62	600 800 €
Muut	149	1 442 800 €	138	1 393 700 €	125	1 200 600 €	139	1 288 700 €
Yhteensä								

KOTIKUNTAKORVAUS- MENOT	2023		2022		2021		2020	
	Opp	€	Opp	€	Opp	€	Opp	€
Esi- ja perusopetus	535	4 541 000 €	538	4 524 100 €	545	4 414 300 €	519	4 014 000 €
Vasa övningsskola	81	696 300 €	88	742 500 €	86	671 300 €	88	658 000 €
Vaasan Steiner-koulu	68	537 400 €	64	514 500 €	62	465 700 €	60	427 000 €
Kristillinen koulu	119	1 091 800 €	104	940 500 €	95	795 200 €	86	659 400 €
Mustasaaren kunta	38	344 600 €	40	419 900 €	33	306 300 €	35	305 500 €
Muut	841	7 211 000 €	834	7 141 500 €	821	6 652 800 €	788	6 063 900 €
Yhteensä								

SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa sekä tarjota riittävää tukea oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin. Lisäksi perusopetuksen tehtävänä on huolehtia siitä, että yhdeksännen vuosiluokan päättyessä oppilailla on hyvät valmiudet jatkaa toisen asteen opinnoissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Englanninkielisen koulupolun vahvistaminen	Englanninkielisen opetuksen laajentaminen uudella vuosiluokalla	Alakoulun vuosiluokilla 1–6 mahdollisuus opiskella kaksikielisessä opetuksessa (suomi-englanti) tai englanninkielisessä opetuksessa
Hyvinvoivat oppilaat	Kouluille taataan riittävät opetus- ja ohjaajaresurssit Koulupoissaolojen puuttumisen mallin toteutumisen seuranta Tunnetaito-ohjelmien käyttöönoton seuranta	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä jatkaa kasvuaan. Tukitoimien järjestäminen sitoo opetuksen resurssia sekä tuo haasteita myös tilankäytölle. Perusopetuksessa noudatetaan oppilaiden poissaoloihin puuttumisen mallia. Kaikissa kouluissa on käsitelty toiminnan arvoperustaa. Kaikki koulut toteuttavat tunnetaito-ohjelmaa, joka on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan. Oppilashuollollinen tuki, varsinkin ennaltaehkäisevä työ, on tarpeeseen nähden niukkaa.
Hyvinvoiva henkilökunta	Täydennyskoulutuksen ja työnohjauksen mahdollistaminen henkilöstölle Opettajien työkierron mahdollistaminen Rehtoreiden täydennyskoulutus ja uusien rehtoreiden mentorointi	Täydennyskoulutusta on järjestetty määrärahojen puitteissa. Koulutuksen painopisteenä on ollut tieto- ja viestintätekniisten taitojen kehittäminen. Työnohjausta on ollut saatavissa sitä tarvitseville. Opettajille on tarjottu mahdollisuus työkiertoon.
Laadukas perusopetus	Ajanmukaiset oppimisympäristöt sekä -välineet Palveluverkkosuunnitelman päivittäminen	Suomenkielisen perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma päivitettiin ja hyväksyttiin kasvatus- ja opetuslautakunnassa vuoden 2023 alussa. Palveluverkkoa kehitetään strategian mukaan huomioiden oppilasmäärän kehittyminen eri alueilla. Oppimisympäristöjä kehitetään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Suomenkielisen perusopetuksen alakouluikäisten oppilasmäärä on viime vuosien aikana ollut laskusuunnassa. Suurin osa tästä laskusta selittyy syntyvyyden laskusta sekä sillä, että vuodesta 2017 alkaen Länsiniityn-Koskisuon asunalueen oppilaiden lähikoulu on ollut Mustasaaren Keskuskoulu.

Valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä on kuuden viime vuoden aikana kasvanut vuoden aikana yli sadalla oppilaalla. Valmistavan opetuksen yhdeksän kuukauden jakson päätyttyä oppilaat sijoitetaan kotiosoitteen mukaisiin lähikouluihin.

Suomenkielisessä perusopetuksessa seitsemässä (7) koulussa maahanmuuttotaustaisten oppilaiden määrä on 25–40 % koko oppilasmäärästä. Erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden määrä on kaksinkertaistunut vuodesta 2017. Vaativan erityisen tuen (vammaisopetus) oppilaiden määrä kasvaa myös voimakkaasti. Yhä suurempi osa opetukseen varatuista resursseista joudutaan suuntamaan tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisen turvaamiseen. Koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen varattu resurssi on edelleen tarpeeseen nähden alimitoitettua.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Oppilasmäärä / vuosi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Luokkien 1–6 oppilaat	3042,5	3017,5	2984,5	2915	2875,5	2815
Luokkien 7–9 oppilaat	1578,5	1561	1548	1549,5	1548,5	1568,5
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4621	4578,5	4532,5	4464,5	4424	4383,5
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	232,5	280,5	337,5	390,5	427	448
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	14,5	11,5	13	18,5	19	21
- joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	122,5	110	89	84,5	84,5	90,5
Perusopetukseen valmistava opetus	36,5	30	22,5	32	133	139

Luvut ovat keskiarvoja.

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Yleisopetus, luokat 1–6	1,66	1,65	1,52	1,55	1,62	1,67
Yleisopetus, luokat 7–9	2,14	2,19	2,27	2,29	2,32	2,31
Luokkamuotoinen erityisopetus	3,42	3,06	2,79	2,80	2,88	2,88
Vammaisopetus	4,91	4,64	4,60	4,45	4,07	4,05
Perusopetus keskimäärin	1,92	1,93	1,92	1,93	1,95	1,98

Ulkopuolisilla avustuksilla rahoitetut tunnit eivät ole mukana tilastoissa. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

	Kevät 2020	Syksy 2020	Kevät 2021	Syksy 2021	Kevät 2022	Syksy 2022	Kevät 2023	Syksy 2023
Koululaisten määrä								
Kaupungin omissa yksiköissä	130	118	114	125	121	112	111	102
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	354	392	348	353	326	396	369	359
Yhteensä	484	510	462	478	447	508	480	461

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Keskustan yhtenäiskoulun suunnittelu ja toteutus viivästyy	Projektin etenemisen seuranta	Asemakaavasta tehdyt valitukset Hallinto-oikeuteen viivästyttävät rakennusprojektin aloittamista. Sen seurauksena Merenkurkun koulun oppilaiden ja henkilökunnan oireilu sisäilmaongelmien vuoksi on lisääntynyt merkittävästi.
Henkilöstön työssä kuormittumisen lisääntyminen.	Yhteistyö muiden toimijoiden, erityisesti työterveyshuollon kanssa. Oikea henkilöstön mitoitus	Tehostettua ja erityistä tukea oppimiseensa tarvitsevien oppilaiden määrä on yli kolmannes kokonaisoppilasmäärästä. Seitsemässä koulussa kolmestatoista maahanmuuttotataustaisia oppilaita on yli 25 % koko koulun oppilasmäärästä. Nämä oppilaat tarvitsevat paljon tukitoimia kielitaidon parantamiseksi. Opettajien työn kuormitusta lisää resurssien sekä työajan rajallisuus. Oppilashuollollisen tuen niukkuus lisää työn kuormittavuutta. <i>Opetusresurssin noustua 2,0 vvh/oppilas opetusryhmiä on voitu pienentää, mikä vähentää opetushenkilöstön työssä kuormittumista.</i>
Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän lisääntyminen	Riittävän opetusresurssin kohdentaminen tukea tarvitseville oppilaille. Mahdollisuus jakaa kouluille tukiresurssia yllättävien tarpeiden ilmentyessä, Oppilashuoltokertomusten käsittely	Opetuksen resursseja kouluille jaettaessa huomioidaan tukea tarvitsevien oppilaiden määrä lukuvuosittain määräytyvillä kertoimilla. Oppilashuollon henkilöstön siirryttyä Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään ei enää laadita oppilashuoltokertomuksia.
Korjausvelan kasvu. Perusopetuksen koulurakennusten peruskorjaukset lykkääntyvät.	Proaktiivinen koulukiinteistöjen kunnan arviointi, tarvittavien toimenpiteiden suorittaminen ajallaan sekä seuranta.	Palveluverkkoselvitys on hyväksytty helmikuussa 2023. Hankesuunnitelmavaiheessa on Keskustan yhtenäiskoulu ja Isolahden koulu. Tarveselvitys on laadittu Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöistä. Merikaarron koulun tarveselvitystä päivitetään yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1 000 €	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2023 1 000 €	Tilinpäätös 2023 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 510	387	1 896	2 057	+160
Toimintamenot	-45 647	-3 763	-49 410	-49 149	+261
Toimintakate	-44 137	-3 376	-47 514	-47 092	+421
Poistot				-257	

Toimintatulot

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät muutetun talousarvion 159.600 euroa.

Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylittivät talousarvion 155.800 euroa. Osa laskutuksista on otettu huomioon vuoden aikana ja anottu katettuna lisämäärärahaa ja siten sisällytetty vuoden 2023 muutettuun talousarvioon. Saadut tuet ja avustukset ylittivät talousarvion 49.500 euroa. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutuotot ja liikuntasalien vuokratuotot toteutuivat jonkin verran alle talousarvion.

Toimintamenot

Tulosalueen menot alittivat muutetun talousarvion 261 097 euroa.

Vuoden aikana henkilöstökuluihin anottiin ja myönnettiin yhteensä 2.204.900 euron lisämääräraha. Suomenkielisen perusopetuksen henkilöstökustannusten muutetusta talousarvioista jäi määrärahaa käyttämättä 445.200 euroa. Syksyllä 2023 suomenkielisessä perusopetuksessa aloitti ennakoitua vähemmän oppilaita, jolloin opetukseen varattua resurssia saatiin säästymään ja kaikkea anottua lisämäärärahaa ei tarvittu.

Vuonna 2023 sairauspoissaolopäiviä henkilöstöllä oli huomattavasti vähemmän kuin vuonna 2022. Vuoden aikana maksettiin sairauslomasijaisten palkkoja yhteensä noin 433.400 €. Poissaoloista johtuvat kustannukset sivukuluineen pienuivat 251 218 euroa vuodesta 2022.

Oppilaskuljetukset ylittivät talousarvion 177.400€, kun kuljetettavien oppilaiden lukumäärä ja kuljetuskustannukset ovat kasvaneet. Myös taksikuljetusten osuus koulukuljetuksista on kasvanut. Oppilasruokailun kustannukset ylittyivät 105.300€. Siihen vaikutti mm. valmistavan opetuksen oppilasmäärän kasvu ja Teesen ateriahinnoittelun muutos. Muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet ja laskutettavien henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien kustannukset ylittyivät 84.200€. Mustasaaren kunnan puolella koulua käyvien oppilaiden määrä on kasvanut vuosittain, koska Länsiniityn ja Koskisuon oppilaiden lähikouluna on Mustasaaren keskuskoulu vuoteen saakka 2027.

Variskan yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen rahoitettiin Kuntarahoituksen leasing-rahoituksella. Hankitusta kalustuksesta maksettiin vuonna 2023 leasing-maksuja 175.000€. Käyttötalouteen on siirretty 6.900€ investointihankintoja, jotka alittivat koulukohtaisen 10.000€ investointirajan. Investointimäärärahaa jäi käyttämättä 43.100€, kun mm. Onkilahden yhtenäiskoulun kunnostussuunnitelmat muuttuivat alkuperäisestä.

Ukrainasta saapuneiden oppilaiden perusopetukseen valmistavan opetus järjestettiin osana muuta valmistavaa opetusta ja valmistavan kustannuksia ei eritellä oppilaan kotimaan perusteella.

Suomenkielisen perusopetuksen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin 203.300 euroa ja ulkopuolista hankerahaa yhteensä 691.700 euroa. Lisäksi koulut saivat muita avustuksia yhteensä 62.000 euroa.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	276,3	52,6	328,9
Määräaikaiset	142,4	56,9	199,3
Työllistetyt	0	0,5	0,5

RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on antaa oppivelvollisuusikäisille oppilaille laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajaan yleissivistykseen ja antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Laadukas opetussuunnitelman mukainen opetus	Riittävästi resursseja opetukseen sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukemiseen Riittävät ja toimivat opetustilat Ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit	Tuntiresurssi nostettiin 2,0:aan, mikä mahdollistaa laadukkaan opetussuunnitelman mukaisen opetuksen. Koulunkäynninohjaajaresurssit eivät vastaa tuen tarpeeseen. Opetustiloja on kunnostettu ja lisätty, ja tämä jatkuu vuonna 2024. Koulujen käyttötalousarvio on erittäin tiukka.
Hyvinvoivat oppilaat	Riittävästi resursseja oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseksi Hyvinvointialueen kanssa tehtävän, jo toimivan, yhteistyön kehittäminen edelleen Koulupoissaolojen seuraaminen ja niihin puuttuminen Hyvinvoinnin lisäämiseksi käytetään	Ennalta ehkäisevää oppilashuoltotyötä kehitetään. Koulupsykologiresurssit eivät ole riittäviä. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa etenee. Poissaolojen seuranta toimii, mutta sitä täytyy päivittää.

	positiivisen psykologian menetelmiä.	Positiivinen psykologia on osa koulujen arkipäivää, mikä lisää hyvinvointia ja viihtyvyyttä.
Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilökunnan täydennyskoulutus Henkilökunnan työnohjaus ja tuki Hyvät toimintamallit tukena erityisoppilaiden kohtaamisessa Henkilökunnan hyvinvoinnin edistämisen suunnitelma	Henkilökuntaa on koulutettu Nepsy-valmennukseen ja Avekkiin. Henkilöstön hyvinvoinnin edistämissuunnitelma on toiminut tukena. Erilaisia tilaisuuksia on järjestetty, jotta henkilöstö saisi työkaluja työssä jaksamiseen. Hyvä yhteistyö työterveyshuollon kanssa

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on kasvanut viime vuosina. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on myös kasvanut, mikä on lisännyt erityisopetuksen tarvetta ja koulunkäynninohjaajien tukea.

Oppilasmäärän lisääntyminen on vaikuttanut kouluverkkoon. Sundomin koulun lisärakennus ja sisäiset tilamuutokset ovat valmistuneet. Koulu sai käyttöönsä neljä uutta luokkatilaa, laajennetun opettajanhuoneen sekä toimivan musiikkiluokan loppuvuodesta 2023. Borgaregatanin koulun oppilasmäärän kasvun tilatarpeeseen on syksyllä 2023 otettu käyttöön kolmen luokan tilaelementti. Vikingan koulussa laajennettiin opettajanhuonetta ja on saatu lisää luokkatilaa. Hagan koulussa on käynnistynyt peruskorjaushanke, joka parantaa koulun tilaratkaisuja ja tuo lisätilaa. Gerbyn koulu tulee saamaan uuden musiikkiluokan ja ruokasalia laajennetaan sisäisin ratkaisuin 2024.

Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavia ryhmiä on ollut kevätlukukaudella kaksi. Syksyllä 2023 opetusryhmiä oli yksi.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Oppilasmäärä / vuosi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Luokkien 1–6 oppilaat	851	867,5	901,5	899,5	890,5	887
Luokkien 7–9 oppilaat	390,5	392	391,5	399	406,5	437
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1241,5	1259,5	1293	1298,5	1297,0	1324
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	41	47	60	65	63	65
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	9,5	11,5	14	14	14	13
- joista muita vammaisoppilaita, pidennetty opv	13,5	11	12	16	16	17
Perusopetukseen valmistava opetus	10,5	9	5,5	6,5	12,5	15

Luvut ovat vuoden keskiarvoja.

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Yleisopetus, luokat 1–6	1,78	1,71	1,71	1,74	1,79	1,81
Yleisopetus, luokat 7–9	2,06	2,06	2,03	2,05	2,10	2,12
Luokkamuotoinen erityisopetus / vammaisopetus	4,08	4,00	3,97	4,31	4,31	4,37
Perusopetus keskimäärin	1,93	1,93	1,92	1,93	1,95	1,98

Ulkopuolisilla avustuksilla rahoitetut tunnit eivät ole mukana tilastoissa. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

	Kevät 2020	Syysy 2020	Kevät 2021	Syysy 2021	Kevät 2022	Syysy 2022	Kevät 2023	Syysy 2023
Koululaisten määrä								
Kaupungin omissa yksiköissä	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	287	310	285	306	297	315	319	314
Yhteensä	287	310	285	306	297	315	319	314

Aamu- ja iltapäivätoiminta on ulkoistettu kokonaisuudessaan yhteistyökumppaneille.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Henkilöstön työtaakka kasvaa.	Työnohjaus ja täydenniskoulutus Yhteistyö työterveyshuollon ja henkilöstöhallinnon kanssa	Henkilöstö on saanut täydenniskoulutusta, ja sille on tarjottu työnohjausta. Henkilöstön hyvinvoinnin edistämissuunnitelma on toiminut hyvänä tukena. Yhteistyö henkilöstöhallinnon ja työterveyden kanssa on erittäin hyvää.
Lisääntynyt oppilaiden tuen tarve	Varhainen puuttuminen Verkostoyhteistyö Positiivinen psykologia	Erityisopetusresurseja kouluissa on lisätty. Oppilaiden tuen tarve on suurta. Ennalta ehkäisevää oppilashuoltotyötä on vielä kehitettävä.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2023 1 000 €	Tilinpäätös 2023 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	217	322	539	640	+101
Toimintamenot	-13 539	-1 111	-14 650	-15 016	-366
Toimintakate	-13 322	-789	-14 111	-14 376	-264
Poistot				-74	

Toimintatulot

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät talousarvion 101.400 euroa.

Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylitti talousarvion noin 86.400 euroa. Osa laskutuksista on otettu huomioon vuoden aikana ja anottu katettuna lisämäärärahana ja siten sisällytetty muutettuun vuoden 2023 talousarvioon. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion noin 43.200 euroa. Muut tulot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisina.

Toimintamenot

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintamenot ylittivät muutetun talousarvion 365.646 euroa.

Henkilöstökustannukset ylittivät talousarvion 229.300 euroa vuoden aikana anotusta ja saadusta 555.000 € lisämäärärahasta huolimatta. Vuoden aikana maksettiin sairauslomasijaisten palkkoja yhteensä 161.700 (ed. vuonna 224.400 €). Oppilasmäärän kasvu lisää opetuksen, ohjaajien, oppimateriaalien, ruokailun ja kuljetusten kustannuksia.

Muilta kunnilta ostetut opetuspalvelut ja henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien laskutukset ylittivät 62.200 €. Oppilaskuljetusten kustannukset ylittyivät poikkeuksellisesti 86.300 €. Tähän vaikuttivat kuljetuskustannusten nousu ja kuljetettavien oppilaiden määrän kasvu.

Vuoden 2023 investointihankinnoista on siirretty 16.500 € käyttötalouden puolelle kokonaisinvestointien alittaessa 10.000 € rajan. Investointipuolelle jäi 16.100 euron käyttämätön määräraha.

Ukrainasta saapuneiden oppilaiden opetus järjestettiin osana perusopetukseen valmistavaa opetusta ja kustannuksia ei eritellä oppilaan kotimaan perusteella muista valmistavan kustannuksista.

Ruotsinkielisen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin yhteensä 15.370 euroa ja erilaisia hankeavustuksia 176.400 euroa. Lisäksi koulut saivat muita avustuksia 57.500 euroa.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	97,2	15,3	112,5
Määräaikaiset	19,0	34,9	53,9
Työllistetyt	0	0	0

KOULUTUSLAUTAKUNTA

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	13 764	765	14 529	11 751	-2 779
Toimintakulut	-56 389	-1 137	-57 526	-56 064	+1 462
Toimintakate	-42 467	-372	-42 839	-44 313	-1 474
Poistot				-523	

VAASAN LYSEON LUKIO

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä kouluna lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun. Aikuislinja tarjoaa vaihtoehtoisia opiskelumuotoja aikuisväestön opiskelutarpeiden tyydyttämiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Tyytyväiset opiskelijat	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut	Tyytyväisyys ohjauspalveluihin kasvanut ja on hyvä 4,04/5.
Turvata riittävä opiskelijamäärä	Hyvä opiskelijatyytyväisyys, onnistunut markkinointi	Päivälukion opiskelijamäärä saavutti tavoitteen, Iltalinjan toiminta on ajettu alas suunnitelmallisesti

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Opiskelijamäärä				
*Nuoren oppimäärää opiskelevat	843,92	827,25	860	845,17
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat	26,25	16	25	5,50
*Aineopiskelijat	0,60	0,20	0	1,10
Yksikköhinta				
*Nuorten oppimäärää opiskelevat	6 244,20	6 768,10	6 768,10	7 212,04
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat	4 021,56	4 284,21	4 284,21	4 485,89

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Kertynyttä ylijäämää ei saa käyttää	Poliittinen päätöksenteko ja siihen vaikuttaminen	Lyseon talous tasapainossa
Johtaminen	Ennakoiva suunnittelu, vastuiden selkeä jakaminen, hyvinvointikysely	Vastuita on jaettu ja johtamista kehitetty. Yhteissuunnitteluun on resursoitu aikaa.
Liian vähäiset helpdesk-palvelut ja vaativampaa IT-osaamista vaativat palvelut	Opettajien ICT-koulutus. Omien tukipalveluresurssien vahvistaminen	Lyseolla vahva toimintakyky tukipalvelussa omien resurssien kohdentamisen vuoksi.

Talouden toteutuminen

Vaasan lyseon lukion vuoden 2023 toteutuma oli lievästi ylijäämäinen. Tarkempi ylijäämä selviää tilinpäätöskirjan liitteenä olevasta nettolaskelmasta. Valtion erityismääräraha oppimisvajeen kuromiseksi umpeen synnytti säästöjä henkilöstön palkkamenoissa, kun tukiovetusta voitiin antaa valtion oppimisvajeroilla. Lisäksi nuorten oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrän toteutuma oli hyvä talousarvion pohjana käytettyyn opiskelijamäärään nähden. Päivälukion talous olikin vahvasti ylijäämäinen. Aikuislukion määrärahan ylitys kuitenkin supisti ylijäämän maltillisesti.

Aikuislukion alijäämän syntyyn vaikutti pienentynyt opiskelijamäärä, mikä on vienyt pohjan aikuislinjan rahoitukselta. Aikuislinjan toiminta ajettiin suunnitelmallisesti alas, eikä vuodelle 2024 enää budjetoitu määrärahaa aikuislukion toiminnalle.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	827	-8	819	1 046	+227
Toimintakulut	-7 379	-105	-7 485	-7 704	-219
Toimintakate	-6 552	-113	-6 666	-6 658	+7
Poistot				-7	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	46,1	1,5	47,6
Määräaikaiset	10,8	3,8	14,6
Työllistetyt	0,5	-	0,5

VASA GYMNASIUM OCH VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille laadukkaan yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden käydä lukiokursseja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaan, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Kurssien suorittaminen etenee oman aikataulun mukaan ja mahdollistaa myös lähiopetustapaamiset tarpeen mukaan.

Tavoitteen toteutuma

Kaupungin strategiasta johdetut toiminnan tavoitteet	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitteen toteutuma
Tyytyväiset opiskelijat	VG:n oma viihtyvyysskysely THL:n kansallinen tutkimus	Opiskelijat tuntevat olonsa turvalliseksi ja ovat tyytyväisiä opetukseen, ohjaukseen ja tukeen, välituntitiloissa on puutteita. Opiskelijahuoltoon pääsyssä on puutteita.
Turvata koulun opiskelijamäärä	Opiskelijamäärätavoite: VG 200, VSA 95	Opiskelijamäärä: VG 201,5 ja VSA 97,17. Aktiivista markkinointia.
Kärkikoulu, edelläkävijä	Kolmannella asteella kursseja suorittaneiden opiskelijoiden määrä	Yhteensä 9 opiskelijaa on suorittanut kursseja kolmannella asteella. Yhteistyö elinkeinoelämän ja kolmannen asteen kanssa sekä verkostoyhteistyö Vi7-lukioiden kanssa.

Toiminnan keskeiset tunnusluvut ja suoritteet

Suorite/tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Opiskelijoiden määrä				
*Päivälukio	203	208,67	200	201,50
*Aikuislukio	100,3	116,42	95	97,17
*Aineopiskelijat	3,8	1,8	0	1,3
Yksikköhinta				
*Nuorten oppikurssi	6 244,20	6 768,10	6 768,10	7 212,04
*Aikuisten oppikurssi	4 021,26	4 284,21	4 284,21	4 485,89

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteutuma
Henkilöstön jaksaminen	On tarjottu pedagogisia kahviloita ja mahdollisuutta täydennyskoulutukseen Erasmus+ -ohjelmassa ja pidetty kehityskeskusteluja, teema-aamiaisia ja virkistystapahtumia.	Opettajat ja henkilöstö ovat hyödyntäneet mahdollisuutta Erasmus+ -palveluihin. Kaikki opettajat ja muu henkilöstö ovat osallistuneet kehityskeskusteluihin. Pedagogiset kahvilat olivat onnistuneita koulujen kehityksen kannalta.
Toiselle asteelle pidennetty oppivelvollisuus	Kaikki opiskelijat kuuluvat pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin syksystä 2023 alkaen.	Kaikille opiskelijoille on ilmaiset oppimateriaalit, mikä vaikuttaa taloustilanteeseen.

Taloudellinen tulos

Vasa gymnasiumin ja Vasa svenska aftonläroverkin tuloksesta tulee tappiollinen seuraavista syistä:

a) Vasa gymnasium:

- ensimmäinen vuosi, kun kaikki kolme vuosikurssia kuuluvat pidennetyn oppivelvollisuuden (= 2,5 vuotta) piiriin
- kohonneet henkilöstökulut (mm. palkankorotukset)
- kalliit oppimateriaalit: ruotsinkielinen materiaali on lähes pelkästään digitaalisena, jolloin uudelleenkäyttö ei onnistu.

b) Vasa svenska aftonläroverk:

- kohonneet henkilöstökulut (mm. palkankorotukset)
- merkittävä määrä opiskelijoita pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä, mistä aiheutuu lisäkuluja.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvion muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	335	-	335	366	+31
Toimintamenot	-2 177	-108	-2 285	-2 472	-187
Toimintakate	-1 842	-108	-1 950	-2 106	-156
Poistot				-7	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	18,4	2,7	21,1
Määräaikaiset	-	0,2	0,2
Työllistetyt	-	-	-

VAMIA

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa ammatillista koulutusta, jonka avulla tuetaan henkilöiden ammatillista kasvua ja urakehitystä sekä varmistetaan alueen työelämälle osaavan työvoiman saanti. Ammatillinen koulutus on suunnattu perusopetuksen päättäneille nuorille, muille vailla ammatillisesti suuntautunutta tutkintoa oleville sekä aikuisille, jotka jo ovat työelämässä. Vamia tarjoaa ammatillista osaamista kullekin opiskelijalle hänen tarpeensa mukaan, huomioiden työelämän muuttuvat tarpeet. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvalmiuksia ylemmälle koulutusasteelle.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Toteuma
Työllistymismittari	75 %	76,6 %
Jatko-opiskelumittari (perustutkinnot)	15 %	7,9 %
Keskeyttämismittari (negatiiviset keskeyttämiset)	6 %	7,3 %
Tutkintojen suoritusaste	Suoritettut tutkinnot 1200 Suoritettut (ammatill.) tutkinnon osat 5000	940 kpl 3 904 kpl ammatilliset lisäksi yhteiset opinnot 2 064
Opiskelijatyytyväisyys	4,0 (asteikko 1–5)	4,24
Sidosryhmien tyytyväisyys	4,0 (asteikko 1–5)	4,16

Toiminnallisista tavoitteista jatko-opiskelun osalta emme saavuttaneet asetettua tavoitetasoa. Työllistymisen osalta olemme kuitenkin valtakunnallista keskitasoa korkeammassa luvussa. Alueen työelämän näkökulmasta tämä on erittäin positiivinen asia.

Tehostettu puuttuminen mm. opiskelijoiden poissaoloihin on osaltaan johtanut siihen, että keskeyttämiäkin on tullut melko paljon. Osittain keskeyttämisten määrä johtuu siitä, että mukana ovat myös TUVA-koulutuksesta keskeyttäneet. Tämän koulutuksen tavoitteena on löytää oma ala ja siirtyä opiskelemaan sinne.

Suoritettujen tutkintojen tavoitemääräksi on vuodelle 2023 asetettu 1200 ja tähän tavoitteeseen ei päästy. Tavoite oli kuitenkin reilusti korkeammalle asetettu, kuin mitä ministeriö meiltä odotti. Tutkinnon osia sen sijaan suoritettiin enemmän. Vamian tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 2618 ov jäi vain 21 ov alle suoritepäätöksen tavoitteen. Vuoden 2023 alussa Vamia sai uusia tutkintoja järjestämislupa. Tutkintotarjonnan laajentamisen ja monipuolisen koulutustarjonnan avulla pyrimme turvaamaan opiskelijavuosimäärän saavuttamisen tulevina vuosina.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Valtionosuus, perusrahoitus	18 506 849	17 842 839	16 846 345	17 893 037
Valtionosuus, suoritusrahoitus	4 878 730	4 995 906	4 813 241	5 703 789
Valtionosuus, vaikuttavuusrahoitus	2 427 426	2 531 413	2 406 620	2 545 267
Yhteensä	25 813 005	25 370 158	24 066 206	26 142 093

Rahoituksen määräytymisperusteissa on vuosittain tullut jonkin verran muutoksia. Perusrahoitus ja suoritusrahoitus olivat vuonna 2023 alempia kun edeltävinä vuosina. Vamian laskennallinen profiilikerroin on hieman noussut ja siitä syystä saimme enemmän kokonaisrahoitusta. Profiilikertoimen nousu perustuu mm. oppivelvollisten määrän kasvuun, tuva-koulutuksen määrän kasvuun sekä opiskelijoiden parempaan työllistymiseen opintojen päätyttyä. Lisäksi ammatillisen koulutuksen kokonaisrahoitus on hieman kasvanut. Vamialle myönnetty lisäsuoritepäätösrahoitus alle 20-vuotiaiden oppisopimuksen koulutuskorvauksiin (25 023 €) sisältyy Vamian tilinpäätöksen perusrahoitukseen.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Toteuma
Henkilöstön osaamisen ajantasaisuus	Opettajien osaamisen varmistaminen koulutuksilla, oikea resursointi, toteuman seuranta. Työelämän osaamistarpeiden aktiivinen seuranta.	Opettajien osaamisen ajantasaisuutta on varmistettu resursoimalla jokaiselle työaikaa oman osaamisen kehittämiseen.
Osaavan henkilöstön saatavuus	Osaavan ja pätevän henkilökunnan rekrytointi. Vamia tukee ja kannustaa opettajia, jotka eivät ole pedagogisesti päteviä, hankkimaan pätevyyden tietyn määräajan puitteissa.	Rekrytointihaasteet tietyillä aloilla jatkuvat. Tämä riski tulee säilymään huomioitavana asiana myös lähivuosina johtuen korkeasta eläköitymisasteesta sekä työmarkkinatilanteesta.
Talouden ja rahoituspohjan muutokset	Tasapainoinen taloussuunnittelu, budjetointi. Kulujen leikkaaminen, investointien huolellinen suunnittelu. Myyntitulojen lisääminen. Henkilöstön määrän ja resursoinnin oikea mitoitus.	Vetovoimassa ei ole tapahtunut seurantakauden aikana muutoksia, hakijoita on riittänyt kohtuullisesti. Järjestelmämuutosten vuoksi talouden seurantatietoa saadaan viiveellä. Rahoituspohjaan on odotettavissa muutoksia lähivuosien aikana uuden hallitusohjelman myötä. Henkilöstömenojen suuri kasvu palkankorotusten myötä on merkittävästi vaikeuttanut taloustilannetta.

Talouden toteutuminen

Vamian vuoden 2023 nettotilin päätös tulee olemaan alijäämäinen. Tähän vaikuttivat solmitun sopimuskauden ennakoitua korkeammat palkkaratkaisut sekä yleisten kustannusten nousu esim. ostopalvelut sekä kaupungin muut kustannukset. Tämän vuoksi Vamiolla aloitettiin YT-neuvottelut loppuvuodesta 2023, jotta talous saadaan tasapainoitettua. Vamian valtionosuusrahoitteisen opetustoiminnan ja palvelutoiminnan tilikauden tulos ilmenee tilinpäätöksen liitteenä olevasta nettotuloslaskelmasta, jossa on eliminoitu valtionosuuteen kuulumattomat kustannuserät.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	10 882	317	11 199	8 332	-2 867
Toimintakulut	-36 778	-460	-37 238	-35 423	+1 815
Toimintakate	-25 739	-144	-25 882	-27 091	-1 209
Poistot				-422	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	221,1	0,3	222,4
Määräaikaiset	37,4	1,8	39,2
Työllistetyt	0	0	0

NUORISOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö kuuluu kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Nuorisolaissa säädetään, että kunnan tulee luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja nuorten omaehtoiselle toiminnalle järjestämällä palveluita ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Vaasan kaupungin nuorisopalvelut järjestää nuorisolain mukaisesti palveluja, tiloja ja toimintaa alle 29-vuotiaille vaasalaisille nuorille. Nuorisopalveluiden tehtäväalueita ovat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa		
Nuorten kansalaisvaikuttamisen vahvistaminen ja kehittäminen	Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen. Vaaleilla valitun nuorisovaltuuston toiminta.	Nuorisovaltuustolla oli yhteensä 10 yleiskokousta. Nuorten omaehtoiseen toimintaan nuorisovaltuusto myönsi viisi avustusta, yhteensä 1 900 euroa. Nuorisotiloilla suunniteltiin osallistavan budjetoinnin käyttöönottoa osana Lapsi ystävällinen kunta -toimintaa.
Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Nuorten kohtaaminen ja ohjaus. Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Tarjota nuorille mielekkästä vapaa-ajan toimintaa.	Etsivässä nuorisotyössä 451 asiakasta ja nuorten työpajoilla 78 valmentautujaa. Nuorten tieto- ja neuvontatyössä yhteensä 2007 nuorta yksilö- ja ryhmäohjauksessa. Nuorisotiloilla ja koulu- ja oppilaitosnuorisotyössä yhteensä 34 548 nuorten kohtaamista. Verkko- ja liikkuvassa nuorisotyössä yhteensä 7 296 nuorten kohtaamista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Nuorisotiloilla kohdattiin suurin määrä nuoria nuorisopalveluiden toiminnassa. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyöstä on tullut nuorisotilojen rinnalle merkittävä nuorten kohtaamisympäristö. Liikkuvan nuorisotyön matkailuauto Nuoli tavoitti nuoria erityisesti niissä kaupunginosissa, joissa nuorisopalveluilla ei ole toimitiloja. Verkko- ja liikkuvassa nuorisotyössä kohdattiin myös niitä nuoria, jotka eivät käy nuorisotiloilla. Nuorisopalveluista on erityisnuoriso-ohjaaja mukana Pohjanmaan poliisilaitoksen ankkuritiimissä.

Etsivässä nuorisotyössä ja nuorten työpajoilla tuettiin ja ohjattiin koulutuksen ja työelämän ulkopuolella sekä syrjäytymisvaarassa olevia nuoria, joilla on monilla pitkäaikaisia haasteita arjessa. Kyseisten palveluiden asiakasmäärä kasvoi edellisestä vuodesta. Nuorten tieto- ja neuvontatyössä neuvottiin ja ohjattiin nuoria erityisesti kesätyöhön ja vapaa-aikaan liittyvissä kysymyksissä.

Vuosi 2023 oli uuden nuorisovaltuuston ensimmäinen toimintavuosi. Nuorisovaltuuston toiminnan ohjauksella ja koordinoinnilla edistettiin nuorten aktiivista kansalaisuutta. Nuorisovaltuusto järjesti vuoden aikana tapahtumia nuorille, keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista nuorten elämään liittyvistä aiheista ja myönsi avustuksia nuorten omaehtoiseen toimintaan.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta, harrastus- ja toimintamahdollisuuksien sekä nuorisotilojen käyttäjä- ja kävijämäärät				
Nuorisotaloissa, 5.-6. lk kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa ja skeittihallissa käyntikertoja	8 156	20 888	35 000	34 584
Verkkonuorisotyössä ja liikkuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret	5 701	7 305	2 500	7 296
Rokkikoulussa sekä kerho- ja leiritoiminnassa nuoria	751	291	450	566
Tapahtumissa kävijöitä	9 381	1 000	4 500	1 680
Reimarin yksilö- ja ryhmäohjauksessa nuoria	1 251	375	400	2 007
Reimarin internetsivuilla kävijöitä	15 112	15 032	22 000	15 000
Nuorten osallisuuden ja kansalaisvaikuttamisen edistäminen				
Nuorisovaltuuston kokoukset	11	11	10	10
Nuorisovaltuuston edustajat lautakunnissa	6	6	5	11
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen				
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita	421	435	300	451
Nuorten työpajassa asiakkaita	67	73	80	78

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Palveluiden turvallisuus	Työhön perehdyttäminen ja koulutus. Ajan tasalla olevat turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat.	Käytössä henkilöhälytysjärjestelmä. Riskiarvioinnit ja pelastussuunnitelmat päivitetty. Toteutettu turvallisuuskävelyitä. Säännölliset keskustelut nuorisotilojen turvallisuudesta ja nuorten keskuudessa näkyvistä ajanilmiöistä.
Toimintaympäristön muutokset	Henkilöstön kouluttaminen ja riittävä henkilöstömäärä.	Nuorisopalveluiden työn kohderyhmässä osalla nuoria pahoinvointi on lisääntynyt ja ennakoidaan, että tilanne ei tule muuttumaan välittömästi parempaan suuntaan. Riittävään henkilöstömäärään kiinnitetty huomiota. Työntekijöiden työhyvinvointiin ja osaamisen kiinnitetty huomiota.

Talouden toteutuminen

Nuorisopalveluiden vuoden 2023 talous toteutui ylijäämäisenä. Muutetun talousarvion toimintakatetavoite - 1 950 000 alitettiin + 10 000 eurolla. Toimintatuotoissa saavutettiin ylitystä yhteensä + 4 000 euroa ja toimintakuluissa alitusta yhteensä + 6 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden.

Toimintatuottojen merkittävin tulolaji oli ulkopuoliset hankeavustukset, joita kohdentui vuodelle 2023 + 441 000 euroa. Toimintatuotoissa merkittävin ylitys + 6 000 euroa saavutettiin huoneistojen vuokratuotoissa (toteuma + 23 000 euroa).

Toimintakulujen merkittävin menolaji oli henkilöstökulut - 1 517 000 euroa. Henkilöstökuluissa ylitystä tuli - 19 000 euroa. Ylitys selittyi vuoden 2023 työehtosopimusratkaisujen palkankorotuksilla. Toimintakuluissa merkittävimmät alitukset saavutettiin palvelujen ostoissa + 19 000 euroa (- 258 000 euroa) sekä vuokratuotoissa + 14 000 euroa (- 577 000 euroa).

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	110	375	485	489	+4
Toimintakulut	-2 072	-363	-2 435	-2 429	+6
Toimintakate	-1 963	13	-1 950	-1 940	+10
Poistot				-5	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	17,6	1,7	19,3
Määräaikaiset	15,9	1,8	17,7
Työllistetyt		0,6	0,6

VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Kansalaisopisto Alma, sen taiteen perusopetuksen toimintayksikkö TaiKon ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta Vaasassa, Laihialla ja Isossakyrössä. Toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen arvoihin sekä uudistavaan yhteistyöhön. Rakennamme Vaasan seudun hyvinvointia tuottamalla vastuullisesti, laadukkaasti ja pitkäjänteisesti sekä lasten ja nuorten että aikuis- ja senioriväestön vapaa-ajan palveluja. Vaalimme elävää kaksikielisyyttä, etenemme kohti monikielisyyttä.

Kotoutumiskoulutus

Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus on Alman tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa - Yhteistyön rajapintojen luominen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa	Palveluyhteistyön käynnistäminen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa	Hyvinvointialueelta virikettä Alman ja sopimuskuntien hyvinvointiyhteistyöhön. Sosiaalityöntekijät ohjaavat Kaiku-korttiasiakkaita Almaan. Aikuisten perusopetuksen opiskeluhoitopalvelut edenneet.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa - Kansalaisopiston kurssilaisten määrän palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle	Kansalaisopiston kurssilaisten määrän palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle.	Alman netto-opiskelijamäärä on kasvanut 1426 henkilöllä vuodentakaisesta (9318 v. 2023/7892 v. 2022). Tavoite (9500 netto-opiskelijaa) on käytännössä saavutettu, nyt keskitytään opiskelijamäärän pitämiseen ja brutto-opiskelijamäärän kasvattamiseen.
Vetovoimainen Vaasa - Englanninkielisen palvelun parantaminen	Aikuiskoulutuksen kansainvälistyminen ja englanninkielisen palvelun ja viestinnän lisääminen.	Englanninkielistä viestintää lisätty johdonmukaisesti, opasteet käännetty. Opetusta ja ohjausta englannin kielellä.
Vetovoimainen Vaasa - Veto- ja pitovoimaa taidekasvatuksen avulla	Taidekasvatuksen kehittäminen: toimitaan aktiivisesti ja aloitteellisesti alueellisen yhteistyön luomiseksi taidekasvatuksen kehittämiseksi ja kehitetään toimivat	Skapa-hankkeen jatkokausi alkaa 1.1.2024 ja siihen on saatu rahoitus kolmelle vuodelle. Alman

	yhteistyön rakenteet uudistavaan yhteistyöhön myös kaupungin omien organisaatioiden ja kolmannen sektorin välillä.	taidekasvatuksen kehittämisprojekti on edennyt suunnitellusti. Kuula-opisto - kaupunginorkesteri yhteistyö toimii.
--	--	--

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Taiteen perusopetuksen Skapa-hankkeessa onnistuttiin luomaan yhteistyössä Maalahden ja Mustasaaren kunnassa toimivien musiikkiopistojen kanssa kokonaiskuva kehittämistavoitteista, joita kohden edetään jatkohankkeessa v. 2024–2026. Syksyllä 2023 aloittaneilla TPO:n oppilailla on mahdollisuus saada suorituksensa Koski-palveluun. Yhteistyö Uumajan ja Skellefteån kanssa vauhdittui yhteisillä kokouksilla ja vierailuilla.

Pohjanmaan hyvinvointialueen rajapintayhteistyö on edistynyt, mutta on edelleen pitkälti henkilötasolla. Uudistavaa yhteistyötä on kehitetty tulosalueen sisällä, suhteessa sivistystoimen muihin tulosalueisiin. Opiskeluhuoltolain uudistuksen myötä Alman opiskeluhuoltosuunnitelma, toimintatavat ja tiedonkulku suhteessa hyvinvointialueen henkilöstöön tarkistettiin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
1. Vaasan kaupungin opistot / Kansalaisopisto Alma				
Myönnetyt valtionosuustunnit	25 060	25 678	25 678	25 608
Myönnetyt valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	951	833	833	790
Opetustuntien kokonaismäärä*	26 336	27 976	30 000	29 894
Kurssien määrä / Alma	1 242	1 185	1 395	1 209
Osallistujien määrä	12 370	14 000	15 000	15 608
2. Vaasan kaupungin opistot / Kuula-opisto				
Myönnetyt valtionosuustunnit	24 860	24 860	24 860	24 860
Opetustuntien määrä	25 097	24 884	25 000	24 923
Osallistujien määrä	1 606	1 854	1 600	1 694
Aikuisten perusopetus				
Myönnetyt valtionosuussuoritteet	4 596	5 250	5 250	4 845
Kurssisuoritteiden määrä / Aik.po	4 427	4 868	4 003	4 806
Kurssisuoritteiden määrä / GruVux	862	427	655	450
Osallistujien määrä / Aik.po+GruVux	237	239	195	244

*Lukuun sisältyvät myyntipalvelu- ja Suomen malli -hankkeen tunnit.

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
1. Vaasan kaupungin opistot / Kansalaisopisto Alma				
Valtionosuus, Vapaa sivistystyö	1 210 872	1 309 670	1 309 670	1 358 064
Valtionosuus, kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	80 616	74 537	74 537	73 502
Nettomeno €, (toimintakate - valtionosuus - avustukset)	1 289 624	1 298 404	1 498 993	1 567 619
Nettomeno € / osallistuja	104,3	92,7	116,9	100,4
Nettomeno € / asukas	16,1	16,2	18,7	19,6
2. Vaasan kaupungin opistot / Kuula-opisto				
Valtionosuus, Taiteen perusopetus	1 164 649	1 189 730	1 189 730	1 237 484
Nettomeno €, (toimintakate - valtionosuus - avustukset)	490 113	457 065	518 870	499 406
Nettomeno € / osallistuja	305,2	246,5	324,3	294,8
Nettomeno € / asukas	6,1	5,7	6,5	6,2
Aikuisten perusopetus				
Valtionosuus, Aikuisten perusopetus	1 450 038	1 739 115	1 739 115	1 585 914
Vuosikustannus	1 345 120	1 603 164	1 730 000	1 607 003

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Tulokehitys heikkenee	Pysäyttää Alman opiskelijamäärän pieneneminen ja päästä maksutuottojen osalta tulotavoitteeseen.	Alman netto-opiskelijamäärä lähestyy koronaa edeltänyttä aikaa. Vuokratulot vähentyneet, sillä vuokrattavia tiloja ei ole.
Digitalisaation hyötyjä ei saavuteta	Verkon kattavuuden ja kapasiteetin tarkistaminen	Tavoite saavutettu. Langaton verkko toimii hyvin.
Tilojen kunto ja riittävyys	Pikainen korjaustarpeiden arviointi ja tarvittavien toimenpiteiden toimeenpano.	Alman Raastuvankadun ja Kirkkopuistikon osalta tilanne hallinnassa. Liikuntatilojen kunto heikko.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion. Osallistujamäärät ovat kuitenkin lähteneet koronan jälkeen nousuun. Toimintatuotoista on hankeavustuksia siirretty 59 700 € seuraavalle vuodelle.

Toimintakulut ovat toteutuneet pienempinä verrattuna muutettuun talousarvioon. Investointisuunnitelman määräraha toteutui täysimääräisesti.

Aikuisten perusopetukselle myönnetty valtionosuus oli 1 585 914 €, mikä alitti talousarviomäärärahan 153 201 € (8,8 %). Poikkeama muutettiin talousarvioon määrärahavähennyksenä. Talousarviomuutoksessa näkyy myös kaupungin sisäisten IT-laitteiden leasing-maksut -21 000 €. GruVuxilla oli toimintaa vain kevätlukukaudella 2023.

Vaasan kaupungin opistot / Alma+Kuula-opisto

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 611	81	1 692	1 518	-173
Toimintakulut	-6 242	-235	-6 477	-6 428	+49
Toimintakate	-4 632	-154	-4 785	-4 910	-125
Poistot				-82	

Aikuisten perusopetus

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 739	134	-1 605	-1 607	-2
Toimintakate	-1 739	134	-1 605	-1 607	-2

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	44,7	6,9	51,6
Määräaikaiset	16,7	6,3	23
Työllistetyt	0,2	0,6	0,8

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta huolehtii kaupungin liikuntapalveluista, museoista, kulttuuritoiminnasta, kirjastoista, teatterista sekä orkesterista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	3 790	343	4 133	3 938	-195
Toimintakulut	-22 661	-860	-23 521	-23 813	-292
Toimintakate	-18 871	-517	-19 388	-19 875	-487
Poistot				-1 183	

HIETALAHDEN STADION

Toiminta-ajatus

Hietalahden Stadion on Vaasan kaupungissa sijaitseva vuonna 2016 valmistunut jalkapallostadion. Se tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Hietalahden Stadion on 100 % Vaasan kaupungin omistama ja sen toiminta on ollut vuodesta 2021 alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaista. Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä vastaa stadionin operatiivisesta toiminnasta Vaasan kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän toistaiseksi voimassa olevan yhteistyösopimuksen mukaisesti (Yj 18.5.2017, § 51). Toimintatulot koostuvat stadionin nimenmyyntioikeuden myynnistä saatavista tuloista. Toimintakulut koostuvat Kuntayhtymän laskuttamasta alijäämästä.

Stadionin nimenmyyntioikeus on tällä hetkellä Vaasan Palloseura Oy:lla (Kh 17.1.2022, § 15). Vaasan kaupungin ja Vaasan Palloseura Oy:n välinen nimenmyyntisopimus allekirjoitettiin 16.2.2022. Stadionin uusi nimi Lemonsoft stadion julkistettiin 8.9.2022.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Stadionin hallinnointi toteutetaan kustannustehokkaasti hyödyntäen kuntayhtymän resursseja.	Hyödynnetään kuntayhtymän olemassa olevia resursseja Stadionin hallinnoinnissa.	Kuntayhtymän resurssien käyttö Lemonsoft stadionilla onnistui joustavasti vuonna 2023 eri areenoiden henkilökuntaa hyödyntäen. Tasapaino talviajan käytön tulojen ja kustannusten välillä toteutui kohtuullisen hyvin. Stadionin käyttöaste lisääntyi huomattavasti.
Stadionin palveluja kehitetään edelleen käyttäjien ja omistajan kanssa yhteistyössä.	Ylläpidetään tiivistä keskusteluyhteyttä stadionin eri	Yhteistyö pääkäyttäjien ja Vaasan kaupungin kanssa oli tiivistä.

	käyttäjryhmien ja Vaasan kaupungin kanssa.	Yhteistyössä pääkäyttäjien kanssa vakiinnutettiin uudet vakio-vuoroajat, josta lopputulemana lisääntynyt käyttöasteen kasvu. Kaupungin kanssa tiivis yhteistyö vanhan katsomon ongelmien ratkaisuiissa. Kaupunki kumppanuussopimuksen tiimoilta säännölliset kokoontumiset seurojen, kaupungin ja Areenoiden kesken.
Stadionin maksimaalinen käyttö yhteistyössä eri käyttäjäryhmien kanssa kentän ja toimitilojen osalta. Yhdistää talviajan käyttökokeilu ja kevään lyhyt vakiovuoro yhdeksi pitkäksi vakiovuoroksi.	Kuntayhtymä käyttää omassa palvelutarjonnassa aktiivisesti stadionin tiloja sekä tekee aktiivista stadionin markkinointia ja myyntiä tapahtumamyynnissään. Stadionilla otetaan käyttöön seuraavat vakiovuorojaksot 9.1.-31.5.2023 ja 1.6.-30.10.2023.	Stadionin toimitilat edelleen 100 % ulosvuokrattuina. Uusi vakiovuoro lisäsi etenkin ensimmäisen vakiovuorojakson 9.1.-31.5.2023 käyttöastetta. Ilmaiset nurmet ja uudet kentät aiheuttivat haastetta kesän vakiovuorojaksolle 1.6.-30.10.2023
Stadion vuokraaminen erilaisille tapahtumille, kokouksille, tyky- ja liikuntatapahtumille.	Tehdään yhteistyötä tapahtumien saamiseksi stadionille mm. Visit Vaasan ja tapahtumajärjestäjien kanssa	Kesällä 2023 järjestettiin stadionilla kaksi loppuunmyytyä suurkonserttia, joissa kävijämäärä yhteensä yli 20 000 henkeä.

Talouden toteutuminen

Kuntayhtymän alijäämän laskutus Vaasan kaupungille oli hieman suurempi kuin talousarviossa (214 000 €).

Investointimäärärahaa käytettiin 26 000 €. Vanhaan katsomoon toteutettiin laaja kuntokartoitus. Investointimäärärahaa oli budjetoitu 75 000 €, joten 49 000 € jäi käyttämättä.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	6	0	6	6	0
Toimintakulut	-212	0	-212	-222	-10
Toimintakate	-206	0	-206	-216	-10
Poistot				-438	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö kuuluu Kuntayhtymään.

LIIKUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on liikuntalain mukaisesti tarjota esteettömiä ja saavutettavia matalankynnyksen liikuntamahdollisuuksia kaikille kuntalaisille juniorista senioriin sekä kehittää ulkoilun ja arki liikunnan edellytyksiä, edistää liikuntakulttuuria ja luoda hyvinvointia liikunnan keinoin.

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää terveystuottavaa liikuntaa, kuntalaisten aktiivisuutta ja terveyserojen kaventumista liikunnan avulla. Liikunnan edistämisen on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Rungas lajitarjonta sekä eri lajien hyvin huolletut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana. Liikuntapalveluiden keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten, perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien liikunnan edistäminen, ikääntyneiden liikuntaedellytysten turvaaminen sekä terveyttä edistävä liikunta. Kolmannella sektorilla on keskeinen merkitys osana liikunnan palveluverkostoa.

Liikunta ja urheilu ovat keskeisimpiä kohtaamisen edistäjiä, liikunta yhdistää. Yhteiset liikunnalliset harrastukset vähentävät ennakkoluuloja, edistävät kielen oppimista ja sosiaalisten suhteiden rakentamista. Maahanmuuttajien sopeutuminen edellyttää Liikuntapalveluilta ja yhteistyökumppaneilta tarjontaa, jossa eri kansallisuuksien välisiä raja-aitoja ei tunneta.

Terveysliikunta

Kevätkauden ryhmäliikuntatunnit käynnistettiin viikolla 2. Tämän kevään iloinen huomio oli se, että liikuntaryhmien kävijämäärät lähtivät nousemaan liki samalle tasolle kuin koronaa edeltävinä vuosina. Kevätkausi oli kestoltaan 17 viikkoa, ja päättyi viikolla 18. Tuntitarjontaa oli 23 h viikossa. Kevään ryhmäliikuntatunneilla käytiin yhteensä 4309 kertaa.

Kesäkausi, viikot 23–30, vietettiin 19 ryhmäliikuntatunnin viikkotarjonnalla 8 viikon ajan. Kesän ryhmäliikuntatunneille sai osallistua lunastamalla itselleen kesän tunteja varten suunnitellun erillisen kesäkauden liikuntakortin. Kesätarjonta siirrettiin perinteiseltä Hietasaaren jumppa-alueelta Villa Sandviken viheralueille. Koko kesän saldoksi saatiin reilut 500 käyntikertaa.

Ryhmäliikunnan syyskausi käynnistettiin viikolla 36. Tuntitarjonta pidettiin saman tyyliä kuin keväällä ja tuntimäärä pysyi määrällisesti samansuuruisena. Kausi päättyi viikolle 49. Syksyn ryhmäliikuntatunneilla käytiin yhteensä 3360 kertaa. Koko vuoden aikana innokkaita jumppareita kävi terveystuottavan ryhmäliikuntatunneilla yhteensä 8 169 kertaa.

Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia –hanke jatkui suotuisissa tuulissa koko viime vuoden. Työterveyshuolto TTBotnian kanssa virallisesti vuonna 2022 käynnistynyt hanke on saanut asiakkailta ja toimijoilta hyvän vastaanoton. Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia –hankkeen yhtenä päätavoitteena on vaikuttaa Vaasan kaupungin työntekijöiden sairauspoissaoloihin ja vakiinnuttaa uusi palvelupolku työterveyshuollon asiakkaille. Projekti on suunniteltu kolmivuotiseksi. Vuosi 2023 oli hankkeen toinen toimintavuosi. Projektiin on suhtauduttu erittäin positiivisesti ja se on otettu kiitollisena vastaan siihen osallistuneiden asiakkaiden ja työterveyshuollon keskuudessa.

Aluehallintoviraston myöntämän rahoituksen myötä hankkeeseen on palkattu 3 täysipäiväistä määräaikaista hyvinvointivalmentajaa. Hankkeen toimintaa ohjaa siihen nostettu ohjausryhmä, joka kokoontui yhteensä 5 kertaa vuoden 2023 aikana. Ohjausryhmään kuuluu 8 henkilöä.

Projektissa työskentelevien hyvinvointiohjaajien ohjauksen alaisena on ollut hankkeen toiminta-ajan aikana vuoden loppuun mennessä yhteensä 217 asiakasta. Hyvinvointiohjaajien asiakkaiksi erillisellä läheteellä tulleet henkilöt ovat saaneet opastusta esim. liikunnan aloittamisessa ja ruokailutottumusten kohdilleen saattamisessa. Asiakkaat ovat myös saaneet opastusta esim. lihaskunnon ja -kestävyyden vahvistamisessa. Näille asiakkaille on tehty, heidän sitä halutessaan, oma henkilökohtainen kuntosaliharjoitteluohjelma.

Lasten ja nuorten liikunta

Lasten ja nuorten liikuntatoiminnan tavoitteina oli kannustaa, motivoida ja rohkaista lapsia ja nuoria liikkumaan sekä tarjota heille mahdollisimman paljon onnistumisen tunteita eri liikuntamuotojen parissa. Tavallisella arkiliikunnalla ja kannustavalla ilmapiirillä tuetaan lasten ja nuorten kehitystä. Eheässä ja kannustavassa ilmapiirissä lasten ja nuorten minäkuva kehittyy suotuisalla tavalla. Lasten ja nuorten yhteistä tekemistä tavoiteltiin koulupäivän jälkeen sijoittuville lajikokeiluilla ja koulujen loma-ajankohtiin sijoittuville leiri- ja perheliikuntatoiminnoilla. Toiminta pohjautuu myös vahvaan yhteistyöhön urheiluseurojen, eri yhdistysten, liikuntapalveluja tuottavien yksityisten yritysten sekä Vaasan kaupungin eri hallintokuntien kanssa. Liikuntapalveluiden lasten ja nuorten toiminta on pääasiassa suunnattu 1–9 lk. lapsille ja nuorille, mutta matalankynnyksen toimintaa pyritään ylläpitämään myös varhaiskasvatus ikäisille.

Alakoululaisten (1–6 lk.) loma-ajankohtina järjestetään joka vuosi matalan kynnyksen liikuntaleirejä. Kesän liikuntaleirien ohjaus järjestetään pääsääntöisesti kesätyöntekijöiden voimin. Syys- sekä talvilomaleirien ohjaukseen osallistui liikuntapalveluiden oma henkilökunta. Kaikilla liikuntapalveluiden järjestämällä leireillä noudatetaan Mä en kiusaa –kampanjan arvoja, jossa kiusaamisesta puhutaan ja kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi. Liikuntaleirien tarkoituksena on lisätä lasten liikunnan iloa ja positiivista asenneta liikkumista kohtaan ja samalla kertaa opetellaan sosiaalisia taitoja, hyviä käyttäytymistapoja ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä. Kaikki liikuntapalveluiden järjestämät leirit ja perheliikunta ovat Hoppis-toimintaa. Yhteistyöleirejä järjestettiin viime kesänä TaiKon:in ja 4H -yhdistyksen kanssa.

Vaasan kaupungin perusopetuksessa käynnistyi Liikkuva yläkoulu Vaasa -hanke, jonka tavoitteena on edistää ja kehittää kokonaisvaltaisesti 7.–9. luokkalaisten hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä sekä edesauttaa oppilaita omaksuma liikunnallinen elämäntapa. Liikuntapalvelut toteuttavat ostopalveluna koulu PT ohjauksia hankkeelle. Toiminta aloitettiin keväällä viiden asiakkaan kanssa. Ohjauksia järjestettiin kerran viikossa ja kevään aikana toteutui yhteensä 40 ohjausta. Syksyllä ohjaukset jatkuivat kolmen asiakkaan kanssa kerran viikossa 20 ohjauksen verran. Palaute ohjauksista on ollut hyvää ja ohjaukset on koettu tarpeellisiksi asiakkaiden sekä koulun henkilökunnan toimesta.

Syksyllä 2023 liikuntapalvelut olivat mukana lasten kulttuuriviikko tapahtumassa. Tapahtuman hengessä uimahallin ruokalan seinille järjestettiin taidenäyttely päiväkotilasten toimesta. Taideteoksia oli esillä noin 150 kpl viidestä eri päiväkodista. Taideteokset pristivät niin asiakkaita kuin henkilökuntaa.

Lasten kulttuuriviikko tapahtuman hengessä järjestettiin päiväkodeille ohjattuja perinneleikkituokioita liikuntapalveluiden henkilökunnan toimesta. Ohjaukset olivat noin tunnin mittaisia ja perinneleikkituokioihin pääsi osallistumaan yli 200 lasta.

KPO järjesti keväällä yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa perheille suunnatun luisteluriehapäivän hietalahden pesäpallostadionilla. Tapahtuma oli maksuton ja kaikille avoin. Tarjolla oli kuumaa juotavaa ja pientä purtavaa. Lisäksi monipuolisen ohjelman lisäksi palkittiin kilpailuissa hyvin suoriutuneita luistelijoita. Osallistujamääräksi arvioitiin järjestäjän puolesta 150 kävijää.

Uutena toimintana vuonna 2022 käynnistynyt elämysleirijätös toteutettiin myös vuonna 2023. Elämysleirit ovat osallistujalukumäärältään hieman pienempiä. Leirin sisältö poikkeaa täysin perinteisestä liikuntaleirijätöstemme. Leirillä luonto toimi kaiken keskiössä. Lapsille opetettiin jokamiehen oikeuksia ja velvollisuuksia, rakennettiin majoja, käytettiin luonnon materiaaleja taideteoksiin, vaellettiin ja tutkittiin luontoa. Erityislasten liikuntaa kehitettiin integroimalla erityislapset mukaan leiritoimintaan. Ensimmäisen pilottivuoden jälkeen 2022 todettiin, että kokeiluvuosi oli todella onnistunut ja tätä kyseistä integrointityötä jatkettiin innolla 2023. Toiminta-ajatus näille leireille on yksinkertainen; erityislapset osallistuvat ja tekevät tehtäviä yhdessä muun leiriporukan kanssa

Liikuntakaveritoiminta on vakiintunut kaupungissa. Liikuntakaverit toimivat kesäkuun ajan Vaasan lähiliikuntapaikoilla. Liikuntakaverin saa maksutta käyttöönsä varaamalla ajan puhelimitse. Lapset voivat tulla yksin tai ryhmässä, ryhmän maksimi koko on 4 henkilöä. Tekeminen lähtee lasten kiinnostuksen kohteista tai liikuntakaverin ehdotuksesta. Toimintaa toteutetaan maksimissaan kaksi tuntia kerrallaan.

Koko perheelle suunnattua maksutonta perheliikuntatoimintaa järjestettiin urheiluhallilla perheliikunta Hoppiksen sekä Vaasan Sähkö Areenalla Hoppis-perheluistelun muodoissa. Perheliikuntatoiminnalla tavoitellaan perheelle yhteistä aikaa lasten ehdoilla, tuetaan lasten kasvua ja kehitystä sekä liikutetaan koko perhettä samanaikaisesti. Perheliikunnan päätavoite on perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen ja ylläpitäminen. Vuonna 2020 käynnistynyt Koulu PT-toimintaa jatkettiin Savilahden yhtenäiskoululla (Vähäkyrö). Toiminnan tarkoituksena on, yhteistyössä koulun terveydenhoitajan ja opettajien sekä huoltajien kanssa, löytää ne lapset ja nuoret, jotka parhaiten hyötyisivät henkilökohtaisesta avusta. Nämä lapset ja nuoret ovat esim. liikunnallisesti inaktiivisia, kokevat epävarmuutta omista liikunnallisista taidoistaan tai eivät uskalla näyttää omaa osaamistaan muiden edessä.

Koko perheen liikuntarieha tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Folkhälsanin, Mustasaaren kunnan, Vaasan areenojen ja MLL:n kanssa. Tapahtumassa kutsuttiin paikallisia urheiluseuroja esittelemään omaa toimintaansa hausalla tavalla. Tavoitteena oli antaa perheille mahdollisuus tutustua seuroihin ja mahdollisesti löytää lapsilleen harrastus.

Soveltava liikunta, ikäihmisten liikunta ja maahanmuuttajien liikunta

Soveltava liikunta, ikäihmisten liikunta ja maahanmuuttajien liikunta tuottavat kaikille näiden kohderyhmien liikunnan piiriin kuuluville kuntalaisille monipuolista matalankynnyksen liikuntatoimintaa. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisy, toimintakyvyn ylläpitäminen ja sosiaalisuus.

Soveltavan liikunnan toimintakaudella 2023 toteutettiin säännöllistä liikuntatoimintaa eri vamma- ja sairausryhmille, ikäihmisille ja maahanmuuttajille. Aktiivista matalan kynnyksen ryhmäliikuntatoimintaa oli tarjolla niin lapsille kuin ikäihmisille. Soveltava ja ikäihmisten liikuntatoiminta koostuu mm. kuntoliikunnasta, taitoa ja tasapainoa harjoittavista ryhmistä sekä tuoli- ja seniorijumpista. Näitä ryhmäliikuntatunteja on tarjolla eri puolella kaupunkia. Tarjolla oli myös vesiliikunta-, tanssi-, ja peliryhmiä.

Aktiivista ryhmäliikuntatoimintaa järjestettiin myös soveltavan liikunnan lasten ja nuorten kohderyhmille. Tarjolla oli tanssia, telinevoimistelua, erityislasten uimakoulua ja yleisurheilua. Maahanmuuttajille oli uimakouluja ja erilaisia liikuntaryhmiä. Lisäksi järjestimme liikuntatoimintaa ja pienimuotoista konsultointi- ja koulutustoimintaa erilaisille työpajoille, eri kaupungin toimintayksiköille, yhdistyksille ja muille sidosryhmille.

Toimintavuoden 2023 aikana viikoittaisia liikuntaryhmiä järjestettiin kaiken kaikkiaan 33. Toimintaviikkoja toteutui koko toimintavuodelta yhteensä 28 ja näin kävijämäärä vuodelle 2023 oli yhteensä 13 797 kävijää. Soveltavan liikunnan, ikäihmisten liikunnan ja maahanmuuttajien liikuntaryhmiä ohjasivat Liikuntapalveluiden liikuntaneuvojat ja tunti- sekä osa-aikaiset ryhmäliikuntaohjaajat. Osa soveltavan liikunnan ja ikäihmisten liikuntaryhmistä on liikuntapalveluiden organisoimia ja osa ryhmistä järjestetään yhteistyössä eri yhdistysten, liikuntaseurojen tai muiden yhteistyötahojen kanssa.

Uimahalli

Vuonna 2023 uimahallin toiminnot alkoivat elpyä koronan jäljiltä. Uimahallin viikko-ohjelma sisältää 19 erilaista ohjattua liikuntaryhmää. Vesijumppia syvässä ja matalassa vedessä, uimakouluja, hydrospinningtunteja ja tekniikkakursseja, jotka myytiin lisämaksusta kaupungin verkkomarketissa. Tunnit ovat myyneet kaikkiaan hyvin. Vuoden 2022 aikana uimahallille hankittu Wibit-vesiseikkailurata oli käytössä syys- ja hiihtolomilla. Radasta on tullut huippusuositu.

Vaasalaisten alakoulujen ja esikouluikäisten uinninopetuksessa palattiin normaaliin. Alakoululaiset harjoittelevat uintia 5 krt lukuvuoden aikana ja esikoululaiset 4 krt, opetussuunnitelman mukaisesti. 2023 Ylä-asteelle siirtyvien alakoululaisten uimataitoprosentti oli 76 %.

Uimahallin kesätoimintojen lippulaiva, alkeisuimakoulut vaasalaisille lapsille, järjestettiin kesäkuussa. Lapsille järjestettiin kahden viikon jaksoissa 2 erillistä uimakoulua, jossa lapsia oli yhteensä 320 kpl. Elokuussa järjestimme alkeisuimakoulun aikuisille osallistujia 10 kpl sekä syyslomalla uimakoulun uimataidottomille lapsille, lapsia oli 16 kpl. Kevään ja syksyn aikana toteutettiin kaksi aikuisten uintitekniikka-kurssia (kokoontuivat 5 krt). Nämä kurssit olivat suunnattu aikuisille, joilla on jo 50 m:n uimataito. Kurssille otettiin mukaan 8 uimaria, ryhmät täyttyivät nopeasti.

Uimahallissa järjestettiin vuoden aikana useita uintikilpailuja, josta suurimpana ikäkausi mestaruusuinnit 30.6–1.7. Kisojen järjestelyissä onnistuttiin hyvin.

Kaupungin orkesterin säestämän kynttiläuinnin järjestimme marraskuussa. Kuntosali on ollut vuoden aikana auki hallin aukioloaikojen mukaisesti. Salilla oli asiakkaita 37 719 kpl uimahallin kokonaisasiakasmäärän ollessa 238 925 kpl. Uimahalli oli suljettuna kesäremontin vuoksi 5 viikkoa.

Varsinainen liikunta

Sama kehitys jatkui kuin viime vuonna, eli yksityisten harrasteryhmien lisääntyminen. Ryhmät pelaavat yleensä joko salibandyä tai futsalia. Nämä ryhmät joutuvat tyytymään suosituissa saleissa ns. lepakkovuoroihin eli illan viimeisiin tunteihin taikka viikonloppuihin. Pienemmissä saleissa ryhmät saavat paremmilta ajoilta vuoroja. Edelleen salivuorojen kysyntä ylittää tarjonnan. Salivuorojen jakoa helpottaa, kun on jaoteltu missä salissa mikäkin laji pääsääntöisesti harjoittelee ja pelaa ottelunsa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa - Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta	Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta	Liikuntaryhmien lukumäärää ja osallistujamääriä sekä uimataitoisten %-osuutta seurataan vuosittain. Tuloksia pyritään aktiivisesti parantamaan vuosittain.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa - Laadukas ja kattava palveluverkko	Laadukas ja kattava palveluverkko	Mittareiden toteutumista seurataan vuosittain. Toimintaa pyritään monipuolistamaan ja lisäämään resurssien puitteissa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa - Uimahallin kävijämäärien kasvattaminen ja vesiliikuntatoiminnan kehittäminen	Uimahallin kävijämäärien kasvattaminen ja vesiliikuntatoiminnan kehittäminen	Kävijämääriä seurataan säännöllisesti. Hydrospinning tarjontaa lisätty.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Liikuntapalvelut				
Ryhmäliikunta Sovellettu liikunta kävijämäärä	5 000	7 593	20 000	13 797
Ryhmäliikunta Terveysliikunta kävijämäärä	2 685	3 514	15 000	8 169
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä	1 680	2 722	3 000	3 240
Uimahallin kävijämäärä	183 762	203 018	260 000	238 925
Kesä uimakoulut ryhmät	20	20	20	20
Kesä uimakoulut osallistujamäärä	320	320	320	320
Vaasalaisten yläkouluun siirtyvien uimataito%	68	65	80	76
Uimahallin kuntosalin asiakasmäärä	28 404	30 217	35 000	37 719
Liikuntatilaluovutukset, h	37 892	42 995	50 000	38 777
Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	1 028	1 900	2 500	1 299
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha, h	6 273	6 784	10 500	7 178
Pesäpallokenttä Vaasa, h	888	949	1 100	560
Pesäpallokentät Kyrölä, h	541	466	700	626

Liikuntatoimi/ Lasten ja nuorten liikunta				
Hiihtolomaleiri/ Öjberget osallistujamäärä	Peruttiin koronan takia 2021	90	120	92
Kesäleirit kävijämäärä	249	207	300	269
Syysleirit kävijämäärä	40	41	70	35
Lajikokeiluja osallistujamäärä	12	18	20	60
Uusi pilottihanke koulu PT-toiminta, osallistujamäärä	14	14	20	14
Hoppis perheliikunta tapahtumaa /vuosi	14	28	30	32
Perheluistelu tapahtumaa/vuosi	14	26	20	27

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Valtionosuus €	241 055	240 752	240 980	240 980
Toimintatulot €	1 287 072	1 343 767	1 487	1 497 606
Toimintamenot €	4 776 491	4 962 951	5 132	5 144 003
-vuokratulot / sisäiset €	2 585 468	2 617 895	2 663 500	2663 382
-vuokratulot / salivuorot €	216 168	194 231	249 800	173 720
Liikuntaseuroille myönnetty avustusmääräraha €	164 385	178 766	212 700	208 016
Nettomenot / asukas €	45,04	46,66	47,61	46,19
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista	0,84	0,89	1,74	1,74

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Vanhentuneet turvallisuuskäytänteet	Uimahallin huoltopäivystysasian kuntoon saattaminen	Asia edelleen ratkaisematta.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion noin 58 000 €. Myynti- ja maksutuotot jäivät yhteensä 192 500 € alle muutetun talousarvion, mutta vuokratuotot ylittivät 136 000 €. Tämä johtuu kirjaustavan muutoksesta kesken toimintakauden. Toiminnan kehittämishankkeisiin myönnettyä ulkopuolista hankerahaa käytettiin vuoden aikana 96 000 €.

Liikuntapalveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 131 000 €. Toimintakulut olivat 5 143 980 €, josta henkilöstökulujen osuus oli 1 219 000 €. Liikuntaseuroille myönnettiin toiminta-avustuksia vuoden 2023 aikana yhteensä 208 016 €.

Investointimäärärahan käyttösunnitelma toteutui täysimääräisesti.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 487	69	1 556	1 498	-58
Toimintakulut	-5 132	-143	-5 275	-5 144	+131
Toimintakate	-3 646	-73	-3 719	-3 646	+73
Poistot				-336	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20,1	0	20,1
Määräaikaiset	5,4	2,5	7,9
Työllistetyt	0	0	0

VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museoihin kuului vielä vuonna 2023 viisi kohdetta: Pohjanmaan museo. Kuntsin modernin taiteen museo, Tikanojan taidekoti, Vaasan taidehalli ja Vanhan Vaasan museo. Vaasan kaupungin museot toimii Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona, joka saa korotettua, alueellisiin suoritteisiin sidottua valtionosuutta. Alueellista toimintaa toteutetaan Museoviraston kanssa käytyjen neuvottelujen mukaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Näyttelytoiminnan kehittäminen	Yksi toteutettu perusnäyttelyuudistus	Toteutunut. Myös uusia perusnäyttelyuudistuksia aloitettiin.
Kustannustehokas palveluiden tuottaminen	Toteutuneet yleisölle suunnatut tapahtumat	Toteutunut. Alueelliset museopalvelut ovat kehittyneet laadullisesti ja määrällisesti.
Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen	Muotoilla yhdessä Kulttuuripalveluiden kanssa yleisiä julkisen taiteen periaatteita tavoitteena julkaiseminen 2024.	Toteutunut. Työ on loppusuoralla.

Perusnäyttelyiden uudistaminen toteutui yli odotusten. Pohjanmaan museon kokoelmia oli suojattava naapuritontin siilojen purun vuoksi ja siinä yhteydessä paljastui korjaustarpeita näyttelytiloissa. Niiden

seurauksena tuli tilaisuus ja tarve uudistaa perusnäyttelyitä. Työ jatkuu. Alueellisen työn kehitys on tuottanut uusia palveluita maakuntaan, ja nuorten kanssa tehtävä yhteistyö on saanut uusia muotoja. Julkisen taiteen ohjelma on muotoutunut aikataulussa ja päässyt loppusuoralle.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit	4 080	2 183	3 000	3209
Konservoidut objektit	697	9 292	600	7643
Antolainaukset kokoelmista	14	109	20	69
Arkistopalvelut	165	140	150	203
Kuvatilaukset	55	27	60	52
Näyttelyiden lkm	15	11	11	11
Museokäyntien määrä	36 078	44 077	50 000	55131
Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm	388	61	300	218
Osallistujamäärä	6 028	148	3000	3650
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset	1	2	2	2

Talouden tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Valtionosuuteen oikeuttavat henkilötyövuodet	31	31	31	31
Valtionosuus	1 085 606	1 136 305	1 136 305	1 153 839
Nettomenot valtionosuus huomioiden	2 093 803	2 052 763	2 279 895	2 350 161
Nettomenot/asukas	30,96	30,19	33,69	34,11

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Kokoelmien säilyminen, kunto ja käyttö	Edistää kokoelmavarastohankkeen toteutumista	Hanke edistynyt odotusten mukaisesti
Alueellisen vastuumuseon aloittamiseen liittyvät mahdolliset ongelmat	Seurata tilannetta museopalveluiden alueella	Riski ei realisoitunut, mainittavia ongelmia ei ole ilmaantunut
Henkilöstön kuormittuminen	Seurattava tilannetta	Jossain määrin toteutunut riski, vuoteen sisältynyt odottamatonta työkuormaa

Talouden toteutuminen

Museotoiminnan toimintatuotot olivat talousarvion mukaan 485 000 €. Varsinaiseen museotoimintaan oli budjetoitu 208 000 € ja hanketoimintaan 277 000 €. Toimintatuottojen toteuma oli yhteensä 516 610 €, josta hanketoiminnan osuus oli 284 000 €. Varsinaisen museotoiminnan tuotot 232 000 € ylittivät budjetin 24 000 eurolla. Toimintakulujen talousarvio oli 3 839 000 €, joka ylittyi 181 000 €:lla. Hanketoiminnan kulut olivat 284 000 €. Varsinaisen toiminnan kulut ylittivät budjetoidut määrärahat 174 000 €:lla, kun huomioidaan hanketoiminnan kulut pois. Vaasan kaupunginmuseoiden varsinaisen toiminnan toimintakate ylittyi 150 000 eurolla.

Tuottojen 24 000 euron ylitys muodostui lähes kokonaan lisääntyneistä pääsymaksutuloista. Menojen ylitys -150 000 € koostui n. -90 000 euroa ennakkoa suuremmista palkankorotuksista, arvioitua suuremmista määräaikaisten palkkakuluista ja arvioitua suuremmista siivous- sekä konservointikustannuksista.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	396	89	485	517	+32
Toimintakulut	-3 636	-202	-3 839	-4 020	-181
Toimintakate	-3 241	-113	-3 354	-3 503	-150
Poistot				-98	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	29		29
Määräaikaiset	8	2	10
Työllistetyt		3	3

KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Lukutaidon ja elävän kaupunkikulttuurin puolustaja

Tuotamme alueen asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaari palveluja, ja tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon, sivistyksen ja yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme mahdollisuuksia kulttuurityölle. Tehtävänä on tuoda esiin kulttuurin merkitys osana ihmisen arkea ja hyvinvointia, sekä edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä.

Kirjastopalveluissa takaamme jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Toimimme osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä hoidamme alueellista kehittämistehtävää Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä	<ul style="list-style-type: none"> -Kaikukortin jakajatahojen määrä lisääntyi, kortteja jaettiin 411 kpl -Seniorien kulttuurikamaritoiminnassa 1743 asiakaskäyntiä. Ryhmiä 10 eripuolilla Vaasaa. -Vapaaehtoisia kulttuurikavereita koulutettu vuoden aikana 23 -Varhaiskasvatuksen kulttuuripolku käytössä. Kulttuurivastaavia ja esihenkilöitä koulutettu tähän. -Lätäkkö - lastenkulttuuriviikot laajentui ja sai lisää toiminnan järjestäjiä sekä näkyvyyttä, tapahtumia yli 100 ja yhteiskehittäjäverkostossa yli 30 aktiivista toimijaa. Kokonaisosallistujamäärä 7029. -Festival of Emotions: Mukana Onkilahden ja Suvilahden koulut sekä Steiner-koulu, 10 luokkaa ja Vamian media-alan opiskelijoiden 1 ryhmä. Päivällä ohjelmaa kouluille, illalla lapsiperheille. Osallistujamäärä 714 + koululaistapaamiset. -Hakeutuva kirjastotyö: kotipalveluasiakkaita n. 40/kk, asiakkaina erilaisia palvelutaloja/asumisyksiköitä 26, vankila, Tammikaivontien potilaskirjasto, Terapiakeskus Neliapila.
	Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen	-Kirjastopedagogista työtä tehty kulttuuriopetus suunnitelmaan kuuluvan kirjastopolun kautta eskareista toiselle

		<p>asteelle. Kirjastopolkuun osallistui 113 ryhmää ja näissä oli 2932 osallistujaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Minun kieleni -projektissa edistetty maahanmuuttotautaitaisten lasten ja -nuorten lukemista heidän omalla äidinkielellään, sekä tehty kirjastoa tutuksi paikaksi ja luontevaksi palveluksi oppilaille ja heidän perheilleen. - Lukeminen sujuu, arki sujuu -hankkeessa parannettu syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden perus- ja medialukutaitoa ja innostettu lukuharrastuksen piiriin. -Ykkösten kirjastoillat järjestettiin kaikille 1-lk ympäri Vaasan kirjastoja. -Aikuisille erilaisia säännöllisesti kokoontuvia lukupiirejä, kirjailijavierailuja sekä muita pienempiä tapahtumia kirjastoissa ympäri vuoden. -Aineistoa vinkattu ja markkinoitu tapahtumissa, kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Käynnistettiin vuodelle 2023 lukuhaaste.
Vetovoimainen Vaasa	Elävä kaupunkikulttuuri	<ul style="list-style-type: none"> - Alueen bändeille suunnattuja Feasta-tapahtumia järjestettiin viisi kertaa, bändejä osallistui 26 ja osallistujamäärä oli n. 700. - Kulttuuripalvelut rahoitti katutaiteeseen suunnatun avoimen graffitimaalausseinän Wasa Graffitilandian tilojen yhteyteen sekä osallistui seinien rakentamiseen -Taiteiden yö on vakiintunut kulttuuritapahtuma, joka kokoaa yhteen vaasalaisia esiintyjä ja yleisöä. Erilaisia esityksiä ja tapahtumia oli ympäri kaupunkia 170 ja tapahtuma keräsi noin 40 000 kävijää - Lapsiperheille suunnattu Itsenäisyyspäivän juhla keräsi 500 osallistujaa, joista suurin osa oli maahanmuuttotautaisia perheitä

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Suurempien tapahtumien osalta onnistuttiin hienosti yleisön tavoittamisessa; Kuorofestivaali, Taiteiden yö, Lätäkkö, Littfest ja itsenäisyyspäivän juhla keräsivät kaikkinsa lähes 70 000 yleisömäärän.

Lapsiperheille suunnattu kulttuuri- ja taidetoiminta vakiintui ja laajeni. Lätäkkö - lasten kulttuuriviikot toteutettiin toista kertaa ja konsepti aktivoi paikallisia toimijoita mukaan tarjoamaan lapsille ja lapsiperheille ohjelmaa. Kasvua näkyi sekä toimijoiden määrässä, kävijämäärissä (v. 2022 noin 1000 osallistujaa, v. 2023 yli 7000) että tapahtuman näkyvyydessä. Varhaiskasvatuksen kulttuuripolun toteuttamista jatkettiin ja peruskoulujen kulttuuriopetussuunnitelman kehittämistyötä käynnisteltiin. Lapsiperheille suunnattu itsenäisyyspäivän juhla järjestettiin onnistuneesti toista kertaa, ja myös sen kävijämäärät kasvoivat. Kulttuurirakennus Kasarmi 13:n toiminta päättyi vuoden lopussa ja Maasillan päässä olevan, nk. vanhan opistotalon vuokraustoiminta kulttuuritoimijoille Vaasa Facilitan kautta käynnistyi syksyllä.

Kirjaston toiminnan kannalta suuri muutos oli kirjastojärjestelmän vaihtaminen; Vaasan kaupunginkirjasto otti ensimmäisenä kirjastona Suomessa käyttöön kirjastojärjestelmä Qurian. Samalla verkkokirjasto vaihtui Finnasta Arenaan. Vaihdon ajaksi kaikki kirjaston yksiköt olivat suljettuina 22.5.-6.6. välisenä aikana.

Pääkirjastoon luotiin alkuvuodesta uusi asiakas- ja monitoimitila Matilda Kansalaisinfon muuttaessa tiloista pois Tammipihaan. Tilassa on lukupaikkoja, pöytiä ryhmätöiden tekemiseen tai askarteluun sekä iso televisionäyttö. Lapsiperheille tilasta löytyy kauan toivottu suojaisa lastenhoitopaikka, jonka lähellä on vesipiste sekä mikro. Tilassa on myös pysyvä poistokirjamyyntipiste. Entinen Makerspace-tila muutettiin kahdeksi uudeksi ryhmätilaksi; ryhmätyöskentelytiloille on suuri kysyntä ja tilat ovat hyvin käytettyjä erilaisia koulutuksia ja kokouksia varten. Kirjastojen sisä- ja ulkokylttejä ja teippauksia uusittiin; pääkirjastossa ilmettä muutettiin ja seinien suuret opaskyltit tehtiin uudelleen helpommin hahmotettaviksi. Kyltit ovat saaneet paljon kiitosta asiakkailta. Suvilahteen ja Huudille uusittiin ulkokyltit. Pääkirjastoon sijoitettiin vuoden alusta Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan Vaasan toimipisteen kurssikirjallisuus.

Kirjaston alueellista kehittämistehtävää on hoidettu asetuksen mukaisesti: luodaan edellytyksiä toimialueen yleisten kirjastojen toiminnan vahvistumiselle. Kehittämistehtävällä tuetaan toimialueen yleisten kirjastojen kehittymistä ja henkilöstön osaamista sekä edistetään yleisten kirjastojen keskinäistä yhteistoimintaa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lainat, kpl	992 408	964 388	1 100 000	1 046 326
lainaajat	19 425	21 312	22 000	22 184
E-aineiston käyttö	137 788	27 124*	138 000	36 148
Kirjaston kävijät	388 496	442 461	530 000	443 474
Kirjaston tapahtumat / kävijät, sis. digitapahtumat	16 661	15 880	22 000	16 646
Kirjaston aukiolotunnit, h	17 667	18 273	18 000	17 656
Pedagoginen toiminta / osallistujat	14 891	10 871	15 000	11 800
Kuorofestivaali, kävijämäärä	2 900	3 595	7 000	21 596
Kuorofestivaali, maksava yleisö	0	680	1 800	1180
Vaasa Littfest, kävijämäärä	1 350	1012	2 000	925
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi), kävijämäärä	-	1 086	-	-
Jaettavat kulttuuriavustukset,€	114 000	126 400	103 200	190 700
Jaettavat kulttuuriavustukset, saajat/hakijat, %	40,5	42,40	41	74
Toimitilojen vuokrasubventiot, € (Stalli, Kasarmi 13)	66 800	66 128	62 000	74 000
Nettomenot per asukas, €	75,06	77,96	74,5	80,8

*) Huom: e-aineiston asiakaskäyttö on hieman kasvanut, vaikka tämän raportin kokonaiskäyttö antaa eri vaikutelman. Vuoden 2022 alussa ePress-lehtipalvelun toimittajan vaatimuksesta suljettiin Vaasan henkilökunnan pääsy e-lehtipalveluun, ja käyttö tippui alle kymmenesosaan aiemmasta.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Uhkaavat ja vaaratilanteet	Turvallisuusharjoitukset ja -koulutus toteutetaan säännöllisin väliajoin. Tilojen turvallisuusriskien kartoittaminen sekä päivitetty palo- ja pelastussuunnitelmat, videovalvonnan lisääminen ja ajanmukaisuus sekä vartijapalvelun käyttö, läheltä piti -tilanteiden kirjaaminen, nopea käsittely sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet	Tapahtumien järjestelyissä on kiinnitetty yhä enemmän huomiota turvallisuuteen pelastussuunnitelmissa. Tilanne kirjastoissa on ollut vuonna 2023 suhteellisen rauhallinen. Poikkeuksena Suvilahden lähikirjasto ja Kohtaamispaikka Huudi, joissa on ollut tarve tilata vartija muutamia kertoja paikalle ilkkivallan ja häiriköinnin vuoksi. Myös Vähäkyrön omatoimikirjastossa on ollut omatoimiaikaan jonkin verran haasteita häiriköinnin kanssa. Pääkirjastossa ja Variskalla on päivitetty kameravalvontaa, mikä on parantanut tilannetta huomattavasti. Tehty turvallisuuskävelyitä eri toimipisteissä. Ei kirjattuja läheltä piti -tilanteita.
Henkilökunnan hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen	Henkilökunta on osallisena toiminnan kehittämässä ja osallistuu koulutuksiin. Lisätään henkilökunnan yhdessä tekemistä tyhy- ja muun toiminnan kautta. Käytössä varhaisen tukemisen malli	Kehityskeskustelut pidetty kevään aikana. Henkilökunta vastannut kyselyyn työn psykososiaalisesta kuormituksesta; käyty joryssa tulokset läpi työsuojeluvalluutetun kanssa, henkilökuntakäsittely ollut elokuussa. Tyhy-päivä järjestetty toukokuussa yhteisenä kaikkien kulttuuri- ja liikuntalautakunnan tulosalueiden kanssa sekä omaa toimintaa myös syksyllä. Kulttuuri- ja kirjastoalan ammatillisiin koulutuksiin ja webinaareihin kannustettu osallistumaan ja mahdollistettu tämä työjärjestelyin. Tulosalueella järjestetty erilaisia kokouksia (osastokokoukset, palvelualuekokoukset, henkilökuntakokoukset), joiden kautta mahdollistettu henkilökunnan osallistaminen. Henkilökuntakokouksissa otettu mukaan turvatuokiot. Kokoukset ovat usein hybridejä, jolloin kauempanakin olevat yksiköt pystyneet osallistumaan. Henkilökuntaa tiedotetaan yhteisistä asioista säännöllisillä joryn infokirjeillä.
Kirjastoauton heikko kunto	Tulosalue huolehtii omalta osaltaan auton hyvästä huollosta mahdollisuuksien mukaan	Alkuvuotena Rölli on ollut pidempään ajamatta erilaisten kalliiden moottorivikojen takia. Kesän helleviikkojen aikana jouduttiin jättämään vuoroja ajamatta auton ilmastoinnin tehon hiipuessa ajon aikana eikä henkilökunta pystynyt autossa työskentelemään. Korjauskuluja on syntynyt 13 000€ ja auto on ollut vikojen takia ajamatta 21 päivää.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	532	194	726	690	-36
Toimintakulut	-5 944	-332	-6 276	-6 224	+51
Toimintakate	-5 412	-138	-5 550	-5 535	+15
Poistot				-37	

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimintatuotot alittivat talousarvion n. 36.000 €. Toimintatuotoista merkittävin oli kirjaston alueelliseen kehittämistehtävään sekä tapahtumiin ja hankkeisiin anottu ulkopuolinen rahoitus, jota kertyi n. 458.000 €. Maksutuotot alittivat n. 23.000 € ja muut toimintatuotot alittivat n. 15.000 €. Toimintatuotot alittuivat budjetoidusta mm. johtuen Kuorofestivaalin lipunmyyntitavoitteiden, kirjaston toimintatuottojen alittumisesta sekä vuokratulojen pienentymisestä.

Toimintakulut alittivat talousarvion n. 51.000 €. Henkilöstökulut ylittivät n. 33.000 €, johtuen palkankorotuksista. Palvelujen ostot jäivät alle talousarvion n. 36.000 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat myös talousarvion n. 37.000 € johtuen mm. vähennyksistä lehtitilauksista ja kalustohankinnoista.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	51,8	0,5	52,3
Määräaikaiset	8,1	4,9	13
Työllistetyt	1,1	4,3	5,4

VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa Vaasan kaupungin strategia.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kaksikielinen alueellinen toiminta	Kaupunginorkesteri järjesti konsertin, jossa Sibeliuksen Myrsky musiikin osat vuorottelivat Shakesperen näytelmän tekstien kanssa. Tekstiosuudet esitettiin molemmilla kotimaisilla kielillä. Nicke Lignell luki myös Sibeliuksen päiväkirjamerkintöjä ajalta ennen 4. sinfonian säveltämistä. RUSK festivaalilla Pietarsaareissa oli kaksi konserttia marraskuun lopulla Schaumann-salissa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kansainvälisen koulutusyhteistyön lisääminen	Syyskaudella ei ollut tapahtumia koulutusyhteistyön osalta.
Vetovoimainen Vaasa	Vaasan kaupunginorkesterin yleisötyö	Kesällä järjestimme laajasti ilmaisia tapahtumia sekä Strömsössä että Vaasan keskustassa. Näihin tapahtumiin osallistui laaja joukko kaupunkilaisia. Ohjelmistovalinnoissa on otettu huomioon laaja kirjo, jotta tarjonnasta jokainen löytäisi itselleen sopivaa kulttavaa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vaasan kaupunginorkesteri oli esillä valtakunnallisesti sekä mediassa HS että Kansainvälisessä The Strad lehdessä, aiheena klassiset jouset. Orkesteri myös konsertoi ensimmäistä kertaa Helsingissä lokakuussa Temppeliaukion kirkossa solistina viulisti Liza Ferschtman. Uudeksi taiteelliseksi johtajaksi kiinnitettiin Anna-Maria Helsing, joka aloittaa tehtävässä tammikuun alussa 2025. Konserttien määrässä ylitimme tavoitteen ja pystyimme edelleen lisäämään yleisötyön tapahtumia. Korona-ajan siirtyneet konsertit pystyttiin toteuttamaan lasten konserttien ja Händelin Messias oratorion osalta.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kuulijamäärä	5 683	22 566	45 000	20500
Esiintymisten määrä yhteensä	23	66	90	96
Konsertit	14	24	43	30
-josta Aluetoiminta/ konserttiesitykset Pohjanmaalla	1	8	7	5
Ooppera	0	11	12	15
Muu toiminta/ Tilausesiintymiset	9	6	4	2
Kurssitoiminta	2	3	2	1
Pienyhteytoiminta	17	25	40	44
Verkko – ja TV -esiintymiset	0	4	4	0

Talouden tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Valtionosuus	662 843	803 951	803 951	840 906
Ulkopuoliset avustukset	211 000	105 175	10 000	64 676
Toimintakate	2 044 268	2 151 000	2 088 500	2 338 897
Nettomenot € (toimintakate – ulkopuolinen rahoitus)	1 170 392	1 241 874	1 274 549	1 433 315
Kustannukset/ asukas	111	18	19	21
Kustannukset/ kuulija	17	54	28	70

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Yleisön ostokäyttäytymisen muutos	Kausikorttilaisten määrä laski edelleen syksyn aikana, joten ydinjoukko kuulijoita on pienentynyt. Myyntiin ja markkinointiin tarvitaan panostusta, jotta orkesteri voidaan löytää tapahtumien joukosta.

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupunginorkesterin toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 1 000 eurolla.

Pääsymaksutuotot kasvoivat 22 000 euroa. Vuodelle 2023 Vuorio Säätiö hyväksyi 40 000 € avustuksen ja lisäksi edellisvuodelta siirtyi Vuorion avustuksia 15 000 euroa.

Tulosalueen toimintakulut ylittävät muutetun talousarvion -151 500 eurolla. Kaupunginorkesterin toimintakulut olivat -2 540 000 €, josta henkilöstökulujen osuus oli 75,7 % toimintakuluista (2022: 75,0 %). Palkat nousivat vuonna 2024 talousarvioon nähden ennakoitua enemmän, vaikuttaen kokonais-toimintakuluihin yhteensä n. -80 000 euroa. Kokonaisylytykseen toteutumiseen vaikuttivat myös, että asiantuntijapalvelujen korvaukset (konserttitekniikka, solistit, kapellimestarit), ohjelmistokustannukset, matkustuskulut sekä soittajien sijaiskustannukset olivat ennakoarviota suuremmat.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	179	21	200	201	+1
Toimintakulut	-2 282	-107	-2 389	-2 540	-151
Toimintakate	-2 103	-86	-2 189	-2 339	-150
Poistot				-31	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	26		26
Määräaikaiset	8	*) 2	10
Työllistetyt			0

*) kapellimestari

KAUPUNGINTEATTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Ensi-iltoja: 7 Katsojamäärä 50 000 Näytösten määrä: 200	Ensi-iltoja: 7 Pohjalaisia, Fredrika R, Seitsemän koiraveljestä, Herra Hakkaraisen satutuokio, Nunnia ja Konnia, Kaaos, Nokia. Katsojamäärä: 33 752 Tapahtumakävijät: 3000 Näytösten määrä: 178

Maakuntateattereiden katsojaluvut ovat valtakunnallisesti pudonneet koronaa edeltävästä tasosta ja sama vaikutus näkyi myös Vaasan kaupunginteatterissa. Erityisesti ryhmämatkailijoiden määrä on romahtanut koronan jälkiseurauksena. Teatteri joutui myös perumaan loukkaantumisten ja sairastumisten vuoksi 16 esitystä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Ensi-iltojen määrä	4	7	7	7
Näytäntöjen määrä	104	154	200	178
Katsojamäärä	22773	24940	50000	33752
Henkilötyövuodet, toteutuneet	60	72	75	76
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	60	65	65	65
Nettomeno	-3 817 000	-4 284 179	-4 332 026	-4 636 123
Valtionosuus	1 332 355	1 497 000	1 497 209	1 564 645
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-2 485 000	-2 787 179	-2 834 817	-3 071 478

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Henkilöstöön liittyvät riskit		Riski toteutui osittain, keväällä 2023 useita esityksiä peruttiin ja paikattiin sairastumisten ja loukkaantumisten vuoksi. Syksyn osalta understudyjärjestelmä osoitti toimivuutensa. Understudyjärjestelmää parantamaan entisestään resurssien rajoissa.
Katsojamäärät	Saavuttaa 50 000 katsojaa.	Riski toteutui osittain. Pohjalaisia -oopperan katsojamäärä jäi tavoitteesta ennako-odotuksista huolimatta. Lisäksi useita esityksiä jouduttiin perumaan sairastumisten ja loukkaantumisten vuoksi. Nokia -näytelmä ei saavuttanut sille asetettua katsojatavoitetta. Valtakunnallisella tasolla maakuntateattereiden katsojaluvut ovat pudonneet koronaa edeltävästä ajasta ja sama trendi ulottui Vaasan kaupunginteatteriin. Erityisesti ryhmämatkailu ei ole osoittanut elpymisen merkkejä.
Lipputulot	Saavuttaa 998 000 € lipputuloja.	Riski toteutui osittain, lipputuloja ei saavutettu tavoitteiden mukaisesti. Pohjalaisia -oopperan ja Nokia -näytelmän lipputulossa jäätin alle tavoitteen ennako-odotuksista huolimatta. Valtakunnallisesti maakuntateattereissa on erityisesti ryhmämatkailu jäljessä koronaa edeltävää aikaa.

Talouden toteutuminen

Kaupunginteatterin alijäämään vaikuttivat toimintakehyksessä huomiotta jääneet, yhteensä noin -179 000 euron teatterille kohdistuvat lisäkulut (konsernihallinnon kustannusten nousu, siivouskustannusten nousu ja Pukinkulman lavastamon sähkön kustannukset). Toimintatuotoissa jäätin alle 134 000 € talousarvion riskeissä mainituista syistä.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 190	-30	1 160	1 026	-134
Toimintakulut	-5 455	-77	-5 531	-5 663	-131
Toimintakate	-4 265	-107	-4 371	-4 636	-265
Poistot				-243	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	31,8		31,8
Määräaikaiset	19,8		19,8
Työllistetyt	0,3	0,2	0,5

Yllä olevat luvut Exreportista, päivämäärä 31.12.2023. Koko vuoden aikana teatterissa työskenteli yhteensä 152 henkilöä (täysi-ikäiset, työsuhde vähintään kaksi päivää): Vakituksia 38 (kokoaikaisia 38), määräaikaisia 111 (kokoaikaisia 37, osa-aikaisia 74), työllistettyjä 3 (kokoaikaisia 2, osa-aikaisia 1).

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 421	-	1 421	1 000	-420
Toimintakulut	-2 512	0	-2 512	-2 183	+329
Toimintakate	-1 092	-	-1 092	-1 183	-92
Poistot				-4	

RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa, joka edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvontapalvelujen tarve on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen. Vuonna 2023 vaihtui lupainsinööri eläköitymisen takia. Muutoin ei vaihtuvuutta henkilökunnan suhteen. Pääosin henkilökunta työn luonteesta johtuen työskentelee paikalla. Tämä osaltaan tukee jaksamista työssä, kun asioiden kanssa ei ole yksin. Tarvittaviin koulutuksiin on mahdollisuuksien mukaan osallistuttu, osa webinaareina. Suurimpien rakennusvalvontojen yhteisiä määräysten tulkintoja on aktiivisesti otettu haltuun ja niiden kehittämiseen osallistutaan. Laadunohjaisilta jäi 2023 toteutumatta tonttijakoon liittyen. Uusi rakennuslaki hyväksyttiin 21.4.2023 ja laki tulee voimaan vuoden 2025 alusta.

Yhteistyö eri tulosalueiden välillä toimii hyvin. Taloudellisesti 2023 vuosi oli haasteellinen ja tulotavoite jäi odotetusta, johtuen yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja rakentamisen vähentymisestä.

Vuoden 2023 aikana lupia myönnettiin: rakennus-, toimenpide- ja purkulupia 601 kpl, yhteensä rakennettavia kerrosalaneliöitä 36.108 m² (v. 2022 oli 721 kpl/ 66.618 m²), poikkeamislupia 12 kpl ja suunnittelutarveratkaisuja 25 kpl. Kerrosneliöistä uusia asuinkerrostaloja oli 5 kpl (2022: 9 kpl), rivitaloja 0 kpl (2022: 6 kpl) ja omakotitaloja 25 kpl (nämä vain uudisrakennuksia) (2022: 47 kpl). Vuonna 2023 sähköisen asioinnin käyttöaste oli 91 %. Sähköinen arkistointi on jokapäiväistä työtä, siitä on edelleen vanhaa velkaa.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Edistää hyvää ja toimivaa kaupunkiympäristöä.	Toteutunut.
Talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tasapainoinen talous. Omarahoitteisuus kolmen vuoden keskiarvona 95–100 %.	Omarahoitteisuuden ka vuonna 2023 oli 57,6 %. (Kolmen vuoden ka 2021–2023 on 92,8 %).

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Myönnetyt luvat kpl	735	721	700	601
Lupien käsittelyn keskiarvo pv	16	20	20	14
Katselmukset kpl	1570	1700	1700	1150
Poikkeamispäätökset *		21		12
Suunnittelutarveratkaisut *		36		25

*) Ovat tulleet rakennusvalvonnan tehtäviksi 8/2021 ja vuosi 2022 oli ensimmäinen täysi vuosi, kun näiden määrää mitattiin.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Sähköisen asioinnin käyttöaste laskee	Tiedotetaan sähköisestä asioinnista. Opastetaan sen käytössä.	Riski ei ole realisoitunut.

Talouden toteutuminen

Tuloista toteutui noin 54,6 % (toteuma n. 479.000 €/tavoite 877.000 €). Rakentamisen muuttuminen ja väheneminen mm. kustannusten nousun myötä arvioidaan näkyvän tuloissa. Toimintamenot alittivat annetun kehyksen noin 33.800 €, toteuma 95,5 %.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	877	0	877	479	-398
Toimintakulut	-870	-1	-871	-837	+34
Toimintakate	7	-1	6	-358	-364

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	10,7	0	10,7
Määräaikaiset	0	0	0
Työllistetyt	0	0	0

YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävää kehitystä. Toimialaan kuuluvat ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	544		544	521	-22
Toimintakulut	-1 643	2	-1 641	-1 346	+295
Toimintakate	-1 099	2	-1 097	-825	+272
Poistot				-4	

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu huolehtii kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelutehtävistä kuten ympäristönsuojelu-, jäte-, maa-aines-, vesihuolto- ja vesilain mukaisista tehtävistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Yksikkö tekee päätöksiä lupa- ja ilmoitusasioissa, tekee tarkastuksia sekä antaa neuvontaa ja opastusta ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman mukaisesti. Ilmanlaadun seuranta jatkettiin yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Co2-päästöjen vähentäminen	Energia- ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen. SECAP, toimintasuunnitelman laatiminen	Toimintasuunnitelma valmis
Ilmanlaadun tarkkailu	Ilmanlaadun jatkuvatoiminen mittaaminen	Mittausten ajallinen kattavuus yli 90 %
Ympäristönsuojelutehtävien laadukas ja riittävän kattava hoitaminen	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen	70 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Henkilöresursointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet.	Kaksi vakanssia täyttämättä 8 kk ajan.
Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo)	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriittisten tehtävien osalta.	Priorisoitu voimavaroja välttämättömiin tehtäviin.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäättös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	100		100	70	-30
Toimintakulut	-552	-1	-553	-385	+168
Toimintakate	-451	-1	-452	-315	+137

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	5		5
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

TERVEYSVALVONTA YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminta perustuu vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan, joka perustuu valtion asettamiin valvontatavoitteisiin. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste 75 %	Toteutumisaste 60 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Riittävä henkilöresursointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet	Kaikki vakanssit toistaiseksi täynnä.
Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo)	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriittisten tehtävien osalta, prosessikuvausten tarkistaminen. Pyritään pitämään vakanssit täytettyinä.	Yhden henkilön resurssivaje 7 kk ajan.
Uhkaavat asiakastilanteet	Uhkaavien asiakastilanteiden menettelyohje tehty. Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan poliisi. Hakeudutaan esim. kaupungin koulutukseen.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan. Ei toteutuneita uhkatilanteita.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	226		226	245	+19
Toimintakulut	-528	3	-524	-498	+26
Toimintakate	-301	3	-298	-253	+45

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	9		9
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisesta, erityisesti kiireisen avun saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin ja Laihian muodostamalla päivystysalueella.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta sekä kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Ei poikkeamia palvelun saatavuudessa	100 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Eläinlääkärien samanaikaiset poissaolot, esim. sairastuminen toisen lomalla ollessa. Puolikuntoisena / sairaana töissäolo	Yhteistyötä naapurikuntien kollegojen kanssa. Yhteistyötä käsitellään säännöllisesti eläinlääkärien tapaamisissa. Priorisoidaan kiireelliset tapaukset.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan
Tapaturmariski (liukastuminen, isojen eläinten kanssa työskentely, eläinlääkintä)	Päivystysalue on kuitenkin suht. pieni, päivystysmatkat vielä kohtuullisia. Alalla tiedostetaan ongelma. Asianmukaiset työvälineet, ammattitaito.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan.
Asiakkaiden epäasiallinen ja uhkaava käyttäytyminen	Parityöskentely (valvontaeläinlääkäri), pieneläinhoitaja ja turvanappi Vaasan klinikalla. Tarvittaessa kutsutaan vartija tai poliisi. Uhkaavien asiakastilanteiden menettelytapaohje. Koulutus.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan. Pyydetty poliisin virka-apua 2 kertaa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	217	0	217	206	-11
Toimintakulut	-463	0	-464	-430	+34
Toimintakate	-246	0	-246	-224	+23
Poistot				-4	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4		4
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun jätelautakunta on Mustasaaren, Korsnäsin, Maalahden, Isonkyrön, Vaasan ja Vöyrin kuntien yhteinen lautakunta. Jätelain mukaan kunnilla, joilla on yhteinen jätehuolto-yhtiö, tulee olla yhteinen jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitava elin.

Jätelautakunnan tehtävänä on hoitaa kuntien lakisääteiset viranomaistehtävät toiminta-alueellaan. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen nojalla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluvat esim. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen	Liittymisprosentti on yli 95 %	Pienkiinteistöjen liittymisprosentti on noin 96 %
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen	Liittymisprosentti on yli 85 %	Pienkiinteistöjen liittymisprosentti viemäriverkoston ulkopuolella on noin 69 %
Sähköisten prosessien kehittäminen ja parantaminen virkamiespäätöksiä koskevien päätösten tekoprosessin nopeuttamiseksi	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä lisääntyy Nopeampi päätöksentekoprosessi	Sähköisten hakemusten osuus oli noin 55 % (arvio)

Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden jäteastioiden tyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Kiinteistöt siirretään kuntien ympäristöviranomaisille, kun jätehuoltoviranomainen on lähettänyt kaksi kirjettä kiinteistönhaltijalle ja siitä huolimatta kiinteistönhaltija ei ole liittynyt kiinteistöä järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvien kiinteistöjen määrä kasvaa koko ajan. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti on noin 96 %.

Jätelautakunnan vastuualueeseen kuuluu myös lietekaivojen tyhjennysten valvonta niiden kiinteistöjen kohdalla, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkkoon. Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden lietetyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti on noin 69 %.

Keskimääräinen hakemusten käsittelyaika oli 9,5 päivää vuonna 2022. Vuoden 2023 suuren hakemusmäärän vuoksi emme vielä ole pystyneet saamaan tilastotietoja käsittelyajoista. Päätöksiä kirjataan parhaillaan järjestelmään, ja käsittelyaika saadaan vasta kirjausten valmistuttua. Arviolta tähän päästään viimeistään huhtikuun alussa. Tavoitteena oli, että käsittelyaika on korkeintaan 14 päivää. Käsittelyajat ovat ajoittain olleet pitkiä suuren hakemusmäärän vuoksi, ja on todennäköistä, että hakemusten käsittelyaika on ollut merkittävästi pidempi.

Tavoite oli vuonna 2022, että 65 % hakemuksista tulee sähköisessä muodossa. Vuoden 2023 päätöksiä kirjataan järjestelmään parhaillaan, ja vasta kun työ on valmis, saadaan tarkempi prosenttiosuus. Karkean arvion mukaan noin 55 % hakemuksista saapui sähköisesti. Tavoite oli 70 %.

Vuonna 2023 kompostitarkastuksia ei tehty. Tämä johtui suuresta työmäärästä, joka aiheutui lukuisista komposti-ilmoituksista ja muista jätelainsäädännön muutoksista. Myös asiakaspalvelu oli kuormittunut koko vuoden ajan. Vuonna 2024 tullaan palkkaamaan kompostitarkastaja.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Suoritetut tarkastukset	102	105	100	0
Jätehuoltomääräyksistä käsiteltyjen poikkeuksien lukumäärä	800	2 200	1 000	10 741
Virkamiespäätösten käsittelyaika, pv keskimäärin	7,4	9,5	14	Ei vielä tietoa
Sähköisesti vastaanotettujen päätösten osuus, %	56,1	85,1	70	55 (arvio)

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Tarkastukset jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Pidennetty tyhjennysväli kesäaikaan edellyttää, että biojäte kompostoidaan kesällä.	Kompostointitarkastuksia suoritetaan	Tarkastuksia ei tehty

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot muodostuvat Ab Stormossen Oy:n kaupungille tilittämistä yhteistoimintakorvauksista, joilla toimintakulut katetaan. Tuottojen ja kulujen netotus tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.

Toimintatuotot ja -kulut olivat 332.000 €, poikkeama budjetoituun nähden 7,8 %. Suurin syy budjetoitujen kustannuksen ylitykseen oli lisäresurssi, joka palkattiin käsittelemään syksyllä voimaantulleeseen jätelain

muutoksen vuoksi saapuneita kompostorihakemuksia. Myös postikulut olivat poikkeuksellisen suuret lakimuutoksen takia. Konserniohjauksen kustannukset olivat noin 10.000 € budjetoitua korkeammat.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	258	50	308	332	+24
Toimintakulut	-258	-50	-308	-332	-24
Toimintakate	0	0	0	0	0

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2		2
Määräaikaiset	0,3	0,2	0,5
Työllistetyt	0,5		0,5

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa kaupunkiympäristön kehittämisestä sekä huolehtii kaupungin maaomaisuudesta ja sen kehittämisestä, asuntotoimen tehtävistä, paikkatietopalveluista, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Lautakunta toimii lisäksi joukkoliikenneviranomaisena.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.10.2022 § 65 kaupunkiympäristölautakunnan, täydennettynä Mustasaaren kunnan valitsemilla jäsenillä, toimimaan kuntien yhteisiä joukkoliikenneasioita käsittelevänä joukkoliikennelautakuntana Vaasan kaupungin hallintosäännön 115 §:n mukaisesti.

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisiin tulosalueisiin kuuluvat kaavoitus, kiinteistötoimi ja kuntatekniikka. Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena.

Toimintakulut ja -tuotot

Oleellisista poikkeamista tehdään selvitys tulosaluekohtaisissa toimintakertomuksissa, samoin kuten toiminnan tavoitteiden toteutumisesta.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	24 298	605	24 903	26 985	+2 082
Toimintakulut	-29 845	-2 261	-32 107	-35 092	-2 985
Toimintakate	-5 547	-1 656	-7 204	-7 839	-635
Poistot				-14 135	

YHTEISPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena. yhteispalveluiden kautta hoidetaan tehokkaasti kaupunkiympäristön toimialan keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi toimialan ohjaustyökalu. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	1	+1
Toimintakulut	-340	-1	-341	-315	+26
Toimintakate	-340	-1	-341	-315	+26

KAAVOITUS

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjauksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.	Tavoitteissa pysytty. Kaksi kaavaa on oikeudessa. Toisen kaava valitus hylättiin hallinto-oikeudessa ja toisen kaavan päätöstä ei ole vielä saatu. Vuorovaikutuksen keinovalikoimassa on kaikki tavat käytössä.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin. Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta.	Yleiskaava 2040 prosessi alkoi. Kaupunginosakeskusrakenne palveluiden sijoittamisen ja liikenteen ohjaamisen vähäpäästöisten ratkaisujen (pyöräily, joukkoliikenne) kautta ohjaa yhdyskuntarakenteen kehittämistä tiiviiksi ja kustannustehokkaiksi houkutteleviksi ympäristöiksi asumiselle ja liiketoiminnalle sekä vapaa-ajan harrastuksille.

		<p>Vuoden 2023 asemakaavahankkeista kaksi on toimijan toiveesta keskeytetty ja kahden asemakaavan kohdalla on toimijan puolelta menossa lisäaika suunnitteluun ja hankelaskentaan. Muuten kaavoituskatsauksen hankkeissa on pysytty, kaksi kehittämishankkeissa ollutta kohdetta on siirtynyt asemakaavavalmisteluun. Kaavavarantotilanne on hyvä eri asuntotyypeillä.</p>
Vetovoimainen Vaasa	Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	<p>On huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja OAS:ssa. Peruslähtökohta joka suunnittelutyössä. Kävelykeskustan yleissuunnitelman ja kauppatorin suunnittelukilpailun toteutuksen kautta laajennetaan Vaasaan omaleimaista ja upeaa kävelykeskustaa ja vahvistetaan keskustan viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta. Onkilahden puiston yleissuunnitelman tavoitteena on kehittää Onkilahden puistoa niin, että siitä tulee erittäin monipuolinen ja houkutteleva toiminnallinen puistokokonaisuus, joka tukee lasten ja nuorten liikkumista sekä yleisesti Vaasan vetovoimaa. Haapaniemen urheilualueen, Alkulan alueen, Sisäsataman ja Hietasaaren, Yhtenäiskoulun, Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavatyössä näitä asioita on erityisesti painotettu.</p>
Hiilineutraali Vaasa 202X	<p>Tiivis yhdyskuntarakenne. Hiilinielujen määrän laadullinen parantaminen. Pyöräilyn laatukäytäväverkoston kaavallinen mahdollistaminen. Kaupunginosakeskusten asemakaavojen tarkastaminen. Uusiutuvan energian mahdollistavien hankkeiden edistäminen. Yleiskaavakäytössä huomioidaan joukkoliikenteen edellytysten parantaminen.</p>	<p>On huomioitu yleiskaavan ja viheraluejärjestelmän tavoitteissa ja OAS:ssa. Kävelyn ja pyöräilyn laatukäytäväverkoston suunnittelussa on oltu mukana ja ainakin kuudessa asemakaavatyössä mitoitusta pyritään huomioimaan. Gerbyn rinteen, Länsiniityn ja Ristinummen keskustan asemakaavatyössä kaupunkiosakeskusta suunnitellaan tarkemmin.</p>

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina olivat vuonna 2023;

- Kokonaisyleiskaavan päivittäminen jatkuu

Toteutunut; Vaasan yleiskaava 2040 prosessi alkoi OAS-vaiheella ja eri kaupunginosissa pidetyillä yleisötilaisuuksilla ja muilla kuulemisen keinoilla. Yleiskaavaa palvelevia selvityksiä edistettiin ja mm. merelliseen asumiseen ja elämiseen liittyvä diplomityö, kaupallinen selvitys ja asuntomarkkina-analyysi valmistuivat. Liikenneselvitys alkoi ja kulttuuriympäristöselvityksen päivittäminen eteni loppumetreille. Kylien kehittämiselvitys, luontoselvitys ja

aurinkoenergiaselvitys ovat tekeillä. Yleiskaavaan liittyvä viheraluejärjestelmän kokonaisuutta on myös edistetty.

- Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen (mm. Vöyrinkaupungin konepajan alue ja muut ranta-alueet)

Toteutunut; Keskustan yhtenäiskoulu hyväksyttiin valtuustossa (hallinto-oikeuden käsittelyssä), Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavoituksen prosessi eteni luonnosvaiheeseen, Etelä-Klemettilän alueen kaavoituksen käynnistämissopimus hyväksyttiin. Hietasaaren ja kaupungin rannan kaavaprosessi alkoi, kävelykadun jatkeen yleisten alueiden suunnitelma hyväksyttiin ja Kauppatorin tarkempi suunnittelu alkoi kilpailuvoittajan viitoittamaa tietä pitkin.

- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)

Toteutunut; Huomioitu yleiskaavan tavoitteissa. Ristinummen keskuksen, Länsiniitty II:sen ja Gerbyn rinteiden asemakaavat ovat asemakaavavalmistelussa. Haapaniemen urheilualueen asemakaava ja Keskustan yhtenäiskoulun asemakaava hyväksyttiin valtuustossa, näistä Haapaniemi sai lainvoiman.

- Työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen

Toteutunut; Haapaniemen urheilualue valmistui. ABB:n alueen asemakaavan muutos alkoi ja Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavamuutos eteni luonnosvaiheeseen. Yleiskaavaan liittyvä kaupallinen selvitys valmistui.

- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen

Toteutunut; Erilaisissa liikenteen kehittämisen hankkeissa sekä lapsiystävällisten kuntien hankkeissa. Maankäytön toteuttamishjelmaan liittyvä asuntomarkkina-analyysi valmistui. Kokonaisyleiskaavatyö sekä viheraluejärjestelmätyö.

- Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen

Toteutunut; Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaamista ja kehittämistä edistettiin kokonaisyleiskaavan ja siihen liittyvän viheraluejärjestelmän taustaselvityksissä, asemakaavoihin liittyvissä suunnitelmissa, luontoselvityksissä ja hulevesiselvityksissä, kiertotalouden Green deal -prosessissa, kauppatorin suunnittelun yleissuunnittelussa ja muissa viheralueisiin liittyvissä suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä. Lisäksi kaavoitus järjesti kaikille avoimen ympäristöseminaarin, jossa jaettiin tietoa ja keskusteltiin mm. tiivistyvän kaupunkiympäristön ja kaupunkiluonnon yhteensovittamisen haasteista ja mahdollisuuksista. Merelliseen asumiseen ja elämiseen liittyvä diplomityö valmistui.

- Hulevesien hallinnan edistäminen

Toteutunut; Kaupungin hulevesityöryhmä kokoontui kolme kertaa etänä. Lisäksi yhdellä maastokäynnillä tutustuttiin Laajametsän suurteollisuusalueen hulevesiratkaisuihin. Vuoden aikana lisäksi kilpailutettiin ja ohjattiin pienryhmällä Grundfjärdsbäckenin hulevesiselvitys ja vesienhallintasuunnitelma. Vuoden aikana käytiin läpi laajemmista kokonaisuuksista mm. VEMA-projektista aina kuntatekniseen toteutukseen. Maastokäynneillä tutustuttiin Laajametsän nykytilanteeseen.

Nykyisin hulevesiasiat nousevat esiin melkein joka kaavahankkeessa ja hulevesiselvityksissä olevat asiat pyritään huomioimaan jo kaavamääräyksissä ja vaikutusten arvioinnissa. Hulevesiin liittyvä täydennyskoulutus on tärkeää ja siksi mm. hulevesiseminaariin pyritään priorisoida osallistumista.

- Laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen (arkkitehti-/ tontinluovutuskilpailut)

Toteutunut; Kauppatorin arkkitehtikilpailun voittaja jatkoi yhdessä kaupungin kanssa tarkemman suunnitelmat laatimista, Vaskiluodon Fennon alueen Europan-arkkitehtikilpailu ratkesi.

- Pyöräilyn laatukäytäväverkoston mahdollistaminen

Toteutunut; Ainakin kuudessa asemakaavatyössä kävelyn ja pyöräilyn laatukäytävä on ollut mukana.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kaavoituksen toimintamenot asukasta kohti.	24,20	27,43	30	27,9
Tehdään vuosittain kaavojen vanhentuneisuuden arviointi ja tehdään arviointi vanhentuneiden asemakaavojen kaavamuutoksen kiireellisyydestä: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	0/1	1	1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennus-oikeudesta: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	0	1	1
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	0	0	1	1
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK:ta 87 000 krs-m2: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP: ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m2: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	0	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	0	1	1	1

Kaavoituksen mittaristossa on myös asemakaavojen läpimenoaika. Kymmenen viimeisimmän vahvistuneen asemakaavan keskimääräinen kesto oli 768, kun poistetaan Yhdyntien ja Moottoritien asemakaavan liito-oraviin kohdistuva poikkeuslupaprosessin ja oikeusprosessien odotusaika. Kaavojen vireilletulo päivämäärä on laskettu todellisesta aloituksesta eikä siitä, milloin kaava on ensimmäisen kerran mainittu kaavoituskatsauksessa.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Ristiriitainen/virheellinen tavoitteenasettelu eri tahoilla	Peilataan yleiskaavaa sekä MATO-ohjelmaa ja kaupungin strategiaa ennen hankkeen etenemistä. Riskiarviointi yksittäisten hankkeiden yhteydessä.	Jatkuvaa työtä, aloitusvaiheen tavoitteenasettelun pohdinta ja ymmärrys tärkeää, tähän on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota. Hankekohtainen riskienarviointiexcel apuna hankkeen alun analysoinnissa.
Ympäristön laadun, turvallisuuden ja viihtyvyyden heikkeneminen	Kaavakohtaiset vaikutusten arvioinnit ja maankäytön toteuttamisohjelma sekä muut maankäytölliset strategiat ja kaupungin strategia. Tiedottaminen, vuorovaikutus ja yhdyskuntataloudelliset laskelmat. Hankkeiden riskiarviointi.	Avoin keskustelu tärkeää, jotta muutoksien / suunnitelmien vaikutuksia ymmärretään ja kunnioitetaan. Vaikutusten arvioinnit tärkeässä roolissa koko suunnitteluprosessin ajan. Kaavakohtaiset riskiarvioinnit käytössä.

Talouden toteutuminen

Kaavoitukseen kuului vuonna 2023 kolme tuloksikköä; 9025210001 yleisten alueiden suunnittelu, 902510002 asemakaava ja 902510003 yleiskaava. Palveluiden oston puolella tuli konsulttikuluissa säästöä, tämä johtuu siitä, että molempien konsulttikaavojen eteneminen hidastui eikä vuoden 2023 puolella kaavoituksen vaiheet edenneet alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Toisen kaavan osalta ilmeni lisäselvitystarve, joka voidaan tehdä vasta 2024 kesällä (riippuvainen vuodenajasta) ja toisessa kaavassa taloudellinen maailmanpoliittinen tilanne aiheutti tarkempaa harkintaa hankkeen sisältöön ja etenemiseen. Molemmat kaavat kuitenkin ovat etenemässä vuonna 2024.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	50	0	50	56	+6
Toimintakulut	-2 070	-3	-2 072	-1 992	+80
Toimintakate	-2 020	-2	-2 022	-1 936	+86

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20,9	0	20,9
Määräaikaiset	1,8	0,4	2,2
Työllistetyt	0	0	0

Kaavoituksessa on vakituista työpaikkaa 23, joista 22 oli vuoden 2023 lopussa täytetty. Perhevapaat, leikkauksista aiheutuvat pidemmät sairauslomat ja se, että rekrytoinnissa ei heti saada tehtäväkuvan edellyttämiä osaajia, aiheutti vakituksessa henkilöstömäärässä vajautta mutta sitä on pyritty paikkaamaan määräaikaisilla osaajilla, sijaisilla, kesätyöntekijöillä ja harjoittelijoilla.

KIINTEISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukykyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaus tehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta.

Tulosalue jakautuu neljään tulosityksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita n. 6665 ha ja vesialueita n. 2141 ha. Kaupungin luovutettavissa olevien pientalotonttien lukumäärä oli n. 65 tonttia vuodenvaihteessa 2023–24, jotka sijaitsevat pääosin Vanhan sataman, Björsinkallion ja Vähänkyrön alueilla. Vanhan sataman alueella on lisäksi noin kolmekymmentä pien- ja rivitalotonttia, jotka ovat luovutettavissa, kun alueen kunnallistekniikka on rakennettu. Vuonna 2023 luovutettiin, vuokraamalla tai myymällä yhteensä 11 tonttia. Määräalojen sekä olemassa olevan sopimuskannan vuokraamisen osalta on tehty päätöksiä sopimusten jatkamisesta/uusimisesta/muutoksista. Viljelysmaiden vuokrasopimuksia on solmittu 6 kpl. Maaperän pilaantuneisuutta on selvitetty useissa kohteissa.

Asumispalveluiden päätoimenpiteitä vuonna 2023 olivat kaupungin asumisneuvontapalvelun vakiinnuttaminen, asuntoselvitys, Ristinummen jatkokehittämisen linjaukset sekä kaupungin ARA-asuntojen myyntityön koordinointi yhteistyössä kaupungin omistajaohjauksen kanssa. Lisäksi edistettiin esteettömyyttä monin eri toimin.

Paikkatietopalveluissa keskityttiin muun muassa siirtymään Trimblen Locus-maailmassa desktopista selainpohjaiseen Cloudiin. Version 22.2 yhteydessä Locus Cloud Viewer korvasi kaikille tutun Webmapin. Kaupunki on päättänyt lakkauttaa paikalliset palvelimet ja konesalit sekä siirtää ne Tieran hallintaan. Tämän vuoksi Esri Enterpriseen liittyvät kolme palvelinta on jo siirretty. Trimble Locukseen liittyvien palvelinten ja tietokannan siirron valmistelu aloitettiin 2023. Työ jatkuu vuonna 2024. Kiinteistötoimen hankkima laskuvarjolla varustettu drone saatiin luvitettua ja otettua käyttöön syksyllä. Traficomien myöntämä Erityinen-kategorian toimintalupa sallii dronen käytön ja kuvaukset myös asutulla alueella.

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden ydintoimintaa ovat tonttien ja yleisten alueiden muodostaminen, tonttijakojen laadinta sekä maasto- ja rakennusvalvontamittaus. Toimintavuonna muodostettiin uusia tontteja 28 kpl, yleisiä alueita 44 kpl ja rakennusvalvontamittauksia tehtiin 336 kohteessa. Tonttijako tai tonttijaon muutos tehtiin 15 tontille. Lakisääteisen kiinteistönmuodostuksen ja kaupunkimittauksen ohella yksikkö on pyrkinyt parantamaan palvelua ja tehostamaan toimintaa mm. osallistamalla Kaupungin sähköisen kiinteistönmuodostuksen prosessin ja työkalujen kehittämisen projektiin, yhdessä Rovaniemen ja Lahden kaupungin kanssa ja alkanut kehittää sähköistä arkistointia TOS hankeen kautta.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Aktiivinen maanhankinta ----- Kysyntää vastaava tonttitarjonta ----- Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin	Hankittu 95 ha raakamaata. ----- Toteutunut. ----- Kehitetty vähähiilisyyskriteerejä ja tontinluovutuksessa käytettäviä työkaluja konsultin kanssa. Huomioidaan tulevassa MAPO-ohjelman päivityksessä. Pientalorakentajien energiakannustimet käytössä ennestään.
Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta ----- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen ----- Hissirakentamisen edistäminen	Toteutunut. ----- Toteutunut Asuntomarkkinakatsaus (1kpl) julkaistiin lokakuussa. ----- Vuonna 2023 valmistui 2 hissiä.
Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen ----- Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa	Kiinteistöjaotuksen selkiyttäminen, rekisterimerkintöjen ajantasaistaminen sekä rajamerkkien sijaintitarkkuuden parantaminen. ----- Mittauskalusto on tällä hetkellä ajan tasalla ja sitä uudistetaan tasaisin väliajoin.
Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä	Raportti 1krt/vuodessa ----- Sovellusten hyödyntämisen laajuus ja tehokkuus ----- Kaavan pohjakartan ajantasaisuus	Jatkuva seuranta. ----- Teknologisen kehityksen seuranta, toteutusmallien arviointi ja suunnittelu. ----- Datan jalostus ja hyödyntäminen.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6 481	6 570	6 650	6 665
Maanvuokrasopimukset, kpl	3 896	3 884	3 950	3 884
Maanhankinta, ha/v	81,87	99,15	100	96,12
Maankäytösopimukset, kpl/v	2	2	5	0
Tontinluovutus Vuokraus, kpl/v	37	13	35	10
Tontinluovutus Myynti, kpl/v	8	2	10	1
Asuntopäätökset: Korjaus-, energia- (loppuneet 2016/2017) ja hissi- sekä esteettömyysavustukset, kpl/v	9	7	10	5
Asuntopäätökset vuokra- ja asumisoikeusasiat, kpl/v	150	204	100	191
Asukasvalinnat kpl	963	1 097	700	892
Muodostettuja tontteja, kpl/v	64	51	100	28
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	466	380	500	336
Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1-5)	4	5	4	Palautelomakkeista luovuttu 2023.
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,02	Kysely toteutuu joka toinen vuosi.	4	Kyselyä ei järjestetty vuonna 2023.

- Asumisoikeuden päätösten tekeminen on siirtynyt kaupungeilta asumisoikeusyhtiöille 1.9.2023 alkaen
- Palveluasumisen asukasvalintojen valvonta on siirtynyt kaupungeilta hyvinvointialueille 1.9.2023 alkaen. Tämä vaikuttaa asukasvalintapäätösten sekä asukasvalintojen määrään.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Maaomaisuuden tehoton/tuottamaton käyttö.	Kaupungin maankäyttö kokonaisuutena. Selkeät hallinta- ja luovutusperiaatteet (sisäiset ja ulkoiset), nettoajattelu, kaavataloudelliset tarkastelut. Maaomaisuuden salkutusratkaisut, sisäinen maavuokra.	Teollisuus- ja varastotonttien hintojen päivitys, osallistuttu kaavataloudellisten tarkastelujen laatimiseen, kiinteistökehityskohteita työstetty yhdessä Talotoimen ja kaavoituksen kanssa. Kyläalueiden kaavoitusperiaatteita ja taloudellisten vaikutusten arviointia työstetty kaavoituksen kanssa.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen budjetoiduista menoista toteutui 112,5 % ja tuloja toteutui 94,5 %. Tulosalueen toimintakate oli +8.666 milj.€. Yhden miljoonan euron pakollinen varaus tehtiin tilinpäätöksessä 2023, johtuen uusista puhdistusvelvollisuuksista. Kiinteän omaisuuden myyntivoittoja toteutui noin 0,56 milj.€, mikä on noin 1,5 milj.€ vähemmän kuin TA2023 (tavoite 2,1 milj.€). Maanvuokratuloja toteutui noin 11,7 milj.€ (tavoite 10,8 milj.€). Maanvuokratulojen ylitys johtui indeksikorotusten lisäksi lähinnä uusista maanvuokrasopimuksista sekä joidenkin vanhojen sopimusten uusimisista ja vuokrien ajantasaistamisesta nykyarvoon. Maankäyttö sopimuksista saatavia tuloja toteutui noin 0,18 milj.€, toteutettujen vastuiden perusteella (TA23 0,3 milj.€). Muiden yksiköiden tulot (budjettitavoite yht. 331.500 €) jäivät tavoitteesta 84.000 €. Muiden tulojen lisäksi ARA tukee asumisneuvonnan toimintaa 80 %:lla toteutuneista kuluista. Muita tukia hankkeisiin saatiin vuonna 2023 yli 29.000 €. Lisäksi EU-tukea saatiin 18.000 € EU CF-projektiin.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	13 556	0	13 556	12 811	-745
Toimintakulut	-3 152	-532	-3 684	-4 145	-461
Toimintakate	10 405	-532	9 872	8 666	-1 206
Poistot				-1 520	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	25,0	1,1	26,1
Määräaikaiset	2,9	0,1	3
Työllistetyt	0	0	0

KUNTATEKNIikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, pienvenesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun matkustaja- ja tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä. Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- ja sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Hiilinielujen vahvistaminen	Hiilinielujen määrän selvittäminen Suunnitelma hiilinielujen kasvattamiseksi	Hiilinielujen määrä on selvitty osana metsäsuunnitelmaa. Suunnitelmaa niiden kasvattamiseksi ei vielä ole.
Liikenteen hiilidioksidipäästöjen väheneminen	Ilmastojohtamisen työkalu liikenteen osalta otetaan käyttöön Laaditaan skenaariot hiilineutraaliin liikkumiseen vuodelle 202x	Ilmastojohtamisen työkalu liikenteen osalta on otettu käyttöön sekä laadittu neljä skenaariota CO ₂ -päästöjen vähentämiseen. Skenaariot yhdessä eivät riitä riittävään päästövähennykseen. Työn alla on viides skenaario, jossa selvitetään arvoihin vaikuttamista. Liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat seurannan mukaan kasvaneet 2 kton CO ₂ vuodesta 2022 vuoteen 2023.
Ulkoliikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa	Otetaan käyttöön käyttöastetta mittaavia menetelmiä Tehdään käyttäjättyytyväisyys selvitys ulkoliikuntapaikoista	Kuntoradoilla on uusittu valaistus, jossa on liikkeentunnistus, jonka perusteella voidaan seurata käyttäjämääriä. Onkilahden ulkokuntosalissa on käyttöä mittaavat kuntoilulaitteet. Käyttäjättyytyväisyyskysely on tehty osana kunnallisteknisiä palveluita.
Joukkoliikenteen käyttö on helppoa	Joukkoliikenteessä vakiinnutetaan käyttöön jatkuvan parantamisen periaate Henkilölogistiikan keskitetyn järjestämistavan selvittäminen	Matkustajamäärä 1,8 milj., kasvua 40 % vuoteen 2019 verrattuna. (Ja vuoteen 2022 verrattuna myös.) Matkustajakohtainen kustannus on siten myös laskenut.
Kuntatekniikan toiminta on laadukasta ja kustannustehokasta	Otetaan käyttöön jatkuvan parantamisen toimintamalli	Työtyytyväisyys on parantunut vuoden 2022 henkilöstökyselyn perusteella. Kunnossapidon kustannustaso on ollut edullisempi vertailukaupunkeihin nähden. Asukastyytyväisyys on parantunut.

Korjausvelan kasvu saadaan taittumaan	Korvausinvestoinnit ohjelmoidaan ja priorisoidaan	Katujen osalta on laadittu ensimmäinen versio korjausprioriteeteista ja laskettu korjausvelka.
Työpaikka-alueiden kasvun mahdollistaminen	Laajametsän suurteollisuusalueen kunnallistekniikka etenee aikataulussaan Sataman kehittäminen etenee aikataulussaan	Laajametsä etenee pääosin aikataulussaan. Satamassa on paljon urakoita käynnissä ja tulossa. Osa urakoista on viivästynyt hankintateknisistä syistä, mutta isossa kuvassa sataman kehittäminen etenee koko ajan.
Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja hyvin hoidettu	Toteutamme joka vuosi jotain poikkeuksellisen hienoa Hoitotoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti	Asukastyytyväisyys on ollut viime vuosina paranemaan päin ollen keskimääräistä parempi vertailukaupunkeihin nähden. Tämän vuoden poikkeuksellisen hieno toteutuskohde on Onkilahden liikennepuisto, joka valmistuu vuonna 2024.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Hallinto – Kuntatekniikka				
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	Ei kyselyä	3,8	3,7	Ei kyselyä
Hanketoiminta – Projektitoimisto				
Liikennevaloilla ohjatut liittymät, lkm	51	49	49	49
Katuvalaistus				
- valaisimien lkm	17 700	18 000	18 000	18 300
Kävelyn ja pyöräilyn määrät (mittauspisteet)				
- kävelijät			900 000	1 010 000
- pyöräilijät			1 100 000	960 000
Laajametsä				
- Katurakenteet m2			56 383	51 440
- Pyörätiet/jalkakäytävät m2			13 580	19 970
- Prosessivesi m			443	3 460
Satama:				
- suunnittelu, lkm			2	3
- vesiluvat, lkm			2	2
Hanketoiminta - Rakentaminen				
Katurakenteet m2	29 400	57 104	90 000	16 540

Pyörätiet/jalkakäytävät m2	15 100	49 085	30 000	20 243
Hulevesiviemärit m	3 823	6 422	5 000	2 674
Kunnallistekniset suunnitelmat - laadittu lkm	26	25	25	19
OmaisuuDENhallinta – Kalustonhallinta				
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 109	974	1 030	955
Nettoinvestoinnit 1000 €	400	559	500	0
OmaisuuDENhallinta – Liikennealueet				
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät				
- kunnossapidettävät km	584	587	586	592
- hoitokustannukset €/km	5 984	7 200	6 500	7 500
OmaisuuDENhallinta – Liikuntapaikat				
Ulkoliikuntapaikat, lkm	167	167	170	170
- Öjberget - rinteet ja ladut	10	10	10	10
Muut liikuntapaikat, lkm	12	12	14	14
OmaisuuDENhallinta - Metsät				
Kaupungin metsäpinta-ala ha	4 050	4 100	4 000	4 000
Venepaikat, sis. talvisäilytyspaikat vuodesta 2021 alkaen				
- paikkoja lkm	2 168	1 800	2 150	1 841
- vuokrattuja	1 778	1 650	1 870	1 521
- vuokratulot 1000 €	299	287	310	279
OmaisuuDENhallinta – Viheralueet ja viherrakentaminen				
Yleiset leikki puistot, lkm	82	81	82	82
Lähiliikunta-alueet, lkm	4	4	4	3
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	156	159	157	159
Palvelut – Geopalvelut				
Pohjatutkimukset	830		400	392
Keskustan kehän yllittää keskimäärin - autoja/arkivrk	98 300	97 300	102 000	98 800
Liikenneonnettomuudet yhteensä *alustavat tiedot	151	169	150	141

- omaisuusvahingot	121	135	130	111
- henkilövahingot	30	33	20	30
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	0	2	0	2
Paikallisliikenne				
- linjojen lkm/arkivrk	23	17	17	19
- km/arkivrk	4 800	7 200	6 200	7 000
- Kausilippuja myyty, lkm	8 136	8 300	10 000	18 500
- arvonlataukset €	381 335	457 200	700 000	563 000
Palvelut – Luvat ja valvonta				
Kaivulupa-anomukset lkm	216	213	220	199
Maksulliset pysäköintipaikat				
- ydinkeskustassa	1 200	1 190	1 220	1 517 (m. l. Olympiakatu)
- tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	720	733	840	858
Virheellinen pysäköinti				
- maksukehotukset, lkm	13 500	13 069	13 500	11 058
- virhemaksutulot 1 000 €	605	589	625	584

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2023	Tavoitteen toteuma
Poikkeukselliset sääilmiöt	Ennakointi, hälytysverkosto, korjausvelka	Osallistuttu kaupungin tasolla varautumisen johtoryhmän työskentelyyn. Päivitetty varautumissuunnitelmia. Suunnittelussa huomioidaan hulevesien tulvariskit. Resursseja ja rooleja sekä kalustolistauksia päivitetty.
Määrärahat eivät vastaa kasvavia kustannuksia	Menokuri ja priorisointi, hyvät perustelut talousarvioon, imagonnosto, kokonaisuuksien ymmärtäminen, yleiskustannukset huomioidaan aikaisempaa paremmin tilaustöissä	Talousarvion laatimiseen annetut kehykset eivät riitä huomioimaan kustannustason nousua ja tehtävien määrän kasvua. Riittävän laadun ja kaikkien tehtävien hoitaminen käytössä olevalla rahoituksella on haastavaa. Erityisesti inflaatio ja sitä kautta indeksien nousu rasittaa käyttötaloutta ja investointitasoa. Kustannusrakennetta on muokattu läpinäkyvämmäksi uusien laskentatunnisteiden myötä. Sopeuttamistoimet lisäävät haastavuutta ja todennäköisesti näkyvät merkittävästi kuntalaisilla.
Korjausvelan hallinta ei onnistu	Määrärahojen kohdentaminen saneeraukseen, korjausvelan laskenta, imagonnosto, kuntotarkastukset	Budjetointia on yritetty kehittää siten, että korjausvelkaa pystytään paremmin hallitsemaan. Kovan uusinvestointipaineen vuoksi erityisesti satamaan ja Laajametsään tässä ei kuitenkaan ole onnistuttu ja korjausvelka kasvaa. Luotu toimintamalli liikenneväylien korjausvelan tutkimiseen (pintakerroksen videokuvaukset, maaperätutkaus sekä kantavuus- ja uraisuusmittaukset), jonka perusteella on priorisoitu kohteet ja selvitetty todellinen korjausvelka aikaisemman puhtaasti laskennallisen tiedon sijaan. Kunnossapitomäärärahat eivät pysy kaikilta osin uusinvestointien mukana, joka osaltaan johtaa korjausvelkaan. Sopeuttamistoimet uhkaavat lisätä korjausvelkaa.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat 27,8 % eli 3,1 milj. € yli talousarvion. Eniten ylittyivät joukkoliikenteen lipputulot 0,6 milj. ja kunnallistekniikan myyntitulot 0,4 milj. Ekomaksut 3,1 milj. kirjattiin signaaliarvon vuoksi sekä tuloihin että menoisiin. Joukkoliikenteen valtionavustukset ja hankeavustukset ylittyivät yhteensä 0,6 milj. €.

Toimintakulut ylittivät 10,1 % eli 2,6 milj. € muutetun budjetin. Henkilöstökulut alittuivat 0,2 milj. lähinnä avoimien vakanssien vuoksi. Palvelujen ostot ylittyivät 2,2 milj. Suurimmat ylitykset syntyivät jo mainituista ekomaksuista 1,4 milj. sekä koneiden, kaluston ja laitteiden rakentamis- ja kunnossapitokuluista 0,6 milj. €. Joukkoliikenteen kuljetuskustannukset alittuivat 0,6 milj. €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät 0,3 milj. johtuen erityisesti polttonesteiden ja sähkön hintojen noususta. Vuokratustannuksissa ylitystä syntyi saman verran, suurimpana eränä joukkoliikenteen bussien leasing-vuokrat 0,1 milj.

Suurimmat menojen ylitykset syntyivät Liikennealueiden kunnossapidossa 0,7 milj. € sekä Valaistus ja liikennevalot -kustannuspaikalla 0,3 milj. €. Tuotot ylittyivät eniten joukkoliikenteessä 1,3 milj. €.

Käyttötalouden osalta toimintakate tasolla kuntatekniikan määrärahat riittivät, mutta suurimmat haasteet määrärahojen riittävyyden osalta liittyivät liikennealueiden ylläpitoon, joka on lakisääteinen tehtävä. Määrärahaylitykset liittyivät pääosin runsaslumiseen ja aikaiseen talveen sekä yleisen kustannustason nousuun. Ennakoitua enemmän tuloja saatiin erityisesti joukkoliikenteestä, jossa matkustajamäärien kasvu oli merkittävää.

Investoinneissa korostuivat edelleen Satama-alue, jonne investoitiin 11,2 milj. eurolla, sekä Laajametsän teollisuusalue 3,3 milj. €. Uutta kunnallistekniikkaa rakennettiin 1,6 milj. € keskittyen pitkälti alueiden viimeistelyyn. Korjausvelan hillitsemiseksi toteutettiin useita kadunsaneerauskohteita sekä asfaltoitiin liikenneväyliä. Valtion tiehankkeissa aloitettiin Vähänkyröntien ja Kronvikintien pyöräteiden rakentaminen. Kestävän liikkumisen osalta aloitettiin Hietasaarenkadun kävelyn ja pyöräilyn laatukäytävän rakentaminen. Onkilahden liikennepuiston rakentaminen eteni suotuisasti valmistuen kesällä 2024. Katuvalaistuksen saneerauksessa uusittiin mm. Kauppapuistikon vaijerivalaistus.

	Alkuperäinen talousarvio 2023 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2023 1000 €	Tilinpäätös 2023 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	10 691	605	11 296	14 383	+3 087
Toimintakulut	-24 283	-1 726	-26 009	-28 637	-2 628
Toimintakate	-13 592	-1 122	-14 713	-14 254	+459
Poistot				-12 615	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	109,0	1,2	110,2
Määräaikaiset	33,2	2,6	35,8
Työllistetyt	6,6	12,1	18,7

2.2.2. Tuloslaskelman toteutuminen

2.2.2.1. Tuloslaskelma kaupunki ja liikelaitokset

Käyttötalousosaan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eräiä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät. Alla oleva toteutumistaulukko sisältää valmistuksen omaan käyttöön siltä osin kuin se sisältyy talousarvioon. Taulukko sisältää liikelaitosten tuloja ja menoja.

Liikelaitosten tilinpäätökset sisältäen toteumavertailun on esitetty kohdassa "V Liikelaitosten tilinpäätökset". Liikelaitosten kaupungille tulouttamat korvaukset peruspääomasta sisältyvät tuloslaskelmaosan rahoitustuottoihin.

Tuloslaskelma	Ta 2023	Ta-muutos 2023	Muutettu ta 2023	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	133 902 500,00	2 330 814,51	136 233 314,51	138 986 980,30	-2 753 665,79
Myyntituotot	47 083 400,00	1 976 061,36	49 059 461,36	48 655 803,70	403 657,66
Maksutuotot	10 730 800,00	-2 375 700,00	8 355 100,00	9 455 190,22	-1 100 090,22
Tuet ja avustukset	8 645 000,00	2 248 521,17	10 893 521,17	12 265 732,54	-1 372 211,37
Vuokratuotot	63 415 400,00	31 600,00	63 447 000,00	64 136 099,98	-689 099,98
Muut toimintatuotot	4 027 900,00	450 331,98	4 478 231,98	4 474 153,86	4 078,12
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	157 300,00		157 300,00		157 300,00
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				864 730,05	-864 730,05
TOIMINTAKULUT	-326 107 900,00	-9 154 355,51	-335 262 255,51	-329 995 382,26	-5 266 873,25
Henkilöstökulut	-141 762 300,00	-6 048 736,44	-147 811 036,44	-145 895 692,87	-1 915 343,57
Palkat ja palkkiot	-113 109 300,00	-4 958 889,11	-118 068 189,11	-117 706 784,62	-361 404,49
Henkilösivukulut	-28 653 000,00	-1 089 847,33	-29 742 847,33	-28 188 908,25	-1 553 939,08
Eläkekulut	-24 443 100,00	-924 378,65	-25 367 478,65	-23 909 588,31	-1 457 890,34
Muut henkilösivukulut	-4 209 900,00	-165 468,68	-4 375 368,68	-4 279 319,94	-96 048,74
Palvelujen ostot	-97 123 000,00	-1 524 018,38	-98 647 018,38	-98 241 888,18	-405 130,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 355 100,00	-795 489,65	-20 150 589,65	-19 179 038,07	-971 551,58
Avustukset	-17 749 800,00	-690 060,00	-18 439 860,00	-17 233 806,80	-1 206 053,20
Vuokratulot	-45 518 000,00	-938 586,52	-46 456 586,52	-47 735 475,57	1 278 889,05
Muut toimintakulut	-4 599 700,00	842 535,48	-3 757 164,52	-1 709 480,77	-2 047 683,75
TOIMINTAKATE	-192 048 100,00	-6 823 541,00	-198 871 641,00	-190 143 671,91	-8 727 969,09
VEROTULOT	180 210 000,00	6 877 000,00	187 087 000,00	188 141 122,10	-1 054 122,10
VALTIONOSUUDET	45 170 500,00	3 767 172,00	48 937 672,00	49 140 081,18	-202 409,18
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	845 300,00		845 300,00	450 567,59	394 732,41
Korkotuotot	760 000,00		760 000,00	1 010 597,38	-250 597,38
Muut rahoitustuotot	25 474 000,00		25 474 000,00	25 986 588,48	-512 588,48
Korkokulut	-6 098 700,00		-6 098 700,00	-7 216 107,30	1 117 407,30
Muut rahoituskulut	-19 290 000,00		-19 290 000,00	-19 330 510,97	40 510,97
VUOSIKATE	34 177 700,00	3 820 631,00	37 998 331,00	47 588 098,96	-9 589 767,96
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-31 936 000,00		-31 936 000,00	-33 670 148,07	1 734 148,07
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 936 000,00		-31 936 000,00	-32 293 094,75	357 094,75
Arvonalentumiset				-1 377 053,32	1 377 053,32
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					0,00
Satunnaiset tuotot					0,00
TILIKAUDEN TULOS	2 241 700,00	3 820 631,00	6 062 331,00	13 917 950,89	-7 855 619,89
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-1 700 000,00		-1 700 000,00	510 205,06	-2 210 205,06
Poistoeron muutos				378 981,87	-378 981,87
Varausten muutos	-1 700 000,00		-1 700 000,00	100 000,00	-1 800 000,00
Rahastojen muutos				31 223,19	-31 223,19
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	541 700,00	3 820 631,00	4 362 331,00	14 428 155,95	-10 065 824,95

Toimintatulot ja -menot

Toimielin- ja tulosaluekohtaiset toimintakertomukset on esitetty luvussa 2.2.1. Niissä on selvitetty tarkemmin hallintokuntien toimintamenojen ja -tulojen toteutumista vuonna 2023.

Toimintatuotot olivat alkuperäisessä talousarviossa 133,9 milj. euroa ja toteutuivat 138,9 milj. euron suuruisina. Toimintatuotoissa suurin poikkeama alkuperäiseen talousarvioon oli tuet ja avustukset johtuen pääosin saaduista valtionavustuksista sekä myyntituotot. Toimintakulut olivat alkuperäisessä talousarviossa -326,1 milj. euroa ja toteutuivat -329,9 milj. euron suuruisina. Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 3,9 milj. eurolla ja muutetun talousarvion ylitys oli 5,3 milj. euroa. Toimintakuluissa henkilöstökulut ylittivät lähes 4,1 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion johtuen pääosin työehtosopimusten mukaisista palkankorotuksista. Vuokrakulut ylittyivät pääosin kohonneista vuokrakustannuksista. Palveluiden ostoissa suurin ylitys aiheutui pääosin ravitsemis- ja kuljetuspalveluiden hinnan korotuksista. Toimintakate alkuperäisessä talousarviossa oli -192,0 milj. euroa, muutetussa -198,9 milj. euroa. Toteutunut toimintakate -190,1 milj. euroa oli 1,9 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Yhteenvedo käyttötalousarvion toteutumisesta sitovuustasoittain on esitetty luvussa 2.2.5.1.

2.2.2.2. Tuloslaskelma kaupunki ilman liikelaitoksia

Tuloslaskelma	Ta 2023	Ta-muutos 2023	Muutettu ta 2023	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	67 739 800,00	2 330 814,51	70 070 614,51	73 096 976,54	-3 026 362,03
Myyntituotot	29 567 900,00	1 976 061,36	31 543 961,36	30 532 869,48	1 011 091,88
Maksutuotot	10 730 800,00	-2 375 700,00	8 355 100,00	9 451 672,07	-1 096 572,07
Tuet ja avustukset	8 645 000,00	2 248 521,17	10 893 521,17	12 199 908,94	-1 306 387,77
Vuokratuotot	15 378 200,00	31 600,00	15 409 800,00	16 555 040,03	-1 145 240,03
Muut toimintatuotot	3 417 900,00	450 331,98	3 868 231,98	4 357 486,02	-489 254,04
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	157 300,00		157 300,00		157 300,00
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				320 549,17	-320 549,17
TOIMINTAKULUT	-295 283 700,00	-9 154 355,51	-304 438 055,51	-297 581 694,33	-6 856 361,18
Henkilöstökulut	-136 437 000,00	-6 048 736,44	-142 485 736,44	-141 199 516,11	-1 286 220,33
Palkat ja palkkiot	-109 017 300,00	-4 958 889,11	-113 976 189,11	-113 899 732,84	-76 456,27
Henkilösivukulut	-27 419 700,00	-1 089 847,33	-28 509 547,33	-27 299 783,27	-1 209 764,06
Eläkekulut	-23 368 800,00	-924 378,65	-24 293 178,65	-23 151 329,31	-1 141 849,34
Muut henkilösivukulut	-4 050 900,00	-165 468,68	-4 216 368,68	-4 148 453,96	-67 914,72
Palvelujen ostot	-85 022 000,00	-1 524 018,38	-86 546 018,38	-84 573 306,83	-1 972 711,55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 462 500,00	-795 489,65	-10 257 989,65	-9 312 170,20	-945 819,45
Avustukset	-17 749 800,00	-690 060,00	-18 439 860,00	-17 233 806,80	-1 206 053,20
Vuokratulut	-42 132 600,00	-938 586,52	-43 071 186,52	-43 771 849,55	700 663,03
Muut toimintakulut	-4 479 800,00	842 535,48	-3 637 264,52	-1 491 044,84	-2 146 219,68
TOIMINTAKATE	-227 386 600,00	-6 823 541,00	-234 210 141,00	-224 164 168,62	-10 045 972,38
VEROTULOT	180 210 000,00	6 877 000,00	187 087 000,00	188 141 122,10	-1 054 122,10
VALTIONOSUJEDET	45 170 500,00	3 767 172,00	48 937 672,00	49 140 081,18	-202 409,18
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	20 139 300,00		20 139 300,00	19 761 665,97	377 634,03
Korkotuotot	760 000,00		760 000,00	1 010 597,38	-250 597,38
Muut rahoitustuotot	25 465 000,00		25 465 000,00	25 954 407,81	-489 407,81
Korkokulut	-6 085 700,00		-6 085 700,00	-7 164 562,59	1 078 862,59
Muut rahoituskulut				-38 776,63	38 776,63
VUOSIKATE	18 133 200,00	3 820 631,00	21 953 831,00	32 878 700,63	-10 924 869,63
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-17 562 700,00		-17 562 700,00	-18 076 106,49	513 406,49
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 562 700,00		-17 562 700,00	-18 034 409,13	471 709,13
Arvonalentumiset				-41 697,36	41 697,36
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					0,00
Satunnaiset tuotot					0,00
TILIKAUDEN TULOS	570 500,00	3 820 631,00	4 391 131,00	14 802 594,14	-10 411 463,14
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-1 700 000,00		-1 700 000,00	510 205,06	-2 210 205,06
Poistoeron muutos				378 981,87	-378 981,87
Varausten muutos	-1 700 000,00		-1 700 000,00	100 000,00	-1 800 000,00
Rahastojen muutos				31 223,19	-31 223,19
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 129 500,00	3 820 631,00	2 691 131,00	15 312 799,20	-12 621 668,20

2.2.2.3. Verotulojen erittely

	TA2023	TA-muutos	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	180 210 000	6 877 000	187 087 000	188 141 122	1 054 122
Kunnan tulovero	129 447 000	7 434 000	136 881 000	137 754 400	873 400
Osuus yhteisöveron tuotosta	24 999 000	-1 737 000	23 262 000	23 709 777	447 777
Kiinteistövero	25 764 000	1 180 000	26 944 000	26 676 946	-267 054

Kunnallisvero oli 8,36 %. Kiinteistöveroa kannettiin vuonna 2023 vakituisista asunnoista 0,50 % ja muista asuinrakennuksista 1,10 %. Yleinen kiinteistövero oli 1,25 %, voimalaitokset 2,85 %, yleishyödylliset yhteisöt 0,00 % ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta 4,00 %.

Verotulojen tuloarviota muutettiin vuoden 2023 lopussa talousarviomuutoksin (KV 11.12.2023 § 78). Kunnallisveron tuloarviota nostettiin 7,4 milj. euroa, kiinteistöveron tuloarviota 1,2 milj. euroa ja yhteisöveron tuloarviota alennettiin 1,7 milj. euroa. Kuntaveron toteuma ylitti muutetun talousarvion 0,9 milj. euroa, yhteisöveron toteuman ylitys oli 0,4 milj. euroa ja kiinteistöveron toteuma alittui 0,3 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

Tulosveroprosentin ja verotettavan tulon kehitys

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos (%)
2020	20,5	1 189	1,3
2021	21	1 238	4,2
2022	21	1 290	4,2
2023	8,36	1 457	12,9

Kiinteistöveroprosenttien ja verotusarvon kehitys

	Yleinen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2020	1,25	1 163	2,8
2021	1,25	1 207	3,9
2022	1,25	1 301	7,8
2023	1,25	1 392	7,0

	Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2020	0,55	1 608	0,4
2021	0,55	1 600	-0,5
2022	0,55	1 650	3,1
2023	0,50	1 790	8,5

	Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2020	1,1	31	0,0
2021	1,1	30	-1,8
2022	1,1	30	0,5
2023	1,1	33	8,9

	Voimalaitokset	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2020	2,85	11	-7,5
2021	2,85	11	-2,6
2022	2,85	11	0,0
2023	2,85	12	6,7

	Rakentamaton rakennuspaikka	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2020	4,0	1,35	-5,4
2021	4,0	1,02	-24,6
2022	4,0	0,96	-5,8
2023	4,0	2,59	169,9

	Yleishyödylliset yhteisöt	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2020	0,0	44,87	-7,2
2021	0,0	44,82	-0,1
2022	0,0	45,96	2,6
2023	0,0	52,53	14,3

2.2.2.4. Valtionosuuksien erittely

TA2023	TA-muutos	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama
45 170 500	3 767 172	48 937 672	49 140 081	202 409
6 873 100	3 118 604	9 991 704	10 223 623	231 919
27 688 500	790 871	28 479 371	28 449 861	-29 510
10 608 900	-142 303	10 466 597	10 466 597	0

Valtionosuuksien tuloarviota muutettiin vuoden 2023 aikana talousarviomuutoksin (KV 27.3.2023 § 18 ja KV 11.12.2023 § 78). Peruspalvelujen valtionosuuksia ml. tasaukset kasvatettiin 3,1 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kasvatettiin 0,8 milj. euroa, verotulomenetysten korvauksia alennettiin 0,1 milj. euroa, Valtionosuudet toteutuivat lopulta 49,1 milj. euron suuruisina, jolloin kasvua alkuperäiseen talousarvioon oli 4,0 milj. euroa.

2.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuma kohteittain on luvussa 2.2.5.2.

Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2023 on investointeihin varattu 65,2 milj. euroa ja investointiosan tuloarvioksi määritelty 1,7 milj. euroa. Investointiosan nettomeno on 63,5 milj. euroa.

Investointien toteutumataulukko ja investointien toteutumataulukko kohteittain sisältävät sisäiset erät. Lisäksi tulojen osalta on erilainen esittämistapa kuin ulkoisessa rahoituslaskelmassa. Investointien nettomeno taulukoissa vastaa ulkoista rahoituslaskelmaa.

Valtuusto käsitteli investointiosan käyttösuunnitelmaa 27.3.2023, jolloin hyväksyttiin investointiosan lisämäärärahat 9,4 milj. euroa. Lisämäärärahoja myönnettiin pääosin kuntatekniikan investointihankkeisiin yht. 8,5 milj. euroa (laajametsän teollisuusalue, satama-alue), Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen talonrakennushankkeisiin yht. 0,7 milj. euroa (Keskustan yhtenäiskoulu, Palosaaren päiväkotit, Merikaarron päiväkotit) ja Vamian koneisiin ja laitteisiin yht. 0,3 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen ensikertaisesta kalustamisesta (Palosaaren päiväkotit) vähennettiin 0,4 milj. euroa. Lisäksi valtuusto myönsi Vaasan Vesi -liikelaitokselle peruspääoman korotuksen 2,1 milj. euroa.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt investointiosan määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksia seuraavasti;

- KH 15.5.2023 (kuntatekniikan kohteet; 0,3 milj. euroa ja 0,4 milj. euroa sekä Opistotalon tilan käytön arviointi 0,06 milj. euroa),
- KH 21.8.2023 (kuntayhtymien osuuksista osakkeiden ostoon/Pohjanmaan Expo Oy; 0,3 milj. euroa)
- KH 16.10.2023 (kuntatekniikan kohteet; yht. 1,1 milj. euroa, konsernihallinto yht. 0,3 milj. euroa)
- KH 20.11.2023 (Opistotalon tilan käytön arviointi 0,1 milj. euroa)

Kaupunginhallitus on hyväksynyt investointiosaan tuloilla katettuja lisämäärärahoja seuraavasti;

- KH 19.6.2023 (kuntatekniikka, Hietasaaren laatukäytävä; 0,9 milj. euroa)
- KH 18.12.2023 (kuntatekniikka, Onkilahden liikennepuisto ja pyöräteiden viitoitus; yht. 0,1 milj. euroa)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama +alle arvion - yli arvion
PERUSKAUPUNKI					
Investointimenot					
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	22 648 000	9 864 748	32 512 748	25 079 295	7 433 453
Poistonalainen irtain omaisuus yhteensä	6 043 200	85 000	5 958 200	3 960 068	1 998 132
Maa-alueet yhteensä	2 500 000	0	2 500 000	1 772 398	727 602
Osakkeet ja osuudet yhteensä	10 850 000	120 000	10 730 000	587 422	10 142 578
<i>Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin</i>	0	2 110 000	2 110 000	2 110 000	0
Rakennukset yhteensä	200 000	0	200 000	38 912	161 088
Menot yhteensä	42 241 200	9 659 748	51 900 948	31 438 094	20 462 853
Investointitulot					
Kiinteät rakenteet ja laitteet	180 000	1 019 748	1 199 748	1 247 644	-47 896
Poistonalainen irtain omaisuus	0	0	0	10 179	-10 179
Maa-alueet	1 500 000	0	1 500 000	97 364	1 402 636
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	16 819	-16 819
Tulot yhteensä	1 680 000	1 019 748	2 699 748	1 372 006	1 327 742
PERUSKAUPUNKI INVESTOINNIT NETTO	40 561 200	8 640 000	49 201 200	30 066 088	19 135 112
LIIKELAITOKSET					
Investointimenot	22 956 000	766 000	23 722 000	21 092 931	2 629 069
Investointitulot	0	0	0	1 327 613	-1 327 613
LIIKELAITOKSET INVESTOINNIT NETTO	22 956 000	766 000	23 722 000	19 765 318	3 956 682
PERUSKAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ					
Investointimenot	65 197 200	10 425 748	75 622 948	52 531 026	23 091 922
Investointitulot	1 680 000	1 019 748	2 699 748	2 699 619	129
INVESTOINNIT NETTO	63 517 200	9 406 000	72 923 200	49 831 407	23 091 793

2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaa (kaupunki ja liikelaitokset) on selvitetty tarkemmin luvussa 3.2.

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kaupungin menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoitusosa sisältää eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Viimeksi mainittuja eriä ovat mm. antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

Alkuperäisen talousarvion 2023 mukainen pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 62 milj. euroa, mutta talousarviolainaa nostettiin 60 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys oli talousarvion mukaan 30 milj. euroa ja toteutuma vuonna 2023 oli 37 milj. euroa.

Kokonaisuudessaan lainakannan muutos alitti muutetun talousarvion 16,1 milj. euroa.

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

	TA 2023	Ta-muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	31 037 700	3 820 631	34 858 331	45 485 824	10 627 493
Vuosikate	34 177 700	3 820 631	37 998 331	47 588 099	9 589 768
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulo-rahoituksen korjauserät	-3 140 000	0	-3 140 000	-2 102 275	1 037 725
Investointien rahavirta	-63 517 200	-9 406 000	-72 923 200	-46 940 001	25 983 199
Investointimenot	-65 197 200	-10 425 748	-75 622 948	-51 319 713	24 303 235
Rahoitusosuudet investointimenoihin	180 000	1 019 748	1 199 748	434 730	-765 018
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 500 000	0	1 500 000	3 944 983	2 444 983
Toiminnan ja investointien rahavirta	-32 479 500	-5 585 369	-38 064 869	-1 454 177	36 610 692
Rahoituksen rahavirta	32 542 500	9 000 000	41 042 500	11 654 968	-29 387 532
Antolainauksen muutokset	42 500	0	42 500	534 902	492 402
Antolainasaamisten lisäys	-250 000	0	-250 000	-2 407 097	-2 157 097
Antolainasaamisten vähennys	292 500	0	292 500	2 941 998	2 649 498
Lainakannan muutokset	32 000 000	9 000 000	41 000 000	24 878 747	-16 121 253
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	62 000 000	9 000 000	71 000 000	60 000 000	-11 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 000 000	0	-30 000 000	-37 000 000	-7 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	1 878 747	1 878 747
Oman pääoman muutokset	0	0	0	457 259	457 259
Muut maksuvalmiuden muutokset	500 000	0	0	-14 215 940	-14 215 940
Vaikutus maksuvalmiuteen	63 000	3 414 631	2 977 631	10 200 791	7 223 160

2.2.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

2.2.5.1. Käyttötalousosa

Poikkeama: menot yli ja tulot alle -/ menot alle ja tulot yli +

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Alkuperäinen talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
<u>Keskusvaalilautakunta</u>						
Tulot		114 000		114 000	124 956	10 956
Menot	B	220 800	70	220 870	220 923	-53
<u>Tarkastuslautakunta</u>						
Tulot			3 923	3 923	3 923	0
Menot	B	299 300	12 847	311 787	228 166	83 620
<u>Kaupunginvaltuusto</u>						
Tulot		200		200	320	120
Menot	B	515 700	2 793	518 493	354 996	163 497
<u>Kaupunginhallitus</u>						
<u>Kaupunginhallitus</u>						
Tulot		16 500		16 500	17 935	1 435
Menot	B	1 972 100	854	1 972 954	1 632 427	340 527
<u>Konsernihallinnon tulosalue (ilman graafisia palveluita)</u>						
Tulot		5 864 100	78 352	5 942 452	8 166 994	2 224 542
Menot	B	24 014 600	564 967	23 449 633	22 682 347	767 286
Rahoitustulot ja -menot		45 000		45 000	27 395	-17 605
<u>Graafiset palvelut</u>						
	N	2)				
Tulot		288 300	9 872	298 172	326 240	28 068
Menot		288 300	29 204	317 504	311 136	6 368
Netto		0	-19 331	-19 331	15 104	34 435
<u>Hyvinvointipalvelut</u>						
Tulot		7 802 900	40 968	7 843 868	8 509 115	665 246
Menot	B	9 291 100	171 113	9 462 213	9 146 924	315 289
<u>Avustukset, jäsenmaksut, osuudet, keskitetysti hallinnoitavat kustannukset</u>						
<u>Osuudet eriytetyssä kirjanpid. oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan</u>						
<u>kohdistuvat kustannukset</u>						
Tulot		2 325 900		2 325 900	2 979 638	653 738
Menot	B	14 887 300	621 273	14 266 027	13 242 919	1 023 108
<u>Varausmäärärahat</u>						
	B					

Tulot	55 000	393 200	448 200	444 554	-3 646
Sairausvakuutuskorvaukset	1 400 000	992 327	407 673		-407 673
Menot	6 261 100	1 135 395	5 125 705	320 733	4 804 972

x) toteutuneet korvaukset on kirjattu hallintokuntiin, niihin on myös siirretty vastaavat tuloarviot varauksista

<u>Työllistäminen</u>		N			
Tulot	1 095 400	444 819	650 581	577 197	-73 384
Menot	8 006 200	1 284 059	6 722 141	5 877 516	844 625
Netto	-6 910 800				

Työllistämisen määrärahat, menot ja työllistämiskorvaukset on siirretty ao. hallintokunnille.

Selvitys työllistämisen nettomenon toteutumisesta kohdassa 2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma.

<u>Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaali palvelut</u>		N			
Tulot	549 100	339 100	210 000	183 926	-26 074
Menot	549 100	13 100	536 000	517 785	18 215

Vähänkyrön aluelautakunta					
Tulot	352 400	32 472	384 872	235 576	-149 296
Menot		B	721 200	59 847	781 047
				557 367	223 680

Kasvatus- ja opetuslautakunta					
<u>Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset, suomenkielinen perusopetus, ruotsinkielinen perusopetus</u>					
Tulot	5 745 500	792 733	6 538 233	7 571 801	1 033 568
Menot		B	117 991 500	7 196 880	125 188 380
				124 722 658	465 722

Koulutuslautakunta					
<u>Vaasan kaupungin opistot, aikuisten perusopetus, nuorisopalvelut</u>					
Tulot	1 720 400	456 154	2 176 554	2 007 526	-169 028
Menot		B	10 054 000	463 326	10 517 326
				10 464 340	52 986

<u>Lukiokoulutus</u>		normi 1)			
Tulot	1 162 200	7 934	1 154 266	1 411 563	257 297
Menot	9 556 800	213 186	9 769 986	10 176 180	-406 195

<u>Ammatillinen koulutus (Vamia)</u>		normi 1)			
Tulot	10 881 900	316 700	11 198 600	8 331 791	-2 866 809
Menot	36 778 200	460 200	37 238 400	35 423 023	1 815 377

Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus (Vamia) kattavat menot sitovuutensa puitteissa

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Liikuntapalvelut, Vaasan kaupungin museot, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, kaupunginorkesteri

Tulot		2 593 500	373 156	2 966 656	2 905 526	-61 129
Menot	B	16 994 800	783 313	17 778 113	17 928 612	-150 499

Taseyksikkö Hietalahden Stadion

Tulot		6 000		6 000	6 000	0
Menot		211 500		211 500	221 985	-10 485
Toimintakate					-215 985	
Poistot					-437 948	
Tilikauden tulos					-653 933	

Vaasan kaupunginteatteri

N 2)

Tulot		1 190 000	29 920	1 160 079	1 026 339	-133 740
Menot		5 454 600	76 835	5 531 435	5 662 656	-131 221
Netto		-4 264 600	-106 755	-4 371 355	-4 636 317	-264 962

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tulot		1 420 700	0	1 420 700	1 000 282	-420 418
Menot	B	2 512 400	693	2 511 707	2 183 159	328 547

Kaupunkiympäristölautakunta

Yhteispalvelut, kiinteistötoimi, kuntatekniikka

Tulot		24 247 800	604 627	24 852 427	26 928 450	2 076 022
Menot	B	27 775 400	2 258 845	30 034 245	33 097 603	-3 063 358

Kaavoitus

Tulot		50 000	430	50 430	56 256	5 826
Menot	B	2 069 700	2 562	2 072 262	1 991 845	80 418

Nettoyksiköt:

Vaasan seudun jätelautakunta

N

Tulot		258 000	50 000	308 000	331 644	23 644
Menot		258 000	50 000	308 000	331 644	-23 644

- 1) Käyttötalousosan toteutumavertailutaulukossa on oppilaitoksista, joiden määrärahan sitovuustaso on valtiosuusnormi, esitetty bruttomääräisten määrärahojen ja tulojen toteutuma. Näiden valtiosuusnormin mukaisten kustannusten toteutumat ovat seuraavat:

- Lukiot, sitova normi 7 212,04 euroa/opiskelija, toteutuma 7 303,43 euroa/opiskelija
- Ammatillisen koulutuksen (Vamia) yhdistymisen jälkeen valtionosuuskustannukset/opiskelija eivät enää ole vertailukelpoisia.
- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen opetuksen (Vamia) nettolaskelmat on esitetty luvussa 2.2.6.

2) Nettoyksiköiden toteuma suhteessa sitovaan nettomenoon on esitetty luvussa 2.2.6.

2.2.5.2. Investointiosa

	Sitovuus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama +alle arvion - yli arvion
PERUSKAUPUNKI						
Investointimenot						
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kaupunkiympäristölautakunta						
Uusi kunnallistekniikka		1 678 000	0	1 678 000	1 593 817	84 183
Muu kunnallistekniikka		3 700 000	65 000	3 765 000	3 400 757	364 243
Valtion tiehankkeet		1 170 000	340 000	830 000	718 325	111 675
Kaupunkikuvan kohentaminen		300 000	0	300 000	245 684	54 316
Laajametsän teollisuusalue		7 770 000	1 335 000	9 105 000	3 349 245	5 755 755
Kestävä liikkuminen		1 580 000	1 168 748	2 748 748	2 082 994	665 754
Suunnitteluttaminen		400 000	0	400 000	400 312	-312
Katuvalaistuksen saneeraus		200 000	0	200 000	214 174	-14 174
Venesatamat		50 000	0	50 000	46 801	3 199
Viheralueet		495 000	165 000	660 000	603 652	56 348
Maankäyttösopimus hankkeet		100 000	380 000	480 000	331 552	148 448
Satama-alue		4 500 000	6 730 000	11 230 000	11 211 506	18 494
Yhteensä	B	21 943 000	9 503 748	31 446 748	24 198 821	7 247 927
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta						
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	B	480 000	76 000	556 000	516 893	39 107
Taseyksikkö Hietalahden Stadion		75 000	0	75 000	26 054	48 946
Yhteensä		555 000	76 000	631 000	542 946	88 054
Konserniohjaus/Kaupunginhallitus						
Tietoliikenneverkot	B	150 000	285 000	435 000	337 528	97 472
Yhteensä		150 000	285 000	435 000	337 528	97 472
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		22 648 000	9 864 748	32 512 748	25 079 295	7 433 453

Poistonalainen irtain omaisuus

Konserniohjaus/Kaupunginhallitus

Konsernihallinto poistonalainen irtain	50 000	50 000	100 000	74 892	25 108	
Konserniohjaus, Opistotalon muutostyöt	0	120 000	120 000	78 872	41 128	
Tietojärjestelmien uusiminen	790 000	285 000	505 000	102 972	402 028	
ATK-konehuoneen kehittäminen	300 000	0	300 000	387 860	-87 860	
Talouden tietojärjestelmien uudistaminen	820 000	100 000	720 000	291 452	428 548	
Yhteensä	B	1 960 000	215 000	1 745 000	936 048	808 952

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Varhaiskasvatus- Irtaimisto ja ohjelmat	180 000	0	180 000	126 742	53 258	
Varhaiskasvatus - Ensikertainen kalustaminen	810 000	350 000	460 000	91 041	368 959	
Perusopetus/suomenkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat	140 000	0	140 000	126 515	13 485	
Perusopetus/suomenkielinen - Ensikertainen kalustaminen	190 000	0	190 000	160 392	29 608	
Perusopetus/ruotsinkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat	40 000	0	40 000	27 412	12 588	
Perusopetus/ruotsinkielinen - Ensikertainen kalustaminen	104 000	0	104 000	100 488	3 512	
Yhteensä	B	1 464 000	350 000	1 114 000	632 590	481 410

Koulutuslautakunta

Kuula-opisto irtaimisto ja ohjelmat	30 000	0	30 000	29 400	600	
Vamia	684 200	330 000	1 014 200	924 855	89 345	
Vapaa sivistystyö, irtaimisto ja ohjelmat	105 000	0	105 000	104 967	33	
Yhteensä	B	819 200	330 000	1 149 200	1 059 222	89 978

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Museotoiminnan koneet ja kalusto	0	0	0	71 823	-71 823	
Kirjastotoimen poistonalainen	80 000	0	80 000	78 161	1 839	
Kaupunginteatteri	500 000	0	500 000	467 412	32 588	
Vaasan kaupunginorkesteri	65 000	0	65 000	64 926	74	
Yhteensä	B	645 000	0	645 000	682 323	-37 323

Kaupunkiympäristölautakunta

Kiinteistötoimi poistonalainen irtain	80 000	0	80 000	66 073	13 928
Kiinteistötoimi tietojärjestelmät	110 000	150 000	260 000	144 660	115 340
Kuntatekniikka pysäköintilaitteet	40 000	0	40 000	42 959	-2 959
Kuntatekniikka liikennevalojen ohjauslaitteet	125 000	0	125 000	129 805	-4 805
Kuntatekniikka koneet ja kuljetusvälineet	500 000	0	500 000	0	500 000
Kuntatekniikan tietojärjestelmät	50 000	20 000	30 000	7 592	22 409
Kuntatekniikka muu poistonalainen irtain	250 000	20 000	270 000	258 798	11 202

Yhteensä		1 155 000	150 000	1 305 000	649 885	655 115
Poistonalainen irtain omaisuus yhteensä	B	6 043 200	85 000	5 958 200	3 960 068	1 998 132
Maa-alueet						
Maa-alueiden uushankinta		2 500 000	0	2 500 000	1 772 398	727 602
Maa-alueet yhteensä	B	2 500 000	0	2 500 000	1 772 398	727 602
Osakkeet ja osuudet						
Osakkeet ja osuudet		10 850 000	120 000	10 730 000	587 422	10 142 578
<i>Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin (sisäinen)</i>		0	2 110 000	2 110 000	2 110 000	0
Osakkeet ja osuudet yhteensä	B	10 850 000	120 000	10 730 000	587 422	10 142 578
Rakennukset						
Satama-alueen rakennukset		200 000	0	200 000	38 912	161 088
Rakennukset yhteensä	B	200 000	0	200 000	38 912	161 088
Menot yhteensä		42 241 200	9 659 748	51 900 948	31 438 094	20 462 853

Investointitulot					- yli arvion +alle arvion	
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Muu kunnallistekniikka	0	0	0	19 517	-19 517	
Kaupunkikuvan kohentaminen	0	0	0	13 260	-13 260	
Kestävä liikkuminen	55 000	904 748	959 748	1 020 980	-61 232	
Viheralueet	49 000	115 000	164 000	168 806	-4 806	
Maankäyttösopimus hankkeet	0	0	0	81	-81	
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	76 000	0	76 000	25 000	51 000	
Yhteensä	B	180 000	1 019 748	1 199 748	1 247 644	-47 896
Poistonalainen irtain omaisuus						
Konsernihallinto poistonalainen irtain	0	0	0	2 179	-2 179	
Kiinteistötoimi poistonalainen irtain	0	0	0	8 000	-8 000	
Yhteensä	B	0	0	10 179	-10 179	
Maa-alueet						
Maa-alueiden myynti	1 500 000	0	1 500 000	97 364	1 402 636	
Yhteensä	B	1 500 000	0	1 500 000	97 364	1 402 636
Osakkeet ja osuudet						
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	16 819	-16 819	
Yhteensä	B	0	0	16 819	-16 819	
Tulot yhteensä		1 680 000	1 019 748	2 699 748	1 372 006	1 327 742
PERUSKAUPUNKI INVESTOINNIT NETTO		40 561 200	8 640 000	49 201 200	30 066 088	19 135 112
LIKELAITOKSET						
Investointimenot						
Vaasan Vesi	10 431 000	0	10 431 000	10 173 282	257 718	
Vaasan Talotoimi	12 525 000	766 000	13 291 000	10 919 650	2 371 350	
Investointitulot						
Vaasan Vesi	0	0	0	266 646	-266 646	
Vaasan Talotoimi	0	0	0	1 060 967	-1 060 967	
LIKELAITOKSET INVESTOINNIT NETTO	N	22 956 000	766 000	23 722 000	19 765 318	3 956 682
PERUSKAUPUNKI JA LIKELAITOKSET YHTEENSÄ						
Investointimenot		65 197 200	10 425 748	75 622 948	52 531 026	23 091 922
Investointitulot		1 680 000	1 019 748	2 699 748	2 699 619	129
INVESTOINNIT NETTO		63 517 200	9 406 000	72 923 200	49 831 407	23 091 793

2.2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma

Työllistäminen

Sitova nettomeno, alkuper. talousarvio	-2 410 800
Sitova nettomeno muutosten jälkeen	-2 451 679

Toteutuma

Toimintatulot	
tulosalue 9021508 Työllistäminen	327 647
- tulosalueet	444 819
Toimintatulot	772 465

Toimintamenot	
tulosalue 9021508 Työllistäminen	-1 238 807
- tulosalueet	-1 953 327
Toimintamenot	-3 192 133

Sitova nettomeno	-2 451 679
Toteutunut nettomeno	-2 419 668
Toteutuma alle sitovan nettomenon	32 011

Graafiset palvelut

Rahoittaa tulo-rahoituksella käyttömenot ja investoinnit. Tasapainoa tarkastellaan kolmen vuoden jaksolla. Sitovana tavoitteena on toimintamenojen kattaminen toimintatuloilla eli toimintakate 0 €.

V. 2023 toteutuma	€
Toimintatulot	326 240
Toimintamenot	-311 136
Rahoituskulut	-19
Tilikauden ylijäämä	15 084

Vuosi	Vuotuinen toteutuma	Kumulatiivinen toteutuma
2003	-22 506	-63 385
2004	-22 138	-85 523
2005	-33 576	-119 099
2006	28 210	-90 889
2007	55 910	-34 979
2008	66 741	31 762
2009	88 306	120 068

2010	102 670	222 738
2011	131 761	354 499
2012	91 072	445 571
2013	42 363	487 934
2014	18 113	506 047
2015	-8 030	498 017
2016	-24 396	473 621
2017	73 806	547 427
2018	67 904	615 331
2019	26 665	641 996
2020	-73 668	568 328
2021	-4 003	564 325
2022	-16 464	547 861
2023	15 084	562 945

Vuoden 2023 toteutuma on 15 084 € ylijäämäinen. Kokonaisylijäämä vuoden 2023 lopussa on 562 945 €.

Kaupunginteatteri

Sitova nettomeno muutetussa talousarviossa 4 371 355 €.

V. 2023 toteutuma	€
Toimintatulot	1 026 339
Toimintamenot	-5 662 656
Rahoitusmenot	-461
Nettomeno	-4 636 778
Sitova nettomeno	-4 371 355
2023 toteutuma ylittää sitovan nettomenon	-265 423

Vuosi	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2012	24 822	36 910
2013	7 201	44 111
2014	59 414	103 525
2015	2 993	106 518
2016	7 325	113 843
2017	-48 628	65 215
Uudet v.2017 luvut	6 908	120 751
2018	-157 602	-36 851
2019	-606 273	-643 124

2020	177 966	-465 158
2021	228 501	-236 657
2022	-30 725	-267 382
2023	-265 423	-532 805

Vuoden 2023 toteuma on -265 423 € alijäämäinen ja kumulatiivinen alijäämä vuoden 2023 lopulla on -532 805 €. Kaupunginhallituksen päätöksen 19.3.2012 mukaan on ylivuotisen neton seuranta aloitettu vuodesta 2011 ja mahdolliset ylitykset on katettava nettoyksikköjen sääntöjen mukaan kolmen vuoden kuluessa. Ylivuotista seuranta ei enää tehdä vuodesta 2024 eteenpäin.

Koulutuslautakunta

Lukioiden ja Vamian tilinpäätösten nettolaskelmissa on eliminoitu kiinteistöjen sisäisen pääoman korko, koska kyseinen menoerä ei ole valtionosuuteen oikeuttava menoerä. Aikaisemmin myös kuraattoritoiminta eliminoitiin, mutta 1.1.2022 se on ollut Pohjanmaan hyvinvointialueeseen kuuluvaa toimintaa, eivätkä kustannukset ole kuuluneet enää kaupungille. Nettolaskelmissa on lisäksi huomioitu työllistämistuella palkattujen henkilöiden palkkamenojen nettokustannukset menoja vähentävänä eränä. (bruttohallintokunnat ovat saaneet vastaavan tulon määrärahan lisäyksenä talousarvioonsa).

Lukiot, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: kustannukset €/opiskelija korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

V.2023 toteutuma	Yhteensä €
Kustannukset, käyttötalous	-8 143 104
Poistonalainen irtain	0
Kustannukset yhteensä	-8 143 104
Valtionosuus	8 020 069
+ alle/-yli valtionosuuden	-123 035
Valtionosuuden perustana oleva opiskelijamäärä: nuorten oppimäärää opiskelevat 1046,67 + aikuisten oppimäärää opiskelevat (105,07 x 0,65) 68,30 yhteensä 1 114,97	
Valtionosuusnormi €/op.	7 212,04
Kustannukset €/op	-7303,43

Kumulatiivinen toteutuma	Vuotuinen toteutuma	Kumulatiivinen toteutuma
	€	€
2008-2023		
2008	295 737	324 561
2009	141 310	465 871
2010	149 378	615 248
2011	-488 021	127 227

2012	185 344	312 571
2013	29 482	342 053
oikaisut v. 2014:		
-lukioiden osuus 2014 säästöstä, katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä	- 87 802	
-oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	20 408	
2014	134 455	409 114
2015	65 837	474 951
2016	201 525	676 476
2017	238 744	915 220
Oikaisu v.2018 Katetaan lukioiden maksullisen palvelutoiminnan alijäämä.	-38 679	876 541
2018	-36 198	840 343
2019	-116 683	723 660
2020	434 211	1 157 871
2021	102 173	1 260 044
2022	-70 418	1 189 326
2023	-123 035	1 066 291

2011 käytettiin lukioiden peruskorjauksen jälkeiseen ensikertaiseen kalustamiseen 603 074 euroa, minkä johdosta 2011 tulos jäi 488 021 euroa alijäämäiseksi. Alijäämä katettiin aikaisempien vuosien ylijäämällä. Maksullisen palvelutoiminnan edellisiltä vuosilta kertynyt kumulatiivinen alijäämä yht. 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä. Vuoden 2023 toteutuma on -123 035 € alijäämäinen. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden lopulla on 1 066 291 euroa.

Lukiot, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V. 2023 toteuma	€
Toimintatuotot	267 181
Toimintamenot	-248 529
Tilikauden ylijäämä	18 653

Kumulatiivinen toteuma 2006-2023	Vuotuinen toteuma €	Kumulatiivinen toteuma €
2006	7 310	7 310
2007	2 001	9 311
2008	147	9 458
2009	-8 356	1 102
2010	385	1 487
2011	-16 090	-14 603

2012	-17 343	-31 946
2013	34 920	2 974
2014	-33 236	-30 262
2015	254	-30 008
2016	-6 989	-36 997
2017	-1 685	-38 682
2018	3	-38 679
Oikaisu v. 2018 katetaan lukioiden maksullisen palvelutoiminnan alijäämä, lukioiden varsinaisen toiminnan ylijäämästä.	38 679	0
2019	124	124
2020	3 943	4 067
2021	7 855	11 922
2022	62 853	74 775
2023	18 653	93 428

Vuoden 2023 toteutuma on 18 653 euroa ylijäämäinen. Kokonaisylijäämäksi muodostui 93 428 euroa. Maksullisen palvelutoiminnan vuosina 2014–2017 kertynyt kumulatiivinen alijäämä 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vamia, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: tulos- ja rahoituslaskelmat ovat tasapainossa, tuloissa huomioidaan valtionosuudet ja -avustukset sekä koulutustoiminnan myynnistä saatavat myyntituotot.

V.2023 toteutuma	€
Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset	-27 206 939
Valtionosuus	26 142 093
Oppisopimustoimen rahaston tuloutus	31 223
Tilikauden alijäämä	-1 033 623

Vamian tilikauden alijäämä on -1 033 623 €. Poistojen (+ 422 411 €) ja investointien (- 924 885 €) jälkeen oppilaitoksen rahoituslaskelmassa rahoitusjäämäksi muodostui -1 536 097 €.

Kumulatiivinen toteutuma	Vuotuinen toteutuma	Kumulatiivinen toteutuma
	€	€
2008-2023		
2008	724 408	826 160
Kv 30.11.2009 § 168, hallintokäytävänhanke rahoitetaan ylijäämästä		-102 500
2009	1 104 455	1 828 115
hallintokäytävän rahoitus 2010		-56 308
2010	298 627	2 070 434
2011	685 647	2 756 081

2012	593 481	3 349 562
2013	4 889	3 354 451
oikaisut v. 2014:		
- ammatillisen opetuksen osuus 2014 säästöstä katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä	-230 640	
- oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	59 626	
2014	-151 534	3 031 903
2015	227 764	3 259 667
2016 VAO	186 849	3 446 516
2016 VAKK (yhd. siirretty toisesta seurantataulusta)		6 385 751
1.1.2017 Vamia yhteensä		9 832 267
2017 (tilikauden tulos -378 141 € ja inv. -254 402 €)	-632 543	9 199 724
2018 (tilikauden tulos +1 085 293 € ja inv.-426 345 €)	658 948	9 858 672
2019 (tilikauden tulos +1 686 398 € ja inv. -350 858 €)	1 335 540	11 194 212
2020 (tilikauden tulos +3 054 164 + poistot 526 996 – investoinnit 481 892)	3 099 268	14 293 480
2021 (tilikauden tulos +461 040 +poistot 493 522-investoinnit 436 400)	518 162	14 811 642
2022 (tilikauden tulos -1 827 273 +poistot 457 440 -investoinnit 412 564)	-1 782 397	13 029 245
2023 (tilikauden tulos -1 033 623 +poistot 422 411 -investoinnit 924 885)	-1 536 097	11 493 148

Vuoden 2023 tulos on -1 033 623 € alijäämäinen ja kokonaisylijäämäksi muodostui 11 493 148€. Kumulatiivisella ylijäämällä varaudutaan tulossa oleviin mahdollisiin yksikköhintojen leikkauksiin ja muihin valtion asettamiin säästötoimiin.

Vamia, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V.2023 toteutuma	€
Toimintatuotot	1 731 189
Toimintakulut	-1 228 890
Tilikauden yljäämä	501 245

Kumulatiivinen toteuma 2006-2023	Vuotuinen toteuma €	Kumulatiivinen toteuma €
2006	-14 497	-14 497
2007	-25 834	-40 331
2008	35 866	-4 465
2009	12 565	8 100

2010	3 901	12 001
2011	43 386	55 387
Ravintola Silverian alijäämän kattam. (x)	-40 125	15 262
2012	38 831	54 093
Ravintola Silverian alijäämän kattam. (x)	-50 000	4 093
2013	22 998	27 091
Ravintola Silverian alijäämän kattam. (x)	-13 388	13 703
2014	-90 408	-76 705
2015	110 810	34 105
2016	73 137	107 242
2017	-50 389	56 853
2018	130 860	187 713
2019	44 360	232 073
2020	-44 550	187 523
2021	113 018	300 541
2022	103 081	403 622
2023	501 245	904 867

Vuoden 2023 toteutuma on 501 245 euroa ylijäämäinen, kokonaisylijäämä vuoden lopussa on 904 867 euroa.

x) Valtuuston päätöksen 15.8.2011 mukaisesti lakkautettiin Ravintola Silverian toiminta kunnallisena liikelaitoksena 1.9.2011 ja toimintaa jatketaan osana oppilaitoksen toimintaa. Silverian alijäämä 2011 lopussa oli 207 026 euroa. Alijäämästä puolet eli 103 513 euroa katettiin kolmen vuoden aikana maksullisen palvelutoiminnan ylijäämällä. Alijäämä oli katettu 2013 lopussa.

2.2.7. Taseyksikön taloudellinen toteuma

TASEYKSIKÖ HIETALAHDEN STADION TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Liiketoiminnan muut tuotot		6 000,00		75 000,00
Henkilöstökulut				
Muut henkilösivukulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>10,32</u>	10,32
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	<u>-221 985,38</u>	-221 985,38	<u>-192 180,50</u>	-192 180,50
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-437 948,09		-439 795,06
Liiketoiminnan muut kulut		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Liikealijäämä		-653 933,47		-556 965,24
Tilikauden alijäämä		-653 933,47		-556 965,24

TASEYKSIKÖ HIETALAHDEN STADION RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikealijäämä		-653 933,47		-556 965,24
Poistot ja arvonalentumiset	<u>437 948,09</u>	-215 985,38	<u>439 795,06</u>	-117 170,18
Investointien rahavirta				
Investointimenot	<u>-26 053,51</u>	-26 053,51	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-242 038,89		-117 170,18
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos		-57 538,44		0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>266 281,95</u>	208 743,51	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Rahoituksen rahavirta		208 743,51		0,00
Rahavarojen muutos		-33 295,38		-117 170,18

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION TASE

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	18 468,00	18 468,00
Rakennukset	10 490 157,97	10 814 216,29
Kiinteät rakenteet ja laitteet	495 818,41	605 616,96
Koneet ja kalusto	4 773,16	8 864,38
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 841,91	0,00
	<u>11 041 059,45</u>	<u>11 447 165,63</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	121 068,79	121 068,79
	<u>121 068,79</u>	<u>121 068,79</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhyt aikaiset saamiset	57 538,44	0,00
	<u>57 538,44</u>	<u>0,00</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>11 219 666,68</u>	<u>11 568 234,42</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	14 934 389,89	14 895 306,11
Edellisten tilikausien alijäämä	-3 327 071,69	-2 770 106,45
Tilikauden alijäämä	-653 933,47	-556 965,24
	<u>10 953 384,73</u>	<u>11 568 234,42</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
Siirtovelat	266 281,95	0,00
	<u>266 281,95</u>	<u>0,00</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>11 219 666,68</u>	<u>11 68 234,42</u>

2.2.8. Yhteenveto määrärahojen ylityksistä

KÄYTTÖTALOUS

Toimintakulut	Sitovuus	Bruttoylitys <i>Yli 10 000 euroa</i>	Nettoylitys <i>Yli 10 000 euroa</i>
902150 Kaupunginhallitus			
90215050 Osuudet	Brutto	48 481,23	
90240 Kasvatus- ja opetuslautakunta			
902403 Ruotsinkielinen perusopetus	Brutto	365 645,71	Toimintatuotot ylittyivät 101t. €
90242 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta			
902420 Hietalahden Stadion	Taseyksikkö	10 485,38	
902422 Museotoiminta	Brutto	181 320,16	
902424 Vaasan kaupunginorkesteri	Brutto	151 517,41	
902425 Vaasan kaupunginteatteri	Netto		264 961,68
90252 Kaupunkiympäristölautakunta			
902522 Kiinteistötoimi	Brutto	461 216,52	
902523 Kuntatekniikka	Brutto	2 627 805,12	Toimintatuotot ylittyivät 3,09 milj. €

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	37 549 274,33		45 258 870,78	
Maksutuotot	7 552 773,62		7 861 312,87	
Tuet ja avustukset	9 230 763,54		10 235 643,13	
Vuokratuotot	24 905 446,17		22 824 968,15	
Muut toimintatuotot	4 336 238,66	83 574 496,32	7 025 284,95	93 206 079,88
Valmistus omaan käyttöön		1 919 544,32		4 443 021,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-117 706 784,62		-116 849 512,32	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-23 909 588,31		-27 269 558,64	
Muut henkilösivukulut	-4 279 319,94		-4 315 491,54	
Palvelujen ostot	-86 653 412,69		-338 019 358,97	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-18 774 940,15		-23 060 453,64	
Avustukset	-14 182 428,59		-19 035 460,12	
Vuokrat	-8 493 932,52		-7 628 115,86	
Muut toimintakulut	-1 637 305,73	-275 637 712,55	-1 414 408,61	-537 592 359,70
Toimintakate		-190 143 671,91		-439 943 258,82
Verotulot		188 141 122,10		333 485 959,49
Valtionosuudet		49 140 081,18		140 151 304,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 010 597,38		815 714,80	
Muut rahoitustuotot	6 696 588,48		10 359 754,12	
Korkokulut	-7 164 562,59		-1 308 419,27	
Muut rahoituskulut	-92 055,68	450 567,59	-1 969 314,21	7 897 735,44
Vuosikate		47 588 098,96		41 591 740,11
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 293 094,75		-31 973 348,48	
Arvonalentumiset	-1 377 053,32	-33 670 148,07	-909 618,99	-32 882 967,47
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00			
Satunnaiset kulut	0,00	0,00		
Tilikauden tulos		13 917 950,89		8 708 772,64
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		378 981,87		-5 227 055,91
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		100 000,00		-500 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)		31 223,19		0,00
Tilikauden yli- / alijäämä		14 428 155,95		2 981 716,73

TULOSLASKELMA-yhdistely	Kaupunki tuloslaskelma	Pohj.pelastusl. tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Eliminoimaton tuloslaskelma
Toimintatuotot					
Myyntituotot	22 831 796,76		17 247 845,63	576 947,78	40 656 590,17
Maksutuotot	7 559 105,47	3 778,15	-260,00		7 562 623,62
Tuet ja avustukset	9 164 939,94	49 942,93	15 880,67		9 230 763,54
Vuokratuotot	15 564 731,93		5 999,63	47 484 236,76	63 054 968,32
Muut toimintatuotot	4 328 447,52		100 586,66	16 081,18	4 445 115,36
Valmistus omaan käyttöön	320 549,17		278 080,59	266 100,29	864 730,05
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-113 899 732,84	4 607,05	-2 755 081,71	-1 056 577,12	-117 706 784,62
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-23 151 329,31	-344,20	-553 517,71	-204 397,09	-23 909 588,31
Muut henkilösivukulut	-4 148 453,96	9 513,60	-101 623,15	-38 756,43	-4 279 319,94
Palvelujen ostot	-75 005 564,14	42 305,01	-3 636 708,91	-9 858 940,28	-88 458 908,32
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-9 283 631,74	-1 670,45	-3 126 729,49	-6 713 407,12	-19 125 438,80
Avustukset	-14 182 428,59				-14 182 428,59
Vuokrat	-42 774 175,85	-809,81	-195 723,24	-3 676 269,41	-46 646 978,31
Muut toimintakulut	-1 488 422,98	-18 564,58	-63 192,04	-78 836,48	-1 649 016,08
Toimintakate	-224 164 168,62	88 757,70	7 215 556,93	26 716 182,08	-190 143 671,91
Verotulot	188 141 122,10				188 141 122,10
Valtionosuudet	49 140 081,18				49 140 081,18
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1 010 597,38				1 010 597,38
Muut rahoitustuotot	25 954 407,81		32 180,67		25 986 588,48
Korkokulut	-7 164 562,59				-7 164 562,59
Muut rahoituskulut	-38 776,63	-766,83	-1 400 358,90	-17 942 153,32	-19 382 055,68
Vuosikate	32 878 700,63	87 990,87	5 847 378,70	8 774 028,76	47 588 098,96
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 034 409,13		-4 849 738,25	-9 408 947,37	-32 293 094,75
Arvonalentumiset	-41 697,36	-7 866,47		-1 327 489,49	-1 377 053,32
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					0,00
Satunnaiset kulut					0,00
Tilikauden tulos	14 802 594,14	80 124,40	997 640,45	-1 962 408,10	13 917 950,89
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	378 981,87				378 981,87
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	100 000,00				100 000,00
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	31 223,19				31 223,19
Tilikauden yli- / alijäämä	15 312 799,20	80 124,40	997 640,45	-1 962 408,10	14 428 155,95

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

		Kaupunki tuloslaskelma	Pelastuslaitos tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Kaupungin tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1)	-2 008 444,30		-676 146,53	-422 725,01	37 549 274,33
Maksutuotot	1)	-9 850,00				7 552 773,62
Tuet ja avustukset	1)					9 230 763,54
Vuokratuotot	1)	-768 398,82			-37 381 123,33	24 905 446,17
Muut toimintatuotot	1)	-32 724,70		-76 152,00		4 336 238,66
Valmistus omaan käyttöön	1)	800 895,15		13 256,43	240 662,69	1 919 544,32
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						-117 706 784,62
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						-23 909 588,31
Muut henkilösivukulut						-4 279 319,94
Palvelujen ostot	1)	285 718,90	416,05	584 576,23	934 784,45	-86 653 412,69
Aineet tarvikkeet ja tavarat	1)	91 868,37	1,10	6 023,30	252 605,88	-18 774 940,15
Avustukset	1)					-14 182 428,59
Vuokrat	1)	37 398 722,71		3 369,01	750 954,07	-8 493 932,52
Muut toimintakulut	1)	3 750,00		7 822,20	138,15	-1 637 305,73
Toimintakate						-190 143 671,91
Verotulot						188 141 122,10
Valtionosuudet						49 140 081,18
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						1 010 597,38
Muut rahoitustuotot	2)	-19 290 000,00				6 696 588,48
Korkokulut						-7 164 562,59
Muut rahoituskulut	2)			1 400 000,00	17 890 000,00	-92 055,68
Vuosikate						47 588 098,96
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						-32 293 094,75
Arvonalentumiset						-1 377 053,32
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						0,00
Satunnaiset kulut						0,00
Tilikauden tulos						13 917 950,89
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						378 981,87
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						100 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						31 223,19
Tilikauden yli- / alijäämä						14 428 155,95
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi 0,00						
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi 0,00						

3.2. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	47 588 098,96		41 591 740,11	
Satunnaiset erät	0,00			
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-2 891 405,77		-4 823 612,16	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	0,00		7 287,10	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	756 742,08		-255 208,97	
Muut tulorahoituksen korjauserät	32 388,72	45 485 823,99	291,38	36 520 497,46
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-51 319 713,06		-55 250 990,24	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	434 729,61		3 030 155,14	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 944 982,52	-46 940 000,93	8 674 744,10	-43 546 091,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 454 176,94		-7 025 593,54
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-2 407 096,55		-5 109 986,48	
Antolainasaamisten vähennys	2 941 998,43	534 901,88	175 962,61	-4 934 023,87
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000 000,00		95 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 000 000,00		-33 606 849,04	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 878 747,32	24 878 747,32	-39 565 261,31	21 827 889,65
Oman pääoman muutokset		457 258,70		412 808,99
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	150 475,16		-1 943 689,57	
Vaihto-omaisuuden muutos	832 938,60		131 200,82	
Saamisten muutos	3 521 783,43		8 780 047,32	
Korottomien velkojen muutos	-18 721 137,04	-14 215 939,85	-15 059 353,82	-8 091 795,25
Rahoituksen rahavirta		11 654 968,05		9 214 879,52
Rahavarojen muutos		10 200 791,11		2 189 285,98
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	16 121 587,20		5 920 796,09	
Rahavarat 1.1	5 920 796,09	10 200 791,11	3 731 510,11	2 189 285,98

RAHOITUSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki rahoituslask.	Pohj. pelastusl. rahoituslask.	Vaasan Vesi rahoituslask.	Talotoimi rahoituslask.	Eliminoimaton rahoituslask.
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	32 878 700,63	87 990,87	5 847 378,70	8 774 028,76	47 588 098,96
Satunnaiset erät					0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-2 891 405,77				-2 891 405,77
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot					0,00
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	756 742,08				756 742,08
Muut tulorahoituksen korjauserät	32 388,72				32 388,72
Toiminnan rahavirta yhteensä	30 776 425,66	87 990,87	5 847 378,70	8 774 028,76	45 485 823,99
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-32 778 207,54		-9 906 635,29	-10 919 649,60	-53 604 492,43
Rahoitusosuudet investointimenoihin	247 156,61			187 573,00	434 729,61
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 291 588,62			1 048 173,27	4 339 761,89
Investointien rahavirta yhteensä	-29 239 462,31	0,00	-9 906 635,29	-9 683 903,33	-48 830 000,93
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	1 536 963,35	87 990,87	-4 059 256,59	-909 874,57	-3 344 176,94
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-2 407 096,55				-2 407 096,55
Antolainasaamisten vähennys	2 941 998,43				2 941 998,43
Antolainauksen muutokset yhteensä	534 901,88	0,00	0,00	0,00	534 901,88
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000 000,00				60 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 000 000,00				-37 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 878 747,32				1 878 747,32
Lainakannan muutokset yhteensä	24 878 747,32	0,00	0,00	0,00	24 878 747,32
Oman pääoman muutokset	45 152,06	535 861,53	1 766 245,11	0,00	2 347 258,70
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	150 475,16				150 475,16
Vaihto-omaisuuden muutos	454 682,88		378 255,72		832 938,60
Saamisten muutos	-1 233 115,93	1 714 591,22	-285 482,39	-108 743,97	87 248,93
Korottomien velkojen muutos	-16 167 015,61	-2 338 443,62	2 200 238,15	1 018 618,54	-15 286 602,54
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-16 794 973,50	-623 852,40	2 293 011,48	909 874,57	-14 215 939,85
Rahoituksen rahavirta	8 663 827,76	-87 990,87	4 059 256,59	909 874,57	13 544 968,05
Rahavarojen muutos	10 200 791,11	0,00	0,00	0,00	10 200 791,11
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	16 121 587,20				16 121 587,20
Rahavarat 1.1	5 920 796,09				5 920 796,09
Muutos	10 200 791,11	0,00	0,00	0,00	10 200 791,11

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

		Kaupunki	Pohjanmaan pelastuslaitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1)	16 471 537,31	417,15	1 262 748,64	-17 734 703,10	47 588 098,96
Satunnaiset erät						0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot						-2 891 405,77
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot						0,00
Pakollisten varausten lisäys / vähennys						756 742,08
Muut tulorahoituksen korjaukset						32 388,72
Toiminnan rahavirta yhteensä						<u>45 485 823,99</u>
Investointien rahavirta						
Investointimenot	3)	2 284 779,37				-51 319 713,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin						434 729,61
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3)	-220 000,00			-174 779,37	<u>3 944 982,52</u>
Investointien rahavirta yhteensä						-46 940 000,93
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä						-1 454 176,94
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys						-2 407 096,55
Antolainasaamisten vähennys						<u>2 941 998,43</u>
Antolainauksen muutokset yhteensä						534 901,88
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						60 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys						-37 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2)					<u>1 878 747,32</u>
Lainakannan muutokset yhteensä						24 878 747,32
Oman pääoman muutokset	3)		220 000,00	-2 110 000,00		457 258,70
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						150 475,16
Vaihto-omaisuuden muutos						832 938,60
Saamisten muutos	2)	2 874 006,03	560 528,47			3 521 783,43
Korottomien velkojen muutos	2)	1 119 652,68		-3 283 695,42	-1 270 491,76	<u>-18 721 137,04</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä						-14 215 939,85
Rahoituksen rahavirta						11 654 968,05
Rahavarojen muutos						
Rahavarojen muutos						10 200 791,11
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12						16 121 587,20
Rahavarat 1.1						<u>5 920 796,09</u>
Muutos						10 200 791,11
1) Sisäisten ostojen ja rahoituserien eliminointi		0,00				
2) Yhdystilin eliminointi		0,00				
3) Peruspääoman lisäyksen ja sis. investointien eliminointi		0,00				

3.3. Tase

VAASAN KAUPUNGIN TASE

VASTAAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 986 182,27	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	25 282 135,88	26 615 629,20
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-13 629,00	0,00
	<u>27 254 689,15</u>	<u>26 615 629,20</u>
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	62 997 727,85	61 261 890,17
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	166 734 630,91	167 330 265,87
Rakennukset	196 709 560,45	195 251 055,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	119 721 355,50	118 898 298,11
Koneet ja kalusto	9 035 016,65	13 610 803,06
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	42 225 715,40	31 628 806,01
	<u>597 424 006,76</u>	<u>587 981 118,40</u>
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	92 821 229,68	126 793 795,36
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	0,00	613 999,63
Muut lainasaamiset	20 232 829,82	17 507 731,70
Muut saamiset	2 358 105,43	2 291 968,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>115 412 164,93</u>	<u>147 207 495,63</u>
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	29 658 580,43	29 074 414,99
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18	51 828,18
	<u>29 710 408,61</u>	<u>29 126 243,17</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	311 848,73	902 143,27
Keskeneräiset tuotteet	544 688,96	768 091,77
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	21 060,40	216 467,06
Ennakkomaksut	176 165,41	0,00
	<u>1 053 763,50</u>	<u>1 886 702,10</u>
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	8 189 986,48	8 189 986,48
Muut saamiset	0,00	7 369,00
Siirtosaamiset	583 031,27	1 134 456,27
Lyhytaikaiset saamiset		

	Myyntisaamiset	12 044 685,74	16 920 156,11
	Lainasaamiset	0,00	4 379 652,68
	Muut saamiset	8 967 407,71	8 872 160,22
	Siirtosaamiset	4 352 824,17	1 427 384,54
		<u>34 137 935,37</u>	<u>40 931 165,30</u>
III	Rahoitusarvopaperit		
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
IV	Rahat ja pankkisaamiset	<u>16 121 587,20</u>	<u>5 920 796,09</u>
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>821 114 555,52</u>	<u>839 669 149,89</u>
VASTATTAVAA		2023	2022
A	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	156 859 418,87	191 910 065,82
II	Arvonkorotusrahasto	170 268 223,54	170 863 858,50
III	Muut omat rahastot	8 522 971,16	8 554 194,35
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	8 159 587,15	9 638 126,73
V	Tilikauden yli- / alijäämä	14 428 155,95	2 981 716,73
		<u>358 238 356,67</u>	<u>383 947 962,13</u>
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
	Poistoero	7 273 287,84	7 652 269,71
	Vapaaehtoiset varaukset	16 100 000,00	16 200 000,00
		<u>23 373 287,84</u>	<u>23 852 269,71</u>
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
	Eläkevaraukset	24 100,00	65 354,98
	Muut pakolliset varaukset	2 753 959,49	1 955 962,43
		<u>2 778 059,49</u>	<u>2 021 317,41</u>
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
	Lahjoitusrahastojen pääomat	30 029 987,47	29 302 466,07
	Muut toimeksiantojen pääomat	103 860,47	96 741,27
		<u>30 133 847,94</u>	<u>29 399 207,34</u>
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	313 930 854,48	290 947 103,52
	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
	Saadut ennakot	3 817 200,00	3 817 200,00

Liittymismaksut ja muut velat	4 055 370,44	4 329 582,29
	<u>321 803 424,92</u>	<u>299 093 885,81</u>
II Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 016 249,04	33 606 849,04
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	2 495 000,00	1 901 600,00
Saadut ennakot	6 406 997,81	5 428 459,62
Ostovelat	16 157 842,44	27 465 935,74
Liittymismaksut ja muut velat	3 545 610,90	6 119 832,01
Siirtovelat	20 165 878,47	26 831 831,08
	<u>84 787 578,66</u>	<u>101 354 507,49</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>821 114 555,52</u>	<u>839 669 149,89</u>

TASE-yhdistely

VASTAAVAA	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A PYSYVÄT VASTAAVAT					
I Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	1 937 245,47			48 936,80	1 986 182,27
Muut pitkävaikutteiset menot	24 550 526,71			731 609,17	25 282 135,88
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-22 265,00		8 636,00		-13 629,00
	<u>26 465 507,18</u>	0,00	8 636,00	780 545,97	27 254 689,15
II Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	62 867 453,85			130 274,00	62 997 727,85
Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	166 734 630,91				166 734 630,91
Rakennukset	15 597 572,11		3 316 982,31	177 795 006,03	196 709 560,45
Kiinteät rakenteet ja laitteet	84 952 307,71		34 769 047,79		119 721 355,50
Koneet ja kalusto	8 559 017,08		475 999,57		9 035 016,65
Muut aineelliset hyödykkeet					0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	21 488 432,53		18 071 150,08	2 666 132,79	42 225 715,40
	<u>360 199 414,19</u>	0,00	56 633 179,75	180 591 412,82	597 424 006,76
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	289 784 449,54			1 809 271,53	291 593 721,07
Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset					0,00
Muut lainasaamiset	20 232 829,82				20 232 829,82
Muut saamiset	405 468,28		202 896,61	1 787 955,42	2 396 320,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					0,00
	<u>310 422 747,64</u>	0,00	202 896,61	3 597 226,95	314 222 871,20
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen varat	29 658 580,43				29 658 580,43
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18				51 828,18
	<u>29 710 408,61</u>	0,00	0,00	0,00	29 710 408,61
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	21 791,63		290 057,10		311 848,73
Keskeneräiset tuotteet	544 688,96				544 688,96
Valmiit tuotteet					0,00
Muu vaihto-omaisuus	21 060,40				21 060,40
Ennakkomaksut	176 165,41				176 165,41
	<u>763 706,40</u>	0,00	290 057,10	0,00	1 053 763,50
II Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					0,00
Myyntisaamiset					0,00
Lainasaamiset	8 189 986,48				8 189 986,48
Muut saamiset					0,00
Siirtosaamiset	583 031,27				583 031,27
Lyhytaikaiset saamiset					

Myyntisaamiset	7 368 950,22	195 990,56	4 386 199,36	93 545,60	12 044 685,74
Lainasaamiset	15 778 776,77	1 680 181,15			17 458 957,92
Muut saamiset	8 779 834,71			187 573,00	8 967 407,71
Siirtosaamiset	4 352 824,17				4 352 824,17
	<u>45 053 403,62</u>	<u>1 876 171,71</u>	<u>4 386 199,36</u>	<u>281 118,60</u>	<u>51 596 893,29</u>
III Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset					
rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
I					
V Rahat ja pankkisaamiset	16 121 587,20	0,00	0,00	0,00	16 121 587,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>788 736 774,84</u>	<u>1 876 171,71</u>	<u>61 520 968,82</u>	<u>185 250 304,34</u>	<u>1 037 384 219,71</u>

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

VASTAAVAA

	Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A PYSYVÄT VASTAAVAT					
I Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet					1 986 182,27
Muut pitkävaikutteiset menot					25 282 135,88
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					<u>-13 629,00</u>
					27 254 689,15
II Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet					62 997 727,85
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset					166 734 630,91
Rakennukset					196 709 560,45
Kiinteät rakenteet ja laitteet					119 721 355,50
Koneet ja kalusto					9 035 016,65
Muut aineelliset hyödykkeet					0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					<u>42 225 715,40</u>
					597 424 006,76
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	1)	-198 772 491,39			92 821 229,68
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset					0,00
Muut lainasaamiset					20 232 829,82
Muut saamiset	3)			-38 214,88	2 358 105,43
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					<u>0,00</u>
					115 412 164,93
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen varat					29 658 580,43
Muut toimeksiantojen varat					<u>51 828,18</u>
					29 710 408,61

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet				311 848,73
Keskeneräiset tuotteet				544 688,96
Valmiit tuotteet				0,00
Muu vaihto-omaisuus				21 060,40
Ennakkomaksut				176 165,41

1 053 763,50

II Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset				0,00
Lainasaamiset				8 189 986,48
Muut saamiset				0,00
Siirtosaamiset				583 031,27

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset				12 044 685,74
Lainasaamiset	2)	-15 778 776,77	-1 680 181,15	0,00
Muut saamiset	2)			8 967 407,71
Siirtosaamiset				4 352 824,17

34 137 935,37

III Rahoitusarvopaperit

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin				0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset				0,00

0,00

I

V Rahat ja pankkisaamiset

16 121 587,20

VASTAAVAA YHTEENSÄ

821 114 555,52

VASTATTAVAA	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A OMA PÄÄOMA					
I Peruspääoma	156 859 418,87		25 948 876,88	172 823 614,51	355 631 910,26
III Arvonkorotusrahasto	170 268 223,54				170 268 223,54
IV Muut omat rahastot	8 522 971,16				8 522 971,16
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-16 819 977,58	1 796 047,31	20 978 245,52	2 205 271,90	8 159 587,15
VI Tilikauden yli- / alijäämä	15 312 799,20	80 124,40	997 640,45	-1 962 408,10	14 428 155,95
	<u>334 143 435,19</u>	<u>1 876 171,71</u>	<u>47 924 762,85</u>	<u>173 066 478,31</u>	<u>557 010 848,06</u>
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
Poistoero	7 273 287,84				7 273 287,84
Vapaaehtoiset varaukset	16 100 000,00				16 100 000,00
	<u>23 373 287,84</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>23 373 287,84</u>
C PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset	24 100,00				24 100,00
Muut pakolliset varaukset	2 753 959,49				2 753 959,49
	<u>2 778 059,49</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>2 778 059,49</u>
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 029 987,47				30 029 987,47
Muut toimeksiantojen pääomat	103 860,47				103 860,47
	<u>30 133 847,94</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>30 133 847,94</u>
E VIERAS PÄÄOMA					
I Pitkäaikainen					
Joukkovelkakirjalainat	0,00				0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	312 500 000,00			1 430 854,48	313 930 854,48
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00				0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00				0,00
Saadut ennakot	3 817 200,00				3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	1 310 079,83		2 783 505,49		4 093 585,32
	<u>317 627 279,83</u>	<u>0,00</u>	<u>2 783 505,49</u>	<u>1 430 854,48</u>	<u>321 841 639,80</u>
II Lyhytaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 000 000,00			16 249,04	36 016 249,04
Lainat julkisyhteisöiltä			9 738 101,94	7 720 855,98	17 458 957,92
Lainat muilta luotonantajilta	2 495 000,00				2 495 000,00
Saadut ennakot	6 406 520,97			476,84	6 406 997,81
Ostovelat	13 010 510,18		535 181,44	2 612 150,82	16 157 842,44
Liittymismaksut ja muut velat	3 511 390,18		34 220,72		3 545 610,90
Siirtovelat	19 257 443,22		505 196,38	403 238,87	20 165 878,47
	<u>80 680 864,55</u>	<u>0,00</u>	<u>10 812 700,48</u>	<u>10 752 971,55</u>	<u>102 246 536,58</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>788 736 774,84</u>	<u>1 876 171,71</u>	<u>61 520 968,82</u>	<u>185 250 304,34</u>	<u>1 037 384 219,71</u>

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

VASTATTAVAA

	Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A OMA PÄÄOMA					
I Peruspääoma	1)		-25 948 876,88	-172 823 614,51	156 859 418,87
III Arvonkorotusrahasto					170 268 223,54
IV Muut omat rahastot					8 522 971,16
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä					8 159 587,15
VI Tilikauden yli- / alijäämä					<u>14 428 155,95</u>
					358 238 356,67
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
Poistoero					7 273 287,84
Vapaaehtoiset varaukset					<u>16 100 000,00</u>
					23 373 287,84
C PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset					24 100,00
Muut pakolliset varaukset					<u>2 753 959,49</u>
					2 778 059,49
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat					30 029 987,47
Muut toimeksiantojen pääomat					<u>103 860,47</u>
					30 133 847,94
E VIERAS PÄÄOMA					
I Pitkäaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					313 930 854,48
Lainat julkisyhteisöiltä	2)				0,00
Lainat muilta luotonantajilta					0,00
Saadut ennakot					3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	3)		-38 214,88		<u>4 055 370,44</u>
					321 803 424,92
II Lyhytaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					36 016 249,04
Lainat julkisyhteisöiltä	2)		-9 738 101,94	-7 720 855,98	0,00
Lainat muilta luotonantajilta					2 495 000,00
Saadut ennakot					6 406 997,81
Ostovelat					16 157 842,44
Liittymismaksut ja muut velat	3)				3 545 610,90
Siirtovelat					<u>20 165 878,47</u>
					84 787 578,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ					
					<u><u>821 114 555,52</u></u>

1) Peruspääomasijoituksen eliminointi	0,00
2) Yhdystilin eliminointi	0,00
3) Liittymismaksujen eliminointi	0,00

3.4. Konsernilaskelmat

VAASAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA

2023

2022

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot	350 117 417,82	736 086 190,72
Toimintakulut	-519 215 949,48	-1 157 374 617,69
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4 948 714,97	3 549 230,91
Toimintakate	-164 149 816,69	-417 739 196,06
Verotulot	186 121 825,51	330 199 668,52
Valtionosuudet	67 628 523,64	158 749 929,78
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 487 026,11	691 946,20
Muut rahoitustuotot	9 452 804,81	10 137 271,81
Korkokulut	-14 134 630,97	-5 108 993,54
Muut rahoituskulut	-257 074,91	-2 492 433,56
Vuosikate	86 148 657,50	74 438 193,15
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 857 260,36	-59 013 131,84
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-1 651 999,82	-679 281,28
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	29 639 397,32	14 745 780,03
Tilinpäätössiirrot	-294 470,35	-999 759,94
Tilikauden verot	-1 762 454,19	-826 360,61
Laskennalliset verot	-261 847,61	-153 851,73
Vähemmistöosuudet	-60 764,87	-41 258,90
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	27 259 860,30	12 724 548,85

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

2023

2022

Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	86 148 681,91		74 438 193,15	
Satunnaiset erät				
Tilikauden verot	-1 762 454,19		-826 360,61	
Tulorahoituksen korjauserät	-4 916 326,25		-3 549 230,91	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	654 787,33		-1 014 714,10	
Myyntivoitot	-3 202 497,77		-56 505,26	
Myyntitappiot	505 252,59	77 427 443,62	20 186,00	69 011 568,27
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-91 091 501,05		-137 820 314,14	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 340 960,87		3 044 451,60	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	6 902 647,59	-82 847 892,59	8 723 513,10	-126 052 349,44
Toiminnan ja investointien rahavirta		-5 420 448,97		-57 040 781,17
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäys	-3 369 408,52			
Antolainasaamisten vähennys	3 036 947,57	-332 460,95	-5 411 514,09	-5 411 514,09
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	79 707 185,92		179 343 842,70	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-63 059 778,87		-83 905 565,93	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 869 246,86	14 778 160,19	-51 904 219,54	43 534 057,23
Oman pääoman muutos		457 258,70		412 808,99
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Maksetut osingot	0,00		0,00	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	152 417,05		-1 349 428,20	
Vaihto-omaisuuden muutos	960 105,33		-1 681 981,36	
Saamisten muutos	-656 540,48		-6 207 303,17	
Korottomien velkojen muutos	-35 953 413,63	-35 497 431,73	41 261 918,02	32 023 205,29
Rahoituksen rahavirta		-20 594 473,79		70 558 557,42
Rahavarojen muutos				
		-26 014 922,76		13 517 776,25
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	41 613 804,76		67 628 727,52	
Rahavarat 1.1.	67 628 727,52	-26 014 922,76	54 110 951,27	13 517 776,25

KONSERNITASE

2023

2022

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 600 738,69	5 894 636,02
Muut pitkävaikutteiset menot	26 246 429,10	27 673 161,72
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-13 629,00	0,00
	<u>31 833 538,79</u>	<u>33 567 797,74</u>

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	88 919 003,63	95 330 845,67
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	168 489 711,36	169 085 346,32
Rakennukset	422 265 970,09	556 491 456,78
Rakennusten arvonorotukset	1 267 669,68	1 284 748,67
Kiinteät rakenteet ja laitteet	255 618 181,40	254 581 593,87
Koneet ja kalusto	13 851 276,25	21 998 539,93
Muut aineelliset hyödykkeet	5 236 473,35	6 031 346,41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	62 437 140,44	49 409 361,06
	<u>1 018 085 426,20</u>	<u>1 154 213 238,71</u>

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosuudet	205 249 091,28	204 485 622,41
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	43 311 370,51	45 440 908,88
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	970 213,33	970 213,33
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0
Muut lainasaamiset	4 862 730,62	7 064 563,55
Muut saamiset	0,00	118 764,21
	<u>254 393 405,74</u>	<u>258 080 072,38</u>

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	1 285 182,06	1 148 021,18
Lahjoitusrahastojen varat	29 694 068,87	29 204 634,95
Muut toimeksiantojen varat	55 705,01	55 705,01
	<u>31 034 955,94</u>	<u>30 408 361,14</u>

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	2 903 464,08	6 183 546,46
Keskeneräiset tuotteet	544 688,96	768 091,77
Valmiit tuotteet	0,00	0
Muu vaihto-omaisuus	26 706,40	299 236,14
Ennakkomaksut	176 165,41	0,00
	<u>3 651 024,85</u>	<u>7 250 874,37</u>

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	6 350 000,00	2 980 591,48
Laskennalliset verosaamiset	862 145,00	5874005
Muut saamiset	13 236 023,92	8 566 465,47
Siirtosaamiset	583 031,27	1 134 456,27
	<u>21 031 200,19</u>	<u>18 555 518,22</u>

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	47 573 325,46	60 349 998,51
Lainasaamiset	35 000,00	956 649,94
Laskennalliset verosaamiset	0	0
Muut saamiset	15 667 678,56	29 718 070,14
Siirtosaamiset	20 959 142,84	36 806 535,54
	<u>84 235 146,86</u>	<u>127 831 254,13</u>
	105 266 347,05	146 386 772,35

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	689 112,93	3 324,15
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0
Muut arvopaperit	6 819 194,46	3 986 843,17
	<u>7 508 307,39</u>	<u>3 990 167,32</u>

Rahat ja pankkisaamiset

	41 613 804,76	63 638 560,20
--	---------------	---------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	1 493 386 810,72	1 697 535 844,21
--	------------------	------------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	156 859 418,87	191 910 065,83
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Arvonkorotusrahasto	173 829 833,71	174 442 547,65
Muut omat rahastot	21 493 095,70	-2 783 575,15
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	229 647 775,56	222 903 606,67
Tilikauden yli- / alijäämä	27 259 860,30	12 724 548,85
	<u>609 089 984,14</u>	<u>599 197 193,85</u>

VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 424 493,25	11 402 672,95
-------------------	--------------	---------------

VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	0,00	1 663 551,37
-----------	------	--------------

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	24 100,00	65 354,98
Muut pakolliset varaukset	4 312 167,40	6 116 842,42
	<u>4 336 267,40</u>	<u>6 182 197,40</u>

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	1 285 291,24	1 148 078,69
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 090 477,90	30 109 056,37
Muut toimeksiantojen pääomat	110 442,34	104 175,15
	<u>31 486 211,48</u>	<u>31 361 310,21</u>

KONSERNIRESERVI	926 980,01	1 374 617,36
-----------------	------------	--------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma

Pääomalainat	1 900 000,00	266 394
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	521 530 861,79	607 995 326
Lainat julkisyhteisöiltä	33 692 013,29	38 820 216,78
Lainat muilta luotonantajilta	4 720 984,78	4 357 762,78

Pitkäaikainen koroton vieraspääoma

Saadut ennakot	3 998 413,78	4 028 275,12
Ostovelat	0,00	0
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	66 796 856,45	89 229 596,49
Siirtovelat	0,00	0
Laskennalliset verovelat	27 159 820,37	25 382 867,11
	<u>659 798 950,46</u>	<u>770 080 438,3</u>

Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	632 629,20	556 277,4
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	51 815 016,53	61 389 439,36
Lainat julkisyhteisöiltä	1 923 485,82	3 083 382,29
Lainat muilta luotonantajilta	2 495 000,00	1 136 600
Lyhytaikainen koroton vieraspääoma		
Saadut ennakot	10 216 500,20	9 232 835,2
Ostovelat	43 184 330,85	78 333 011,8
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	36 112 501,32	46 990 181,08
Siirtovelat	32 944 460,06	75 552 135,66
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
	<u>179 323 923,98</u>	<u>276 273 862,79</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 493 386 810,72	1 697 535 844,21

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 17.3.2014 § 31, joka on huomioitu tilikaudella 2013 uusien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Tilikauden 2014 alusta poistosuunnitelman muutosta on noudatettu kaikkien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Alle 10 000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Maa-alueiden arvonkorotukset on tehty kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 päätöksen mukaisesti.

Pohjanmaan museon ja Tikanojan taidekodin taideomaisuus on luetteloitu ko. laitoksissa, eikä niillä ole kirjanpitoarvoa taseessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen joko keskihintaperiaatteen mukaisesti, hankintameno, sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan. Vastikkeetta saadut rahoitusarvopaperit luetteloidaan erikseen.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Kaikki koron- ja valuutanvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa.

ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuoden aikana on tehty korjauksia edellisten tilikausien yli-/alijäämään, Pohjanmaan pelastuslaitoksella siirrot hyvinvointialueelle yhteensä -4.256.222,44 € maa-alueiden hankinnan korjaus 2022 47.182,50 €, arvonlisäveron korjaus vuodelle 2020 92.334,56 € ja Vaasan Veden varaston muutos 2022 -343.754,89 €.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN	2023	2022
Sosiaali- ja terveystoimi	0,00	0,00
Varhaiskasvatus ja perusopetus	7 387 787,38	8 083 462,74
Ammatilliset koulut ja lukiot	5 288 120,92	4 446 388,15
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	3 749 745,77	3 630 807,69
Pelastustoimi	53 721,08	8 416 326,72
Tekninen toimi	25 976 262,05	29 320 079,43
Tukipalvelut	14 225 378,07	12 740 418,34
Liiketoiminta	16 617 754,06	16 338 609,61
Muut	10 275 726,99	10 229 987,20
Yhteensä	<u>83 574 496,32</u>	<u>93 206 079,88</u>
3. VEROTULOJEN ERITTELY	2023	2022
Kunnan tulovero	137 754 399,70	269 625 092,34
Osuus yhteisöveron tuotosta	23 709 776,89	37 623 153,10
Kiinteistövero	26 676 945,51	26 237 714,05
Yhteensä	<u>188 141 122,10</u>	<u>333 485 959,49</u>
4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	7 616 429,59	73 786 940,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 607 193,70	4 899 519,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	28 449 861,00	27 838 294,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Verotulomenetysten kompensatio	10 466 596,89	33 626 551,00
Valtionosuudet yhteensä	<u>49 140 081,18</u>	<u>140 151 304,00</u>

5. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	15 - 50 vuotta	menojäännöspoisto	5 -20 %
Rakennukset / Vaasan Satama	20 - 30 vuotta	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10-20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

6. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2023	2022
Eläkevastuuvaraus 1.1.	65 354,98	99 312,96
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	-41 254,98	-33 957,98
Eläkevastuuvaraus 31.12.	24 100,00	65 354,98
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	912 763,28	1 134 014,27
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-202 002,94	-221 250,99
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	710 760,34	912 763,28
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 1.1.	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	1 000 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 31.12.	2 043 199,15	1 043 199,15

7. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT
JA MYYNTITAPPIOT

	2023	2022
Muut toimintatuotot		
Osakkeet ja osuudet	393 181,21	0,00
Maa-alueet	563 395,89	4 779 383,92
Rakennukset	1 826 606,10	0,00
Irtain omaisuus	88 222,57	44 228,24
Yhteensä	<u>2 871 405,77</u>	<u>4 823 612,16</u>
Muut toimintakulut		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Maa-alueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Irtain omaisuus	0,00	7 287,10
	<u>0,00</u>	<u>7 287,10</u>

8. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA
PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt
luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	2 269,13	2 243,30
Keskustan Laihian kunnallisjärjestö		0,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	11 500,07	12 087,85
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	19 214,67	21 228,72
Svenska Folkpartiet Vasa		19 945,40
Svenska Folkpartiet samorganisation	18 281,68	0,00
Vaasan Perussuomalaiset	10 420,05	11 248,79
Vaasan seudun vihreät	3 482,77	4 037,75
Vasemmistoliitto	4 296,24	5 211,64
Vaasan Kristillisdemokraatit	1 509,38	1 553,00
	<u>70 973,99</u>	<u>77 556,45</u>

9. PALVELUJEN OSTOT

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	15 556 040,49	271 363 185,48
Muiden palvelujen ostot	71 097 372,20	66 656 173,49
Yhteensä	<u>86 653 412,69</u>	<u>338 019 358,97</u>

10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKO-
TUOTTOJEN ERITTELY

	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	6 513 906,90	9 740 171,05
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	37 885,97
Yhteensä	<u>6 513 906,90</u>	<u>9 778 057,02</u>

4.3. Taseen liitetiedot

11. ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotuksissa noudatetaan kaupunginvaltuuston (kv 6.11.2006§130) päättämiä periaatteita. Maa-alueiden arvostus perustuu arvioituun aluekohtaiseen todennäköiseen luovutushintaan.

	2023	2022
Maa-alueet		
Arvonkorotukset 1.1	167 330 265,87	166 596 804,27
Arvonkorotusten vähennys / myynnit	0,00	-183 043,60
Arvonkorotusten lisäys	-595 634,96	916 505,20
Arvonkorotukset 31.12.	166 734 630,91	167 330 265,87
Osakkeet ja osuudet		
Arvonkorotukset 1.1.	613 999,63	613 999,63
Arvonkorotusten vähennys	-613 999,63	0,00
Arvonkorotus 31.12.	0,00	613 999,63
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	166 734 630,91	167 944 265,50

12. KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET

	Tasearvo 1.1.2023	Lisäys/vähennys tilikaudella	Tasearvo 31.12.2023	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä	33 598 944,35	-33 598 944,35	0,00	0,00	0,00
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	316 437,84	-316 437,84	0,00	0,00	0,00
- arvonkorotus	613 999,63	-613 999,63	0,00	0,00	
Pohjanmaan liitto	55 095,53		55 095,53	74 410,82	-19 315,29
Svenska österbottens förbund för utbildning och kultur	2 599 553,70		2 599 553,70	2 525 244,83	74 308,87
Vaasanseudun Areenat ky	4 245 918,73		4 245 918,73	4 245 918,15	0,58
Kårkulla samkommun	521 265,13	-521 265,13	0,00	0,00	0,00

13. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET
SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2023	2022
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	18 778 042,90	17 601 994,88
Muut saamiset	2 274 724,09	2 212 101,60
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyhteisöiltä		
Lainasaamiset	7 200 000,00	5 000 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	2 246 141,05	2 009 274,51
Lainasaamiset	0,00	1 260 000,00
Muut saamiset	112 281,92	3 218 633,02
Siirtosaamiset	94 984,83	18,46
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Myyntisaamiset	134 593,32	2 587 533,60
Muut saamiset	6 581,93	1 561 117,23
Siirtosaamiset	0,00	249 460,35
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	83 270,27	23 736,77
Lainasaamiset	0,00	2 000 000,00
Muut saamiset	47 859,26	46 293,59
Siirtosaamiset	0,00	0,00

14. SIIRTOSAAMISET

	2023	2022
Pitkäaikaiset		
Maankäyttö sopimukset	583 031,27	1 134 456,27
Muut siirtosaamiset		
	<u>583 031,27</u>	<u>1 134 456,27</u>
Lyhytaikaiset		
Siirtyvät korot	118 767,68	4 856,38
Ennakkomaksut	80 949,73	61 196,50
Muut siirtosaamiset	4 153 106,76	1 361 331,66
	<u>4 352 824,17</u>	<u>1 427 384,54</u>

15. PYSYVÄT VASTAAVAT

Kaupunki yhteensä

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet					
	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä		Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 598 486,12	25 017 143,08	0,00	26 615 629,20	61 261 890,17	195 251 055,18	118 898 298,11	13 610 803,06	31 628 806,01	420 650 852,53
Lisäykset tilikauden aikana	1 006 813,05	3 263 198,21	-13 629,00	4 256 382,26	1 786 019,24	14 428 226,96	21 066 697,11	2 959 872,44	10 596 952,49	50 837 768,24
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-187 573,00	-247 156,61	0,00	0,00	-434 729,61
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-97 364,06	-1 377 397,82	-3 780 277,83	-132 237,10	0,00	-5 387 276,81
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	47 182,50	0,00	-5 278,54	-5 006 805,43	-43,10	-4 964 944,57
Tilikauden poistot ja niiden palautukset	-619 116,90	-2 998 205,41	0,00	-3 617 322,31	0,00	-10 069 394,91	-16 210 926,74	-2 396 616,32	0,00	-28 676 937,97
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 986 182,27	25 282 135,88	-13 629,00	27 254 689,15	62 997 727,85	196 709 560,45	119 721 355,50	9 035 016,65	42 225 715,40	430 689 375,85
Arvonkorotukset Kirjanpitoarvo 31.12.	1 986 182,27	25 282 135,88	-13 629,00	27 254 689,15	166 734 630,91	229 732 358,76	119 721 355,50	9 035 016,65	42 225 715,40	597 424 006,76

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	52 421 202,56	30 369 719,91	41 951 214,91	2 665 657,61	127 407 794,99	16 624 110,00	3 175 590,64	19 799 700,64
Lisäykset	375 001,00	213 597,79			588 598,79	1 573 736,97	2 000 000,00	3 573 736,97
Siirrot erien välillä			-35 050 646,95		-35 050 646,95	118 082,22	-79 867,34	38 214,88
Vähennykset		-1,00		-82 818,79	-82 819,79	-391 552,46	-390 949,90	-782 502,36
Arvonalentumiset ja niiden palautukset				-41 697,36	-41 697,36			0,00
Hankintameno 31.12.	52 796 202,56	30 583 317,70	6 900 567,96	2 541 141,46	92 821 229,68	17 924 376,73	4 704 773,40	22 629 150,13
Arvonkorotukset Kirjanpitoarvo 31.12.	52 796 202,56	30 583 317,70	6 900 567,96	2 541 141,46	92 821 229,68	17 924 376,73	4 704 773,40	22 629 150,13

16. OMA PÄÄOMA	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	156 859 418,87	191 910 065,82
Muutokset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	156 859 418,87	191 910 065,82
Hyvinvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja velkaerien vaikutus alkusaldoon	-35 050 646,95	0,00
Arvonkorotusrahasito 1.1.	170 863 858,50	170 130 396,90
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	0,00	733 461,60
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella	-595 634,96	
Arvonkorotusrahasito 31.12.	170 268 223,54	170 863 858,50
Muut omat rahastot		
Vahinkorahasito 1.1.	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Vahinkorahasito 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimen rahasto 1.1.	1 628 614,30	1 628 614,30
Yhteistoimintasopimus/irtisanominen	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	-31 223,19	0,00
Oppisopimustoimen rahasto 31.12.	1 597 391,11	1 628 614,30
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1	9 638 126,73	1 178 220,52
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	2 981 716,73	8 047 097,22
Siirrot hyvinvointialueella vaikutukset	-4 256 018,48	
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-204 237,83	412 808,99
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12	8 159 587,15	9 638 126,73
Tilikauden yli- /alijäämä 1.1	2 981 716,73	8 047 097,22
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-2 981 716,73	-8 047 097,22
Tilikauden yli-/alijäämä	14 428 155,95	2 981 716,73
Tilikauden yli- /alijäämä 31.12	14 428 155,95	2 981 716,73
Oma pääoma yhteensä	358 238 356,67	383 947 962,13
17. PAKOLLISET VARAUKSET	2023	2022
Eläkevastuuvaraus	24 100,00	65 354,98
Kaatopaikan maisemointivaraus	710 760,34	912 763,28
Varaus alueiden puhdistamisvelvollisuuksiin	2 043 199,15	1 043 199,15
	2 778 059,49	2 021 317,41

18. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	2023	2022
JVK-laina 2017/2022	0,00	0,00
- korko 3 kk:n Euribor + 0,18%		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0,00	0,00
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

19. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ	2023	2022
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	16 140,00	3 645,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Muut velat	1 310 107,60	1 585 874,20
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Muut velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot		
Lainat	2 496 600,00	1 901 600,00
Ostovelat	3 533 153,70	2 610 151,98
Siirtovelat	196 841,50	64 809,49
Velat kuntyhtymille		
Lainat		
Ostovelat	210 267,46	11 773 568,10
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	266 281,95	6 221 762,71
Saadut ennakot		
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Ostovelat	730 353,60	442 055,48
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

20. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	<u>185 000 000,00</u>	<u>136 000 000,00</u>
Yhteensä	<u>185 000 000,00</u>	<u>136 000 000,00</u>

21. SEKKILIMIITTI	2023	2022
Shekkitilin limiitti kokonaan käyttämättä	5 522 818,90	5 522 818,90
22. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2023	2022
Pitkäaikaiset		
Liittymismaksut	2 783 505,49	2 745 290,61
Muut velat	1 310 079,83	1 584 291,68
Yhteensä	<u>4 093 585,32</u>	<u>4 329 582,29</u>
23. SIIRTOVELAT	2023	2022
Lomapalkkajaksotukset	14 361 041,07	14 927 357,20
Muut palkkajaksotukset	323 404,63	0,00
Henkilösivukulut	1 870 981,72	1 388 801,66
Siirtyvät korot	1 282 268,46	336 100,89
Tuloennakot ja muut lyhytaikaiset siirtovelat	2 328 182,59	7 452 330,19
Yhteensä	<u>20 165 878,47</u>	<u>24 104 589,94</u>

4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

24. VUOKRAVASTUUT	2023	2022
<i>Vuokravastuut</i>		
Vuokravastuut yhteensä	43 548 995,41	7 776 608,14
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 732 026,45	1 304 290,07
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 319 254,94	1 666 791,79
Myöhemmin maksettavat	4 243 606,76	4 184 944,16
Yhteensä	<u>6 562 861,70</u>	<u>5 851 735,95</u>
25. VASTUUSITOUMUKSET	2023	2022
Tytäryhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	133 180 561,43	130 390 467,58
Jäljellä oleva pääoma	92 783 416,19	86 948 746,16
Täytetakaukset		
Alkuperäinen pääoma	4 804 769,13	4 804 769,13
Jäljellä oleva pääoma	2 385 253,29	2 493 647,95
Osakkuus- ja muiden omistusyhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	36 075 000,00	36 075 000,00
Jäljellä oleva pääoma	31 851 600,84	33 618 093,92
Muiden puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	2 629 296,46	2 629 296,46
Jäljellä oleva pääoma	864 331,60	1 203 618,13
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Osuus takausvastuusta 31.12	564 016 840,00	511 887 351,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	-448 971,00	-296 016,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Sopimusvastuut

Vuokravakuussitoumukset, sosiaali- ja terveystoimi	59 766,20	68 046,94 *
Vuokrien rahavakuudet, sosiaali- ja terveystoimi	92 850,86	113 549,68 *

*Vertailutietoon lisätty vuodelta 2022 puuttuvat vuokravakuussitoumukset ja vuokrien rahavakuudet

Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti 31.12	1 000 000,00	1 260 000,00
Stormossen Oy:n kanssa solmitut yhteistyösopimus ja biokaasun toimitussopimus kymmeneksi vuodeksi.		
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>1 152 617,06</i>	<i>1 260 000,00</i>
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 987 707,00	4 608 119,00
Arvonlisäverojen palautusvastuu	15 587,35	5 697,71

Koronvaihtosopimukset

Kaupungin varainhankinta pyritään toteuttamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti kuitenkin niin, että siihen liittyvät riskit tunnistetaan ja ne pyritään pitämään hyväksyttävällä tasolla. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on korkoriskin, saatavuusriskin ja jälleenrahoitusriskin hallinta. Korkoriskiä hallitaan laina-aikajakaumalla ja suojauksilla. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan suojaussopimuksella (johdannainen) muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Kaupungin koronvaihtosopimusten bruttomäärä oli 195 milj. euroa 31.12.2023. Vaihtuvakorkoisten lainojen yhteismäärä vastaavana ajankohtana oli 268,5 milj. euroa. Koronvaihtosopimusten avulla toteutetaan suojauksia suhdannesyklejä huomioivalla tavalla. Suhdanteiden muuttuessa myös olemassa olevia suojauksia muutetaan tulevaisuuden taloustilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla. Matalasuhdanteessa korot ovat tyypillisesti alhaalla ja korkeasuhdanteessa vastaavasti korkealla. Vuosina 2013-2016 on tehty suojaussopimuksia, jotka astuvat voimaan tulevaisuudessa vuosina 2020-2027. Toimenpiteillä on ollut merkittävä korkohyöty kaupungille. Uusia sopimuksia ei ole hyväksytty v. 2023.

Kunta on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Kaupungilla ei ole koronvaihtosopimuksia joihin ei liity tilinpäätöshetkellä vastaavaa lainaa.

Tavoiteltu korkosuojaus vaihtelee matalasuhdanteen 70 prosentista korkeasuhdanteen 40 %:iin. Suojatun osuuden osalta tavoitetaso on 50-60 % lainasalkusta (suojatun osuuden määrä vaihtelee noin 40-70 %:n välillä). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt varainhankinnan periaatteet 20.2.2017. Suojausaste oli n. 65 % tilinpäätöshetkellä 31.12.2023. Pitkäaikainen korkositoumus (ei huomioida vuoden sisällä erääntyviä lainoja tai korkosuoja) oli tilinpäätöshetkellä n. 57%.

Tilinpäätöshetkeen laskettuna korkotason nousu 0,5 %-yksiköllä vastaa sopimusten käyvän arvon muutosta +5,8 milj. eurolla ja lasku 0,5 %-yksiköllä -6,3 milj. eurolla.

Koronvaihtosopimukset

	2023	2022
Päätyneet koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimus I		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan pääoma 31.12.		1 500 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,22 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		-13 382,05
Koronvaihtosopimus II		
Vastakkainen sopimus		
Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.		1 500 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		13 380,66
Koronvaihtosopimus III		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.		20 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,595 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		22 451,00
Koronvaihtosopimus IV		
Vastakkainen sopimus		
Kiinteä korko vaihdettu kiinteäksi koroksi		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.		20 000 000,00
Kiinteä korko: 1,595 % (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		37 584,00
Koronvaihtosopimus V, Swaptio		
Vastakkainen sopimus.		
Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi.		20 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023		

Sopimuksen päättymispäivä 16.3.2043
 Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)
 Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)
 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) -1 232,00

Koronvaihtosopimus V ei astunut voimaan, koska pankki ei käyttänyt optiota.

Voimassa olevat koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus VI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi
 Jäljellä oleva bullet lainan nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00
 Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)
 Kiinteä korko: 1,29 % (kaupunki toimittaa)
 Sopimuksen päättymispäivä 12.5.2025
 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) -267 000,00 445 834,00

Koronvaihtosopimus VI suojaa lainaa Danske Bank 84315710012569 jonka saldo on 20 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.10.2027.

Koronvaihtosopimus VII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi
 Jäljellä oleva bullet-lainan nimellispääoma 31.12. 20 000 000,00 20 000 000,00
 Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)
 Kiinteä korko: 1,21 % (kaupunki toimittaa)
 Sopimuksen päättymispäivä 13.5.2030
 Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) -1 316 248,00 2 379 206,00

Koronvaihtosopimus VII suojaa lainaa Vaasan Osuuspankki 567008-83627141, jonka saldo on 24,5 milj. euroa. Lainan eräpäivä 29.5.2028.

Koronvaihtosopimus VIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.
 Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12. 12 500 000,00 12 500 000,00
 Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2017
 Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2027
 Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)
 Kiinteä korko: 1,164 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	551 966,00	912 106,00
--	------------	------------

Koronvaihtosopimus IX

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
--	---------------	---------------

Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2018

Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2028

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,332 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	571 275,00	999 271,00
--	------------	------------

Koronvaihtosopimukset VIII ja IX suojaavat yhdessä (XV lisäksi) lainaa Kuntarahoitus S100346/23, jonka saldo on 40 milj. euroa. Lainan eräpäivä 27.11.2038

Koronvaihtosopimus X

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	30 000 000,00	30 000 000,00
--	---------------	---------------

Sopimuksen alkamispäivä 26.5.2017

Sopimuksen päättymispäivä 25.5.2037

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,442 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 774 257,00	5 729 584,00
--	--------------	--------------

Koronvaihtosopimus X suojaa lainaa Kuntarahoitus 21116/22, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä 23.8.2032.

Koronvaihtosopimus XI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	25 000 000,00	25 000 000,00
---	---------------	---------------

Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2020

Sopimuksen päättymispäivä 15.6.2045

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	6 551 755,00	7 640 606,00
--	--------------	--------------

Koronvaihtosopimus XI suojaa lainaa Kuntarahoitus 18293/16, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 28.4.2026.

Koronvaihtosopimus XII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 7.6.2023

Sopimuksen päättymispäivä 7.6.2043

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,454 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 1 697 089,00 2 144 364,00

Koronvaihtosopimus XII suojaa lainaa OP 567008-83647164, jonka saldo on 15 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.3.2025

Koronvaihtosopimus XIV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 25 000 000,00 25 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023

Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2043

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) -1 888 329,83 2 040 734,76

Koronvaihtosopimus XIV suojaa lainaa Svenska Handelsbanken 313160-771173, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä on 13.3.2024.

Forward-start koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus XIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2027

Sopimuksen päättymispäivä 17.6.2047

Vaihtuva korko: 6 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 2 062 656,00 2 051 164,00

*Koronvaihtosopimus XIII suojaa OP 567008-83649384
lainaa, jonka saldo on 10 milj. euroa. Lainan eräpäivä on
19.7.2032.*

Koronvaihtosopimus XV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2027 Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2042 Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa) Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-839 568,63	740 465,21

*Koronvaihtosopimus XV suojaa Kuntarahoituksen lainaa
S100346/23 (VIII ja IX lisäksi), jonka saldo on 40 milj.
Lainan eräpäivä 27.11.2038.*

Koronvaihtosopimus XVI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	30 000 000,00	30 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2029 Sopimuksen päättymispäivä 4.1.2049 Vaihtuva korko: 6 kk euribor, (pankki toimittaa) Kiinteä korko: 1,837 % (kaupunki toimittaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 218 401,00	2 022 098,00

*Koronvaihtosopimus XVI (Nordea 2282007/4267345)
suojaa Danske Bank lainaa 6784 3157 1001 8269, jonka
saldo on 36 milj. euroa. Lainan eräpäivä 30.11.2032.*

Markkina-arvot yhteensä	13 116 252,54	27 164 235,97
-------------------------	---------------	---------------

Koronvaihtosopimukset

Voimassa olevat johdannaissopimukset ja niiden vastakkaiset johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	145 000 000,00	170 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	9 674 764,17	18 165 410,00
josta		
Swaptio	0,00	20 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	-1 232,00

Forward-start johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	50 000 000,00	85 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	3 441 488,37	8 998 825,97
Käypä arvo yhteensä	13 116 252,54	27 164 235,97
Koronvaihtosopimusten kokonaismäärä		
Brutto	195 000 000,00	255 000 000,00
Netto	195 000 000,00	215 000 000,00

4.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

26. HENKILÖSTÖKULUT	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	117 706 784,62	116 849 512,32
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	23 909 588,31	27 269 558,64
Muut henkilösivukulut	4 279 319,94	4 315 491,54
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	145 895 692,87	148 434 562,50
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	939 052,73	847 397,31
Pakollisia varauksia tuloutettu henkilöstökuluihin	41 254,98	33 957,98
Yhteensä henkilöstökulut	146 793 490,62	149 315 917,79
27. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TEHTÄVÄ- ALUEITTAIN	2023	2022
Sosiaali- ja terveystoimi	0	0
Sosiaalipalvelut / avustajat	0	0
Varhaiskasvatus ja perusopetus	1 661	1 643
Ammatilliset koulut ja lukiot	381	406
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	558	565
Pelastustoimi *	0	135
Tekninen toimi	228	222
Liiketoiminta	76	78
Muut	283	304
Yhteensä	<u>3 187</u>	<u>3 353</u>
* lisäksi sivutoimisia puolivakinaisia palomiehiä	0	384

28. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		2023	2022
BDO Auditor Oy			
	Tilintarkastuspalkkiot		
	Tilintarkastajan lausunnot	0,00	1 890,00
	Muut palkkiot	4 190,00	1 010,00
	Palkkiot yhteensä	4 190,00	2 900,00
KPMG Oy Ab			
	Tilintarkastuspalkkiot	34 712,08	42 433,95
	Tilintarkastajan lausunnot	15 185,03	15 580,00
	Muut palkkiot	179 423,09	193 253,58
	Palkkiot yhteensä	229 320,20	251 267,53
Ernst & Young Oy Ab			
	Tilintarkastuspalkkiot		
	Tilintarkastajan lausunnot		
	Muut palkkiot		
	Palkkiot yhteensä	0,00	0,00

29. KAUPUNGIN JA SEN INTRESSITÄHOIHIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET

Liiketoimea on pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisena varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun liiketoimen arvo on vähintään 500 000 euroa (alv 0 %).

- Kaupunginvaltuusto on 19.3.2018 § 15 hyväksynyt kuntalain 42 §:n mukaisen johtajasopimuksen.

- Koy Pikipruukille on myönnetty markkinaehtoinen tertiäärilaina, saldo 31.12.2023; 8,9 milj. euroa. Koy Klemetinkaarelle on myönnetty koroton ja lyhennysvapaa tertiäärilaina, saldo 31.12.2023; 0,9 milj. euroa. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa myönnettyistä lainoista ja arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

- TeeSe Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginhallitus 20.12.2021, § 472) pääomalaina, saldo 31.12.2023; 1,4 milj. euroa. TT Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 26.11.2018, § 74) pääomalaina, saldo 31.12..2023; 0,2 milj. euroa.

Vaasa Facilita Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto; 11.10.2021 § 106 ja 10.10.2022 § 69) pääomalaina jonka suuruus on 1,9 milj. euroa.

Pääomaintojen korkomarginaali on 1 % + 12 kk euribor ja pääomaintojen luonteen mukaisesti lainat ovat vakuudettoimia. Arvion mukaan pääomaintoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

- Kvarken Link Oy:lle on myönnetty maksuvalmiuslimiitti, saldo 31.12.2023: 2,0 milj. €
 - Vaasan Asumisoikeus Oy:lle on myönnetty maksuvalmiuslimiitti, saldo 31.12.2023: 1,0 milj.

4.6. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. LAATIMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt. Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen on jätetty yhdistelemättä edellisen konsernitilinpäätöksen tapaan Kvarkenhamnar Ab, joiden yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin tilikauden ylijäämään ja omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot, kulut sekä saamiset ja velat ja kiinteistöverot on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty kunnan omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tilikauden ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuonna 2004 suunnitelmapoistojen tekemisen kirjanpidossa aloittaneiden tytäryhteisöjen edellisten vuosien poisto-oikaisuna käytetään vuoden 2003 tilinpäätökseen kirjattua poistoa, jota poistetaan tulevina vuosina samalla %:lla kuin yhteisö tekee suunnitelmapoistoja. Niiden tytäryhteisöjen, jotka eivät tee suunnitelmanmukaisia poistoja, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalon poistot on ennen yhdistelyä oikaistu suunnitelman mukaisiksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden ylijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusmenetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin Vaasan kaupungin tilinpäätöksessä.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten korkovaikutukset on kirjattu suoriteperiaatteen mukaisesti tilikauden aikana oikaisemaan suojattavan lainan korkovaikutuksia. Tarkemmat tiedot johdannaisista on esitetty johdannaisia käsittelevässä vastuuliitetiedossa.

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt							
Oy Klemetinkaari - Ab Klemetsösvängen	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %	519 155,06	1 197 158,23	14 233,58
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	498 321,14	0,00	-36,34
Vaasa Facilita Oy Ab (konserni)	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	4 182 884,19	32 099 420,90	-43 592,30
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	13 819 854,86	109 180 118,16	-112 473,15
Asunto Oy Vaasan Pitkänlahdenkatu 31-35-							
Bostads Ab Vasa Långviksgatan 31-35	1089301-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	534 240,10	2 416 509,24	203,84
Asunto Oy Vaasan Asemakatu 43 Bostads Ab	0546657-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	338 726,82	1 192 398,78	29,62
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 484 508,21	7 096,53	-8 890,80
Oy Vaasan Asumisoikeus-Vasa Bostadsrätt Ab	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %	2 205 250,34	8 506 418,85	18,66
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	289,37	2 362 101,58	24,88
Oy Vaasan ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola							
Ab	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %	4 338 091,27	4 903 075,14	113 493,85
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %	8 592,68	388 336,07	20,94
Oy Vaasan Ekolämpö-Vasa Ekovärme Ab	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	180 116,54	6 396,53	-11 582,02
Vaasan Sähkö Oy (konserni)	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	223 721 904,24	233 354 849,21	15 540 789,57
Vaasanseudun Kehitys Oy - Vasaregionens Utveckling							
Ab	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %	363 521,08	301 594,11	7 425,35
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	66,69 %	77,80 %	11 361 049,23	24 469 369,21	-328 185,73
		Mustasa					
Ab Stormossen Oy	0586634-8	ari	54,35 %	54,35 %	3 215 892,84	3 983 785,37	14 794,49
Vähänkylön Vuokratalot Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	477 864,59	2 771 285,01	13,83
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki (konserni)	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	9 158 692,46	14 083,51	10,11
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %	62 836,70	71 450,81	10 018,32
Oy EduVamia Ab	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 302 124,73	282 029,98	37 234,32
TeeSe Botnia Oy Ab	2859365-3	Vaasa	65,74 %	65,74 %	1 469 503,15	5 241 278,61	76 201,44
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	11 655 122,40	1 011,06	-417,44
Vaasan Satama Oy	3390130-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	0,00	0,00	0,00
Vaasan Vastaanottokeskus Oy	3348891-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	0,00	0,00	0,00
Tytäryhteisöt yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä							
Pohjanmaan Expo Oy - Expo Österbotten Ab	0702385-4	Vaasa	76,80 %	76,80 %	260 689,54	57 446,02	-116 815,88
Kuntayhtymät							
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä - Vasaregionens							
Arenor Samkommun	1025565-6	Vaasa	70,77 %	70,77 %	5 158 177,80	3 050 521,57	1 999,29
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto							
kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	41,93 %	41,93 %	641 197,42	449 670,34	-28 942,51
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och							
Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %	6 502 309,04	2 517 203,59	-111 275,79
Osakkuusyhteisöt							
Kvarken Link Oy (konserni)	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	27 706 304,06	41 463 024,29	1 325 980,97
Kyrönmaan Jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	1 052 904,31	306 126,19	17 557,98
VP Facilities Oy Ab (konserni)	2917961-4	Vaasa	33,30 %	46,55 %	5 295 348,78	1 159 092,79	240 311,38
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,66 %	948 233,41	267 534,51	34 547,56
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	38,30 %	319 026,10	507 097,83	64 576,92
Fastighets Ab Formangatan 14 Kiinteistö Oy	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %	87 461,87	6 120,18	376,47
TT Botnia Oy (konserni)	2995396-4	Vaasa	37,19 %	37,19 %	1 166 550,26	751 322,79	208 456,64
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %	5 530 157,80	11 069 224,90	133,93
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt							
Kvarkenhamnar Ab	2650224-4	Uumaja	50,00 %	50,00 %			

3. ARVONKOROTUKSET	2023	2022
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1	169 085 346,32	168 351 884,72
Arvonkorotukset	0,00	733 461,60
Arvonkorotusten purku	-595 634,96	0,00
Arvo 31.12	168 489 711,36	169 085 346,32
Rakennukset		
Arvo 1.1	1 284 748,67	1 284 748,67
Arvonkorotusten purku	-17 078,98	0,00
Arvo 31.12	1 267 669,68	1 284 748,67
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1	970 213,33	998 714,15
Arvonkorotusten purku	0,00	-28 500,82
Arvo 31.12	970 213,33	970 213,33
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	170 727 594,38	171 340 308,32
4. MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	2023	2022
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 677 784,13	1 056 335,64
Muut maa- ja vesialueet	87 241 219,50	94 274 510,03
Maa- ja vesialueet yhteensä	88 919 003,63	95 330 845,67
5. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Maankäyttö sopimukset	540 800,00	1 134 456,27
Muut siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	540 800,00	1 134 456,27
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Vakuutusmaksujaksotus	0,00	51 118,11
Vuokrasaamiset	45 898,17	53 403,32
Myyntisaamiset	5 004 807,00	18 496 030,32
Palkkojen siirtosaamiset	39 884,67	44 629,54
Korkosaamiset	298 283,64	40 717,11
Verosaamiset	647 907,25	1 067 260,36
Avustushakemukset ja jaksotukset	1 347 151,81	593 509,61
Siirtosaamiset valtiolta	0,00	18 616,64
Siirtosaamiset EU:lta	0,00	38 758,49
Kelan työterveyshuolto	16 869,97	204 702,57
Ennakkomaksut	82 836,82	218 127,83
Muut siirtosaamiset	13 475 503,50	15 979 661,64
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	20 959 142,84	36 806 535,54

6. SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	1 713 289,72	7 946 218,12
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	21 141 769,95	53 941 030,78
Korkojaksotukset	2 540 770,65	914 164,84
Verot	0,00	14 781,86
Muut menojäämät	7 477 089,73	12 735 940,06
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	32 872 920,06	75 552 135,66
7. PAKOLLISET VARAUKSET	2023	2022
Eläkevastuu	24 100,00	65 354,98
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	0,00	2 500 808,33
Suvilahden kaatopaikan maisemointi	710 760,34	912 763,28
Alueiden puhdistusvelvollisuus	2 043 199,15	1 043 199,15
Kaatopaikkojen jälkihoito, Stormossen	1 558 207,91	1 608 151,13
Muut pakolliset varaukset	0,00	194 278,34
Pakolliset varaukset yhteensä	4 336 267,40	6 324 555,21
8. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2023	2022
Eläkevastuu 1.1	65 354,98	99 312,96
Lisäykset tilikaudella	-41 254,98	-33 957,98
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12	24 100,00	65 354,98
Potilasvastuuvakuutus 1.1	2 500 808,33	2 912 233,99
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-2 500 808,33	-411 425,66
Potilasvastuuvakuutus 31.12	0,00	2 500 808,33
Alueiden puhdistusvelvollisuus 1.1	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	1 000 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 31.12	2 043 199,15	1 043 199,15
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 1.1	912 763,28	1 134 014,27
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-202 002,94	-221 250,99
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 31.12	710 760,34	912 763,28
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 1.1	1 465 793,66	1 608 151,13
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	92 414,25	-142 357,47
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 31.12	1 558 207,91	1 465 793,66
Muut pakolliset varaukset 1.1	194 278,34	400 000,00
Lisäykset tilikaudella	-194 278,34	-205 721,66
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12	0,00	194 278,34

9. MUIDEN PITKÄAIKAISTEN VELKOJEN ERITTELY	2023	2022
Muut velat		
Liittymismaksut	59 561 477,12	59 076 736,87
Muut velat	7 235 379,33	30 152 859,62
Muut velat yhteensä	66 796 856,45	89 229 596,49

10. LASKENNALLISET VEROVELAT	2023	2022
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen vieras pääoma	27 159 820,37	25 382 867,11

11. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA TAPPIOT	2023	2022
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	24 815,44	0,00
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	342 782,05	76 169,26
Myyntivoitot yhteensä	367 597,49	76 169,26
Muut toimintakulut		
Kiinteistön myyntitappio	-528 895,09	0,00
Muut myyntitappiot	-429 085,97	-428 598,83
Myyntitappiot yhteensä	-957 981,06	-428 598,83

12. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN	2023	2022
Sosiaali- ja terveystoimi	0,00	275 365 823,34
Varhaiskasvatus- ja perusopetus	7 387 787,38	8 083 462,74
Ammatilliset koulut ja lukiot	12 522 235,10	10 893 493,16
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	5 424 745,41	5 178 494,04
Pelastustoimi	53 721,08	8 416 326,72
Tekninen toimi	25 454 644,73	29 320 079,43
Tukipalvelut	14 225 378,07	12 740 418,34
Liiketoiminta	274 054 641,85	373 635 110,04
Muut	10 994 264,20	12 452 982,91
Toimintatuotot yhteensä	350 117 417,82	736 086 190,72

13. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	48 708 361,72	102 289 648,72
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	34 969 184,94	117 087 286,73
Vakuudeksi annetut yritys kiinnitykset	0,00	3 000 000,00
Vakuudeksi annetut muut kiinnitykset	35 647,24	9 213 047,24
Lainat julkisyhteisöiltä	45 860 068,49	85 158 501,79
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	129 217 728,64	160 644 573,03
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	164 222 560,82	289 944 907,00

14. VAKUUDET	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet	41 761 182,47	46 953 933,28
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet	4 000 000,00	4 000 000,00
Muiden puolesta annetut vakuudet	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	45 761 182,47	50 953 933,28
15. VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 882 222,84	27 325 736,74
Myöhemmin maksettavat	56 171 834,51	115 341 509,47
Yhteensä	61 054 057,35	142 667 246,21
16. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 959 896,87	3 795 983,67
Myöhemmin maksettavat	4 877 367,67	8 864 223,57
Yhteensä	7 837 264,54	12 662 229,24
17. VASTUUSITOUMUKSET	2023	2022
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	38 704 296,46	38 767 041,46
Jäljelläoleva pääoma	32 715 932,44	35 190 126,05
Kuntien takauskeskus		
Osuus takausvastuusta 31.12	564 016 840,00	511 887 351,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	-448 971,00	-296 016,00
18. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT	2023	2022
Vuokravakuudet	0,00	0,00
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti	1 000 000,00	1 260 000,00
Sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet	90 437,65	90 437,65
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu -2023	3 987 707,00	4 608 119,00
Rantamyly, pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 277 431,35	36 831 518,17
Muut vastuut	8 126 097,90	128 744 752,90
Josta luotollisen sh.limiitin käyttämättä oleva määrä	5 522 818,90	87 682 536,90
Sopimusvastuut yhteensä	16 481 673,90	171 534 827,72
Johdannaissopimukset Vaasan kaupunki	195 000 000,00	255 000 000,00
Johdannaissopimukset Vaasan Sähkö	24 702 500,00	30 889 652,00
Johdannaissopimukset Pikipruukki	2 304 000,00	2 560 000,00
Johdannaissopimukset Asemakatu 43	1 175 625,00	1 216 875,00
Johdannaissopimukset Stormossen Oy	240 240,00	282 911,00
Johdannaissopimukset SÖFUK	658 076,12	1 184 451,59
Johdannaissopimukset Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	6 944 444,00	2 962 500,00
Johdannaissopimukset VSHP	0,00	2 720 229,80

Hyödykejohtannaiset

Sähköjohtannaiset

Vaasan sähkö käy sähkön myynnin ja oston suojaamiseksi kauppaa sähköjohtannaisilla hyväksytyyn riskipolitiikan- ja rajojen mukaisesti. Suojauslaskennan alaisten erien realisoitumattomat arvonmuutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten realisoitumattomat tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Forwardit GWh	219,2	372,00
Futuurit GWh	3 025,1	4 121,50
Forwardit, käypä arvo €	617 000	-24 767 000,00
Futuurit, käypä arvo €	-17 951 000	13 560 000,00
Käypä arvo, netto €	-17 334 000	-11 207 000,00

19. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2023	2022
Peruspääoma 1.1	156 859 418,87	191 910 065,83
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12	156 859 418,87	191 910 065,83
Hyvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja velkaerien vaik. alkusaldoon	-35 050 646,95	0,00
Arvonkorotusrahasto 1.1	174 442 547,65	173 709 086,05
Vähennykset tilikaudella	-612 713,94	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	733 461,60
Arvonkorotusrahasto 31.12	173 829 833,71	174 442 547,65
Muut omat rahastot		
Vararahasto	722 601,77	722 601,77
Rahaston pääoma 31.12	722 601,77	722 601,77
Vahinkorahasto	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimenrahasto	1 628 614,30	1 628 614,30
Siirrot rahastosta	31 223,19	0,00
Rahaston pääoma 31.12	1 597 391,11	1 628 614,30
Muut omat rahastot	-12 060 371,27	10 286 677,73
Siirrot rahastoon	24 307 894,04	12 852,77
Siirrot rahastosta	0,00	-22 359 901,77
Rahaston pääoma 31.12	12 247 522,77	-12 060 371,27
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	21 493 095,70	-2 783 575,15
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	235 628 155,52	217 015 471,89
Edellisten tilikausien oikaisut	-5 980 379,96	5 888 134,78
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	229 647 775,56	222 903 606,67
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	27 529 860,30	12 724 548,85
Oma pääoma yhteensä 31.12	609 359 984,14	599 197 193,85

4.7. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Tilinpäätös	erikseen sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontrat	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Anto- ja ottolainat	atk-tuloste
Konsernikirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 21 kpl	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 10 kpl	kassanauhat/tilityslomakkeet

5. Liikelaitosten tilinpäätökset

5.1. Liikelaitosten vaikutus tulokseen

Liikelaitosten vaikutus tulokseen (1 000 €)

	Tuloslaskelmat			Eliminointi ja oikaisukirjaukset		Eliminoidut tuloslaskelmat			Kaupungin tuloslask. tilinpäätök-sessä
	Kaupunki	Liike-laitokset	Eliminoi-maton yht	Kaupunki	Liike-laitokset	Kaupunki	Liike-laitokset		
Toimintatuotot									
Myyntituotot	22 832	17 825	40 657 1)	-2 008	-1 099	20 823	16 726	37 549	
Maksutuotot	7 559	4	7 563 1)	-10	0	7 549	4	7 553	
Tuet ja avustukset	9 165	66	9 231 1)	0	0	9 165	66	9 231	
Vuokratuotot	15 565	47 490	63 055 1)	-768	-37 381	14 796	10 109	24 905	
Muut toimintatuotot	4 328	117	4 445 1)	-33	-76	4 296	41	4 336	
Valmistus omaan käyttöön	321	544	865 1)	801	254	1 121	798	1 920	
Toimintakulut									
Henkilöstökulut									
Palkat ja palkkiot	-113 900	-3 807	-117 707	0	0	-113 900	-3 807	-117 707	
Henkilösivukulut									
Eläkekulut	-23 151	-758	-23 910	0	0	-23 151	-758	-23 910	
Muut henkilösivukulut	-4 148	-131	-4 279	0	0	-4 148	-131	-4 279	
Palvelujen ostot	-75 006	-13 453	-88 459 1)	286	1 520	-74 720	-11 934	-86 653	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-9 284	-9 842	-19 125 1)	92	259	-9 192	-9 583	-18 775	
Avustukset	-14 182	0	-14 182 1)	0	0	-14 182	0	-14 182	
Vuokrat	-42 774	-3 873	-46 647 1)	37 399	754	-5 375	-3 118	-8 494	
Muut toimintakulut	-1 488	-161	-1 649 1)	4	8	-1 485	-153	-1 637	
Toimintakate	-224 164	34 020	-190 144	35 762	-35 762	-188 403	-1 741	-190 144	
Verotulot	188 141	0	188 141	0	0	188 141	0	188 141	
Valtionosuudet	49 140	0	49 140	0	0	49 140	0	49 140	
Rahoitustuotot ja -kulut									
Korkotuotot	1 011	0	1 011	0	0	1 011	0	1 011	
Muut rahoitustuotot	25 954	32	25 987 2)	-19 290	0	6 664	32	6 697	
Korkokulut	-7 165	0	-7 165	0	0	-7 165	0	-7 165	
Muut rahoituskulut	-39	-19 343	-19 382 2)	0	19 290	-39	-53	-92	
Vuosikate	32 879	14 709	47 588	16 472	-16 472	49 350	-1 762	47 588	
Poistot ja arvonalentumiset									
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 034	-14 259	-32 293	0	0	-18 034	-14 259	-32 293	
Arvonalentumiset	-42	-1 335	-1 377	0	0	-42	-1 335	-1 377	
Satunnaiset erät									
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tilikauden tulos	14 803	-885	13 918	16 472	-16 472	31 274	-17 356	13 918	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	379	0	379	0	0	379	0	379	
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	100	0	100	0	0	100	0	100	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	31	0	31	0	0	31	0	31	
Tilikauden yli- / alijäämä	15 313	-885	14 428	16 472	-16 472	31 784	-17 356	14 428	
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi		0							
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi		0							

5.2. Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen

Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen (1 000 €)

	Kaupunki rahoitus-laskelma	Liikelaitokset yhteensä	Eliminoimaton rahoitus-laskelma	Eliminointi- ja oikaisu-kirjaukset		Eliminoidut rahoitus-laskelmat		Kaupungin rahoitus-laskelma tilinpäätök-sessä
				Kaupunki	Liike-laitokset	Kaupunki	Liike-laitokset	
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate	32 879	14 709	47 588 1)	16 472	-16 472	49 350	-1 762	47 588
Satunnaiset erät	0	0	0			0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-2 891	0	-2 891			-2 891	0	-2 891
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	0	0	0			0	0	0
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	757	0	757			757	0	757
Muut tulorahoituksen korjauserät	32	0	32			32	0	32
Toiminnan rahavirta yhteensä	30 776	14 709	45 486			47 248	-1 762	45 486
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-32 778	-20 826	-53 604 3)	2 285		-30 493	-20 826	-51 320
Rahoitusosuudet investointimenoihin	247	188	435			247	188	435
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 292	1 048	4 340 3)	-220	-175	3 072	873	3 945
Investointien rahavirta yhteensä	-29 239	-19 591	-48 830			-27 175	-19 765	-46 940
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	1 537	-4 881	-3 344			20 073	-21 527	-1 454
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
Antolainasaamisten lisäys	-2 407	0	-2 407			-2 407	0	-2 407
Antolainasaamisten vähennys	2 942	0	2 942			2 942	0	2 942
Antolainauksen muutokset yhteensä	535	0	535			535	0	535
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000	0	60 000			60 000	0	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 000	0	-37 000			-37 000	0	-37 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 879	0	1 879 2)			1 879	0	1 879
Lainakannan muutokset yhteensä	24 879	0	24 879			24 879	0	24 879
Oman pääoman muutokset	45	2 302	2 347 3)		-1 890	45	412	457
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	150	0	150			150	0	150
Vaihto-omaisuuden muutos	455	378	833			455	378	833
Saamisten muutos	-1 233	1 320	87 2)	2 874	561	1 641	1 881	3 522
Korottomien velkojen muutos	-16 167	880	-15 287 2)	1 120	-4 554	-15 047	-3 674	-18 721
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-16 795	2 579	-14 216			-12 801	-1 415	-14 216
Rahoituksen rahavirta	8 664	4 881	13 545			12 657	-1 003	11 655
Rahavarojen muutos	10 201	0	10 201			32 731	-22 530	10 201
Rahavarojen muutos								
Rahavarat 31.12	16 122	0	16 122			16 122	0	16 122
Rahavarat 1.1	5 921	0	5 921			5 921	0	5 921
Muutos	10 201	0	10 201			10 201	0	10 201

- Sisäisten ostojen ja rahoituserien
- 1) eliminointi
 - 2) Yhdystilin eliminointi
 - 3) investointien eliminointi

5.3. Liikelaitosten vaikutus taseeseen

Liikelaitosten vaikutus taseeseen (1 000 €)

	Kaupungin tase	Liikelaitokset yhteensä	Eliminoimaton tase	Eliminointi- ja oikaisu-kirjaukset	Liikelaitokset	Eliminoidut taseet	Liikelaitokset	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
				Kaupunki		Kaupunki		
VASTAAVAA								
A PYSYVÄT VASTAAVAT								
I Aineettomat hyödykkeet								
Aineettomat oikeudet	1 937	49	1 986			1 937	49	1 986
Muut pitkävaikutteiset menot	24 551	732	25 282			24 551	732	25 282
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	-22	9	-14			-22	9	-14
	26 466	789	27 255			26 466	789	27 255
II Aineelliset hyödykkeet								
Maa- ja vesialueet	62 867	130	62 998			62 867	130	62 998
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	166 735	0	166 735			166 735	0	166 735
Rakennukset	15 598	181 112	196 710			15 598	181 112	196 710
Kiinteät rakenteet ja laitteet	84 952	34 769	119 721			84 952	34 769	119 721
Koneet ja kalusto	8 559	476	9 035			8 559	476	9 035
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0			0	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	21 488	20 737	42 226			21 488	20 737	42 226
	360 199	237 225	597 424			360 199	237 225	597 424
II Sijoitukset								
Osakkeet ja osuudet	289 784	1 809	291 594 1)	-198 772		91 012	1 809	92 821
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	0	0	0			0	0	0
Muut lainasaamiset	20 233	0	20 233			20 233	0	20 233
Muut saamiset	405	1 991	2 396 3)		-38	405	1 953	2 358
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	0	0			0	0	0
	310 423	3 800	314 223			111 650	3 762	115 412
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT								
Valtion toimeksiannot	0	0	0			0	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	29 659	0	29 659			29 659	0	29 659
Muut toimeksiantojen varat	52	0	52			52	0	52
	29 710	0	29 710			29 710	0	29 710
C VAIHTUVAT VASTAAVAT								
I Vaihto-omaisuus								
Aineet ja tarvikkeet	22	290	312			22	290	312
Keskeneräiset tuotteet	545	0	545			545	0	545
Valmiit tuotteet	0	0	0			0	0	0
Muu vaihto-omaisuus	21	0	21			21	0	21

Ennakkomaksut	176	0	176			176	0	176
	764	290	1 054			764	290	1 054
II Saamiset								
Pitkäaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	0	0	0			0	0	0
Lainasaamiset	8 190	0	8 190			8 190	0	8 190
Muut saamiset	0	0	0			0	0	0
Siirtosaamiset	583	0	583			583	0	583
Lyhytaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	7 369	4 676	12 045			7 369	4 676	12 045
Lainasaamiset	15 779	1 680	17 459 2)	-15 779	-1 680	0	0	0
Muut saamiset	8 780	188	8 967 2)	0	0	8 780	188	8 967
Siirtosaamiset	4 353	0	4 353 2)			4 353	0	4 353
	45 053	6 543	51 597			29 275	4 863	34 138
II								
I Rahoitusarvopaperit								
Sijoitukset								
rahamarkkinainstrumentteihin	0	0	0			0	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0			0	0	0
	0	0	0			0	0	0
I								
V Rahat ja pankkisaamiset	16 122	0	16 122			16 122	0	16 122
VASTAAVAA YHTEENSÄ	788 737	248 647	1 037 384			574 186	246 929	821 115

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA								
I Peruspääoma	156 859	198 772	355 632 1)	-198 772		156 859	0	156 859
III Arvonkorotusrahasto	170 268	0	170 268			170 268	0	170 268
IV Muut omat rahastot	8 523	0	8 523			8 523	0	8 523
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-16 820	24 980	8 160			-16 820	24 980	8 160
VI Tilikauden yli- / alijäämä	15 313	-885	14 428			15 313	-885	14 428
	334 143	222 867	557 011			334 143	24 095	358 238
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET								
VARAUKSET								
Poistoero	7 273	0	7 273			7 273	0	7 273
Vapaaehtoiset varaukset	16 100	0	16 100			16 100	0	16 100
	23 373	0	23 373			23 373	0	23 373
C PAKOLLISET VARAUKSET								
Eläkevaraukset	24	0	24			24	0	24
Muut pakolliset varaukset	2 754	0	2 754			2 754	0	2 754
	2 778	0	2 778			2 778	0	2 778
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT								
Valtion toimeksiannot	0	0	0			0	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 030	0	30 030			30 030	0	30 030

Muut toimeksiantojen pääomat	104	0	104			104	0	104
	30 134	0	30 134			30 134	0	30 134
E VIERAS PÄÄOMA								
I Pitkäaikainen								
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0			0	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	312 500	1 431	313 931			312 500	1 431	313 931
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0	2)	0	0	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0	0			0	0	0
Saadut ennakot	3 817	0	3 817			3 817	0	3 817
Liittymismaksut ja muut velat	1 310	2 784	4 094	3)	0	1 310	2 745	4 055
	317 627	4 214	321 842			317 627	4 176	321 803
II Lyhytaikainen								
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0			0	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 000	16	36 016			36 000	16	36 016
Lainat julkisyhteisöiltä	0	17 459	17 459	2)	0	0	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	2 495	0	2 495			2 495	0	2 495
Saadut ennakot	6 407	0	6 407			6 407	0	6 407
Ostovelat	13 011	3 147	16 158			13 011	3 147	16 158
Liittymismaksut ja muut velat	3 511	34	3 546	3)	0	3 511	34	3 546
Siirtovelat	19 257	908	20 166			19 257	908	20 166
	80 681	21 566	102 247			80 681	4 107	84 788
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	788 737	248 647	1 037 384			788 737	32 378	821 115
Peruspääomasijoituksen								
1) eliminointi	0							
2) Yhdystilin eliminointi	0							
3) Liittymismaksujen eliminointi	0							

V A A S A .

5.4. Pohjanmaan pelastuslaitos

Tilinpäätös 2023

Pohjanmaan pelastuslaitos -liikelaitos

Pohjanmaan pelastuslaitoksen toiminta siirrettiin Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 eikä liikelaitoksella tämän vuoksi ole ollut varsinaista toimintaa. Koska liikelaitosta ei vielä ole purettu, ja taseessa on varoja ja velkoja, laaditaan vielä erillinen tilinpäätös, joka liitetään kaupungin tilinpäätökseen. Loppuselvitys ja päätös liikelaitoksen purkamisesta tehdään myöhemmin.

Tuloslaskelmassa on vähäisiä tapahtumia, johtuen ennen vuotta 2023 toiminnasta, jotka johtivat noin 80 000 euron ylijäämään. Toiminnalle ei osoitettu määrärahaa vuodelle 2023.

Siirrot Pohjanmaan hyvinvointialueelle on kirjattu omaan pääomaan edellisten tilikausien muutoksena. Pohjanmaan hyvinvointialuetta laskutettiin ensihoidon alijäämästä vuodelta 2022, joka näkyy myyntisaamisissa.

Toiminnan siirtymisen vuoksi Pohjanmaan pelastuslaitos -liikelaitoksen johtokunta ei ole kokoontunut edellisen tilinpäätöksen käsittelyn jälkeen. Johtokunnan sijaan vuoden 2023 tilinpäätöksen hyväksyy kaupunginhallitus.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pohjanmaan käräjäoikeudessa on 25.5.2022 nostettu kanne palkkasaatavia koskevassa asiassa, jossa vastaajana on Vaasan kaupunki/Pohjanmaan pelastuslaitos (L 764/2022/716). Asiassa odotettiin käräjäoikeuden järjestävän valmisteluistunnon vuoden 2023 aikana. Tilanne 2/24; käsittely käräjäoikeudessa ei ole edennyt.

Taloudelliset vaikutukset: palkkasaatavia yhteensä 300.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kullekin kuukausittaiselle maksamattomalle erälle kuukauden viimeisestä päivästä lukien.

Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulos 80 124,40 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

Tilinpäätöslaskelmat

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Liikevaihto		3 778,15		13 078 041,15
Liiketoiminnan muut tuotot		49 942,93		654 834,25
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 670,45		-1 160 021,60	
Palvelujen ostot	42 305,01	40 634,56	-2 535 414,10	-3 695 435,70
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	4 607,05		-6 157 474,17	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-344,20		-1 093 220,08	
Muut henkilösivukulut	9 513,60	13 776,45	-240 324,93	-7 491 019,18
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		0,00		-534 591,26
Arvonalentumiset		-7 866,47		-0,13
Vuokratulot		-809,81		-1 817 249,87
Liiketoiminnan muut kulut		-18 564,58		-176 935,30
Liikelylijäämä (-alijäämä)		80 891,23		17 643,96
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-766,83	-766,83	-401,49	-401,49
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		80 124,40		17 242,47

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)		80 891,23		17 440,00
Poistot ja arvonalentumiset		7 866,47		534 795,35
Rahoitustuotot ja -kulut		-766,83		-401,49
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot			87 990,87	551 833,86
Investointien rahavirta				
Investointimenot		0,00		-1 382 592,59
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,00		779 711,59
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0,00	0,00	98 209,88
Toiminnan ja investointien rahavirta		87 990,87		47 162,74
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta		-560 528,47		770 361,31
Saamisten muutos muilta		2 275 119,69		-624,68
Korottomien velkojen muutos muilta		-2 338 443,62	-623 852,40	-816 899,37
Rahoituksen rahavirta			-623 852,40	-47 162,74
Oman pääoman muutokset			535 861,53	
Rahavarojen muutos			0,00	0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12		1 680 181,15		1 119 652,68
Saldo 1.1		1 119 652,68	560 528,47	1 890 013,99

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS TASE

VASTAAVAA		2023	2022
A	PYSYVÄT VASTAAVAT		
II	Aineellinen		
	Rakennukset	0,00	7 866,47
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	5 278,54
	Koneet ja kuljetusvälineet	0,00	5 007 009,39
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>5 020 154,40</u>
III	Sijoitukset		
	Muut saamiset	0,00	1 200,00
		<u>0,00</u>	<u>1 200,00</u>
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II	Saamiset		
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	195 990,56	1 437 410,85
	Saamiset kaupungilta, lyhytaikaiset	1 680 181,15	1 119 652,68
	Muut saamiset	0,00	777 039,05
	Siirtosaamiset	0,00	255 460,35
		<u>1 876 171,71</u>	<u>3 589 562,93</u>
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 876 171,71</u>	<u>8 610 917,33</u>
VASTATTAVAA		2023	2022
A	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	0,00	220 000,00
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	1 796 047,31	6 035 231,24
V	Tilikauden yli- / alijäämä	80 124,40	17 242,47
		<u>1 876 171,71</u>	<u>6 272 473,71</u>
D	VIERAS PÄÄOMA		
II	Lyhytaikainen		
	Saadut ennakot	0,00	0,00
	Ostovelat	0,00	752 876,82
	Muut velat	0,00	251 800,95
	Siirtovelat	0,00	1 333 765,85
		<u>0,00</u>	<u>2 338 443,62</u>
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 876 171,71</u>	<u>8 610 917,33</u>

Liitetiedot

Pohjanmaan pelastuslaitoksen nettovarot 31.12.2023

1 876 171,10

Alustava jako tilinpäätöksen 2022 kustannusjaon mukaan

Kunta	Asukasluku	Osuus		Osuus €/asukas	Arvioidut	Netto	€/asukas
		:%ssa			palkka-		
Kaskinen	1 278	0,9 %	16 559,02	12,96	2 647,79	13 911,23	10,89
Mustasaari	19 453	13,4 %	252 052,19	12,96	40 303,18	211 749,01	10,89
Korsnäs	2 068	1,4 %	26 795,04	12,96	4 284,53	22 510,51	10,89
Kristiinankaupunki	6 404	4,4 %	82 976,52	12,96	13 267,96	69 708,56	10,89
Laihia	7 996	5,5 %	103 604,03	12,96	16 566,30	87 037,74	10,89
Maalahti	5 451	3,8 %	70 628,51	12,96	11 293,51	59 335,00	10,89
Uusikaarlepyy	7 479	5,2 %	96 905,27	12,96	15 495,17	81 410,11	10,89
Närpiö	9 558	6,6 %	123 842,84	12,96	19 802,49	104 040,35	10,89
Pedersöre	11 174	7,7 %	144 781,33	12,96	23 150,55	121 630,77	10,89
Vaasa	67 551	46,7 %	875 257,14	12,96	139 953,73	735 303,41	10,89
Vöyri	6 388	4,4 %	82 769,21	12,96	13 234,81	69 534,40	10,89
Yhteensä	144 800	100,0 %	1 876 171,10	12,96	300 000,00	1 576 171,10	10,89

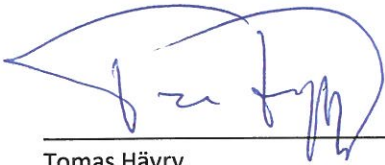
OMA PÄÄOMA

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	220 000,00	220 000,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	-220 000,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	0,00	220 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	6 035 231,24	6 616 885,73
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	-4 239 183,93	-581 654,49
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 796 047,31	6 035 231,24
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	17 038,51	581 654,48
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-17 038,51	-581 654,48
Tilikauden yli-/alijäämä	80 124,40	17 038,51
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	80 124,40	17 038,51
Oma pääoma yhteensä	1 876 171,71	6 272 269,75

Siirrot Pohjanmaan hyvinvointialueelle on kirjattu omaan pääomaan edellisten tilikausien muutoksena. Pohjanmaan hyvinvointialuetta laskutettiin ensihoidon alijäämästä vuodelta 2022, joka näkyy myyntisaamisissa.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Vaasassa 28.3.2024



Tomas Häyry
kaupunginjohtaja



Ragny Ragny

Sari Sanni

Frans Lin



Jukka Aho

Jukka Aho

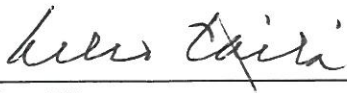
Jukka Aho

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Vaasassa 28 / 5 2024

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö



Esko Säilä
JHT HT

V A A S A .

5.5. Vaasan Talotoimi

Tilinpäätös 2023

Vaasan Talotoimi -liikelaitos

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus

- 1 Toimitilajohtajan katsaus
- 2 Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto
 - 2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus
 - 2.2 Organisaatio
 - 2.3 Henkilöstö
- 3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa
 - 3.1 Liikelaitoksen rahoituksellinen asema
 - 3.2 Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat
- 4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä
- 5 Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta
- 6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut
- 7 Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut
- 8 Tase ja tunnusluvut
- 9 Tilikauden tuloksen käsittely

Talousarvion toteutuminen

- 10 Talousarvion toteutuminen
 - 10.1 Tavoitteiden toteutuminen
 - 10.2 Käyttötalouden toteutuminen
 - 10.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen
 - 10.4 Rahoitusosan toteutuminen
 - 10.5 Investointien toteutuminen

Tilinpäätöslaskelmat

- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma
- Tase

Liitetiedot

- Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
- Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
- Tasetta koskevat liitetiedot
- Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot
- Henkilöstöä koskevat liitetiedot
- Luettelo käytetyistä kirjanpito kirjoista

1. Toimitilajohtajan katsaus

Vuosi 2023 jatkui taloudellisesti haasteellisena. Hintaindeksit kasvoivat hillitymmin kuin edellisenä vuonna, mutta hintojen nousua oli edelleen tuotteissa ja palveluissa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen ja valmiussuunnitelmien ylläpito on muodostunut normaaliksi osaksi toimintaa. Vuoden aikana otettiin käyttöön uudet järjestelmät dokumenttienhallintaan ja kiinteistöjen ylläpitoon. Jälkimmäinen näkyy myös asiakkaille, sähköisten palvelupyyntöjen muuttuessa informatiivisemmaksi ja selkeämmäksi.

Toiminnallisesti vuosi 2023 oli Talotoimessa hyvä, mutta taloudellisesti koettiin haasteita. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tuloutustavoitteen ja investointien osalta saavutettiin, mutta käyttötalouden osalta ei päästy asetettuun tavoitteeseen. Liikelyläämä ilman poistoja -tavoite alitti budjetin n. 0,7 milj. eurolla, jota heikensi erityisesti toimintakulujen toteuman ylitys budjettiin nähden n. 1,0 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat lähes budjetin mukaisina, ylittäen sen 0,04 milj. eurolla. Valmistus omaan käyttöön eli projekteille aktivoituiden työtunnit eivät olleet budjetissa kirjausteknisten syiden takia, ja näin ollen ne parantavat toteumaa budjettiin nähden n. 0,3 milj. eurolla. Poistot ja rahoituskulut huomioiva kokonaistulos vuonna 2023 oli alijäämäinen, alittaen budjetin n. 2,0 milj. eurolla. Poistojen ryhmässä on kirjattu arvonalentumisia yhteensä n. 1,3 milj. eurolla. Tilikauden tulos oli -1 962 408,10 euroa.

Talonrakennushankkeiden vuoden 2023 määräraha muutoksineen oli 13,3 milj. euroa, josta 7,5 milj. euroa oli varattu pienempien hankkeiden peruskorjausohjelmaan. Kuluneen vuoden aikana erillismäärärahan hankkeista valmistui Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän muutos. Leasing-rahoituksella toteutettu Vamian ATM-halli otettiin käyttöön loppuvuodesta. Käyttösuunnitelman mukainen investointirahoitus alitettiin n. 3,4 milj. eurolla, kun huomioidaan myös rahoitusosuudet ja luovutustulot. Luovutustuloissa on Talotoimelle kirjattu omaisuuden myynnistä tasearvoa vastaava osuus ja luovutusvoitto sekä myyntiin liittyvät kustannukset on siirretty konserniohjaukselle.

Rekrytointeja ei toteutettu lainkaan vuoden aikana ja henkilöstösuunnitelmassa olevat rekrytoinnit siirtyivät vuodelle 2024. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 20,0 (2022: 19,6; 2021: 18,3; 2020: 18,0).

Talotoimen vuoden 2023 talousarviossa painopisteet oli johdettu kaupungin strategisesta tavoitteesta järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, tyhjien tilojen ja korjausvelan hallinta. Tulevien hankkeiden toteutuksessa puntaroidaan erilaisia rahoituksen ja omistamisen vaihtoehtoja ja näistä tuorein esimerkki on marraskuussa käyttöön otettu Vamian ATM-halli. Keskustan yhtenäiskoulu -hankkeen suunnittelu jouduttiin väliaikaisesti keskeyttämään kaavamuutoksesta tehtyjen valitusten vuoksi. Korjausvelkaa pyritään hallitsemaan kohdistamalla toimenpiteet oikeisiin kohteisiin niin kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta kuin rakennuksen kunto huomioiden.

Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

2. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto

2.1. Hallinto ja tilivelvollisuus

Vaasan Talotoimi ja Vaasan Vesi –liikelaitoksilla on yhteinen Teknisten liikelaitosten johtokunta, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Uusi valtuustokausi alkoi 1.8.2021.

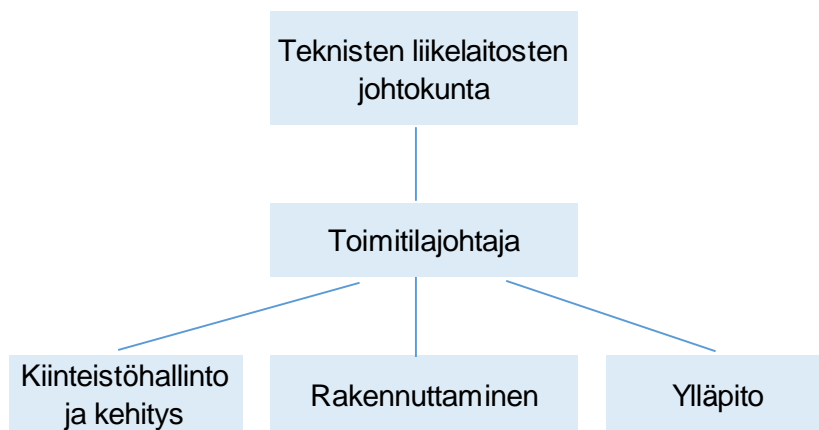
Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Seppo Korpi, pj.	SDP	Jorma Rantala	SDP
Peter Remahl, vpj.	KOK	Ari Rintamäki	KOK
Johanna Ahopelto	KOK		
Dick Jungerstam	RKP	Jan Bonn	RKP
Jorma Katajamäki	Vas	May-Gret Axell	KD
Johanna Kauppinen		Gunlög Ingves	RKP
Pasi Keskinen	Kesk.	Pentti Huovari	Kesk.
Marjatta Kiviranta		Tanja Ruutiainen	
Niina Mäkinen	PS	Juhani Järvinen	PS

Teknisten liikelaitosten johtokunta on kokoontunut vuoden aikana 11 kertaa ja käsitellyt yhteensä 74 pykälää. Kaupunginhallituksen edustajana Teknisten liikelaitosten johtokunnassa on toiminut Mauri Ollila (PS). Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Markku Järvelä, kaupunkiympäristön lakimies Sebastian Rönnlund ja kaupunkiympäristön controller Päivi Saukkoranta / Marjo Kahlos ovat osallistuneet kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Esittelijänä on toiminut toimitilajohtaja (Vaasan Vedeltä johtaja) ja pöytäkirjanpitäjänä Taina Tyni.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksessa tilivelvollisia ovat johtokunnan jäsenet sekä toimitilajohtaja.

2.2. Organisaatio

Kuluneen vuoden aikana organisaatorakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia.



2.3. Henkilöstö

Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2023 yhteensä 20,0 (vuonna 2022: 19,6). Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2023 oli 1,3 milj. euroa (vuonna 2022: 1,4 milj. euroa). Vuoden aikana ei toteutunut irtisanoutumisia eikä rekrytointeja. Poissaoloja (sairaus- sekä työ- ja vapaa-aajan tapaturmat) oli keskimäärin 4,3 päivää/htv (vuonna 2022: 5,1 päivää/htv). Poissaoloja työtapaturmien vuoksi ei ollut lainkaan (vuonna 2022: 0 päivää/htv). Henkilökunnan jakaantuminen toiminnoittain on esitetty liitetiedoissa.

Henkilökunnan määrä	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
1.1.2023	20	2	22
Nettomuutokset	-1	-1	-2
31.12.2023	19	1	20

3. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

3.1. Liikelaitoksen rahoituksellinen asema

Vaasan Talotoimen rahoituksellinen asema heikentyi vuoden 2022 tasoon nähden. Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 0,9 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnan rahavirta oli 8,8 milj. euroa ja investointien rahavirta -9,7 milj. €. Investointien rahavirrassa on mukana saatuja avustuksia n. 188 000 euroa. Rahoituksen rahavirrassa merkittävin muutos oli korottoman velan muutos kaupungille, joka kasvoi n. 1,3 milj. euroa. Yhdystilin saldo oli 31.12.2023 -7,7 milj. euroa (31.12.2022: -6,5 milj. euroa).

Peruspääomaan ei tehty vielä vuonna 2023 sijoitusta Sundomin koulun laajennukseen perustuen. Sijoitus toteutuu vuoden 2024 aikana. Talotoimi maksoi kaupungille peruspääoman sijoituksesta korvausta talousarviossa määritellyn mukaisesti 17,9 milj. euroa. Tuottovaatimus pieneni edellisestä vuodesta n. 1,8 milj. eurolla.

3.2. Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat

Vaasan Talotoimella oli vuoden 2023 lopussa hallinnassaan toimitiloja yhteensä 351 769 h² (2022: 355 965 h²). Omien tilojen määrää vähensivät Kuningattarenpolun leikkiuiston ja Porvarinkadun koulun lisärakennuksen purut sekä Ruukinkartanon myynti ja Sepänkyläntie 2:n luovutus keskushallinnolle. Vastaavasti tiloja kasvatti Sundomin koulun laajennusosan valmistuminen. Ulkoa vuokratuissa tiloissa näkyy lisäyksenä Vamian ATM-hallin vuokraus. Muissa tiloissa muutoksia aiheuttavat osuudet yhteistiloista, pyörityserot sekä ulkoisissa sopimuksissa olevat eri pinta-ala määreet (h²).

Kaupungin hallinnassa olevista tiloista kaupungin oman palvelutuotannon käytössä oli noin 76,5 %, ulosvuokrattuja tiloja noin 14,5 % ja noin 9 % muita tiloja. Muut tilat sisältävät vapaat vuokrattavissa olevat tilat, ei vuokrattavissa olevat tilat sekä peruskorjauksessa olevat tilat.

	TP2022 (hum ²)	TP2023 (hum ²)	Muutos
Hallinnassa oleva tilakanta			
Omat tilat	343 810	335 667	-8 143
Ulkoa vuokratut tilat	12 155	16 102	+3 947
Hallinnassa olevat tilat yhteensä	355 965	351 769	-4 196
Hallinnassa olevien tilojen käyttö			
Kaupungin omassa käytössä olevat tilat	276 398	268 934	-7 464
Ulosvuokratut tilat	52 784	51 155	-1 629
Muut tilat	26 783	31 680	+4 897
Tilat yhteensä	355 965	351 769	-4 196

4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talotoimen perustehtävänä ja jatkuvana strategisena tavoitteena on kaupungin omistaman rakennus- ja tilakannan hallinta ja laadukas kiinteistöpito. Kiinteistöpitoon sisältyy mm. kiinteistön ylläpidon tuottaminen, toimitilojen vuokraaminen ja isännöinti sekä erillisinvestointien rakennuttaminen. Kaupungin palvelutuotannon tarvitsemat toimitilat tuotetaan omasta tilakannasta tai ulkoa vuokratuista tiloista.

Kaupungin edessä ovat haastavat ajat taloudellisesti, ja se vaikuttaa myös toimintaan. Kaikki tulosalueet on veloitettu tarkastelemaan toimintaansa ja parantamaan toimintakatteitaan joko menoja karsimalla tai tuloja kasvattamalla. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä pyritään löytämään siten, että vaikutukset ovat kauaskantoisia hetken helpotuksen sijaan. Talotoimeen heijastuu todennäköisesti käyttäjien esittämät toimenpiteet jossain määrin. Osa Talotoimen tasapainottamistoimenpiteistä näkyy tilojen kautta myös käyttäjille.

Huolimatta taloudellisista haasteista, koulutuksia ja osaamisen kehittämistä pidetään tärkeänä ja koulutuksiin osallistutaan harkiten. Esimerkiksi Maankäyttö- ja rakennuslaki uudistuu 1.1.2025 alkaen ja henkilöstön tulee olla ajan tasalla muutoksista sekä muutosten vaikutuksista työn tekemiseen.

Vuoden 2023 aikana päivitettiin sisäisen vuokrausjärjestelmän ohje ja päivitetty ohje oli tarkoitus ottaa seuraavassa talousarviovalmistelussa huomioon. Ohjeen käyttöönottoa kuitenkin lykättiin eteenpäin haastavien aikojen takia. Vuodesta 2022 alkaen on haettu ratkaisua Sote-kiinteistöjen omistamiseen liittyen. Rakennukset eivät ole enää kaupungin oman palvelutuotannon käytössä, joten niiden omistaminenkaan ei ole välttämätöntä. Nykyiset vuokrasopimukset ovat voimassa vuoden 2025 loppuun.

Talonrakennusinvestoinneissa ajankohtaisina asioina ovat Haga skolan peruskorjaus ja Palosaaren sekä Kasarmialueen päiväkotien rakennusurakoiden aloitus. Keskustan yhtenäiskoulun hankkeeseen liittyen odotellaan hallinto-oikeuden päätöstä kaupungin antamaan vastineeseen. Hankkeen tilannetta tarkastellaan ja arvioidaan uudelleen päätöksen jälkeen. Vuoden 2024 aikana erillisinvestoinneista valmistuu Haga skolan peruskorjaus. Perinteisten rakennuttamistehtävien lisäksi Talotoimen asiantuntijat osallistuvat erilaisiin työryhmiin liittyen mm. hankkeisiin, joita kaupunki rahoittaa ja on osaomistajana. EU:n käsittelyssä olevat direktiivit tulevat aikanaan lisäämään investointitarpeita. Talotoimea koskettavat erityisesti rakennusten energiatehokkuuteen liittyvät ehdotukset; julkisten rakennusten energiankulutuksen vähentäminen sekä rakennusten rakentaminen tai korjaus päästöttömiksi.

5. Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen toiminnan painopisteitä ja strategisia tavoitteita. Talotoimen riskienhallinnan prosessi pohjautuu Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikkaan. Riskienarviointi on osa organisaation sisäistä valvontaa. Riskeihin vastataan tapauskohtaisesti joko välttämällä, pienentämällä, jakamalla tai kantamalla. Olennaista on riskien tunnistaminen ja että niiden hallinta on osa Talotoimen jokapäiväistä toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa Vaasan kaupungissa kaupunginhallitus. Tämän lisäksi Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen johtokunnalla on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Vaasan Talotoimessa toimitilajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta koko organisaation osalta. Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi vaan se on Talotoimessa yhdistetty osaksi normaalia jokapäiväistä toimintaa ja se vaikuttaa organisaation jokaisella tasolla.

Riskien arvioinnissa tärkeää on tunnistaa erilaiset riskit, analysoida niitä sekä arvioida niiden merkitystä. Lisäksi mietitään toimenpiteet ja keinot niiden hallintaan tai niihin varautumiseen. Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen riskien arvioinnissa ja riskienhallintasuunnitelmassa 2023 tiivistettiin olennaisimmat riskit ja toimenpiteet niiden hallintaan. Raportissa on myös arvioitu riskien suuruus eli niiden todennäköisyys kerrottuna vaikutuksella. Vuoden 2023 arvioinnissa riskit säilyivät pitkälti edellisen vuoden kaltaisina. Huomattavimmiksi ja olennaisimmiksi riskeiksi määriteltiin energiakustannusten merkittävä kohoaminen, kustannusten hallinta, kaupunkikonsernin toimitilahallinta, henkilöstöriskit työssäjaksamisen ja rekrytoinnin kannalta, sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistöissä tapahtuvaan toimintaan, peruskorjauksen määrärahojen riittävyys ja oikea kohdistaminen sekä soteuudistus 1.1.2023.

Riskien arvioinnin ja riskienhallinnan suunnitelman pohjalta vuodelle 2023 määritettiin kaupungin yleisten ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan suunnitelma, jossa valvontakohteiksi valikoitui kaksi kohtaa: energiakustannusten merkittävä kohoaminen ja kustannusten hallinta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman toteumat 2023 raportoidaan erikseen tilinpäätöksen liitetietona.

6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Talotoimen tuotot olivat yhteensä 48,5 milj. euroa, josta liikevaihdon osuus oli 48,1 milj. euroa. Liikevaihdosta n. 77,4 % muodostui sisäisistä vuokratuotoista. Talotoimen omien yksiköiden sisäiset vuokrat (90 800 €) sisältyvät tässä vuokratuloihin ja -menoihin. Sisäisten vuokrien taso on vuoden 2014 tasolla, korotuksia ei ole tehty.

1 000 €	2023	2022	Muutos €	Muutos -%
Toimintatuotot	48 492	48 938	-446	-0,91 %
Materiaalit ja palvelut	16 572	14 855	1 717	11,56 %
Henkilöstökulut	1 300	1 426	-127	-8,88 %
Poistot ja arvonalentumiset	10 736	10 143	593	5,85 %
Vuokratulot	3 767	3 173	594	18,71 %
Liiketoiminnan muut kulut	137	57	80	140,16 %
Rahoitustuotot ja -kulut	17 942	19 659	-1 717	-8,73 %

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	48 061	48 578
Valmistus omaan käyttöön	266	269
Liiketoiminnan muut tuotot	16	0
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 713	-5 915
Palvelujen ostot	-9 859	-8 940
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 057	-1 017
Eläkekulut	-204	-373
Muut henkilösivukulut	-39	-37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 409	-10 071
Arvonalentumiset	-1 327	-72
Vuokrat	-3 676	-3 082
Liiketoiminnan muut kulut	-79	-57
Liikelylijäämä (-alijäämä)	15 980	19 283
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	0	0
Muille maksetut korkokulut	-52	-15
Korvaus peruspääomasta	-17 890	-19 645
Muut rahoituskulut	-1	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 962	-377

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,05	10,93
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	9,10	11,01
Voitto, %	-4,08	-0,78

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

7. Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan rahavirta vuonna 2023 oli n. 8,8 milj. euroa. Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin Vaasan Talotoimi pystyy tilikauden aikana toimintansa kautta tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, peruspääoman korvauksen maksamiseen, peruskorjausinvestointien toteuttamiseen ja mahdollisiin ulkopuolisten lainojen takaisinmaksuun.

Investointimenot olivat 10,9 milj. euroa, joita pienensi rahoitusosuudet 0,2 milj. euroa ja luovutustulot 1,0 milj. euroa. Kokonaisuudessaan investointien rahavirta oli 9,7 milj. euroa alijäämäinen. Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka Vaasan Talotoimi käyttää palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 0,9 milj. euroa alijäämäinen. Alijäämä osoittaa, että investointimenot kokonaisuudessaan ylittivät toiminnan rahavirran vuonna 2023.

Rahoituksen rahavirta oli 0,9 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, lainojen ja velkojen sekä oman pääoman muutokset tilikauden aikana. Lainamäärä Vaasan kaupungilta eli yhdystilin saldo kasvoi 1,3 milj. eurolla. Muiden saamisten ja velkojen nettomuutos pienensi rahavirtaa 0,4 milj. eurolla.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	15 980	19 283
Poistot ja arvonalentumiset	10 736	10 143
Korvaus peruspääomasta	-17 890	-19 645
Rahoitustuotot ja -kulut	-52	-15
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 920	-11 712
Rahoitusosuudet investointimenoihin	188	194
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 048	32
Toiminnan ja investointien rahavirta	-910	-1 720
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-96	-1
Antolainasaamisten vähennys	1	2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-16	-12
Oman pääoman muutokset	0	7 250
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-14	379
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 270	-5 974
Korottomien velkojen muutos muilta	-236	77
Rahoituksen rahavirta	910	1 720
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-7 721	-6 450
Saldo 1.1	-6 450	-12 424

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-11 212 025	-5 081 877
Investointien tulorahoitus, %	80,35	83,42
Lainanhoitokate	130,18	367,79

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

8. Tase ja tunnusluvut

Rakennusten tasearvon nettomuutos aktivointien ja poistojen jälkeen oli n. 1,2 milj. euroa. Vuonna 2023 erillismäärärahan hankkeista valmistui Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän muutos. Aineettomissa oikeuksissa näkyy tilikauden aikana hankitut tietokoneohjelmistot. Rahastojen kohteisiin tehdyt peruskorjaukset kasvattivat muita pitkävaikutteisia menoja 0,2 milj. eurolla. Keskeneräisten hankkeiden arvo on edellisen tilinpäätöksen tasolla.

Talotoimen oman pääoman muutos oli yhteensä -2,0 milj. euroa. Omaa pääomaa pienensi tilikauden alijäämä n. 1,97 milj. eurolla. Muita muutoksia omaan pääomaan ei toteutunut. Sundomin koulun laajennusta vastaava peruspääoman korotus tehdään vuoden 2024 puolella. Vieras pääoma kasvoi yhteensä 1,0 milj. eurolla, johon vaikutti yhdistyksen kasvu 1,3 milj. eurolla sekä muiden erien nettomuutos -0,3 milj. euroa.

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	172 824	172 824
Aineettomat oikeudet	49	0	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	2 205	2 582
Muut pitkävaikutteiset menot	732	730	Tilikauden yli- / alijäämä	-1 962	-377
	781	730		173 066	175 029
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Maa- ja vesialueet	130	117	Pitkäaikainen		
Rakennukset	177 795	178 976	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 431	1 447
Koneet ja kalusto	0	0		1 431	1 447
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank	2 666	2 588	Lyhytaikainen		
	180 591	181 681	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16	12
Sijoitukset			Saadut ennakot	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 809	1 809	Ostovelat	2 612	2 501
Muut saamiset	1 788	1 706	Korottomat velat kunnalta	7 721	6 450
	3 597	3 515	Muut velat	0	428
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Siirtovelat	403	327
Saamiset				10 753	9 718
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	185 250	186 194
Myyntisaamiset	94	34			
Siirtosaamiset	0	-77			
Muut saamiset	188	311			
	281	268			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	185 250	186 194			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	93,42	94,01			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	25,34	22,98			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	243	2 209			
Lainakanta 31.12., 1 000 €	1 447	1 459			

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

9. Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunta esittää, että tilikauden tulos -1 962 408,10 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

10. Talousarvion toteutuminen

Vaasan Talotoimen johtokunta on 13.12.2022 vahvistanut vuoden 2023 talousarvion, joka on kaupunginvaltuuston 14.11.2022 hyväksymän talousarvion mukainen.

10.1. Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite 2023	TA 2023	Muutokset 2023	Yhteensä	Toteuma 2023	Ero
Korvaus peruspääomasta	17 890 000	-	17 890 000	17 890 000	0
Liikelylijäämä ilman poistoja	27 444 900	-	27 444 900	26 716 182	-728 718
Investoinnit, netto	12 525 000	766 000	13 291 000	9 858 683	-3 432 317

Päätökset talousarviomuutoksista vuoden 2023 aikana

Investointimenoja tarkistettiin investointien käyttösunnitelmien käsittelyssä (KV 27.3.2023) ja vuodelta 2022 siirrettiin määrärahoja vuodelle 2023 yhteensä 766 000 €:lla.

Toiminnalliset tavoitteet

Lyhyen aikavälin tavoitteet ja mittarit määritellään Talotoimessa vuosittain ja ne johdetaan kaupungin strategisista tavoitteista. Vuoden 2023 painopistealueet olivat:

Strateginen teema			
Vahva talous			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointikriteeri/mittari	Toteutuma 2023
Energiakäytön optimointiprojektin toteuttaminen	Pilottiprojektin toteutus	Seuranta/tulokset	Datankeruu automaatiojärjestelmistä ohjelmistorobotiikan avulla. Lämmityskaudella pilotoitu Vikingan koulu ja keskuskoulu. Tulosten analysointi keväällä 2024
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Asiantuntijana toimiminen konsernin tilahankkeissa		Tilakannan nettomuutos: -4.196 hum ²
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, tyhjien tilojen ja korjausvelan hallinta	Korjausvelan määrä Vapautuneet tilat	2023: 66,7 M€ (2022: 61,2 M€)

Talotoimessa vuoden 2023 talousarviossa tavoitteena oli järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta, ja siinä toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on mm. konserniohjauksen kehittäminen sekä kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen ja korjausvelan hallinta. Mittareina käytetään tilamäärän muutosta sekä korjausvelan määrää. Lisäksi omaisuuden hoidossa pyritään huomioimaan erilaisten rahoitusratkaisujen mahdollisuuksia. Lisäksi tavoitteena oli energiakäytön optimointiprojektin toteuttaminen. Pilottiprojektin kohteista kerättiin dataa ja analysointi tapahtuu vuoden 2024 keväällä.

10.2. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sisältävät Talotoimen sisäiset tulot ja menot talousarvion ja toteuman vertailtavuuden varmistamiseksi.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	48 187 700,00	0,00	48 187 700,00	48 492 032,40	304 332,40
Toimintakulut	-20 742 800,00	0,00	-20 742 800,00	-21 775 850,32	-1 033 050,32
Toimintakate	27 444 900,00	0,00	27 444 900,00	26 716 182,08	-728 717,92

10.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama -%
Liikevaihto	48 017 200,00	0,00	48 017 200,00	48 152 008,10	134 808,10	0,3 %
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	266 100,29	266 100,29	
Liiketoiminnan muut tuotot	170 500,00	0,00	170 500,00	73 924,01	-96 575,99	
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 217 800,00	0,00	-7 217 800,00	-6 713 407,12	504 392,88	-7,0 %
Palvelujen ostot	-8 698 900,00	0,00	-8 698 900,00	-9 858 940,28	-1 160 040,28	13,3 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 182 700,00	0,00	-1 182 700,00	-1 056 577,12	126 122,88	-10,7 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-396 400,00	0,00	-396 400,00	-204 397,09	192 002,91	-48,4 %
Muut henkilösivukulut	-48 200,00	0,00	-48 200,00	-38 756,43	9 443,57	-19,6 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 473 300,00	0,00	-9 473 300,00	-9 408 947,37	64 352,63	-0,7 %
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	-1 327 489,49	-1 327 489,49	
Vuokratulot	-3 185 800,00	0,00	-3 185 800,00	-3 767 092,97	-581 292,97	18,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-136 679,31	-123 679,31	951,4 %
Liikelijäämä	17 971 600,00	0,00	17 971 600,00	15 979 745,22	-1 991 854,78	-11,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot				0,00	0,00	
Muille maksetut korkokulut	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-51 544,71	-38 544,71	296,5 %
Korvaus peruspääomasta	-17 890 000,00	0,00	-17 890 000,00	-17 890 000,00	0,00	0,0 %
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-608,61	-608,61	
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	68 600,00	0,00	68 600,00	-1 962 408,10	-2 031 008,10	-2960,7 %

Liikevaihdon ja muiden tuottojen toteuma oli lähes budjetin mukainen. Tilaustöistä ja yleislaskutuksesta muodostui n. 0,3 milj. euroa budjetoitua enemmän tuottoja. Ulkoiset vuokratuotot alittivat budjetin n. 1,3 milj. eurolla ja sisäisten vuokrien tuotot olivat n. 0,9 milj. euroa budjetoitua enemmän. Valmistus omaan käyttöön eli investointihankkeille kirjattavat omat työt eivät olleet talousarviossa mukana, joten ne ylittivät budjetin n. 0,3 milj. eurolla.

Toimintakulut ylittivät budjetin yhteensä n. 1,0 milj. eurolla. Materiaalien ja palveluiden toteuma oli yhteensä 16,6 milj. euroa eli 0,7 milj. euroa budjetoitua enemmän. Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut sekä huoltomiespalvelut ylittivät yhteensä budjetin 0,8 milj. eurolla. Jätehuoltomaksut ylittivät budjetin 0,1 milj. eurolla. Lisäksi muista pienemmistä eristä kertyi muutoksia budjettiin nähden. Palvelujen kokonaisyllitys oli 1,2 milj. euroa. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa energian hinnat nousivat tilikauden aikana, mutta kokonaiskulutuksessa saavutettiin säästöjä. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutui kokonaisuudessaan alle budjetin yhteensä 0,5 milj. eurolla, joka koostui pääosin sähkökuluista.

Henkilöstökuluissa budjetti alittui palkankorotuksista ja kertaerän maksamisesta huolimatta n. 126 000 eurolla, koska rekrytointeja ei toteutettu henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Vuokratulot ylittyivät n. 581 000 eurolla johtuen kohteiden lisäyksistä sekä vuokrankorotuksista. Muut toimintakulut ylittyivät n. 124 000 eurolla.

Arvonalentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot ylittivät budjetin 1,3 milj. eurolla. Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat lähes budjetin mukaisina alittaen sen n. 64 000 eurolla. Arvonalentumisiin kirjattiin purettavien rakennusten tasearvoja yhteensä n. 1,3 milj. euron edestä.

10.4. Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	17 971 600,00	0,00	17 971 600,00	15 979 745,22	1 991 854,78
Poistot ja arvonalentumiset	9 473 300,00	0,00	9 473 300,00	10 736 436,86	-1 263 136,86
Korvaus peruspääomasta	-17 890 000,00	0,00	-17 890 000,00	-17 890 000,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-52 153,32	39 153,32
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusjäämä	9 541 900,00	0,00	9 541 900,00	8 774 028,76	767 871,24
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-12 525 000,00	-766 000,00	-13 291 000,00	-10 919 649,60	-2 371 350,40
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	187 573,00	-187 573,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	0,00		0,00	1 048 173,27	-1 048 173,27
Kaupungin rahoitettavat (netto)	2 280 000,00	0,00	2 280 000,00	0,00	2 280 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-703 100,00	-766 000,00	-1 469 100,00	-909 874,57	2 094 967,91
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00	0,00	0,00	-95 863,67	95 863,67
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00	0,00	655,93	-655,93
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,00	0,00	0,00	-16 249,04	16 249,04
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisten muutos muilta	0,00	0,00	0,00	-13 536,23	13 536,23
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	1 270 491,76	-1 270 491,76
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	-235 624,18	235 624,18
Rahoituksen rahavirta	0,00	0,00	0,00	909 874,57	-909 874,57
Rahavarojen muutos	-703 100,00	-766 000,00	-1 469 100,00	0,00	1 185 093,34

Toiminnan rahavirta vuonna 2023 oli 0,8 milj. euroa talousarviota pienempi. Poikkeamaan vaikuttaa budjetoitua pienempi toimintakate sekä budjetoitua suuremmat rahoituskulut.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 2,1 milj. euroa budjetoitua pienempi. Investointimenot alittivat budjetoitua määrän 2,3 milj. eurolla. Pysyvien vastaavien myynnistä saatuja luovutustuloja ei ole mukana budjetissa. Sundomin koulun laajennuksen vastaavaa osuutta ei kirjattu vielä sijoituksena peruspääomaan, vaan se kirjataan vuonna 2024. Investointien rahavirtojen poikkeamat suhteessa budjetoituun on selvitetty kappaleessa 10.5. Investointien toteutuminen.

10.5 Investointien toteutuminen

Vaasan kaupungissa liikelaitoksilla sitovana investointimäärärahana on valtuuston myöntämä vuotuinen kokonaismääräraha; kuitenkin niin, että talonrakennusinvestoinneissa rahoituksen sitovuus on hanketasolla.

INVESTOINTIOSA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Tulot					
Rahoitusosuudet ja valtionavustukset	0,00	0,00	0,00	187 573,00	187 573,00
Rakennusten myynnit	0,00	0,00	0,00	873 393,90	873 393,90
Tulot yhteensä	0,00	0,00	0,00	1 060 966,90	1 060 966,90
Menot					
Keskustan yhtenäiskoulu	0,00	-528 000,00	-528 000,00	-12 492,13	515 507,87
Sundomin koulun laajennus + lämm.järj.muutos	-3 260 000,00	0,00	-3 260 000,00	-3 007 131,78	252 868,22
Palosaaren päiväkot	-250 000,00	-80 000,00	-330 000,00	-393 826,91	-63 826,91
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-32 101,12	467 898,88
Ravilaakson päiväkot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	100 000,00
Gerbyn päiväkot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	100 000,00
Merikaarron päiväkot	-100 000,00	-84 000,00	-184 000,00	-27 422,87	156 577,13
Museoiden varasto- ja konservointitilat	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-2 889,25	97 110,75
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-237 263,93	362 736,07
Rakennusten peruskorjaus	-7 500 000,00	0,00	-7 500 000,00	-7 156 543,61	343 456,39
Talorakennusinvestointimenot yhteensä	-12 510 000,00	-692 000,00	-13 202 000,00	-10 869 671,60	2 332 328,40
Koneet ja laitteet	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00
It-ohjelmat	0,00	-74 000,00	-74 000,00	-49 978,00	24 022,00
Investointimenot yhteensä	-12 525 000,00	-766 000,00	-13 291 000,00	-10 919 649,60	2 371 350,40

Tulot

Rahoitusosuudet ja valtionavustukset käsittävät ARA:lta saadut avustukset Sundomin koulun lämmitysjärjestelmän vaihtoon sekä Sampo-kampuksen ja uimahallin pyöräpysäköinnin parantamiseen. Rakennusten myynti sisältää Ruukinkartanon luovutuksen.

Investointimenot

Talotoimen talorakennushankkeisiin oli vuonna 2023 varattu rahoitusta yhteensä 12,5 milj. euroa ja irtaimen omaisuuden hankintaan oli varattu 15 000 euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 28.3.2022 investointien käyttösunnitelmien yhteydessä yhteensä 766 000 euron verran määrärahasiirtoa vuodelta 2022 vuodelle 2023. Näin ollen kokonaismääräraha vuodelle 2023 oli 13,3 milj. euroa. Talorakennusinvestointimenojen nettototeuma oli yhteensä 9,9 milj. euroa.

Poikkeamat vuositason talousarvioon:

Keskustan yhtenäiskoulun hankkeelle siirrettiin vuodelta 2022 käyttämättä jäänyt suunnitteluraha 528 000, mutta määräraha jäi käyttämättä lähes kokonaan, koska hanke jouduttiin toistaiseksi keskeyttämään kaavamutoksesta tehtyjen valitusten vuoksi. Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän muutos -hanke valmistui loppuvuodesta. Pieniä töitä hankkeeseen liittyen tehdään vielä vuonna 2024, mm. koripallokentän ennallistaminen. Hankkeelle myönnettiin ARA:n valtionavustusta lämmitysjärjestelmän muutokseen 170 573 euroa. Palosaaren päiväkodin suunnitteluun varatut määrarahat ylittyivät hieman, mutta hankkeelle on rahoitusta vielä vuosille 2024-2025, joten se huomioidaan tulevilla vuosilla. Onkilahden koulun V-kiinteistöt on ollut tarkoitus peruskorjata, mutta huonokuntoisten rakennusten korvaamiseksi selvitetään vaihtoehtoisesti myös uuden koulun rakentamista. Ravilaakson ja Gerbyn päiväkotien suunnitteluun varattuja rahoja ei käytetty. Merikaarron päiväkodin hankesuunnittelu ei alkanut alkuperäisen aikataulun mukaisesti. Museoiden varasto- ja konservointitilojen suunnittelua ei ole vielä aloitettu, joten suunnitteluraha jäi lähes kokonaisuudessaan käyttämättä. Kasarmialueen päiväkotirakennusten suunnittelurahasta jäi käyttämättä n. 362 000 euroa. Poiston alaista irtainta omaisuutta ei hankittu vuonna 2023. It-ohjelmiin varatut määrarahat siirrettiin vuodelta 2022 vuodelle 2023, jolloin ohjelmistot hankittiin. Peruskorjausohjelman toteuma oli n. 7,2 milj. euroa, ja alitti budjetin 0,3 milj. eurolla.

V A A S A .

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

VAASAN TALOTOIMI TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Liikevaihto		48 061 184,54		48 577 788,86
Valmistus omaan käyttöön		266 100,29		269 186,29
Liiketoiminnan muut tuotot		16 081,18		
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 713 407,12		-5 915 128,33	
Palvelujen ostot	-9 858 940,28	-16 572 347,40	-8 940 260,05	-14 855 388,38
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 056 577,12		-1 016 839,34	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-204 397,09		-372 647,61	
Muut henkilösivukulut	-38 756,43	-1 299 730,64	-36 958,74	-1 426 445,69
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 408 947,37		-10 071 136,00	
Arvonalentumiset	-1 327 489,49	-10 736 436,86	-72 038,39	-10 143 174,39
Vuokratkulut		-3 676 269,41		-3 082 456,85
Liiketoiminnan muut kulut		-78 836,48		-56 910,67
Liikelylijäämä (-alijäämä)		15 979 745,22		19 282 599,17
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot				
Muille maksetut korkokulut	-51 544,71		-14 756,91	
Korvaus peruspääomasta	-17 890 000,00		-19 644 500,00	
Muut rahoituskulut	-608,61	-17 942 153,32	-24,07	-19 659 280,98
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 962 408,10		-376 681,81

VAASAN TALOTOIMI RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023		01.01.-31.12.2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikäämä (-alijäämä)	15 979 745,22		19 282 599,17	
Poistot ja arvonalentumiset	10 736 436,86		10 143 174,39	
Korvaus peruspääomasta	-17 890 000,00		-19 644 500,00	
Rahoitustuotot ja -kulut	-52 153,32		-14 780,98	
Muut tulorahoituksen korjaukset	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	8 774 028,76	0,00	9 766 492,58
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-10 919 649,60		-11 712 089,17	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	187 573,00		193 540,33	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 048 173,27	-9 683 903,33	31 610,50	-11 486 938,34
Toiminnan ja investointien rahavirta				
		-909 874,57		-1 720 445,76
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-95 863,67		-1 200,00	
Antolainasaamisten vähennys muilta	655,93	-95 207,74	1 989,66	789,66
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-16 249,04	-16 249,04	-11 849,04	-11 849,04
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-13 536,23		378 970,05	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 270 491,76		-5 974 023,38	
Korottomien velkojen muutos muilta	-235 624,18	1 021 331,35	76 558,47	-5 518 494,86
Rahoituksen rahavirta		909 874,57		1 720 445,76
Rahavarojen muutos				
		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	-7 720 855,98		-6 450 364,22	
Saldo 1.1	-6 450 364,22	-1 270 491,76	-12 424 387,60	5 974 023,38

VAASAN TALOTOIMI TASE

VASTAAVAA

2023

2022

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	48 936,80	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	731 609,17	730 223,09
	<u>780 545,97</u>	<u>730 223,09</u>

II Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	130 274,00	116 652,75
Rakennukset	177 795 006,03	178 976 180,61
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 666 132,79	2 587 814,62
	<u>180 591 412,82</u>	<u>181 680 647,98</u>

III Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	1 809 271,53	1 809 272,53
Muut saamiset	1 787 955,42	1 706 008,93
	<u>3 597 226,95</u>	<u>3 515 281,46</u>

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

II Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	93 545,60	34 041,75
Muut saamiset	0,00	-77 368,54
Siirtosaamiset	187 573,00	311 268,16
	<u>281 118,60</u>	<u>267 941,37</u>

VASTAAVAA YHTEENSÄ

185 250 304,34

186 194 093,90

VASTATTAVAA

2023

2022

A OMA PÄÄOMA

I Peruspääoma

172 823 614,51

172 823 614,51

II Edellisten tilikausien yli- / alijäämä

2 205 271,90

2 581 953,71

IV Tilikauden yli- / alijäämä

-1 962 408,10

-376 681,81

173 066 478,31

175 028 886,41

D VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

1 430 854,48

1 447 103,52

1 430 854,48

1 447 103,52

II Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

16 249,04

11 849,04

Saadut ennakot

476,84

0,00

Ostovelat

2 612 150,82

2 501 164,46

Korottomat velat kunnalta

7 720 855,98

6 450 364,22

Muut velat

0,00

427 969,49

Siirtovelat

403 238,87

326 756,76

10 752 971,55

9 718 103,97

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

185 250 304,34

186 194 093,90

V A A S A .

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 17.3.2014 § 31 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Alle 10.000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Saamisten arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden laskelmat on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden ryhmittelyä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TOIMINTATUOTOT

Toimintatuotot	2023	2022
Vuokratuotot, kaupungin yksiköt	37 442 686,39	38 318 038,56
Vuokratuotot, ulkoiset asiakkaat	10 041 550,37	9 648 515,29
Tilaustyöt	527 131,40	562 318,65
Muut tuotot	65 897,56	48 916,36
Valmistus omaan käyttöön	266 100,29	269 186,29
Yhteensä	48 343 366,01	48 846 975,15

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	tasapoisto	
Liiketarve	2-5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	20-50 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	5-20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	10-25%
Poistonalainen irtain omaisuus	5-20 vuotta	tasapoisto	

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

TEKNISTEN LIKELAITOSTEN JOHTOKUNTA

2023

2022

***Tiedot vuosilta 2022-2023 puuttuvat**

SDP Vaasan kunnallisjärjestö

Svenska Folkpartiet

Kokoomus Vaasa

Vaasan Perussuomalaiset

Vaasan seudun vihreät

Vasemmistoliitto

Yhteensä

0,00

0,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				
	Muut pitkä- vaikuttei- set menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	730 223,09	0,00	730 223,09	116 652,75	178 976 180,61	0,00	2 587 814,62	181 680 647,98
Lisäykset tilikauden aikana	128 081,29	0,00	128 081,29	13 621,25	10 713 250,14	0,00	968 279,01	11 695 150,40
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-187 573,00	0,00	0,00	-187 573,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 048 173,27	0,00	0,00	-1 048 173,27
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-889 960,84	-889 960,84
Tilikauden poisto	-77 758,41	0,00	-77 758,41	0,00	-9 331 188,96	0,00	0,00	-9 331 188,96
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 327 489,49	0,00	0,00	-1 327 489,49
Poistamaton hankintameno 31.12.	780 545,97	0,00	780 545,97	130 274,00	177 795 006,03	0,00	2 666 132,79	180 591 412,82
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	780 545,97	0,00	780 545,97	130 274,00	177 795 006,03	0,00	2 666 132,79	180 591 412,82

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet Omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 500 546,10	58 559,67	250 166,76	1 809 272,53	1 589 126,71	116 882,22	1 706 008,93
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	82 602,42	0,00	82 602,42
Vähennykset	-1,00	0,00	0,00	-1,00	-655,93	0,00	-655,93
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 500 545,10	58 559,67	250 166,76	1 809 271,53	1 671 073,20	116 882,22	1 787 955,42
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 500 545,10	58 559,67	250 166,76	1 809 271,53	1 671 073,20	116 882,22	1 787 955,42

6. VAIHTUVAT VASTAAVAT

Lyhytaikaiset saamiset	2023	2022
Saamiset tytäryhteisöiltä, myyntisaamiset	13 404,99	2 634,87
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä, myyntisaamiset	0,00	5 827,89
Saamiset osakkuusyhteisöiltä, myyntisaamiset	183,61	0,00

7. OMA PÄÄOMA

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	172 823 614,51	165 573 614,51
Lisäykset	0,00	7 250 000,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	172 823 614,51	172 823 614,51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	2 581 953,71	4 773 910,71
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	-376 681,81	-2 191 957,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	2 205 271,90	2 581 953,71
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	-376 681,81	-2 191 957,00
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	376 681,81	2 191 957,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 962 408,10	-376 681,81
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	-1 962 408,10	-376 681,81
Oma pääoma yhteensä	173 066 478,31	175 028 886,41

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

Lyhytaikainen vieras pääoma	2023	2022
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 835 244,31	1 225 213,37
Siirtovelat	170 069,37	31 698,17

9. PITKÄAIKAINEN VIERASPÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA

	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 362 048,58	1 380 202,50

10. SIIRTOVELAT

	2023	2022
Siirtyvät korot	10 327,32	7 150,28
Lomapalkkajaksotukset	222 103,02	212 538,48
Henkilösivukulut	0,00	477,95
Siirtovelat/ostolaskut	120 744,15	75 376,83
Muut siirtovelat	50 064,38	31 213,22
Yhteensä	403 238,87	326 756,76

VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. VUOKRAVASTUUT

	2023	2022
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, voimassa 31.10.2053 asti	43 519 502,26	7 742 413,73
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 727 364,73	1 301 012,67

12. ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU

	2023	2022
Arvonlisäveron palautusvastuu	15 587,35	5 697,71

13. PERUSTAMISHANKKEIDEN VALTIONOSUUDEN PALAUTUSVASTUU

	2023	2022
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 237 707,00	3 858 119,00

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TULOYKSIKÖITTÄIN

Henkilöstön määrä 31.12.2023	Vakinaiset, kokoaikaiset		Osa-aikaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Kiinteistöhallinto	3	3			1				4	3
Rakennuttaminen	7	8				1			7	9
Ylläpito	9	9				1			9	10
Yhteensä	19	20			1	2			20	22

15. HENKILÖSTÖKULUT

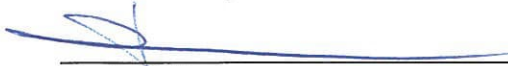
Henkilöstökulut	2023	2022
Palkat ja palkkiot	1 056 577,12	1 016 839,34
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	204 397,09	372 647,61
Muut henkilösivukulut	38 756,43	36 958,74
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 299 730,64	1 426 445,69

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi


TEKNISTEN LIKELAITOSTEN JOHTOKUNNAN JA VAASAN TALOTOIMEN
TOIMITILAJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Vaasassa 26 / 5 2024



Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

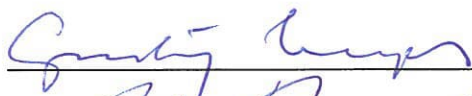















TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa 28 / 5 2024

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö



Esko Säilä
JHT-, HT-tilintarkastaja

V A A S A .
VAASAN VESI

Toimintakertomus

2023



Sisällys

Johtajan katsaus

Hallinto ja tilivelvollisuus

Toiminnan ja talouden kehitys

Toiminta-ajatus

Olellaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Talouden toteutuminen

Tukkupalveluiden osto ja myynti

Henkilöstön tunnusluvut

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Arvio tulevasta kehityksestä vuosina 2024 - 2029

Liitteet:

Tilinpäätös 2023

JOHTAJAN KATSAUS 2023

Vuosi 2023 oli maailmalla mullistusten aikaa

Vuosi 2023 oli täynnä mullistuksia. Ukrainan sota jatkui, loppuvuodesta alkoi Lähi-idän konflikti, inflaation kova kasvu ja sitä myötä korkojen nousu vaikuttivat talouteen. Etenkin rakennusalalla ja kotitalouksien kohdalla voitiin puhua taantumasta, joka suoraan vaikutti myös Vaasan Veden toimintaan.

Varautumiseen ja valmiuteen panostettiin entistä enemmän. Vaasan Vedeltä osallistuttiin vuoden aikana useisiin harjoituksiin, seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin. Myös omaa valmiustasoa nostettiin.

Yhdessä Kurikan Vesihuolto Oy:n kanssa toteutettava syväpohjavesitutkimushanke onkin tärkeä osa Vaasan Veden strategista varautumista. Tavoitteena on saada kaksi toisistaan riippumatonta raakavesilähdettä ja näin turvata vaasalaisten vedensaanti mahdollisissa häiriötilanteissa.

Investointimenot vuonna 2023 olivat 9,9 M€. Vaasan Vesi aloitti Pilvilammen uuden otsonointi- ja aktiivihillisuodatuslaitoksen rakentamisen. Investointi turvaa Pilvilammen laitoksen toimintavarmuuden vuosiksi eteenpäin. Lisäksi vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin panostettiin merkittävästi.

Vaasan Veden liikevaihto oli 17,1 M€, kasvua vuoteen 2022 ei ollut. Toimintamenot kasvoivat henkilöstökulujen, materiaalien, energian sekä kemikaalien hintojen nousun myötä. Uusien vesi- ja viemäriiliittymien määrässä tapahtui raju käänne laskuun, joka jatkuu vielä vuoden 2024 aikana.

Laskutettu vesimäärä pieneni edellisvuoteen nähden n. 2 % (vuonna 2022 laskua n. 4 %). Laskuttamattoman talousveden määrä oli 21 %, asetettua tavoitetasoa (20 %) ei saavutettu. Laskuttamattoman jäteveden määrässä (29 %) alitettiin asetettu

tavoitetaso (30 %). Sade- ja vuotovesien pääsyn estämisellä ja sekaviemäroinnin poistamisella on merkittävä vaikutus jätevedenpuhdistamolle kertyvien hulevesien määrän alentamisessa. Vaasan Vesi osallistui vuonna 2023 toteutettuun VEMA-projektiin (Verkostomallit apuvälineenä Vaasan kaupunkivesien hallinnassa).

Vaasan Vesi jatkoi etäluettavien mittareiden asentamista ja otti käyttöön tekstiviestipalvelun sekä sähköisen allekirjoituksen. Mittari mahdollistaa reaaliaikaisen kulutus seurannan ja laskutuksen. Vaasan Veden 11 787 liittymäasiakkaasta jo 6 177:lle on asennettu etäluettava IoT-vesimittari.

Vaasan Sähkö otti käyttöönsä lähtevän jäteveden lämmöntalteenottoon perustuvan lämpövoimalan loppuvuodesta 2023. Lämpövoimala edistää omalta osaltaan Vaasan kaupungin tavoitetta kohti hiilineutraalisuutta sekä alueen energiaomavaraisuutta.

Saavutetut tulokset ovat henkilöstömme korkean työmotivaation ja ammattitaidon ansiota. Kiitokset onnistuneesta vuodesta kuuluvat lisäksi liikelaitoksen johtokunnalle, asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme.

Pekka Rouhiainen, johtaja

HALLINTO JA TILIVELVOLLISUUS 2023

Teknisten liikelaitosten johtokunta 2021 - 2025

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Korpi Seppo, pj.	SDP	Rantala Jorma	SDP
Remahl Peter, vpj.	Kok.	Rintamäki Ari	Kok.
Ahopelto Johanna	Kok.	Muttonen-Mattila Eija	Kok.
Jungerstam Dick	RKP	Bonn Jan	RKP
Kauppinen Johanna	RKP	Ingves Gunlög	RKP
Kiviranta Marjatta	SDP	Ruutiainen Tanja	SDP
Keskinen Pasi	Kesk.	Huovari Pentti	Kesk.
Mäkinen Niina	PS	Järvinen Juhani	PS
Katajamäki Jorma	Vas.	Axell May-Gret	KD

Vaasan Veden johtoryhmä

Vaasan Veden johtoryhmään kuuluvat johtajan ja hänen sijaisensa lisäksi palvelualueiden päälliköt. Johtoryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Palavereissa pääpaino on palvelualueiden ajankohtaiskatsauksilla sekä henkilöstö- ja talousasioilla. Johtoryhmän tehtävät on kirjattu teknisten liikelaitosten toimintasääntöön.

Johtaja		
Pekka Rouhiainen		
Käyttöpäällikkö	Verkostopäällikkö	Käyttöpäällikkö
Vedentuotanto	Tekniset palvelut Johtajan sijainen	Jätevedenpuhdistus
Per-Eric Lindh / Markus Aspholm	Jari Jantunen	Milla Vesala
Asiakaspalveluvastaava Palveluesimies	Suunnitteluinsinööri	Taloussuunnittelija
Sihteeripalvelut		Talous ja strategia
Tarja Teppo	Johanna Nysten	Taina Piironen

TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS 2023

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulorahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärlaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Vaasan Veden toiminta-ajatuksena on kestävän kehityksen hengessä huolehtia häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan.

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Veden tehtävänä on

- 1) toimia vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena
- 2) tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita
- 3) tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti
- 4) toimia vesihuollon asiantuntijana kaupunkikonsernissa
- 5) varmistaa toimiva yhteistyö muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Vaasan Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimiva teknisten liikelaitosten johtokunta kokoontui 11 kertaa. Johtokunta kävi tutustumassa Kurikan syväpohjavesihankkeeseen. Tärkeä osa kokouksia ovat olleet tulosaluejohtajien ajankohtaiskatsaukset.

Ajankohtaiskatsauksissa esiteltiin mm. Giga-Vaasa-, Kurikan syväpohjavesi- ja Pilvilammen vesilaitoksen hankkeita sekä käsiteltiin Pättin jätevedenpuhdistamon hajuseurantaa, verkoston aluemittausjärjestelmää ja korona- ja huumejäämien seurantaa jätevedestä.

Johtokunta päätti 19.10.2021, että talousveden ja jäteveden käyttömaksua korotetaan vuoden 2020 hinnoista laskettuna kymmenen prosenttia 1.1.2022 ja viisi prosenttia 1.1.2023.

Vuotta 2023 leimasi vahvasti varautumiseen ja kyberturvallisuuteen liittyvät harjoitukset, joihin Vaasan Veden henkilökunta osallistui aktiivisesti.

Yleisen taloudellisen tilanteen myötä varsinkin uudiskohteiden rakentaminen hiipui loppuvuotta kohti jyrkästi.

Vaasan Vesi jatkoi etäluettavien mittareiden asentamista ja otti käyttöön tekstiviestipalvelun sekä sähköisen allekirjoituksen kehittämiseksi asiakaspalvelua.



Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KAUPUNGIN STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JOHDETTU TOIMINNAN TAVOITE / PERIAATE

1. Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää

TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2023	Verkoston ja laitosten saneerausvelan hallinta käyttökustannusten pienentämiseksi
TAVOITTEEN TOTEUMA	<p>Vesitieto-tietojärjestelmän ja etäluettavien IoT-mittareiden käyttöönotot ovat mahdollistaneet vedenkulutuksen reaaliaikaisen kulutusseurannan ja laskutuksen. Ajantasainen tunnuslukujen ja raporttien laatiminen on helpottunut.</p> <p>Trimblen "Utility to go" -sovelluksen käyttöönotto on mahdollistanut reaaliaikaisten verkotietojen käyttöä toimiston ja maastossa toimivan kenttähenkilökunnan välillä. Sovellus auttaa myös häiriötilanteiden päätöksenteossa.</p> <p>Osana toimenpideohjelman omaisuudenhallintajärjestelmän kehittämiseksi Vaasan Vedelle on räätälöity talousmallityökalu ja tehty 10 vuoden talousmallinnus.</p> <p>Pilvilammen vesilaitoksen ja Pättin jätevedenpuhdistamon uusinvestoinneilla parannetaan merkittävästi laitoksien energiatehokkuutta. Jätevesipumppaamoiden saneeraukseen ja jätevesikaivojen saneeraukseen ja uusimiseen on panostettu.</p> <p>Vesijohtoverkoston aluemittausjärjestelmän käyttöönoton myötä vuotovesien hallintaa pysytään tehostamaan.</p> <p>"Verkostomallit apuvälineenä Vaasan kaupunkivesien hallinnassa (VEMA)" –projektissa Vaasan kaupungin kuntatekniikka, kaavoitus ja Vaasan Vesi kehittivät yhteistyö- ja toimintatapoja verkostomallien hyödyntämisestä suunnittelun apuvälineenä ja päätöksenteon tukena.</p>

2. Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa

TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2023	Hinnastovertailut
TAVOITTEEN TOTEUMA	<p>Johtokunta hyväksyi 19.10.2021 talousveden ja jäteveden käyttömaksuihin 10 %:n korotuksen 1.1.2022 lähtien ja 5 %:n korotuksen 1.1.2023 lähtien laskettuna 2020 voimassa olleista taksoista.</p> <p>Juomaveden osalta maksu oli maan keskitasoa (Vaasan Vesi 1,84 €/ m³, keskiarvo 1,84 €/ m³) ja jäteveden osalta 0,26 €/ m³ alle maan keskitason (Vaasan Vesi 2,80 €/m³, keskiarvo 3,06 €/ m³).</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuuston 14.11.2022 hyväksymät sitovat tavoitteet Vaasan Vesi -liikelaitoksen osalta:

Tuloutustavoite 1 400 000 €

Sijoitetun pääoman tuloutustavoite eli perittävä korvaus peruspääomasta maksettiin kuukausittain tasaerinä omistajalle eli Vaasan kaupungille. Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto oli:

2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
4,16 %	7,87 %	8,19 %	8,22 %	8,03 %	5,91 %	8,23 %	9,51 %

Liikelylijäämä ilman poistoja 7 893 600 €

Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite toiminnallisena ylijäämätavoitteena ei toteutunut.

Liikelylijäämä ilman poistoja oli 7 215 557 M€ (v. 2022 8,61 M€).

Investointikehys vuodelle 2023 oli 10,4 M€

Investointien toteuma oli 9,9 M€, josta Kurikan syväpohjavesihanke 0,7 M€ sekä GigaVaasa-hanke 40 000 €. GigaVaasa-hankkeelle talousarviossa 2023 varatut määrärahat 460 000 € siirrettiin vuodelle 2024.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Laskutettu vesimäärä 1 000 m ³	4040	3900	4100	3800
Laskutettu jätevesimäärä 1 000 m ³	4730	4600	4700	4580
Vesijohtoverkoston pituus km	1009	1016	1022	1023
Viemäriverkoston pituus km	555	564	564	574
Vesimaksutaksa (alv 0 %) €/m ³	1,28	1,41	1,48	1,48
Jätevesimaksutaksa (alv 0 %) €/m ³	1,96	2,16	2,26	2,26

Laskutettu vesimäärä pieneni edellisvuoteen nähden n. 2 % (edellisvuotena 2022 laskua n. 4 %). Asuinkiinteistöjen laskettu vedenkulutus per henkilö laski 122 litrasta 115 litraan. Laskuttamattoman talousveden määrä oli 21 %, asetettu tavoitetaso 20 %. Laskuttamattoman jäteveden määrässä 29 % alitettiin asetettu tavoitetaso 30 %.

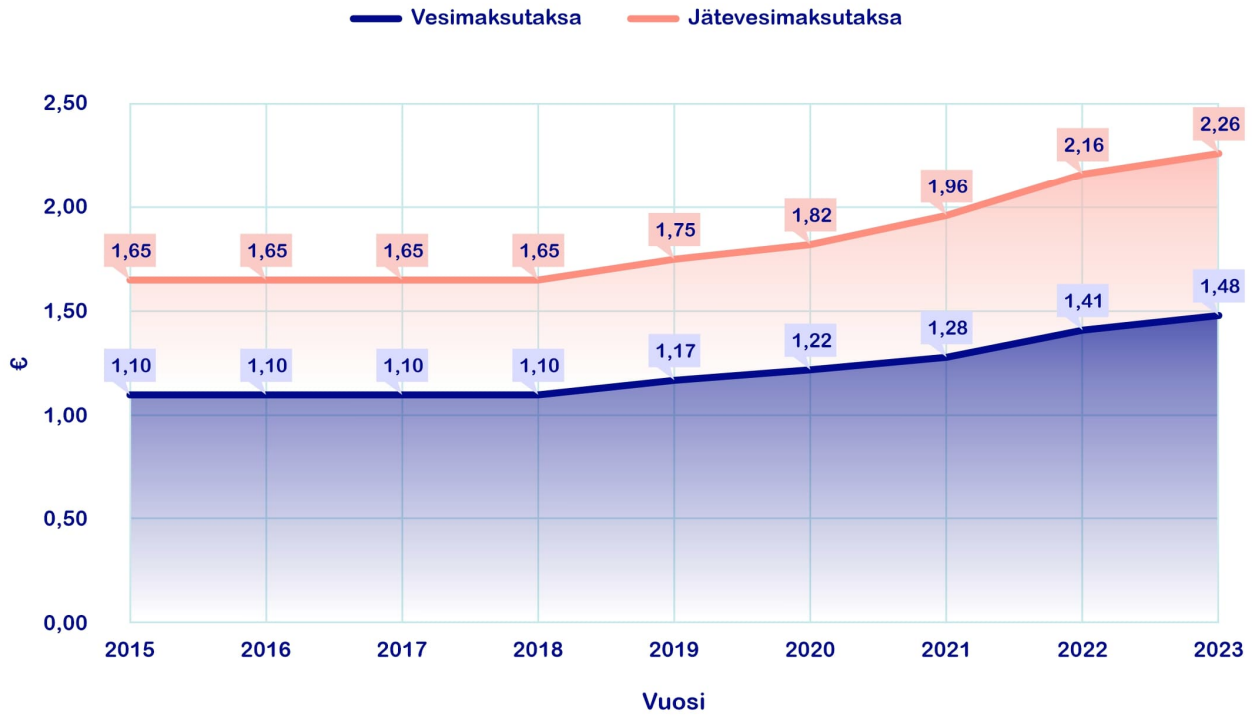
Vaasan Veden jakama talousvesi täytti edellisten vuosien tapaan talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Jätevedenpuhdistamolla ympäristölupa-ehdojen mukaisiin puhdistustehoihin ja -tasoihin päästiin BOD₇ ja tyypeä lukuun ottamatta kaikkien muiden parametrien osalta. Pättin jäteveden-

puhdistamo toimittaa valvontaviranomaisille erillisen vuosikertomuksen.

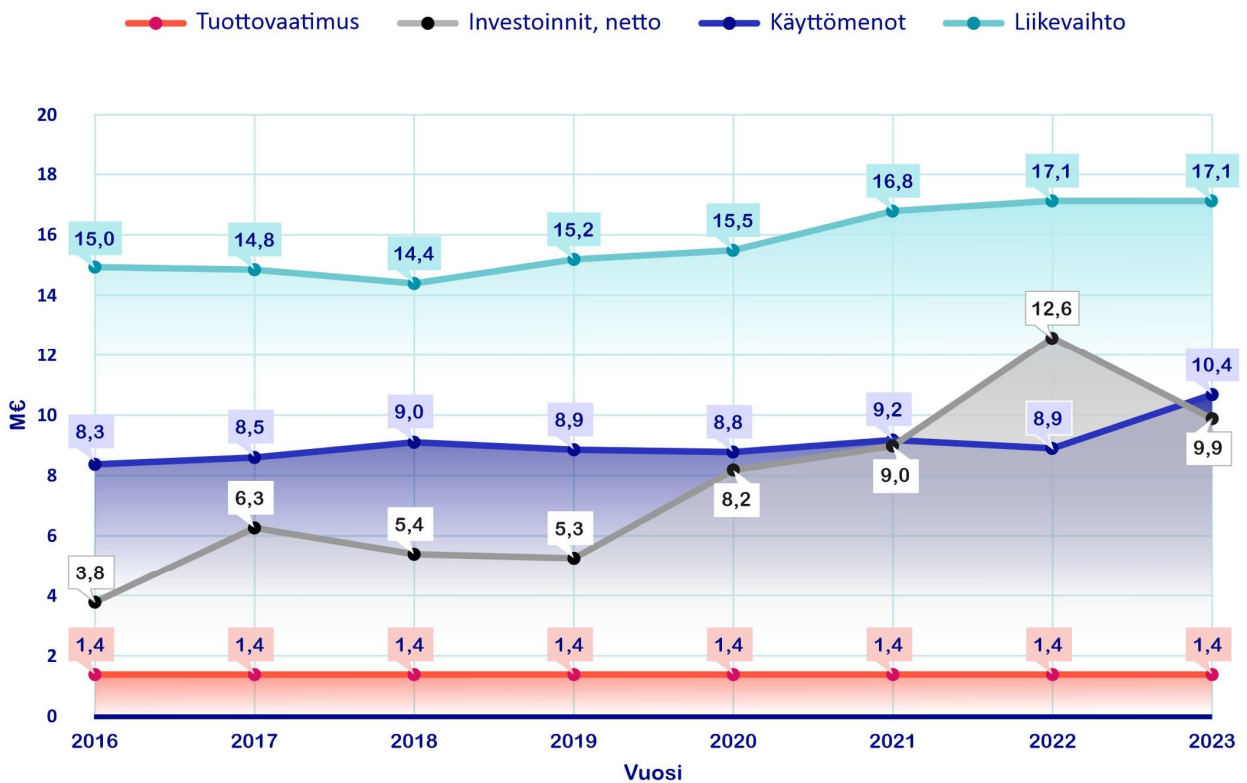
Koosteet Pilvilammen ja Pättin toiminnasta löytyvät netistä, osoitteesta: <https://www.vaasan-vesi.fi/vuosikertomukset>. Siihen on koottu myös teknisten palveluiden sekä konsernin lähitukipalveluiden (hallinto ja asiakaspalvelu) toimintakertomukset.

Tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat (ks. taulukko Tavoitteiden toteutuminen -osiossa.)

Vesitaksat 2015 - 2023 (veroton, €/m³)



Talouden kehitys vuosina 2016 - 2023 (M€)



Talouden toteutuminen

Vuosi	Liikevaihto M€	Ylijäämä M€
2023	17,06	1,00
2022	17,08	2,66
2021	16,75	2,10
2020	15,51	1,90
2019	15,23	1,55
2018	14,40	0,75
2017	14,83	1,50
2016	14,95	1,79

Toimintakulujen kasvuun vaikuttivat Ukrainan sota ja energiakriisin kiihdyttämä inflaatio, jotka ovat nostaneet erityisesti energiatuotteisiin ja kuljetuksiin sidoksissa olevien aineiden ja tarvikkeiden sekä palveluiden hintaa. Myös henkilöstökulut nousivat palkankorotusten myötä.

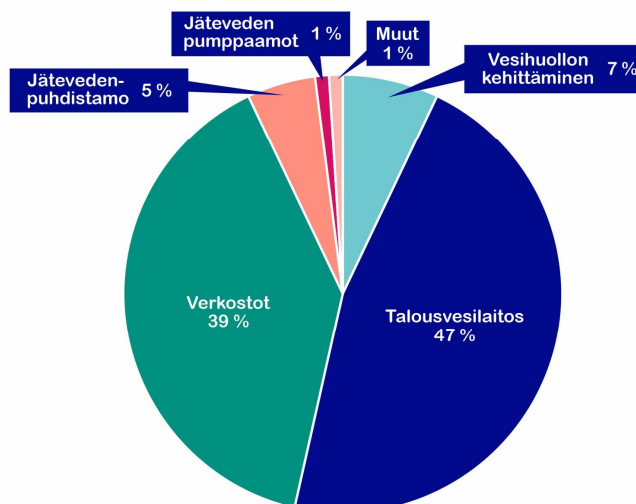
Investointien toteuma oli 9,9 M€, josta Kurikan syväpohjavesihanke 0,7 M€ sekä GigaVaasa-hanke 40 000 €, investointikehyksen ollessa 10,4 M€. GigaVaasa-hankkeelle talousarviossa 2023 varatut määrärahat 460 000 € siirrettiin vuodelle 2024.

Vaasan Vesi -liikelaitos maksoi kaupungille 1,4 M€ tuottovaatimuksen, joka oli sama kuin vuosina 2016 - 2023.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet (3) saavutettiin muilta osin, mutta liikeylijäämä ilman poistoja 7,22 M€ jäi alle tavoitteen 7,89 M€ (ks. Tavoitteiden toteutuminen -osio).

Investoinnit (netto)	2023	Yksikkö
Vesihuollon kehittäminen (Kurikan syväpohjavesihanke)	0,7	milj. €
Talovesilaitos	4,6	milj. €
Verkostot	3,9	milj. €
Jätevedenpuhdistamo	0,5	milj. €
Jäteveden pumppaamot	0,1	milj. €
Muut	0,1	milj. €
Investoinnit yhteensä	9,9	milj. €

Investointien jakautuminen 2023



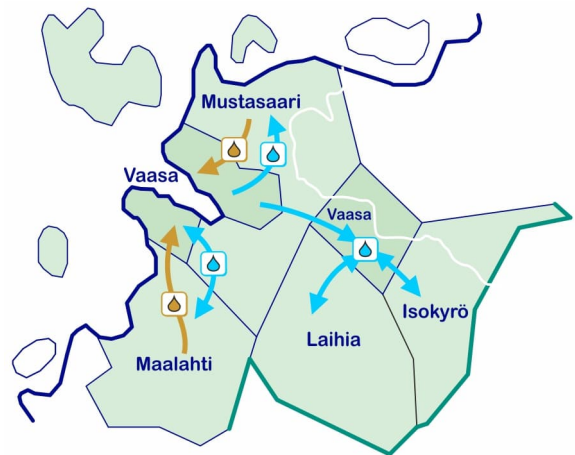
Tukkipalveluiden osto ja myynti

Pätin jätevedenpuhdistamolle vastaanotetut jätevedet 2023

	m ³	osuus kaikista
Mustasaaren kunnasta	804 553	12 %
josta Sepänkylän keskustasta	626 395	10 %
Maalahden kunnasta	127 881	2 %

Vähänkyrön alueen jätevedet (n. 100 000 m³) johdetaan puhdistettavaksi Kyrönmaan Jätevesi Oy:n Hyyriän jätevedenpuhdistamolle.

Vaasan Vedellä on yhteistyösopimus Maalahden kunnan, Isonkyrön kunnan ja Laihian Poronkan Vesi Oy:n kanssa veden toimittamisesta erityistilanteissa.



Henkilöstön tunnusluvut

	2021	2022	2023	
Henkilökunnan määrä 31.12.	58	56	56	hlö
Vakinaiset				
<i>Kokoaikaiset</i>	53	53	52	hlö
<i>Osa-aikaiset</i>	1	0	0	hlö
Määräaikaiset				
<i>Kokoaikaiset</i>	4	3	2	hlö
<i>Osa-aikaiset</i>	0	0	2	hlö
Henkilötyövuodet	56,1	56,1	56,6	htv
Henkilökunnan keski-ikä 31.12.	44,5	45,8	45,1	v
Sairauslomia	5,7	8,3	9,9	pv/htv
Tapaturmia	1	2	1	kpl
Koulutus	2,3	3,04	3,4	pv/työntekijä
Koulutuksen kustannukset	18 627	43 275	17 548	€

Palkat ja palkkiot kokonaissumma vuonna 2023: 2 756 268,61 €

Hallinto- ja asiakaspalveluhenkilöstö muuttui ostopalveluksi Vaasan kaupungin tukipalveluorganisaation uudistuksessa kesällä 2015.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arviointi toteutetaan mm. kyselyllä tilivelvollisille (vastaukset liitteessä). Kokonaisarvio tulosalueen sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä on erittäin hyvä.

Sisäisen valvonnan kohteena suurimmista riskeistä oli

- 1) operatiivinen riski "Hulevesien pääsy jätevesiverkostoon".

Muiksi yhtä suuriksi riskeiksi arvioitiin

- 2) onnettomuudet ja vahingot: "Vararaakavesilähteen puuttuminen" sekä
- 3) taloudelliset riskit: "Kyrönmaan Jätevesi Oy:n omistajaohjaus haasteellista" ja "Sopimusten hallinta".

Riskimatriisiarviossa mikään Vaasan Veden riskeistä ei noussut merkittäväksi, saati sietämättömäksi. Vaikutuksiltaan erittäin vakavat riskit ovat toistaiseksi epätodennäköisiä. Maailmanpoliittisen tilanteen muuttuessa riskit voivat kohota merkittäviksi.

Arvio tulevasta kehityksestä vuosina 2024 - 2029

Tulevaa jaksoa määrittelevät Ukrainan sodan myötä tulleet varautumiseen ja valmiuteen keskittyvät toimenpiteet. Huoltovarmuuden turvaaminen vesihuollon osalta on prioriteettilistan kärjessä.

Kurikan syväpohjavesihanke etenee ja näyttää siltä, että Vaasan seudun vedenhankinta- ja huoltovarmuuskysymykset saattavat tätä kautta jatkossa ratketa. Tuotannon aloituksen aikataulua määrittelee vahvasti luvutukseen kuluva aika. Vaikka Kurikasta saataisiin jo 2030-luvulla Vaasan seudulle talousvettä, nykyinen Kyrönjoen veteen perustuva talousvedentuotannon varmistaminen on tarpeen.

Vedenkulutuksen laskun oletetaan edelleen jatkuvan tai ainakin kulutuksen tasaantuvan. Uusien vesi- ja viemäri liittymien kasvun odotetaan vähenävän vuosina 2024 - 2025. GigaVaasan kehittyminen myötä oletuksena on, että isojen teollisuuslaitosten tulo alueelle lisää osaltaan liittymien määrää sekä kasvattaa vedenkulutusta.

Toimintakulujen ennustettavuuteen tulee edelleen vaikuttamaan globaali epävarmuus taloustilanteesta, sekä inflaation kehitys ja sitä myötä aineiden, tarvikkeiden ja palveluiden hintojen nousu tai lasku. Henkilöstökulut jatkavat nousua tulevien palkankorotusten myötä vuonna 2024.

Uusi juomavesidirektiivi tuli voimaan tammikuussa 2021 ja sen myötä vesihuoltolaitoksille on tullut velvoite julkaista ajantasaiset talousveden laadun seurantatulokset ja laitoksen tehokkuutta kuvaavia tunnuslukuja verkossa. Lisäksi laitoksen on tiedotettava asiakkailleen oma-aloitteisesti talousveden laadusta, hinnasta ja kulutuksesta.

AVIn hyväksymä Pättin jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan mukainen selvitys ja suunnitelma hajuhaittojen vähentämiseksi sekä siihen liittyvät toimenpiteet toteutetaan vuosina 2024 - 2026.

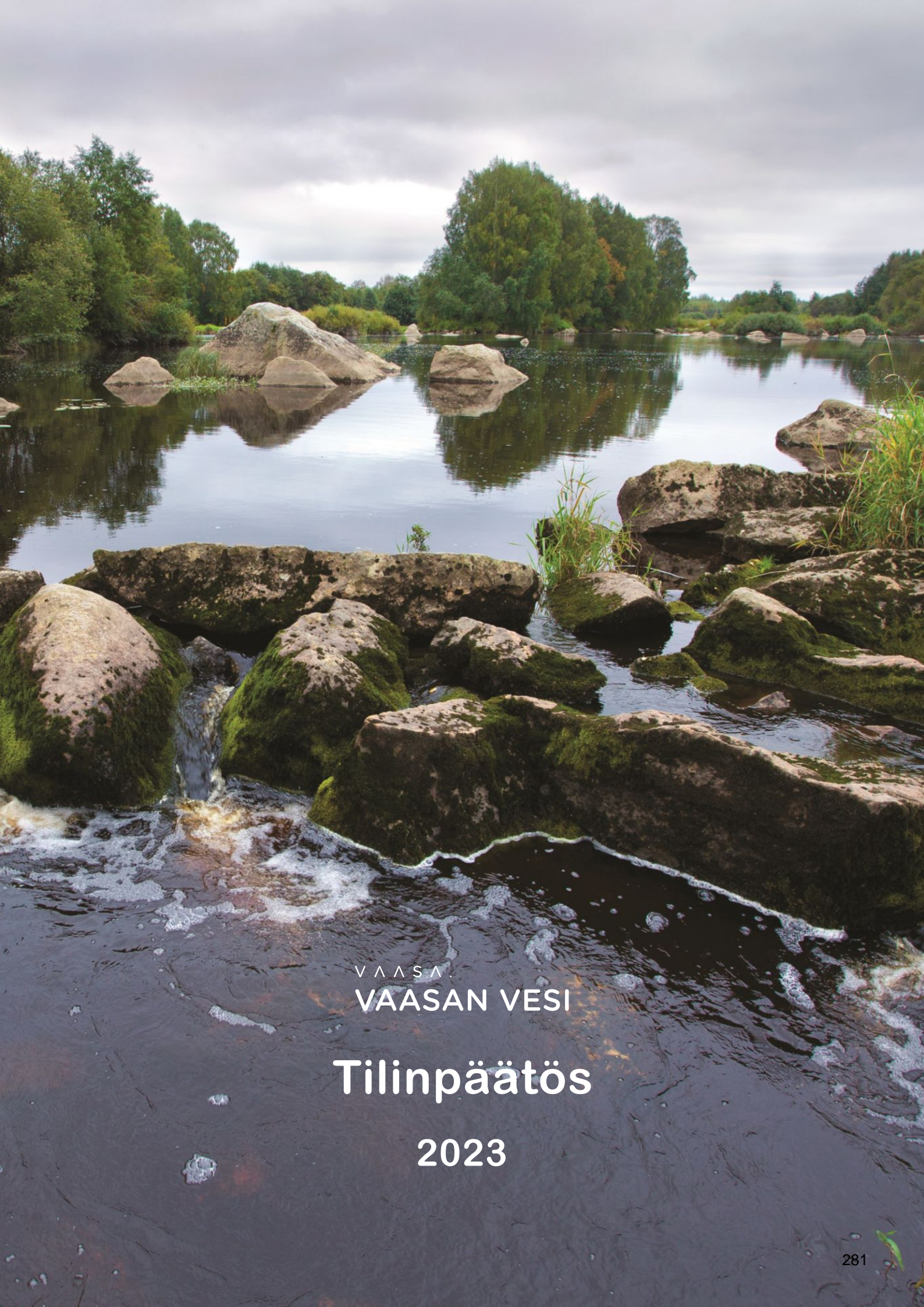
Euroopan unioni on päivittämässä yhdyskuntajätevesien käsittelyä säätelevää direktiiviä. Se tulisi tehostamaan vaatimuksia jätevedenpuhdistamolle vuoden 2030 loppuun mennessä. Direktiivin myötä tulisi merkittäviä tiukennuksia typenpoistovaatimukseen. Kokonaan uutena asiana direktiiviin on tulossa haitallisten aineiden, tai mikroepäpuhkausten, poistovelvoite. Lisäksi suurten puhdistamoiden osalta komission alkuperäisessä esityksessä on vaadittu jokaisen vuorokauden seuranta-näytteiden analysointia. Myös mahdolliset energiatehokkuustoimenpiteet tuovat mukanaan investointikuluja.

Euroopan komission ehdotusluonnoksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdys-

kuntajätevesien käsittelystä esitetään, että kokonaisvaltaisen kaupunkivesien hallintasuunnitelman laatiminen tulisi veloitteeksi. Vaasan Vesi on vuonna 2024 mukana KUHA-hankkeessa (kuormitus haltuun – Vaasan keskusta-alueen kaupunkivesien hallintasuunnitelma) sekä lääkeaineiden seurantaan, riskinhallintaan ja kuormituksen vähentämiseen raakavedessä keskittyvässä APRIORA-hankkeessa.

Vesilaitosyhdistyksen (VVY) näkemys vuodesta 2023 ja arvio lähivuosina vesihuoltoon vaikuttavista tekijöistä löytyy osana VVY:n toimintakertomusta: <https://www.vvy.fi/vesilaitosyhdistys/toimintakertomus/>.





V A A S A
VAASAN VESI

Tilinpäätös

2023

Sisällys

- Tilikauden tuloksen muodostuminen
 - Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut
- Toiminnan rahoitus
 - Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut
- Tase tarkastelu
 - Tase ja sen tunnusluvut
- Esite tuloksen käsittelystä
- Talousarvion toteutuminen
- Meno- ja tuloarvioiden toteutuminen
 - Tuloslaskelma
 - Rahoituslaskelma
 - Tase

Liitetiedot

- Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
- Tuloslaskelman liitetiedot
- Taseen liitetiedot
- Henkilöstöä koskevat liitetiedot
- Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	17 057	17 078
Liiketoiminnan muut tuotot	314	87
Valmistus omaan käyttöön	278	349
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 127	-2 258
Palvelujen ostot	-3 637	-3 242
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 755	-2 460
Eläkekulut	-554	-602
Muut henkilösivukulut	-102	-92
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 850	-4 574
Arvonalentumiset	0	0
Vuokrat	-196	-185
Liiketoiminnan muut kulut	-63	-68
Liikeylijäämä (-alijäämä)	2 366	4 031
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	32	33
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	998	2 664

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,00	9,00
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	4,16	7,87
Voitto, %	5,85	15,60

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, % = 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Vaasan Veden tuottojen kokonaismäärä oli 17,6 milj. euroa. Tuottojen määrä nousi 0,1 milj. euroa vuodesta 2022. Tilikauden kulujen kokonaismäärä oli 15,3 milj. euroa, jossa nousua ed. vuodesta 1,8 milj. euroa. Vaasan Veden tilikauden tulos oli 0,998 milj. euroa ylijäämäinen (+ 2,664 milj. euroa vuonna 2022).

TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	2 366	4 031
Poistot ja arvonalentumiset	4 850	4 574
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Rahoitustuotot ja -kulut	32	33
Pakollisten varausten lisäys/vähennys	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 907	-12 847
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	20
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 059	-5 589
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Oman pääoman muutokset	1 766	218
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	378	-418
Saamisten muutos kunnalta	0	0
Saamisten muutos muilta	-285	210
Korottomien velkojen muutos kunnalta	3 299	6 095
Korottomien velkojen muutos muilta	-1 098	-516
Rahoituksen rahavirta	4 059	5 589
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-9 738	-6 439
Saldo 1.1	-6 439	-345

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, €

-14 155 539

-10 850 526

Investointien tulorahoitus, %

59,02

56,42

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv

0

0

Quick ratio

0,4

0,5

Current ratio

0,4

0,6

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Yhdystilin saldo 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Yhdystilin saldo 31.12 + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) /
(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Yhdystilin saldo 31.12) /
(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus rahavaroihin vuonna 2023 oli -4,1 milj. euroa. Tilikauden aikana liikelaitoksen yhdystilillä seurattava saatava/velka laski 3,3 milj. € eli liikelaitos on velkaa kaupungille 9,7 milj. euroa.

TASE TARKASTELU

Tase ja sen tunnusluvut

VAASAN VESI

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1000 €	1000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	25 949	23 839
Ennakkomaksut ja keskeneräiset har	9	0	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	20 978	18 658
	<u>9</u>	<u>0</u>	Tilikauden yli- / alijäämä	998	2 664
				<u>47 925</u>	<u>45 161</u>
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Rakennukset	3 317	3 251	Pitkäaikainen		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	34 769	37 181	Liittymismaksut kunnalta	38	38
Koneet ja kalusto	476	360	Liittymismaksut ja muut velat	2 745	2 745
Ennakkomaksut ja keskeneräiset har	18 071	10 820		<u>2 784</u>	<u>2 784</u>
	<u>56 633</u>	<u>51 612</u>	Lyhytaikainen		
Sijoitukset			Korottomat velat kunnalta	9 738	6 439
Muut saamiset	203	198	Ostovelat	535	1 203
	<u>203</u>	<u>198</u>	Muut velat	34	507
			Siirtovelat	505	463
VAIHTUVAT VASTAAVAT				<u>10 813</u>	<u>8 612</u>
Vaihto-omaisuus			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	61 521	56 557
Aineet ja tarvikkeet	290	668			
	<u>290</u>	<u>668</u>			
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	4 386	4 078			
Saamiset kunnalta	0	0			
Muut saamiset	0	0			
	<u>4 386</u>	<u>4 078</u>			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	61 521	56 557			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	77,90	79,85			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	78,27	66,39			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	21 976	21 322			
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.					

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainasaamiset 31.12

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Taseen sisältö

Tase kuvaa liikelaitoksen tilinpäätöspäivän mukaista taloudellista asemaa. Tase sisältää liikelaitoksen omaisuus ja pääomaerät tilikauden lopussa.

ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Johtokunta esittää, että valtuusto siirtää tilikauden tuloksen 997 640,45 euroa tilikauden ylijäämä –tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

VALTUUSTON NÄHDEN SITOVIK TAVOITTEET

	Tavoitteet vuodelle 2023	Toteutuma 31.12.2023
Talous tasapainossa	Toiminta omarahoitteista	Toiminta omarahoitteista
Korvaus peruspääomasta	1 400 000 €	1 400 000 €
Liikelylijäämä ilman poistoja	7 893 600 €	7 215 557 €
Investoinnit, netto	10 431 000 €	9 906 635 €

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vesi- ja jätevesimaksut eivät poikkea ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasosta: Vesimaksut ovat maan keskitasoa ja jätevesimaksut ovat alle maan keskitason.

JOHTOKUNNAN NÄHDEN SITOVIK TAVOITTEET

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitovuuksia niihin ole määritelty.

MENO- JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Kunnallisen liikelaitoksen talousarvion toteutumisvertailu

	TP 2022	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio- muutokset 2023	Muutettu talousarvio 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama 2023
Käyttötalous						
Toimintamenot	9 159 741	10 081 400	0	10 081 400	10 672 874	591 474
Toimintatulot	17 764 807	17 975 000	0	17 975 000	17 888 431	-86 569
Toimintakate	8 605 066	7 893 600	0	7 893 600	7 215 557	-678 043
Rahoitus						
Rahoitusmenot yhteensä	1 400 013	1 400 000	0	1 400 000	1 400 359	359
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Peruspääoman vähennys	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	13	0	0	0	359	359
Rahoitustulot yhteensä	32 563	9 000	0	9 000	32 181	23 181
Peruspääoman lisäys	0	0	0	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	32 563	9 000	0	9 000	32 181	23 181
Rahoitus netto	-1 367 450	-1 391 000	0	-1 391 000	-1 368 178	22 822
Investoinnit						
Vesijohdot	3 547 607		0	0	0	0
Viemärit	3 324 274		0	0	0	0
Vesijohdot ja viemärit	0	3 990 000	0	3 990 000	3 906 874	-83 126
Veden puhdistus	4 217 752	4 500 000	0	4 500 000	4 554 951	54 951
Jäteveden puhdistus	131 386	280 000	0	280 000	484 357	204 357
Pumppaamot	147 640	151 000	0	151 000	98 928	-52 072
Vesilaitoksen kehittäminen	36 349		0	0	0	0
Ohjelmat, Vaasan Vesi		10 000		10 000	8 636	-1 364
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet				0	13 643	13 643
Koneet ja kalusto				0	59 949	59 949
Giga Vaasa		500 000		500 000	39 090	-460 910
Syväpohjavesihanke	1 200 149	1 000 000		1 000 000	740 207	-259 793
						0
Rahoitusosuudet ja myynnit		0	0	0		0
						0
Investoinnit yhteensä	12 605 157	10 431 000	0	10 431 000	9 906 635	-524 365

Käyttötalous toteutui alle talousarvion, toimintamenot ylittivät talousarvion n. 591 000 eurolla ja tulot alittivat talousarvion n. 87 000 eurolla. Toimintakate toteutui n. 678 000 € arvioitua pienempänä.

Investoinnit olivat n. 9,9 milj. euroa, joka alitti budjetin n.0,5 milj. eurolla.

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitoumuksia ole määritetty.

VAASAN VESI TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023	01.01.-31.12.2022
Liikevaihto	17 056 513,93	17 077 571,64
Valmistus omaan käyttöön	278 080,59	348 503,78
Liiketoiminnan muut tuotot	313 538,66	86 927,56
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 126 729,49	-2 257 947,56
Palvelujen ostot	-3 636 708,91	-3 242 475,74
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 755 081,71	-2 460 148,06
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-553 517,71	-602 332,74
Muut henkilösivukulut	-101 623,15	-92 479,55
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 849 738,25	-4 573 613,57
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Vuokrat	-195 723,24	-184 760,58
Liiketoiminnan muut kulut	-63 192,04	-67 792,56
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 365 818,68	4 031 452,62
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	32 180,67	32 562,81
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Muut rahoituskulut	-358,90	-12,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	997 640,45	2 664 002,91

VAASAN VESI RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2023	01.01.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 365 818,60	4 031 452,62
Poistot ja arvonalentumiset	4 849 738,25	4 573 613,57
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	31 821,77	32 550,29
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 906 635,29	-12 847 425,04
Rahoitusuudet investointimenoihin	0,00	20 446,09
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 059 256,67	-5 589 362,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	1 766 245,11	217 865,24
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	378 255,72	-417 530,27
Saamisten muutos kunnalta	0,00	0,00
Saamisten muutos muilta	-285 482,39	209 845,35
Korottomien velkojen muutos kunnalta	3 298 695,42	6 094 819,50
Korottomien velkojen muutos muilta	-1 098 457,19	-515 637,35
Rahoituksen rahavirta	4 059 256,67	5 589 362,47
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-9 738 101,94	-6 439 406,52
Saldo 1.1	-6 439 406,52	-3 298 695,42

VAASAN VESI

VASTAAVAA

2023

2022

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I	Aineettomat hyödykkeet		
	Muut pitkävaikutteiset menot	8 636,00	0,00
		<u>8 636,00</u>	<u>0,00</u>
II	Aineelliset hyödykkeet		
	Rakennukset	3 316 982,31	3 251 414,02
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	34 769 047,79	37 180 522,78
	Koneet ja kalusto	475 999,57	360 101,59
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 071 150,08	10 820 196,98
		<u>56 633 179,75</u>	<u>51 612 235,37</u>
III	Sijoitukset		
	Muut saamiset	202 896,61	198 182,61
		<u>202 896,61</u>	<u>198 182,61</u>

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

I	Vaihto-omaisuus		
	Aineet ja tarvikkeet	290 057,10	668 312,82
		<u>290 057,10</u>	<u>668 312,82</u>
II	Saamiset		
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	4 386 199,36	4 078 114,31
	Saamiset kunnalta	0,00	0,00
	Muut saamiset	0,00	0,00
		<u>4 386 199,36</u>	<u>4 078 114,31</u>

VASTAAVAA YHTEENSÄ

61 520 968,82

56 556 845,11

VASTATTAVAA

2023

2022

A OMA PÄÄOMA

I	Peruspääoma	25 948 876,88	23 838 876,88
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	20 978 245,52	18 657 997,50
V	Tilikauden yli- / alijäämä	997 640,45	2 664 002,91
		<u>47 924 762,85</u>	<u>45 160 877,29</u>

D VIERAS PÄÄOMA

I	Pitkäaikainen		
	Liittymismaksut kunnalta	38 214,88	38 214,88
	Liittymismaksut ja muut velat	2 745 290,61	2 745 290,61
		<u>2 783 505,49</u>	<u>2 783 505,49</u>
II	Lyhytaikainen		
	Korottomat velat kunnalta	9 738 101,94	6 439 406,52
	Ostovelat	535 181,44	1 202 706,31
	Muut velat	34 220,72	507 492,44
	Siirtovelat	505 196,38	462 857,06
		<u>10 812 700,48</u>	<u>8 612 462,33</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

61 520 968,82

56 556 845,11

Vaasan Vesi tp 2023 liitteet

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Sähkö- ja kaukolämpöliittymät sisältyvät pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen hankintamenoon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

	2023	2022
LIKEVAIHTO		
Vesimaksut	5 642 690,08	5 528 327,28
Jätevesimaksut	8 449 756,91	8 244 289,15
Vesihuollon perusmaksut	2 621 168,16	2 599 033,98
Tulot laskutustöistä	123 336,90	292 821,76
Liittymismaksut (siirtokelpoiset)	213 562,25	330 349,75
Vuokratuotot	5 999,63	
Muut myyntitulot		82 749,72
YHTEENSÄ	17 056 513,93	17 077 571,64
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	313 538,66	86 927,56
KAIKKI YHTEENSÄ	17 370 052,59	17 164 499,20

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	30 - 35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 %
Rakennukset	15 - 60 vuotta	menojäännöspoisto	4 - 20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 35 %

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamusheikilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Svenska Folkpartiet	0,00	0,00
Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Vaasan Perussuomalaiset	0,00	0,00
Vaasan seudun vihreät	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

TASEEN LIITETIEDOT

5. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2023	2022
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	986 632,56	651 955,91
Saamiset kuntayhtymiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	96 847,94	25 804,84
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisö-yhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	49 942,26	20 188,37

6. PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
	Muut pitkävaikuttaiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	3 251 414,02	37 180 522,78	360 101,59	10 820 196,98	51 612 235,37
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	8 636,00	364 479,64	2 038 706,59	216 543,30	7 250 953,10	9 870 682,63
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	-298 911,35	-4 450 181,58	-100 645,32	0,00	-4 849 738,25
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	8 636,00	3 316 982,31	34 769 047,79	475 999,57	18 071 150,08	56 633 179,75
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	8 636,00	3 316 982,31	34 769 047,79	475 999,57	18 071 150,08	56 633 179,75

PYSYVIEN VASTAAVIEN SUIJITUKSET

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset
Saamiset	Yhteensä
tytär-	
yhteisöt	
Hankintameno 1.1.	198 182,61
Lisäykset	4 714,00
Hankintameno 31.12.	202 896,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	202 896,61

7. OMA PÄÄOMA

	2023	2022
Peruspääoma 1.1	23 838 876,88	23 838 876,88
Peruspääoman muutos	<u>2 110 000,00</u>	<u>23 838 876,88</u>
Peruspääoma 31.12	25 948 876,88	23 838 876,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	18 657 997,50	16 347 952,85
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 664 002,91	2 092 179,41
Korjaus edellisten tilikausien tapahtumiin	<u>-343 754,89</u>	<u>217 865,24</u>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	20 978 245,52	18 657 997,50
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	2 664 002,91	2 092 179,41
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-2 664 002,91	-2 092 179,41
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>997 640,45</u>	<u>2 664 002,91</u>
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12	997 640,45	2 664 002,91
Oma pääoma yhteensä	47 924 762,85	45 160 877,29

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

	2023	2022
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	17 355,00	3 645,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	1 554,75
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	266 698,56	187 238,22
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Ostovelat	145 654,86	0,00

9. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT

	2023	2022
Liittymismaksut, ulkoiset	2 745 290,61	2 745 290,61
Liittymismaksut, kaupunki	38 214,88	38 214,88
Yhteensä	2 783 505,49	2 783 505,49

10. SIIRTOVELAT

	2023	2022
Lyhytaikaiset		
Lomapalkkajaksotukset	476 174,95	388 525,58
Henkilösivukulut	0,00	62 308,94
Muut siirtovelat	<u>29 021,43</u>	<u>12 022,54</u>
	505 196,38	601 994,26

11. HENKILÖSTÖKULUT

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	2 755 081,71	2 460 148,06
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	553 517,71	602 332,74
Muut henkilösivukulut	101 623,15	92 479,55
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	3 410 222,57	3 154 960,35
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	195 901,61	31 040,09
Yhteensä henkilöstökulut	3 606 124,18	3 186 000,44

12. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

TULOSYKSIKÖITTÄIN

	2023	2022
Talous ja hallinto	3	2
Tekniset palvelut	23	22
Pilvilammen vesilaitos	17	19
Pättin puhdistamo	13	13
Yhteensä	<u>56</u>	<u>56</u>

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

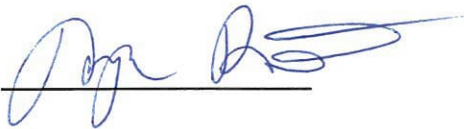
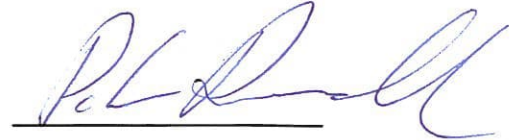
Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste

TEKNISTEN LIIKELAITOSTEN JOHTOKUNNAN JA VAASAN VEDEN JOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Vaasassa 26.3.2024

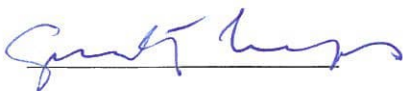


Pekka Rouhiainen
Johtaja









TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa 28/5 2024

KPMG Oy Ab



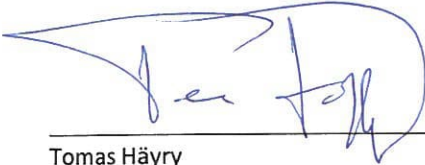
Esko Säilä

JHT, HT


6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Vaasassa 28.3.2024

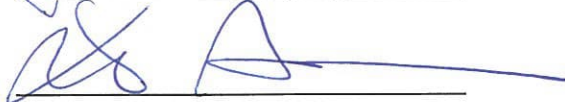
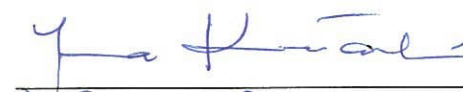


Tomas Häyry
kaupunginjohtaja



Sa. Somr

Kris him



TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vaasassa 28 / 5 2024

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö



Esko Säilä
JHT HT